

Jahua Arndta

no

ihstas kristigas tizzibas

un

dsihwofchanaš

pirma grahmata.

No wahzu wallobas pahrtulkota

no

Sezēs mahzitaja
H. Hesselberg.

Jelgawā,

pee Jahua Wridrikka Steffenhagen un dehla.

1845.

Brīvw drikkēbt,

ar tabdu sīnu, ka no šchīs grahmatas, tad ta buhs isdrikkēta,
tik gabbalu us schein buhs attelleht, zil peh; likkumeem waijaga.

Rihgā, 28tā September mehn. deenā 1843schā gabbā.

Dr. C. E. Napierēky,
drikkējamu grahmatu pahrlubkotais.

Von dem Kurländischen Evangelischen Consistorio wird, nach
geschehener desfallsiger Beprüfung, hiedurch bescheinigt, daß das vor-
stehende Manuscript Nichts gegen die heilige Schrift und gegen die
symbolischen Bücher der Evangelisch-Lutherischen Kirche enthält.

Mitau, den 15ten September 1843.

(L. S.)

Consistorial-Assessor E. Bahder.

(N° 1957.)

Secrétaire Richter.

S i n n a .

Jahnis Arndts pee daschahm Luttera draudsehnm
Wahzu semmê bij par mahzitaju un beidsami
General-Superdents tahs Lihneburgesh walsis.
Winsch peedsimme 1555tâ gaddâ pehz muhsu
Kunga Jesus peedsimschanas. Winna Tehws
bij mahzitajs un nomirre kad muhsu Arndts tik-
kai desmit gaddus bij wezs. Du winnam gruhti
bij un winsch gahje us augstahm ffohlahm, grib-
bedams par daktaru tapt; bet pehz gruhtas flim-
mibas, lo winsch bij pahrzeetis un fur winsch
Deewa wahrdu spehku pats bij baudijis, winsch
apnehmahs labbaki dwehseles dseedinaht ne ka
meefas. Un Deewa swehtiba un spehks bij ar
winnu, jo winsch to Kungu Jesu tik lohti bij
eemihlejis, ka ta mihlestiba eefsch winna firds-
dohmahm, wahrdeem un darbeem, luhgschanchm
un mahzifchanahm parahdijahs ar tahdu ugguns
spehku un ar tahdu zeetu firschu dausifchanu, ka
dauds draudses winnu gribbeja un aizinaja pee

fewim. Beidsami winsch Zelle pilfatâ nomirre
 1621mâ gaddâ, 65 gaddus wezs, kad winsch
 pahri stundu preefsch tam spehziggi spreddiki bij
 fazzijis par teem wahrdeem: kas ar affarahm fehj,
 tee ar gawilefchanu ptaus (Ds. 126, 5.). Bet
 neween ka winna beswiltiga tizziba un deewabih-
 jiga dsihwofchana dauds swehtibas isdewe, bet
 arridsan dauds swehtas dseefmas un grahmataş,
 fo winsch irr islaidis un kas Luttera basnizai par
 muhschigu gohdu un glihtumu irr, fewischki tahş
 tschetras grahmataş no ihstas kristigas tizzibas un
 dsihwofchanas, no kurrahm to pirmu nu Latwee-
 fchu walloda esnu pahrzehlis, zerredams, ka
 manni mihi brahki no Latweefchu ziltş tur dauds
 ihstu kristigu mahzibu un zetta rahditaju us Kri-
 stu atraddihş, un scho grahmatu eemihlehş kâ
 tee wahzeefchi, kas to dauds un daudskahrtigi
 rakstos eespeedufchi un ne apnihst laffoht. Tahş
 pirmas dohmas zehlahş weenam deewabihjigam
 prezzineefam, kas sawu brahku daschlahrtigas
 maldifchanas noschelhodams, daudsfreis us to
 dohmaja, kâ teem par paligu buht. Kad nu
 Arndta grahmata winnu us ihstu atgreeschanu
 un deewabihjafchanu bij greesufe, tad nu ir winsch

daudfreif wehlejahs to Latweefchu walloda pah-
 tulkocht un ar zittu draugu paligu to apgahdaht.
 Beidsami us winna un zittu Jesus draugu luhg-
 fchanu es arridsan labpraht to darbu usnehmohs
 un ar Deewa paligu pabeidsis. Winsch, tas
 Deews wiffas apshehlofchanas, lai apfwehti
 scho darbu un to padarra angligu pee daudf
 dwehfelehm, fa arridsan mannu Pehrkurohtu
 jeb ikdeenas Deewa wahrdu apdohmaschanu.
 Winsch ween to warr darriht, jo winsch irr tas
 ustizzigs Pestitajs, Jesus Kristus wakkar un
 schodeen tas pats muhschigi muhscham. Amen.

S. Hesselberg.

Jahua Urudta

Preekſchrunna preekſch tahš pirmas grah-
mataš no ihstaš křiſtigas tizzibaš
un dſihwoſchanaš.

1. **M**ihlajš křiſtigajš laſſitajš! žil breeſmigi
un negantigi ſchi paſaule to ſwehtu Ewangeliumu
pahrgrohſa, to eekſch ſawas beſdeewigaš dſihwo-
ſchanaš tee parahda, kaš pilnâ muttê ar Kriſtu un
winna wahrdu leelahš, bet tomehr tiſ beſdeewigi
dſihwo, it kâ tee ne Kriſtuš tizzigi bet pagani buh-
tu. Tahda beſdeewiga dſihwoſchana manni ſkub-
binajuſe ſcho grahmatu rakſtiht, lai tee nemahžiti
ſaproht, kurra ta ihſta křiſtiga tizziba irr, prohti,
ka ta parahdahš eekſch dſihwas tizzibaš, pateeſi-
gaš Deewabihjaſchanaš un taiſnibaš augkeem; ka
tapehž pehž Kriſtuš eſſam dehwet, lai ne ween
eekſch Kriſtu tizzam, bet arri eekſch Kriſtuš dſih-
wojam un Kriſtuš eekſch mums; ka ihſtai atgree-
ſchanai no paſchaš ſirdš jazeklahš, ka ſirdi, doh-

mahm un prahtam us to buhs greestees, lai Kristum un winna swehtam Ewangeliumam lihdsigi tohpam; ka ikdeenas zaur Deewa wahrdeem jaunam zilwekam eeksch mums buhs peedsimt (jo ikweena sehkla tahdu paschu augli nefs, tapeh; Deewa wahrdi isdohd jaunus Garra auglus, un ja zaur tizzibu no jauna peedsemmam, tad peenahfahs ka no jauna peedsimmuscheem dsihwoht); ar wahrdu falkoht, ka wezzam Ahdamam eeksch mums buhs mirt un Kristum eeksch mums dsihwoht. Tas naw gan, ka Deewa wahrdu sinnam, mums arridsan peederrahs peh; teem dsihwoht.

2. Dauds irr kas dohma, ka swehtu wahrdu mahzischana tiklai sinnaschana un wahrdu skohla irr, bet ta irr firdi fanemmama un dsihwojoht mahzama. Schinnis laikos ikkats mahzidamees us to gudrojahs, ka pafaules gohdu un slawu warr dabbuht, bet neweens us to ne dohma, ka Deewu buhs bihtees. Ikkats taggad augsti mahzitus wihrus mekle, no kam tee daschadus rohka darbus, wallodas un gudribas warr mahzitces; bet no Jesus Kristus, ta weeniga mahzitaja, neweens lehnprahtibu un firdspasemmoschanu ne

gribb mahzitees, jebfchu winna fwehta dsihwo-
 schana muhsu dsihwoschanas weeniga preeksch-
 sime, ir ta augstaka gudriba un mahziba irr, ka
 ar taisnibu warr fazziht, ka Kristus dsihwoschana
 mums wiffas leetas warr mahziht. Zkattris tei-
 zahs par Kristus kalpu, bet neweens us winna
 pehdahm ne gribb staigaht, jebfchu winsch fakka
 (Zahna Ew. 12, 26.): ja kas mannim gribb
 kalpoht, tas lai staiga mannim pakka.
 Tapeh; ihstenam Kristus kaspam un mihlotajam
 peekriht Kristum pakka staigaht. Kas Kristu
 mihle, tas arridsan mihle winna fwehtu dsihwo-
 schanu, winna pasemmibu, lehnprahtibu, pazee-
 schanu, krustu, krunu, neewaschanu, jebfchu
 tas mecfai fahp. Kautschu schinni sawa wahjiba
 Kristus fwehtai preekschsime pilnigi ne warram
 lihdsinatees (un manna grahamata to ne dohma is-
 darriht), tatschu to warram mihleht un peh; tahs
 dsihtees. Ta Kristus dsihwo eeksch mums un meh;e
 eeksch Kristus, ka Zahnis pirmâ grahamatâ 2, 6.
 fakka: Kas fakka, ka tas eeksch winna pa-
 leek, tas lai staiga ta ka winsch irr staiga-
 jis. Taggad pafaule gan us to speeschahs, wiffu
 sinnaht, bet neweens to ne gribb mahzitees, kas

labbaß irr par wiffu sinnaschanu, prohti, Kristu mihleht (Ewes. 3, 19.). Un neweens Kristu ne warr mihleht bes ween tas, kas us winna pehdahm staiga. Dauds irr schinni pasaulê, un ta buhs ta leelaka pufse, kas kaunahs Kristum pakkaf staigaht eeksch winna pasemmibas; to fauz Kristus deht kaunetees, pehz teem wahrdeem, fo winsch fakka (Ev. Mark. 8, 38.): Kas mannis deht kaunahs schinni grehzigâ tautâ u. t. pr. Teem fristigeem laudim schinnis laikôs gribbahs baggats, lepns, brangs, pasaulei istizjis Kristus, bet to nabbagu, lehnprahtigu, pasemmigu, nizginatu Kristu neweens ne gribb neds peenemt, neds apleezinaht, neds tam pakkaf speestees. Tapahz winsch kahdu reis fazzihß: Es juhs ne pasihstu (Matt. 7, 23.). Juhs ne gribbejuschi manni pasiht eeksch mannas pasemmoschanas, tapahz es juhs ne pasihstu eeksch juhsu lepnibas.

3. Un ne ween ka besdeewiga dsihwoschana Kristum un ihstai tizzibai prettim irr, bet ta ikdeenas Deewa dufmibu un sohdbibu wairaf krahj, ta ka Deews wiffas leetas us peesohdischanu greesch; debbes un semme, ugguns un uhdens fazekahs mums prettim, tahs baikodamees gribb

puschu sprachgt; baddam, mehrim un farram janahf. Tahs beidsamas mohkas jaw ar warru speeschahs flahf, ka nekahdas leetas deht wairb drohsch ne warr buht. Zo ka Egiptes semme tahs leelakas mohkas usnahje preeksch Israel behrnu ispestifchanas un isweschanas, ta arridsan preeksch Deewa behrnu pehdejas ispestifchanas besdeewigeem laudim breefmitigas un wehl ne dsirdetas mohkas uskrittihis wirsu. Tapch; nu irr laiks, ka no grehkeem atgreeschamees, no pasawles pee Kristus behdsam un pee winna glahbjamees, eeksch winnu pareisi tizzam un kristigi dsihwojam, lai appaksch ta Wissuungstaka patwehru ma un ta Wissuwarrena pawehna drohschi effam. (Dahw. ds. 91, 1.) Us to tas Kungs skubbina (Ev. Lufk. 21, 36.): Tad nu effeet allaschi mohdrigi un luhdseet Deewu, lai zeenigi effeet no wiffa scha isbehgt. Zo arri apleezina Dahw. ds. 112, 7.

4. Mikhajs kristigs brahli! schihis grahmatas tewim gribb eerahdiht, ne ween ka zaur tizzibu eeksch Kristu tu grehku peedohschanu warresi dabuhf, bet arridsan ka zaur Deewa schehlastibu warri swehti dsihwoht un sawu tizzibu zaur deewa-

bihjigu dsihwofchamu parahdiht. Jhsta kristiga tizziba un dsihwofchana ne rahdahs wahrdo's jeb ahrigâ islikfchanâ, bet ta irr dsihwa tizziba, no kurras fwehti augli un kristigi tikfumi, kâ no pascha Kristus isaug. Jo ta tizziba zilweku azzim neredfama un paslehpta, tadeht tai jarahdahs eeksch augteem, jo tizziba smett no Kristus wiffu labbu, taisnibu un fwehtibu.

5. Kad tizziba nu tahs winnai apfohlitas mantas gaida, tad no winnas zekahs zerriba. Jo kas zits ta zerriba irr, ne kâ pastahwiga neapnikfufe gaidifchana us tahm eeksch tizzibas apfohlitahm mantahm? Kad tizziba tuwakam arri dohd no tahs mantas, ko ta dabbujufe, tad no tizzibas zekahs mihlestiba; ta darra pee tuwaka, ko Deew's pee winnas paschas darrijis. Kad tizziba sawu krasu pazeetigi un pastahwigi nefs un Deewa prahtam padohdahs, tad no tizzibas isaug pazeefchana. Kad tizzigs zilwek's woi sawas behdas Deewu luhds, woi tam par sawu labbumu pateizahs, tad peedsemm luhgfschana. Kad tas Deewa spehku un zilweku behdas falihdsina un appakfch Deewa semmojahs un glahbjahs, tad peedsemm pasemmiba. Kad zilwek's behdajahs,

ka taš Deewa schehlastibu ne pasaud, bet ar Pahwilu runnajoht (Wihlip. 2, 12.), ar bihjaschanu un drebbeschanu gahda, ka winsch swehts tohp, tad irr peedsimmuse deewabihjaschana.

6. Tà tu redsi, ka wiffi kristigi tikkumi tizzibas behrni irr un no tizzibas isaug un jettahs un no tizzibas, kà no sawas faknes ne warr atrautes, ja tee pateest dshwi, kristigi tikkumi irr, kas no Deewa, no Kristus, no swehta Garra zehlschees. Neweens darbs, kas Deewam patihk, ne irr bes tizzibas eefsch Kristus. Zo kà ihsta zerriba, pateefa mihlestiba, pastahwiga pazeeschana, sirs-niga luhgschana, kristiga pasemmiba, ustizziga deewabihjaschana warretu buht bes tizzibas? Wiss no Kristus, ta pestischanas awota, zaur tizzibu jasmett, tikpat taisniba, kà taisnibas augti.

7. Bet fargees, ka tu sawus darbus un taisnibas eefahkumu jeb jaunās dshwibas dahwanas ne fajauzi ar sawu taisnoschanu preefsch Deewa. Zo pee tahs neweena zilweka darbi, nopelns un tikkums kautkahdi ne ka ne geld, bet Kristus dahrgajs nopelns ween, fo zaur tizzibu fanemmam, kà to parahdisim 1. grahamatā 5., 9., 34. un 41.

nodakkâ, un 2. grahamatâ 1., 2. un 3. nodakkâ. Tapeh; fargees, ka tu tizzibas taisnibu un dsihwoschanas taisnibu ne fajauzi, bet labbi ischkirri. Jo tee irr kristigas tizzibas pamatti.

8. Tomehr ruhpejees no wiffas firde peh; ihstas atgreeschanas no grehkeem, zittadi tewim ne buhtu ta ihstena tizziba, kas ikdeenâs firde tihri, pahrtaisa un atjauno. Sinni arridsan, ka tas Ewangeliums tur ne speh; preeku doht, kur pateesa noscheloschana un deewischkiga noskumschana to firde papreeksch naw salaususchas un fatreekschas, kâ irr rakstihst (Matt. 11, 5.): Teem nabbageem tas preezas wahrds tohp mahzihst. Un kâ tizziba firde atdsihwinahs, ja ta papreeksch naw mirruse eeksch firsnigas noskumschanas un noscheloschanas un ihstas grehku atsihschanas? Tapeh; ne dohma wiss, ka atgreeschana no grehkeem tahda weegla un lehta leeta. Das apustuls Pahwils ar affeem wahrdeem pawehl, ka meesu buhs mehrdeht un ar tahm kahribahm un eekahroschanahm pee krussta sist, ka sawu meesu buhs uppureht, grehkeem nomirt un pasaulei pee krussta nomirt. Du pateesi, to ne warr darriht meesu luttinadams. Tee praweeschi arri-

dsan grehku atgreeschanu ne nosihme kà kahdu mih-
 ligu, patihkamu leetu, jo tee praffa falaustu un
 fatreektu firidi, un fagraustu garru un sauzahs:
 Saplohseet sawas firidis, brehzeet, waideet un
 raudeet. Kur taggad tahdu grehku noschelo-
 schanu reds? Tas Kungs Kristus fakka, ka tam,
 kas winna mahzeklis gribb buht, buhs fewim ee-
 nihdeht, fewi aisleegt un atfazziht wiffai mantai.
 To neweens smeedamees ne darrihs. No wiffa ta
 tu ihstenu parahdischanu un nosihmeschanu atrad-
 dist tannis septinàs Dahwida dseesmàs no atgree-
 schanas (6. 32. 38. 51. 102. 130. 143.). Tee
 swehti raksti us wiffahm lappahm rahda, ka
 Deews atgreeschanu un atgreeschanas aughus stipri
 praffa, ja muhschigu dsihwibu ne gribbi pasau-
 deht. Pehz tam tas swehts Ewangeliums sawu
 ihpaschu spehku pee eepreezeschanas pareisi warr
 rahdiht. Bet Deewa Gars abbas schahs leetas
 zaur swehteem wahrdeem eeksch mums isdarra.

9. No tahdas dsittas, pateessigas, eekschli-
 gas firds atgreeschanas un no atgreeschanas au-
 gleem schi manna grahmata mahza, kà sawu tiz-
 zibu darbôs buhs rahdiht un kà tizzigam zilwelam
 wiffu eeksch mihlestibas buhs darriht. Jo kas

zaur mihslestibu darrihts, tas irr no tizzibas. Tapeh; es to kristigu lassitaju muddinaju, lai tas peeminn un allasch us to rauga, kapeh; scho grahmatu esmu rakstijis. Winsch atraddihš, ka tapeh;, lai sawa eedsimta grehka paslehptu negantibu atsihtam, sawu neezibu un wahjibu pareisi wehrā leekam, sawam spehkam neka ne ustizzam, sewim pascham wissu atnemmam un Kristum dohdam, lai winsch ween eefsch mums irr, wissu eefsch mums isdarra, weens pats eefsch mums dsihwo, wissu eefsch mums radda, jo winsch irr muhsu atgreeschanas un muhschigas dsihwofchanas eefschums, widdus un gals. To dauds weetās schinni grahmatā esmu skaidri istahstijis un leekas tizzibas wiltigu mahjibu uswahrejis.

10. Bet Deews lai muhs wissus ar sawu swehtu Garru apgaismo, ka schkihsti un nepeedausigi tizzohht un dsihwojohht effam us muhsu Kunga Jesus Kristus deenu (kas tuwu klahht irr), pilni ar taisnibas augkeem, Deewam par slawu un gohdu. Amen.

Pirma grabmata

no

ihstas kristigas tizzibas un dsihwoschanas,
ieb

no pateesas atgreeschanas, firsnigas grehku-noschehlo-
schanas, ihstas tizzibas, swehtas un
taisnas dsihwoschanas.

1. Rodalla.

No Deewa gihmja eeksch zilweka.

Eweser. 4, 23. 24. Atjatinojeetes fawâ sirds prahtâ un
apwelzeet to jaunu zilweku, Fas pehz Deewa rad:
dihts irr ihstenâ taisnibâ un swehtibâ.

Deewa gihmiš eeksch zilweka irr, kad zilweka dweh-
sele ar sirdi, prahtu un gribbeschanu, ar meefas un
garra spehkeem lihdsinajahs tam trihsweenigam Dee-
wam, winna prahtam un gribbeschanai, kâ winsch
pats fakka Mohsus gr. I, 26.: Darrisim zilwekus
pehz muhfu gihmja, pehz muhfu lihdsibas, lai
tee walda par siwim juhrâ, par putneem ap-
paksch debbes, par lohpeem un par wissu
semmi.

No tam irr redsams, ka ta swehta Triadiba eeksch
zilweka atspihdejuse, lai eeksch zilweka dwehseles, prahta,
sirds, gribbeschanas un dsihwoschanas Deewa swehta,
taisna un shehliga buhschana tapat rahdahs un atspihd,
kâ eeksch swehteem engeleem Deewa mihlestiba, spehziba
un schkihstiba. Pee ta Deews fawu preeku gribbeja
redsch kâ pee faweem behrneem. Kâ tehws few paschu

reds eeksch sawa behrna un eelihgsmojahs, tàpat Deewam pee zilweka sawa lihgsiniba bijuse (Sakk. wa. 8, 31.). Zepschu Deewam gan labs prahts us wisseem faweem darbeem bijis, tatschu leelaka patilshana pee zilweka bijuse, tapehz ka eeksch ta Deewa gihmis leelakâ nenoseedsibâ un spohschumâ spihdeja. Jo trihs ihpaschi spehli dwehselei peeradditi: prahts, eegribbeschana un sinnâ liffchana; tohs ta swehta Triadiba radda un usturr, swehti un apfarga un ar sawahm schehlastibahm un dahwanahm ispuschko.

Jo gihmis irr atspihdums no zitta lihdsiga gihmja un fur naw leetas, kas atspihd, tur arridsan atspihduma naw. Jo spehgeli nekahds gihmis nerahdahs, ja zitta naw, kas tur speegelejahs. Jo gaischs tas speegelis, jo skaidri tas gihmis tur atspihd; tàpat, jo tihra un schlihssta ta dwehsele, jo skaidri Deewa gihmis tur atspihd.

Tà nu Deews zilweku schlihsstu un bes mainas raddijis ar wisseem meefas un dwehseles spehkeem, lai Deewa gihmis tur bij redsam. Bet ne kâ kahdu tufschu ehnu speegeli, bet kâ pateesu dsihwu gihmi un lihdsibu ta neredsama Deewa un winna jaukas paslehp-tas buhschanas winsch to bij darrijis. Deewa gudribai bij atspihdeht eeksch zilweka sapraschanas, Deewa lehnprahtibai un pazeeschanai eeksch zilweka prahta, Deewa mihlestibai un firdsichehlibai eeksch zilweka firds, Deewa taisnai, swehtai un skaidrai buhschanai eeksch zilweka eegribbeschanas, Deewa laipnibai, mihlibai un pateefibai eeksch zilweka wahrdeem un ahrigas isturre-schanas, Deewa wisspehzi bai eeksch zilweka waldischanas par wissu semmi un wisseem lohpeem un swehreem, Deewa muhschibai eeksch zilweka nemirsibas.

No ta zilwekam bij atsiht Deewu sawu radditaju un sewi paschu. Sawu radditaju tà, ka Deews irr wiss eeksch wissa, tas Weenigajs un Wissuaugstakajs, no kam wissas leetas radditas; un ka Deews ihsti un

pateesi tas irr, kas pee zilweka lihdsibâ rahdahs. Jo pee zilweka irr atspihdums no Deewa swehtas buhschanas, tapeh3 Deews zaur zaurim labs un swehts ween warr buht; winsch irr eefsch sawas buhschanas ta mihlestiba, ta dsihwiba. Tapeh3 Deewam ween peederr gohds, slawa, teifschana, gohdiba, warra un spehks, un neweenai radditai leetai, tikkai Deewam ween, kas to peh3 sawas buhschanas eefsch sewim turr. Kad tur (Matt. 10, 17.) kahds to Rungu, ko winsch par taisnu zilweku isturreja, usprassija: Labs meistert, ko buhs man darriht, ka es muhschigu dsihwibu eemantoju? tas Rungs atbildeja: Ko tu manni par labbu sau3i? Neweens ne irr labs kâ ween tas weenigajs Deews. Tas irr, Deews ween labs sawâ buhschanâ, bes winna naw ihsta labbuma.

Sewi paschu zilwekam bij atsiht no Deewa gihmja tâ, ka ar zilweku zittadi irr ne kâ ar Deewu. Zilwekam ne bij buht Deewam pascham, bet Deewa gihmim, speegelim un lihdsibai, kurrâ Deews gribbeja list redsetees, tâ ka eefsch zilweka nekahdai zittai leetai ne bij dsihwoht, atspihdeht, gribbeht, darbotees, mihloht, dohmaht, runnaht, preezatees, kâ Deewam ween. Jo ja pee zilweka zits kas buhtu mannams, ko Deews ne darritu, tad zilweks ne buhtu Deewa gihmis, bet ta, kas eefsch winna darbojahs un rahdahs. Tik tahku zilwekam bij Deewam dohtees un lautees, ka winsch Deewam ween lauj eefsch sewim strahdaht un pascham prahtam atsaffa. Tas irr, Deewam lautees, prohti, ka zilweks tihrs, schlihts un swehts eerohzis irr Deewam, Deewa prahtam un Deewa darbeem; tâ ka zilweks sawu prahtu ne isbarra, bet Deewa prahtu; ka zilweks zittu leetu ne mihle, bet Deewu ween; ka zittu gohdu nemele, bet ka Deews ween winna gohds irr; ka zittu mantu negribb, bet ka Deews ween winna manta un ne pafauls leeta. Tâ neweenai zittai leetai eefsch winna ne bij buht, dsihwoht un darbotees, kâ

Deewam ween: Ta irr ta zilweka augstaka nenoseedsiba, flaidriba un swehtums. Ta irr winna augstaka nenoseedsiba, kad zilweks farwu paschu prahtu nedarra, bet Deewam lauj wissu eeksch sewim darriht; ta irr ta leelaka flaidriba, ka pee behrna redsam, kam naw pascha gohdaschana un mihleschona.

Ta zilwekam bij Deewu pee sewim turreht eekschâ un no ahrenes, ka tas Kungs Jesus, tas pilnigs Deewa gihmis, varahda, kas farwu prahtu farwam debbesu Tehwam par uppuri nodewis eeksch wissleelakas paklausichanas, pasemmoschanas un lehnprahtibas, ne farwu gohdu, ne farwu eegribbeschanu, ne farwu labbunu, ne farwu preeku mekledams, bet ko winsch dohmajis, runnajis un darrijis, to winsch Deewam lahwis eeksch sewim padarriht; — winna prahts irr Deewa prahts. Tapeh; Deews no debbestim irr fauzis: schis irr mans mihlajs dehls, pee ka mannim labs prahts (Matt. 3, 17.). Winsch tas ihsts Deewa gihmis, no ka Deewa buhschana ween atspihd, prohti tihra mihlestiba un firdsschehliba, pazeeschana, lehnprahtiba, laipniba, swehtums, dsihwiba un lihgfimiba. Ta tas neredsam Deews eeksch Jesus gribbeja liktees redsetees un zilwekam pasiht; jebchu Kristus augstaka wihse Deewa gihmis irr, jo winsch irr pats Deews, Deewa buhschanas gihmis un gohdibas atspihdums (Ebreer. 1, 3.). Bet no tam wehl ne runnojiam, bet no winna swehtas dsihwoschanas zilweku fahrtâ.

Zahdâ swehtâ nenoseedsibâ Deewa gihmis arridsan eeksch Uhdama bij; un to winnam bij fargahst pasemmigi un paklausigi, un atsiht, ka winsch ne bij pats tas Swehtajs, bet ta Swehta gihmis, eeksch winna sihmehts. Bet kad winsch nu pats gribbeja Deews buht, tad winsch eekritte wissleelaka grehka.

Dhtrâ fahrtâ zilwekam ta bij sewi atsiht, ka zaur scho Deewa gihmi ween winsch derrigs bij eenemt to

saldu mihlestibu, lihgsnibu, meeru, dsihwibu, duffu stiprumu, spehku, gaisnu, lai Deews ween wiss eeksch zilweka irr, dsihwo un padarra. Lai zilwekam ne buhtu pascha prahts, pascha mihlestiba, pascha gohds — bet ka Deews buhtu zilweka gohds un Binnam ween flawa un teischana. Zo weenahds weenadu usneimm un ne zittadu; lihdsigs par lihdsigu preezajahs. Tapat Deews ar wissu sawu labbumu gribbeja atdohtees zilwekam. Tahds dewejs irr Deews.

Pehdigi zilwekam no Deewa gihmja ta bij sewi atsiht, ka winsch zaur to ar Deewu irr saweenohs un ka schinni saweenoschanâ ta zilweka augstaka duffa, meers, preeks, dsihwiba stahw; un tur prettim ta zilweka augstakajs nemeers un nelaine no ta ween zelahs, kad tas pret Deewa gihmi darra, no Deewa nowehrschahs un to muhschigu labbumu pasaud.

Luhgschana pehz Deewa gihmja atjaunaschanas.

Wissufwehtakajs Deews, tu wissu labbi raddijis, un mums zilwekeem sawu gihmi nowehlejis, lai mehs, ka tawi prahtigi behrni tawâ atsihschanâ un augstâ gudribâ swehti, taisni un pateefigi effam pehz tewim sihmedamees; lai tik tuwu ar tewi saweenoti nemittesjamu lihgsnibu baudam un pee firds un dsihwoschanas tewim pa gohdam un prahtam turramees. Slawehts effi, mihlais Tehws, par to baggatu schelastibu, ko mums effi parahdijis; Tu muhs us muhschigu dsihwibu effi raddijis un sewim par preeku darrijis; Tu mums baggatigi spehku biji dewis, ka sawu ihstu dwehseles meeru wairojohht buhtum warrejuschi Terwi par sawu weenigu preeku turreht un pehz tawa swehta prahta staigahht. Bet, ak Deews, mums jakaunahs preeksch tewim, mums ar firds sahpehm jaisfakka, ka tawu swehtu gihmi zaur paschu wainu effam pamettuschi un muhschigu lihgsnibu pasaudejuschu. Bet ne ween pehz tam jaschelojahs, bet paschi peedsihwojam

un tawš wahrds to apleezina, ka Satana gihmim, kaš
 papreekschu grehkojis un muhs peewihlis, jo lihdsigi
 effam. Kahda tumfiba wissur eeksch mums! kahda
 negudriba pee darbeem un dohmahm! zif dsitti grehku
 dsellons irr eespeedees! kahds samaitaschanas awots-
 eeksch mums atdarrees! kahdi prettineeki Tewim, sa-
 wam radditajam effam! kahdi neleetigi un kahdi nemees-
 rigi sawâ firdi! No ta labbuma, ko raddoht mums
 eedewis effi, neka wairs naw, bet wifs taunums pee
 mums rohdašs. Mehs jau fenn bijam pelnijusch, ka
 Tu muhs us elli buhtu nogruhdis un ar muhschigeem
 lahsteem apkrahwis; bet Tewim irr zittahds un mihliqs
 prahts, Tu negribbi, ka grehzineekam buhs mirt, Tu
 shehlo ir to nabbagu grehzineeku. Tapehz no muhschi-
 bas mums shehlastibu effi nodohmajis, sawu mihlu
 dehlu Jesu Kristu par muhsu galwineeku un Pestitaju
 nolizzis un pasaulê fuhrijis un mums par gudribu, tais-
 nibu un pestischanu darrijis, lai zaur winnu no grehku
 sohda un juhga atswabbinati eeksch tawa gihmja atjau-
 namees. Slawehts lai irr tawš wahrds! Salihdsi-
 nahts Tehws, ne leez' mums behdas palikt. Pesti
 muhs, sawu rohkas darbu, no taweem un muhsu
 eenaidneekteem. Pahrtaiši muhsu firdi un prahtu zaur
 tawu Garu. Pametti muhsu grehkus Jesus labbad
 un gehrbi muhs ar winna taisnibu, lai to gehrbuſchees
 tewim patihkam. Deewa gaischums, apgaismo muhs!
 swehta Gudriba, mahzi muhs! wissaugstajs Spehks,
 spehzini muhs, swehti muhs, lai tewim lihdsinajamees!
 Deews Tehws, Dehls un swehtajs Gars, atdohdi,
 ko grehks effam pasaudej'schi, strahda eeksch mums,
 kamehr dsihwojam, lai scheitan tahdi tohpam, kahduš
 muhschibâ preeksch sawa krehsla gribbi redseht, lai tur
 atmohstamees eeksch tawa gihmja un papilnam effam
 peechdinati, kad winnâ lihgsnibâ bes grehkeem ar wis-
 seem swehteem engekeem tawu wahrdu gohdinajam.
 Tehws, paklausi muhs Jesus labbad! Amen.

2. Rodatta.

No Ahdama frifchanas jeb pirma grehka.

Reem. 5, 19. Jo kà zaur weena zilweka neklausifchanu dauds irr darriti par grehzineekeem, tàpat arridsan zaur weena zilweka paklausifchanu dauds buhs taifni.

Ahdama frifchana irr ta nepaklausifchana, zaur ko zilweks no Deewa irr nogreesees us sewi, un Deewam gohdu atnehmis, gribbedams pats par Deewu palift. Zaur to winsch Deewa gihmi, prohti to peedsimtu taifnibu un fwehtumu saudejis, prahtà aptumschohts, eegribbeschanà Deewam nepaklausigs, firdi pahrgrohsihts un Deewam prettineeks irr palizzis. Scho negantibu wiffi zilweki zaur meefigu peedsimfchanu dabbu, zaur to garrigi nomirft un dusmibas un pasufchanas behrni tohp, ja Kristus tohs ne ispesti. Tad nu ne effit mulkis, kristlign zilweks, ka scho Ahdama frifchanu par masu grehku isturri, ka tikkai aisleegetà augli eefohdis — bet winna grehks irr, ka winsch gribbeja par Deewu buht, un zaur to pats wels irr krittis, un schis grehks irr breefning un negants par wiffeem.

Schi frifchana firdi cesahzahs un pehz zaur ta augla ehschanu redsama nahkuse. To paschu gan drihs pee Ufsalona grehka (2 Samuel. 14, 25.) warr nopraft. Jo schis bij fehnina dehls, tahds skaisis zilweks, ka no pehdahm lihds galwai nekahdas wainas nebij, un farwam Tehwam mihsch dehls, jo Dahwids winnu gaufschi aprauda (2 Sam. 18, 33.). Bet Ufsalons ar wiffu to nebij ar meeru, winsch pats gribbeja fehninsch buht un scho augstu gohdu sewim nemtees. Tà dohmajoht winsch eenaidà nahze ar farwu tehwu un meklejahs winnu nokaut (2 Sam. 15.). Tikpat Ahdams bija Deewa behrns, no wiffahm radditahm leetahm tas skaisakajs, pee ka wainas nebij ne pee meefas, ne pee dwehseles, un Deewam mihsch behrns. Kad nu schis

gohds winnam nebij gan un winsch patš par Deewu gribbeja buht, tad winsch palikke par Deewa eenaidneeku un to buhtu isdeldejis, ja buhtu spehjis. Kurfch grehks warreja leelaks un gruhstaks buht? No tam schihš negantas leetas zehlschahš. Za pirma irr, ka zilweks Satanam firdi lihdsigs palikke, jo abbi to paschu grehku darrijuschi un zilweks no Deewa gihmja par Satana gihmi palizzis un launumâ winnam warr lihdsinatees. Za ohtra irr, ka zilweks, kas debbesu, Garra, Deewa lihdsibâ bij, nu laizigs, meefigs, lohpan lihdsigs irr. Jo Satans, gribbedams zilwekam farwu gihmi usspeest, ar wiltigeem wahrdeem farwu tsehuhstas fehflu zilwekam eesehje, fo fauz pascha gohdaschanu, pascha mihleschanu, patgalwibu un usmeschanu par Deewu. Tapeh; swehti raksti tohs, kas paschu mihleschanâ irr apstihkuschi, fauz par ohdschu dsimumu (Matt. 3, 7.), par tsehuhstas fehflu, kas wellam lihdsi turahš, 1 Mohs. gr. 3, 15. Es zelfchu eenaidibu starp tewi un starp to feewu, starp tawu fehflu un starp winnas fehflu.

No schihš tsehuhstas fehklas nekahds zits auglis newarr augt, ne ka nifns auglis, fo fauz Satana gihmis, Beliala behrni, wella behrni (Jahn. 8, 44.). Jo lihds kâ eefsch katras semmes fehklas paslehpta irr ta augta wihse un buhschana, leelums un breedums, garrums un plattums, winna sarri, lappas, seedi un augli, ka jabrihnahš, ka tahdâ masâ fehklitê tif leeks kohks un tif dauds augtu paslehpti: tâpat arridsan tanni nifnâ tsehuhstas fehklâ, Uhdama neklausichanâ un pascha mihleschanâ, kas nu wisseem Uhdama behrneem eedsunta irr, tahds ispuis kohks un tif neisssaitami nifni augli irr paslehpti, ka Satana gihmis ar wissadu launumu tur israhdahš.

Jo usluhko masu behrnu, kâ no mahtes meesahm launs tiklums rahdahš, pawissam patgalwiba un neklausichana; un kad tas leelaks nahš, tad pee ta,

pascha mihleschana, pascha gohdaschana, pascha at-
reebschana, melloschana un zittas tahdas leetas parah-
dahs. Pehz isbruch lepriba, augstprachtiba, Deewa
saimoschana, lahdeschana, swehreschana, launas no-
wehleschanas, melli un wiltiba, Deewa un Deewa
wahrda nizzinaschana, wezzaku un walbineeku nizzina-
schana. Tad zeltahs dusniba, bahrschana, eenaidß,
apffauschana, areebeschana, affinu isleeschana un wis-
fada negantiba; pee tahs wehl peenahf tahs abrigas
peedausfchanas, kas meefigas kahribas eefsch zilweka
pamohdina. Zo zaur to mohstahs neschlihtiba, mau-
ziba, laulibas pahrkahpschana, neschlihtas dohmas,
beskaunigi wahrdi un darbi, rihfchana un plihfeschana,
wehdera peebahschana un rihklas peeleeschana, isgresno-
schana ar drahnahm. Wehl wairaf rahdahs negau-
fiba, nokrahpschana un peewilschana, pahrgudro-
schana — ar wahrdu fakkoht, wissahds kauns un
grehks, wissada wiltiba un blehdiba, tik daschada un
fweeschada wihse, ka to newarr isfkeitiht, pehz ta
wahrda Jerem. 17, 9.: kas ta zilweka firdi warr
ismanniht? Un wehl wairaf, kad tee wiltigi mahnu
garri peenahf, tad zeltahs Deewa aisleegschana, elka-
deewiba, pateefibas eenihdeschana, tas grehks pret
Swehtu Garru, tizzibas un swehtu rakstu pahrgrohfi-
schana un tahdas breefsmigas peewilschanas. Tahdus
auglus ta tschuhstas fehkla eefsch zilweka nefs, un tas
irr Satana gihmis.

Kas to eefahkumâ buhtu dohmajis, ka tahda masâ,
wahjâ behrninâ tahds grehku perreflis, tahda launuma
pilna firds, tahds breefsmigs tahrys un ehdejs buhtu
flehpees, ja zilweks pats to pee gaismas ne iswestu ar
fawu dsihwoschanu, ar fawahm launahm firdsdohma-
fchanahm no masahm deenahm. I Mohs. 6, 5.; 8, 21.

Woi ta naw launa fakne, no ka tahds nahwes
kohks isaug? woi ta naw launa tschuhstas fehkla un
ohdschu dsimmums, kas tahdu bailu gihmi isdohd?

So wiffas schahdas leetas isaug no eekschä un mohstahs zaur apgrehzi bu no ahrenes. Tapeh3 tas Kungs Kristus tik dikti aisleeds tohs behrninus pee grehkeem pee-wilt, par to ka jau eeksch teem tschuhstas fehkla irr passlehpta un tik dauds kauna un grehku eeksch tahs, kà nahwes fehkla pee tschuhstas.

Tapeh3, ak zilweks, mahzees Uhdama frischen un eedsimtu grehku labbi saprast, jo ta samaitaschana ne irr gan ismannama. Mahzees pats sewi pasiht, kahds tu zaur Uhdama frischen palizzis — no Deewa gihmja par Satana gihmi, kurrâ wiss wella kaununs fanemts. Tà kà Deewa gihmi wiffas Deewa ihpaschibas un buhschanas bij fanemtas un preeksch ta pirma grehka zilwekam bij ta Debbesiga gihmis (I Kor. 15, 49.), zaur ko winsch Deewam un engeleem lihdsinajahs, tà winsch nu taggad turr to gihmi ta no pihschkeem darrita, zaur ko winsch meestigs pasfaules behrns un lohpan lihdsigs irr.

So, woi tawa dusmiba un bahrsiba naw peh3 lauwas wihses? tawa nihdeschana un negausiba peh3 sunna wihses? tawa netihriba un nesahriba peh3 zuhkas wihses? Tu eeksch sewim atraddisi pasfauli launu swehru (tawa mehle, mass lohzeelis jau, irr netaisnibas pasfaule Jehk. 3, 6.); wellu mahjas weetu un neschlihtu, naidigu putnu perrekli (Jahna Parahd. 18, 2.). So neweens swehrs tik breefmigs, neweens suns tik naidigs, neweens wilks tik plehfigs, neweena lapsa tik wiltiga, neweena tschuhstka tik giptiga, neweena zuhka tik neskaidra kà zilweks; tapeh3 tas Kungs Kristus Grodu fauz par lapsu Lufk. 13, 32., un tohs neschlihtus par sunneem un zuhkahn, kam swehtumu ne buhs doht, ned3 pehrles preekschâ mest. Matt. 7, 6.

Ja zilweks ne atgreeschahs un eeksch Kristus ne atjaunajahs, bet tahds pats nomirft, tad winsch muhschigi tahdâ lepnâ wella prahtâ paleek, un irr kà dus-

migs lauma, kà naidigs suns, kà plehsigs wilks, kà giptiga tschuhfla. Wünsch no ta walkà newarr tapf un Satana gihmi muhschigi nesß un naturr muhschigã tumfãbã, winnam par leezibu, ka wünsch eelsch Kristus ne irr dsihwojis un pehz Deewa gihnja ne irr atjau-nohts, kà Zahnis (Parahd. 21, 8.; 22, 15.) sluddina: Abra irr tee funni, tee burwoji, Apektawi un elkadeewigi un ifkattris, kas mellus miht un darra.

Luhgshana pehz atpestifchanas no wezza zilweka.

Augstais Deews, ne dusmojees ka eedrohschinajamees ar tewim runnaht. Muhsu kaite irr neisteizami leela, grehks muhs pagallam famaitajis un muhsu nelaimi ar wahrdeem nespehjam isteift. Schè farwu grehku affinis gullam preeksch tarwas swehtas gohdibas un tu warretu muhs muhschigai nahwei nodohht un farwu schehligu waigu no mums nowehrft. Tewim, farwam schehligam Deewam, ne effam paklausijuschi; Tewi, to dsihwibas awotu, effam atstahjuschi; no Tewim, farwas weenigas mantas, effam atrahwuschees; Tewim, farwam augstam walbineekam, prettineeki effam bijuschi; par Tewi, farwu schehlotaju, ne effam behdajuschi; mehß fewi wairak kà Tewi effam mihlejuschi, un wairak wella kahrinaschanai paklausijuschi ne kà tarweem swehteem bauschleem; mehß ar farwam kahrabahm pasfaulei lihdsinajuschees un no Tewim atkaphuschees. Swehtajs Deews, wissuwarrenajs Rehninsch, mehß farwu dusmibu nopelnijuschi. Ja Tu ar mums darrisi pehz muhsu grehkeem, tad nelaimigi buhsim par wisseem zitteem un mums peederr muhschiga tumfiba. Ak Deews, ko fazzisim? Mehß effam tee wainigi, ka meefa un dwehsele tahdas famaitatas irr un nekahds labs prahts us labbu isdarrishanu pee mums nerohdabs. Mehß jau kà nofohdami grehzineeki peedsemnam

un muhsu firds dohmaschanas irr launas no masahm deenahm. Grehks irr ko dohmajam, gribbam, runnam, darram un eekahrojam. Jo ilgi dsihwojam, jo leelaks muhsu grehku mehrs un tawas taisnas dusmas. Kur eesim, kur paliksim sawas behdas? Ja Tu, fwehtajs Deews un leelajs Sohgis, muhs preeksch teefas gribbi west, tad mehs trihzoht un drebbejoht ne warram preeksch Lewim aisbildinatees, Tu firschu pahrbauditajs! Schehligajs Deews, tawa schehlastiba un tawa Dehla nopelns mums par weenigu patwehrumu irr. Usluhko muhs ar schehligahm azzim, peetaupa muhs muhsu galwineeka deht. Muhsu grehki leeli, bet tawa schehlastiba jo leela un tawa Dehla nopelns atswerr pahr pahrim muhsu pahrkahypschanas. Wissuspehzigajs Deews, dohd mums Tawa Garra spehka pee muhsu dwehfeles redseht, pahrtaisi muhs, raddi jaunu firdi un lai zaur Lawu spehku garrigi atdsemmam. Usluhko muhs eeksch sawa mihla Dehla, kas Lewim paklaufigs bijis libds nahwei, libds krusta nahwei. Teescham, winsch muhsu sehrgas neffis un muhsu sahpes sewim usnehmis. Winna pehz dseedini muhsu kaites un ne lauj mums grehks nomirt. Winsch muhsu weeta par grehku darrihts un ka tas Deewa jehrs muhsu grehkus neffis; lai mehs eeksch winna effam ta taisniba, kas preeksch Lewim geld un mett muhsu grehkus winna deht juhwas widdu. Ja eeksch Ahdama grehkojuschi, tad lai eeksch Kristus grehku peedohschanu dabbum; ja eeksch Ahdama mirruschi, lai eeksch Kristus atdsihwojam. Tehws, Lewi luhdsamees tawa Dehla, muhsu Pestitaja wahrda. Tibri muhs no firds un meefas apgahnischanas un darri muhs par tahdeem, kas tewi patihkami irr, lai tawas mihlestibas nodohmaschanas pee mums wisseem noteek, mums par muhschigu pestischanu un Lawam wahrdam par muhschigu slawu. Amen.

3. Rodalla.

No zilweka atjaunoschanaš eeksch Kristus.

Galat. 6, 15. Jo eeksch Jesus Kristus neds apgraisi-
fchana ko spehj, neds preekschahda, bet jauns rads
dijums.

Ta jauna dsimschana irr Deewa ta swehta Garra
darbs, zaur ko zilweks no dusnibas un pasufchanaš
behrna par scheblastibas un muhschigas dsihwibas behrnu
paleek, no grehzineeka par taisnu, zaur tizzibu, Deewa
wahrdu un swehteem eestahdijumeem. Jo zaur teem
sirbs, prahts un eegribbeschanaš paleek jaunas, gai-
schas un swehtas eeksch Kristus par jaunu raddijunu.
Jo ta jauna dsimschana turr eeksch sewim tahs leelakas
dabwanas, to taisnoschana un to swehtudarrischana jeb
atjaunoschana. Tit. 3, 5.

Kristigam zilwekam irr diwejada dsimschana, ta
wezza meesiga un grehziga peedsimschana, kas no Ah-
dama nahk, zaur ko ta tschuhstas fehkla, wella gih-
mis un meefas dabba wairojahs; un ta jauna, gar-
rigan un swehta peedsimschana, kas no Kristus nahk,
zaur ko Deewa fehkla, Deewa gihmis un debbesu
dabba garrigi wairojahs. Ta nu pee ikkatra kristiga
zilweka diwejadas ziltis, Ahdama zilts kas zaur meefu,
un Kristus zilts, kas zaur Garru un tizzibu waislo-
jahs. Ra nu pehz meefas no Ahdama effam zehlu-
schees, ta muns peenahkabs zaur Kristu no jauna
peedsunt. Schihs diwejadas dsimschanaš sauзам arri-
dsan: wezzu un jaunu zilweku, wezzu un jaunu dsim-
schanu, wezzu un jaunu Ahdamu, semmes un debbesu
gihmi, wezzu un jaunu Jerusalemi, meefu un garru,
Ahdamu un Kristu eeksch muns, eekschigu un ahriku
zilweku.

Nu leezeet wehrâ, là mehš eeksch Kristus no jauna
peedsemmam. Ra pehz meefas wezza dsimschana no
Ahdama nahk, ta jauna dsimschana pehz garra no Kri-

ftuß nahk zaur Deewa wahrdeem. Jo Deewa wehrds irr jaunās dsimschanās sehkla, kà irr rakstih̄ts (I Pet. I, 23.): juhs effeet atdsimmufchi ne no nihzigas fehklas, bet no neisnihzigas zaur to dsihwu un muhschigi paleekamu Deewa wahrdu; un (Zehk. I, 18.): pehz fawa prah̄ta winsch muhs atdsemdejis zaur pateesibas wahrdu, lai winna raddijuma pirmaji effam. Schis wahrds pamohdina tizzibu un tizziba turrahs pee ta wahrda un sanemm schinni wahrdu Jesu Kristu ar Swehtu Garru. Zaur swehta Garra spehku un darbu zilweks no jauna peedsem̄m. Za jauna dsimschana noteek, pirmâ kahrtâ zaur swehtu Garru; ohtrâ kahrtâ zaur tizzibu (I Zahn. 5, 1.): kas tizz ka Jesus irr tas Kristus, tas no Deewa peedsimmis; treschâ kahrtâ zaur swehtu kristibu (Zahn. 3, 5.): ja kas no jauna ne peedsem̄m zaur uhdeni un Garru, tas newarr eezeet Deewa walstibâ. — Klausetees scho isteifschanu.

No Ahdama un zaur Ahdamu zilweks eemanto to leelaku nelaimi, prohti grehkus, lahstus, dusinibu, nahwi, wellu, elli un pasufchanu, jo tee irr wezzas dsimschanas augli; bet no Kristus zilweks eemanto to leelaku mantu zaur tizzibu, prohti taisnibu, fehlastibu, swehtibû, dsihwibu un swehtu muhschu. No Ahdama zilweks irr eemantojis meefigu garru un kauna Garra walstibu; no Kristus swehtu Garru ar winna dahwanahm un fehligu waldischanu. Jo kahds gars tam zilwekam irr, tahda dsimschana winnam irr, kà tas Kungs (Luhk. 9, 55.) falka: **Woi nesinneet, kahdam Garram juhs peederreet?** No Ahdama zilweks zaur meefigu peedsimschanu dabbu lepnibu un augstu prah̄tu; ja winsch no jauna gribb peedsimt, tad winnam no Kristus zaur tizzibu jababbu pasemmigs un lehns gars. No Ahdama zilweks eemanto netizzigu, nepateizigu garru, kas Deewu saimo; no Kristus

winsch dabbu tizzigu un pateizigu garru, kas Deewu flawe. No Uhdama zilweks dabbu nepaklausigu un beskaunigu garru, no Kristus winnam ja-eemanto paklausigs un laipnigs gars zaur tizzibu. No Uhdama zilweks dabbu dufmigu, naidigu, atreebigu, affins kahrigu garru, no Kristus tam zaur tizzibu jadabbu laipnigs un lehnprahfigs gars. No Uhdama zilweks dabbus mantas kahrigu, neschehligu un plehsfigu garru; no Kristus tam zaur tizzibu jadabbu schehligs un palihdsfigs gars. No Uhdama zilweks eemanto neschlihsu un nefahfigu garru; no Kristus schlihsu un fahfigu garru. No Uhdama zilwekam irr wiltigs un mellotajs gars, no Kristus pateefigs un pastahwigs gars. No Uhdama zilwekam irr gars, kas ka lohys pafaules kahribas ween dsenn, no Kristus tahds, kas debbes leetas mefle.

Tapeh; Kristum par zilweku bij tapt, no Swehta Garra eenemtam un ar to bes mehra swaiditam bij tapt; tapeh; us winnu dufs ta Kunga gars, tas gedribas un faprafchanas gars, tas padohma un stipruma gars, tas atsihschanas un Deewabihjaschanas gars (Esaj. II, 2.), lai eefsch winna un zaur winnu zilweka dabba atjaunata un meh's eefsch winna, no winna un zaur winnu no jauna dsimmuschi jauns raddijums effam; lai no winna gudribas un faprafchanas garru dabbusjam par farwu gekkibu, atsihschanas garru par farwu aklibu, deewabihjaschanas garru par farwu Deewa nizzinaschanu. Ta irr jauna dsihwiba un jaun's dsimschanas auglis eefsch mums.

Ra meh's eefsch Uhdama wiffi garrigi bijam mirruschi un neko nespehjam darriht ka ween mirruschus tumfibas darbus; ta mums eefsch Kristus jaatdsihwo uu gaismas darbi jadarra (I Kor. 15, 22.). Un ka zaur meefas peedsimschanu no Uhdama grehku effam eemantofuschi, ta mums zaur tizzibu no Kristus tafsniiba ja-eemanto. Ra zaur scho meefu Uhdama lepniba, man-

tas kahroschana, neschlihsliba mums eedsimta irr, tà zaur fwehtu Garra mums wajaga atjaunateem, schlihsstiteem un fwehtiteem tapt; lepnibai, kahribai, neschlihsstibai un eenaidibai wajaga eefsch mums nomirt, un kà no Uhdama grehzigu meesta effam dabbujuschi, tà no Kristus mums jadabbu jauns gars, jauna firds, jauns prahts.

Schihs jaunas dsimschanas deht Kristus irr nosaufts par muhschigu Tehwu (Esaj. 9, 6.). Tà eefsch Kristus us muhschigu dsihwibu atjaunojamees, no Kristus jaunpeedsimmuschi, eefsch Kristus jauns raddijums. Un kurri darbi Deewam patihkami buhs, teem janahf no jaunas dsimschanas, no Kristus, no Swehta Garra un no tizzibas.

Tad nu mehhs dsihwojam jaunà dsimschanà un ta eefsch mums; mehhs eefsch Kristus un Kristus eefsch mums (Galat. 2, 20.); mehhs eefsch Garra un Kristus gars eefsch mums. Scho jaunu dsimschanu un winnas augli Pahwils nosauz (Eweser. 4, 23.): atjaunatam tapt eefsch ta garra fawa firdsprahtha, wezzu zilweku iswillt un jaunu zilweku apwillt; (2 Kor. 3, 18.) eefsch Deewa gihmi pahrwehrstees; (Koloff. 3, 11.) atjaunatees us atsihfchanu pehz ta gihmja ta, fas muhs irr raddijis; (Tit. 3, 5.) atdsimschanu un atjaunoschanu ta fwehta Garra; tas praweets Ezekiels (11, 19.) to sauz: afmis nainu firdi atnemt un meesigu doht. Tà schi jauna dsimschana no Kristus meefas peenemschanas nahf. Tapehz ka zilweks zaur lepnibu un neklausfchanu no Deewa bij atkahpees un krittis, schi krichana newarreja zeltees un atlihdsmatees kà ween zaur Deewa dehla dsillu pasemmoschanu un paklausfchanu. Kà Kristus zilweku starpà pasemmigi staigajis, tàpat winnam eefsch tewim jadsihwo un Deewa gihini jaatjauno.

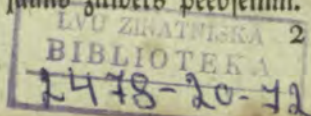
Usskatti to pasemmigu, paklausfigu, pazeetigu Kristu un mahzees no winna (Matt. 11, 29.), tas irr, dsihwo

eefsch winna. Raugi papreekschu, kapeh; winsch tà dsihwojis? Winsch irr tarwas dsihwibas preekschsihne, us fo tee apustuli tew norahda, speegelis, ar fo tu fawu dsihwoschanu warri salihdsinabt. Tad usskatti winna zeeschanu, mirschanu un uszelschanu. Kapeh; winsch zeetis, mirris un uszelees? Lai tu grehkeem ar winnu nomirfli un eefsch winna, ar winnu un zaur winnu garrigi uszelees un jaunâ dsihwoschanâ staiga.

No schihs dsihwibas affas, no Kristus zeeschanas, mirschanas un uszelschanas ta jauna dsimschana iswerd (I Peh. 1, 3.): mehs effam atdseindetu us dsihwo zerribu zaur Jesus Kristus aufschamzelschanu. Tapeh; tee fwehti apustuli allaschin Kristus zeeschanu par atgreeschanas un jaunâs dsihwoschanas grunti leek (Reem. 6, 3.): zeek effam kristiti eefsch Jesus Kristus, teek eefsch winna nahwes effam kristiti. Tapat arridsan S. Pehteris I Peh. 1, 17 — 19.: dsihwojeet eefsch bihjaschanas, famehr scheitan mihteet, sinnadami fa juhs ne ar fudrabu jeb seltu atpirkti effeet no fawas weltigas dsihwoschanas, bet ar Kristus dahrgahm affinim fâ weena nenoseedsiga un neapgahnita jehra; (I Peh. 2, 24.) fas muhsu grehkus pats fawâ meefâ neffis pee ta kohka, lai mehs grehkeem nomirruschi taifnibai dsihwojam, zaur fa bruh; zehm juhs weffeli effeet darriti. — Ir tas Kungs Kristus fakka (Luh. 24, 47.): tà Kristum bij zeest, no mirroneem aufscham zeltees trefchâ deenâ un fawâ wahrda list mahzih; atgreeschanu un grehku peedohschanu wisseem laudim. Tâ tas Kungs pats mahzitaja ammatu un atgreeschanu no grehkeem, fâ dsihwus strautinus, istezzina no fawas zeeschanas, mirschanas un uszelschanas awota.

Tâ nu Kristus zeeschanas tikpat muhsu grehku maksa, fâ zilweka atjaunoschana zaur tizzibu un zaur abbahm leetahm jaunâs zilweks peedsemm. So schihs

Sahna Arndta.

Kristus zeeschanaß spehks un auglis irr atjaunoschana un swehtischana (I Kor. I, 30.). Ta no Kristus ta jauna dsimschana eeksch mums nahk zaur swehtu kristibu, ka eeksch Kristus nahwes tohpam kristiti, lai ar Kristu grehkeem nomirstam zaur winna nahwes spehku un no grehkeem uszettamees zaur winna augschamzelschanaß spehku.

Luhgschana pehz jaunas dsimschanas.

Uk tu Deews tahs schehlastibas, swehtajs Tehws! kas irr tas zilweks, ka tu winnu peeminni un ta zilweka behrns, ka tu par winnu gahda? Tu pee mums neko ne atrohdi, kas tewim warretu patift, jo taws aihmis pee mums irr pohstihks un mehß wella gihmim jo lihdsigi palikkuschi; un tatschu tu sawu weenpeedsimmuschu dehlu mums grehzineekeem par labbu effi suhtijis un par muhsu Pestitaju un Widdutaju dewis, lai zaur to atkal par taweem behrneem warretum tapt. Uk zik neisdbibbinajama irr tawas schehlastibas baggatiba! Jo wairak tawu mihlestibu, ko schinni sawa dehla suhtischana effi parahdijis, apdohmajam; jo neisdbibbinajami tawas schehlastibas dsittumi mums irr, jo apbrihnojama tawa firbs, ka tu tahdus nogrimmuschuß grehzineekus warri schehloht. Zik tohti, tu Wissaugstakajs, tohs pasuduschus Ahdama behrnus effi mihlejis. Virms pafaule bij raddita tu muhs siana turrejis un zaur sawu dehlu isredsejis, lai swehti un beswainigi preeksch tewim effam; zaur Jesu Kristu mums behrnu teefu effi dewis pehz tawa labba prahta. Tawa neisteizama mihlestiba ittin skaidri irr atspihdejuse zaur to, ka taws ihpaschajs dehls arridsan zilweka dehls irr bijis, muhs ar tewi falihdsinajis un mums to waktu dewis, no wella behrneem par taweem apschehloteem behrneem palift. Kamehr dsihwojam, tu wissu deemu sneedsi rohkas pehz mums, kas us nelabbu zeltu staigajam, jo tu griibbi muhs atgreest us meera zeltu. Uk muhschigajs Tehws,

schehligajs Deews! mehš tewim gauschi fuhdsamees sawu leelu wahrgschanu, kurrâ zaur taru bauschlu pahrkahpschanu effam eegahsufchees. Mehš grehku zectumâ effam eemesti, ar wella faitehm faistiti, muhsu firds irr netihrs awots, no ka wiffadi purweschi isteff; ta muhs rahj deen' un nakti, mehš effam akli, faili, wahtu pilni un mums peenahktohs elles mohkas pee welleem. Bet, tu Schehligajs, ja sawu dehlu ne effi taupijis un to par mums nodewis, tad winna labbâ lai mums schehlastiba noteef. Usnemim muhs sawâs stiprâs rohkas un strahda eeksch mums ar sawu spehku, lai tawâs apschehloschanas traufi effam, tewi pasihstam, mihlejam un pa gohdam dsihwojam. Ne tauji mums, saweem behrneem, pohstâ palikt Jesus deht, raddi eeksch mums schkihstu firdi un dohd mums jaunu, drohschu garru. Ne atmett muhs no sawa waiga un lai tawâ swehtâ sadraudseschanâ paleefam. Darri muhs par jaunu raddijumu, lai jaunâ garra peedsimschanâ tewim kalpojâ wissu sawu muhschu. Tâ tu muhschigi mums por Deewu buhsi un Kristus deht muhs apdahwinasi ar labbumu un schehlastibu, mehš tawâ nammâ skahweim muhschigi. Slawa un gohds tawam swehtam wahrdam muhschigi muhscham. Amen.

4. Nodalla.

Kas ihsta atgreeschana irr, ihstâ Kristus
krusts un juhgs.

Galat. 5, 24. Tee, Kas Kristum peederr, sawu meestu pee krussta irr sittuschi ar Fahrabahm un eekahroschanahm.

To ihstu atgreeschanu no grehkeem Deews padarra zaur swehtu Garru, kad zilweks no bauslibas to grehku taunumu un Deewa dusmibu par teem dabbu atsiht un firdi tohs fahf noschehloht; bet no Erwangeliuma

Deewa schehlastibu dabbu redseht un zaur tizzibu eefsch Kristus grehku peedohschanu dabbu. Zaur atgreeschanu meesa ar sawahim launahim kahribahim mirst un gars atdsihwo; Ahdams un winna fahrni eefsch mums mirst un Kristus eefsch mums dsihws paleek zaur tizzibu (Gal. 2, 20.). Abbas leetas peederr kohpâ; pehz meesas nonahweschanas nahf garra atjaunoschana un pehz garra atjaunoschanas nahf meesas mehrdeschana. Kad wezzu zilweku nonahwe, jauns paleek dsihws un kad jauns zilweks paleek dsihws, wezzam jamirst; (2 Kor. 4, 16.) jebfchu muhf u ahrigs zilweks faz truhd, tomehr tas eefschfigajs jo deenas jo wais raf atjaunojahs. (Koloff. 3, 5.) Nonahwejeet fawus lohzeklus, kas irr wirf semmes. (Reem. 6, 11.) Tapat turreetes, ka juhs grehkam effeet nomirrufchi, bet Deewam dsihwojeet eefsch Kristus Jesus muhf u Kunga.

Kapehz meesa zaur atgreeschanu jamehrd, nemmeet wehrâ. Wehs jau sinnam, ka zilweks zaur Ahdama krischanu meefigs un wellam lihdsigs tappis, bes Deewa un bes mihlestibas, jo winsch no Deewa mihleschanas us pasaules un pascha mihleschanu irr greefees, ta ka winsch nu wiffas leetas sewi mihle, gohdu pee zitteem un sawu labbumu mefle. Jo ka Ahdams gribbejis Deewam lihds buht, ta schi lepnoschana wisseem zilwekeem irr eedsunta. Schi pahrgrohsita buhschana japahrtaisa zaur atgreeschanu, tas irr, zaur ihstenu noschehloschenu, zaur to tizzibu, kas grehku peedohschanu sagrahbj, zaur meesas kahribu un lepnibas nonahweschanu. Tad tu wehl ne effi atgreesees no grehkeem, ja no rupjeem grehkeem ween atstahjis; bet kad tu firds dibbinâ zits un labbaks zilweks tohpi, wais sewi ne gribbi mihleht bet Deewu, pasaulei un winnas kahribahim atsakki un us debbesu zellu dohdees un zaur tizzibu Kristus nopelnu sagrahbi, tad tu no grehkeem effi atgreesees.

Tapeh; zilwekam wajaga pascham fewi aisleegtees (Luhf. 9, 23.), prohti, sawu paschu prahthu laust, Deewa prahtram padohtees, fewi ne mihleht bet par pasudduschu zilweku isturretees; tam wajaga atfazziht wiffam kas tam irr (Luhf. 14, 26.), tas irr, pasfauli ar winnas gohdu un gohdibu apsmahdeht, sawu gudribu un spehku ne mas ne zeenihht, us nekahdu rad-ditu leetu ne palautees ka ween us Deewu; tam wajaga sawu paschu dsihwibu eenihdeht, tas irr, meefas kahribas, lepnibu, mantu kahroschanu, neschkihstibu, dusmoschanu, eenaidibu mehrdeht, few pascham nepatiktees, sawus darbus ne isturreht, ar neko ne leelitees, us sawu spehku ne palautees, bet fewi eenihdeht; tam wajaga no pasfaules atrautees, tas irr, no azzu kahribas, no meefas kahribas un no lepnas dsihwoschanas; tam wajaga pasfaulei pee frusta nomirt (Gal. 6, 14.). Schahda irr ihsta atgreeschana un meefas nahwe, bes kam neweens Kristus mahzeliis nebuhs; tad tas ihsti no pasfaules, no fewim, no wella atgreeschahs us Deewu, bes kam neweens no grehkeem newarr walla tikt, neds muhschigi dsihwoht (Apust. darb. 26, 18.).

No grehkeem atgreesstees irr patš fewi aisleegtees; un tas irr ihsts Kristus frusts un juhgs, ka winsch sakka (Matt. II, 29.): Nemmeet us fewim mannu juhgu un mahzeetees no mannim, jo es efmu lehnprahtigos un no sirds pasemmigs; tas irr zaur ihstu sirds pasemmioschanu tewi buhs nospeest eefsch fewim to pascha gohdaschanu un mihleschanu, un zaur lehnprahhibu sawu dusmoschanu un atreebigu prahthu. Tam jaunam zilwekam tas irr laipnigs juhgs un weegla nastu, bet tai meefai gruhst frusts. To sawuz: meefu frusta siff ar kahribahm un eekahroschanahm (Gal. 5, 24.).

Tapeh; tee to ne sawroht, kas laizigas behdas ween par frustu nosawuz un nesinn, ka meefas nonahweschana

un atareeschana irr tas ihst's frust's, fo Kristum buh's paffat nest; prohti, ar waidineeku zeesstees, us ap-mellotajeem lehnu prahtu turreht, ar pasemmoschanu prettineeku lepnibu un rupjumu uswahreht, kà Kristus lehnprahtigs bijis, pafaulei atfazzijs un no pafaules leetahm un mantahm atrahwees.

Kristus juhgs irr muhsu frust's, kas janefs un tas irr, no pafaules atrautees. Pawelti buhtu, ja tu ween-tulis fewischki gribbetu dsihwoht un pee zilwekeem ne palift, un ta pafaule paleek tawà firdi, un tu zittus pret sewi nizzini, ja mauzibu, eenaidibu un zittus greh-ku's firdi turri. No pafaules atrautees irr meefu un meefu kahribu mehrdeht, eekschkiga nemittejama noschehloschana, kad firds no pafaules greeeschahs us Deewu, ikdeenah tai pafaulei mirst un Kristum dsihwo-tizzibà, pasemmiba un lehnprahtibà un ar Deewa scheh-lastibu eeksch Kristus eepreezinajahs.

Us tahdu eekschkigu firds atgreeeschanu no pafaules us Deewu Kristus muhs irr aizinajis, un tahdai winsch grehku's gribb peedoht, fawu paklausischanu un taisnibu peelihdsinaht eeksch tizzibas spehka. Bes tahdas firds atgreeeschanas Kristus zilwekam newarr palihdseht, tas irr, zilweks Kristus ichelastibu un nopelnu newarr dabbuht, jo to ar salanstu un sagraustu, ar tizzigu un pasemmigu firdi ween warr dabbuht. Tas irr Kristus mirschanas auglis eeksch mums, ka meh's teem grehkeem nomirstam, un tas irr Kristus augschamzel-schanas auglis eeksch mums, ka meh's eeksch Kristus dsihwojam un winsch eeksch mums. Tas irr tas jauns raddijums eeksch Kristus un ta jauna dsimschana, kas preeksch Deewa geld (2 Kor. 5, 17.; Gal. 6, 15.).

Tapehz mahzees to atgreeeschanu no grehkeem labbi pasiht. Ta naw ta ihsta atgreeeschana ween, kà daschi laudis dohma, atstahnt no elkadeewibas, Deewa saimo-schanas, slepfawibas, laulibas pahrkahypschanas, mau-zibas, sahdsibas, peedferschanas un zitteem rupjeem

grehkeem. Ta tikkai ta ahrapusse irr, no ka tee praweefchi daschâ weetâ runna: (Esaj. 55, 7.) tas besdeewigajs lai pamett fawu zekku (Ezek. 18, 27.; 33, 14.). Bet tee praweefchi un Apustuli wehl dsittaki stattijuschees, paschâ firdi eefschâ un mahza wehl augstaku atgreeschanu eefschpuffê, ka tam zilwekam buhs nomirt leynibai, mantai, neschlihtibai; ka tam buhs sewi aislegt, eenihdeht, pasaulei atfazziht un wissam kas winnam irr; ka tam buhs Deewam lautees, meefu mehrdeht, ifdeenas Deewam to ihstenu uppuri nest, fagraustu, falaustu un pahrbihjuschu firdi un dwehsele, kas rauda, eefsch sewim nest; ka eefsch Dahwida dseefmahm daschâ weetâ to warram lassihht.

Ta irr ta oekschliga atgreeschana, kad firds eefschâ schehlojotees irr, ka puscham sprahguse un saylehsta un falausta, bet zaur tizzibu un grehku peedohschanu irr dseedinata, eepreezeta, tihrita, atgreessta un labbaka, jo tad arridsan dsihwoschana paliks labbaka.

Un jebfchu zilweks no sohdivas bihstotees ahrigi atgreeschahs un rupjus grehkus atstahj, bet firdi tahds patš paleef kahds bijis un jaunu dsihwibu ne usnemim, tatschu winsch pasuschanâ warr tapt un pawelti winsch fauks: Kungs! Kungs! jo tas us to atbildehs: es juhs ne pasihstu. Jo ne wiffi, kas Kungs, Bungs, fakka, ee:ees debbefu walstibâ, bet tee kas mannam debbefu Tehwam pa praham darra (Matth. 7, 21.). Un kas wahrds geld wisseem laudim, mahziteem un nemahziteem. Jo kas firdi ne atgreeschahs un ne tohp jauns raddijums eefsch Kristus, tohs Kristus par teem sawejeem ne peenems.

Luhgchana pehz ihstas atgreeschanas no grehkeem.

Uk mihlajs Jesus, tu schinni pasaulê effi nahzis, grehzineekus us atgreeschanu aizinahht un swehtus darriht; zaur tawu schehlastibu ween sawas firdis warram pahrtaiht, tu patš eefsch mums to gribbi darriht, ka

tawu prahtu warram turreht un pehz tawas lihdsibas
 sibmeteēs. Mehs tewi flawejam par to leelu mih-
 lestibu, ko tu us mums, saweem atkrittufcheem behr-
 neem, prettineekeem un eenaidneekeem turri. Kaut jel
 tawu laipnigu mihlestibu pareisi atsihtum us sawu
 atjaunoschanu. Tu firschu pahrbauditajs sinni, zif
 tohti muhsu firdis irr aklas, gekkigas, nesaprattigas,
 pahrgrohsitas, prettigas. Tewi to dsihwibas awotu
 effam atstahjuschi un meklejam schurpu turpu israftas
 akfas, kas irr zaurumu pilnas un bes uhdens un muhsu
 dwehseles newarr atdsiffinaht. Mehs meklejam duffu
 un ne atrohdam. Schihs pasaules drabbinas un feh-
 nalas muhsu nemirstamu dwehsele newarr peechdinaht.
 Ja wissu pasauli eemantotum, tas mums neko nelihd-
 setu, jo nihzigos leetas muhsu dahrgas dwehseles muh-
 schigu eegribbeschanu newarr apmeerinahht. Muhsu ihsta
 pestischana un muhschiga labklahschana pee tewim ween
 stahw, pee muhsu Deewa un augstaka schehlotaja. Ko
 pasauile newarr doht, to papilnam atrohdam tannit
 draudsiba ar tewim. Zif karsta irr tawa firds-schehliba,
 ka tu mums neween pee-eeschanu dewis pee sawas deb-
 besu dsihwoschanas, bet ka tu muhs arridsan ar sawu
 garru gribbi apstrahdaht un apkohpt, ka tawu fwehtu
 pestischanu warram dabuht un baudiht. Schè tewim
 irr muhsu firdis, mihlajs Deews un Pestitajs! tahs irr
 famaitatas, netihras, tumschas un nespehzigas. Tawa
 schehlastiba lai tahs mohdina un fattrizzina. Sadaust
 un fatreezi muhsu zeetu un beesu prahtu. Lai tawâ
 baufliba kâ kahdâ speegeli sawus leelus un breesnigus
 grehkus nomannam, preekseh teem sabihkstamees, tohs
 wehl no firds dibbina eenihstam un nolahdam. Lai
 muhsu dwehseles eekahroschana us tewi, muhsu ap-
 fwehtitaju, ween stahw, ka tewi kâ sawu Jesu ihstâ
 tizziba peeneimmam, tawâ taisniba eetinnamees, Deewa
 meeru baudam un ihstu duffu panahkam. Etiprini
 muhs ar sawu spehku, ka wiffas leetas eeksch mums,

fas tewim reebj, eeksch mums issuhd un isnihkft, un fa mehß, kamehr dsihwojam, tewim farwam Pestitajam par gohdu dsihwojam. Par to lai taws wahrds irr flavehts muhschigi. Amen.

5. Nodalla.

No ihstas tizzibas.

I Johu. 5, 1. Jkkrats fas tizz, fa Jesus irr tas Kristus, tas no Deewa irr peedsimmiß.

Tizziba irr firds patauschana un neschaubiga us-tizziba us Deewa schehlastibu, fo tas zaur Jesu mums sohlijs pehz grehku peedohschanas un muhschigas dsihwibas, un ta zaur Deewa wahrdu un swehtu Garru eeksch mums eedeggahs. Schinni tizziba dabbujam grehku peedohschanu, tihri pawelti, bes muhsu nopelna, no tihras schehlastibas (Ewes. 2, 8.), Kristus nopelna deht, lai muhsu tizzibai nekustami pamatti irr. Schi grehku peedohschana irr muhsu taisniba un ta irr pastahwiga un muhschiga preeksch Deewa. Ta naw engela taisniba, bet nahk no Kristus paklausichanas un affinu isleeschanas, un mehß to dabbujam zaur tizzibu. Un jebchu grehkds paleekam, tatschu ta schehlastiba tohs apklahj Kristus deht (Dseef. 32, 8.).

Schinni firds ustizziba un patauschana zilweks wissu firdi nodohd Deewam, eeksch Deewa duss, Deewam peekerrahs, ar Deewu weena garrâ faweenajahs un no winna dabbu jaunu spehku, jaunu dsihwibu, preeku, meeru, dwehseles duffeschanu, taisnibu — un ta zaur tizzibu zilweks no Deewa atdsenn. Kur pateesa tizziba, tur irr Kristus ar farwu taisnibu un swehtibu, pestischanu un schehlastibu, grehku peedohschanu, Deewa behrnibu un muhschigu dsihwibu. Schi irr ta jauna dsimschana, fas nahk no tizzibas eeksch Kristus. Jo ta irr rakstihß (Ebreer. II, 1.): ta tizziba irr

stipra pataufchana us tahm leetahm, fas tohp zerretas un ihsta parahdischana to leetu, fas ne tohp redsetas. Jo tas preeks, fo dsihwa tizziba dohd, tif spehzigis irr firdi, ka ta ne schaubahs un to debbes mantu, meeru un dussu eeksch Deewa, tif teescham un pateefigi bauda, ka us to ar meerrigu firdi warr mirt. Tas irr ta eekschfiga zilweka spehks un preeks (I Tessal. I, 5.); un drohschiba (Ewes. 3, 12.).

Ja us kahdu leetu buhschu mirt, tad tai wajaga mannu dwehseli stiprinaht un zaur swehtu Garru drohschinaht; tai wajaga manni eekschfigi, dsihwi un muhschigi eepreezinahht; tai wajaga Deewa un debbes spehkam buht, fas manni stipri turr, un nahwi us pasauli uswahre; tai wajaga tahdai sadraudseschanai ar Kristu buht, fo ne nahwe ne dsihwiba ne spehj schkirt (Reem. 8, 38.), jo wifs, fas no Deewa peedsimmis, pasauli uswahr (I Jah. 5, 4.).

No Deewa peedsimt naw tuffscha leeta, bet ihstena dsihwibas leeta. Deews ne dsindehs mirruschu augli, bet dsihwu un spehzigu augli, jo no dsihwa Deewa peedsimis jauns dsihws zilweks. Muhsu tizziba irr ta uswahreschana, ar fo pasauli uswahram. Tas spehks, fas uswahr, irr sinnamis leelaks; ja tizziba uswahr pasauli, tad tai wajaga buht dsihwam, stipram, pateefi Deewa spehkam, tad Kristus to darra zaur tizzibu. Zaur scho Deewa spehku mehß pee Deewa tohpam peewilkti, Deewam eestahditi; no Uhdama, ta nolahdeta wihnakohta, isnemti un Kristum, tam swehtitam un dsihwam wihnakohtam (Jah. 15, 4.) eestahditi; ta ka Kristus mantu eemantojam un eeksch winna taisni tohpam.

Ittin ka pohtes sarrinsch labbam kohkam eepohchts, eeksch ta pascha sell, seed un auglus ness, un no ta atlausts nokalst; tapat zilweks bes Kristus irr nolahdehts wihnakohts un wissi winna darbi irr grehki, ka

stahw (5 Mohs. 32, 32. 33.): winnu wihna kékfari irr schultu kékfari, teem irr ruhktas ohgas; winnu wihns irr puhku dsellons un breefmiga ohdschu schulds. Bet eeksch Kristus zilweks tohp swehts un taifns, jo S. Pahwils fakka (2 Kor. 5, 21.): Deews to, kas no nekahda grehka nesinnajis, preeksch mums par grehku darrijis, lai eeksch winna effam ta Deewa taifniba.

No tam tu redsi, ka darbi tewi newarr taifnoht. Papreekschu tewi wajaga eeksch Kristus eestahditam buht zaur tizzibu un eeksch winna taifnam buht, pirms tu weenu labbu darbu warri darriht; ta tu redsi, ka tawa taifniba irr Deewa schehlastiba un dahwana, kas tawam nopelnam preekschâ nahk. Kâ mirris zilweks warr eet, stahweht un ko darriht, ja to papreekschu ne darra dsihwu? Tâpat, ja grehkôs effi mirris un no Deewa atrauts, tu Deewam patihkamu darbu ne warri darriht, ja papreekschu eeksch Kristus dsihwôs ne effi palizzis, Ta taifniba nahk no Kristus ween zaur tizzibu. Jo ta tizziba eeksch zilweka irr kâ kahds masš un pliks behrninsch, tas stahw kails preeksch sawa Pestitaja un dabbu wissu no sawa dsendetaja, prohti taifnibu, deewabihjaschanu, swehtischanu, schehlastibu un swehtu Garru.

Tâ schis kails behrninsch ar Deewa schehlastibu tohp apgehrbts, zilla abbas rohkas un dabbu wissu no Deewa, schehlastibu ar deewabihjaschanu un swehtu dsihwoschanu. To fanehmis tas paleek deewabihjigs un muhschigi swehts.

Tadeht taifniba ween nahk no tizzibas un ne no darbeem; ir tizziba fanemm wissu Kristu un to eeksch sewim eenemm ar wissu, kas winnam irr. Tad behg grehkôs, nahwe, wels un elle. Un ja wissas pasaules grehki us tewi ween gulletu, tee tewim ne kaitehs; tik stiprs, spehzigs un dsihwôs Kristus eeksch tewim irr ar sawu nopelnu zaur tizzibu.

Un kad Kristus zaur tizzibu eeksch tewim miht un dsihwo (Ewes. 3, 17.), tad schi winna eemahjoschana ne irr nedsihwa, bet dsihwa. Tapehz ta atjaumoschana no Kristus nahf zaur tizzibu. Zo schi eeksch tewim padarra divi leetas: to pirmu, ka ta tewi eeksch Kristu eestahda un winnu tewim eedohd; to ohtru, ka ta tewi eeksch Kristus atjauno, lai eeksch winna selli, seedi un dsihwo. Zo ko pohtes sarrinsch eeksch stumbra derr, ja tas negribb saltobt un anglus nest? Ka zaur Uhdama krischanu, zaur wella kahrinaschanu un peewilschanu tischuhskas fehkla eeksch zilweka isfehhta, tas irr, wella niknumš un launumš, no kurras tahds ispuis un giptigs anglis isaudsis; tapat zaur Deewa wahrdu un swehtu Garru tizziba zilwekam tohp eesehta, ka kabda Deewa fehkla, kurrâ wiffi Deewa tikkumi un darbi paslehpti gull un isaug par jaunu, kohschu Deewa gihmi, par jaunu smukku kohku, kam tahdi augli irr: mihlestiba, pazeeschana, pasemmiba, lehniba, meers, fehlihsliba, taisniba, jauns zilweks, Deewa walstiba. Zo ta ihstena tizziba, kas swehtu darra atjauno wiffu zilweku, tihri firdi, saweeno ar Deewu, atraisa dwehfeli no pasaules leetahm, irr isfalkuse un isflahpuse pehz taisnibas, dsemde mihlestibu, dohd meeru, preeku, pazeetibu, eepreezinaschanu behdäs, uswahr pasauli, padarra par Deewa behrneem, par debbes mantu mantineekeem un Kristus lihdsimantineekeem. Za kahds zilweks to tizzibas drohschibu ne bauda, bet wehl matizzigs un behdigs irr, tas lai tapehz ne noskumst, bet lai meerinajahs ar to eeksch Kristus apsohlitu schehlastibu, jo ta weenumehr paleef stipra, drohscha un muhschiga. Un jebchu no wahjibas fluhpam un krihtam, tatschu Deewa schehlastiba ne kriht, ja tikkai zaur ihstenu atgreeschanu zeltamees. Kristus arween tas pats Kristus un swehtudarritajs, woi ar wahju woi ar stipru tizzibu winnu sagrahbjam. Ir wahjai tizzibai tas pats labbums no Kristus, ka tai stiprai; jo ikweens, woi

winna tizziba masa, woi leela, wissu Kristu dabbu. La
schehlastiba wisseem Kristus mahzekleem apfoblita un irr
muhshiga, us to ta tizziba pastahw, woi masa, woi
leela. Sawâ laikâ Deew's tewim baggatu preeku dohs,
jebshu winsch to us kahdu brihdi tawâ firdi paslehpj.
Dahw. Dseesm. 37, 24.; 77, 8 — II.

Luhgshana pehz ihstas tizzibas.

Uk Jesus, tu tizzibas eefahzejs un pabeidsejs! ta
irr tawa apgahdashana, ka pee tewim nahkam un ar
tewim saweenojamees. Utrauji muhsu firdis no wissa
ta, ko tu ne effi un padarri, ka pehz tewim un tawahm
schehlastibas mantahm isfalkuschi un istwihkuschi effam.
Lai meh's tawas atdsedeschanas spehku ta eefsch sewim
samannam, ka grehku un netizzibas spehks eefsch inums
tohp falausiht's un jauna garra buhshana pamohdinata.
Dohdi, ka tewi ihstena tizziba sewim par labbu at-
sihstam, tewim zeeti peekerramees, tawâ taisniba
preezamees, zaur tewi pasauli un ferwi paschus, ir to
wiltigu un warrenu tumfibas leelkungu uswahram un
tâ fataisiti sawâ laikâ tur nonahkam, kur tewi waigu
waigâ redsefim un tawu wahrdu muhshigi flawesim.
Amen.

6. Modalla.

Râ Deewa wahrdam zaur tizzibu eefsch
zilweka sawu spehku wajaga rahdiht
un dsihwam tapt.

Luhl. 17, 21. Jo redsi, Deewa walstiba irr eefsch
jums.

Zapehz ka ta zilweka atdsimschana un atjaunoschana
par wissahm wajadsiga leeta irr, Deew's wissu to, kann
pee zilweka garrâ wajaga notikt zaur tizzibu, fwehtos-
rakstos sanehmis un to jaunu zilweku nosihmejis. Jo

Deewa wahrds irr Deewa fehkla eefsch mums, tapehz garra auglim jaaug no tahs, un zaur tizzibu par to japaleef, ko raksti mahza un rahda, zittada ta buhtu tukfcha fehkla un nelaika dsimschana. Mannim garrâ un tizzibâ wajaga samanniht ar preeku, ka tà irr, kâ fwehti raksti fakka.

Deews fwehtus rakstus tapehz ne irr lizzis rakstiht, lai tee kâ nomirruse raksta sihme us papihru stahw, bet tapehz, lai ta raksta sihme garrâ un tizziba eefsch mums dsihwa irr, un par jaumu eefschfigu zilweku paleef, zittabi tee raksti mums neneeka nepalihds. Ko tee fwehti raksti ahrigi mahza, tam pee zilweka eefschâ wajaga notift garrâ un tizzibâ zaur Kristu. Tâ tu tannis stahstôs no Kaina un Ahbela (I Mohs. 4, 8.) atraddisi, kas eefsch tewim irr, prohti wezzu un jaumu zilweku ar winnu darbeem. Tee weens ohtram irr prettim, jo Kains us to ween dohma, Ahbeli noschnaugt un nokaut. Kas zits tas irr, kâ meefas prettiba pret garru un ta eenaidiba stary tschuhstas fehflu un seewas fehflu? Grehku pluddeem eefsch tewim japluhst un tawas meefas kahribas jastihzina (I Mohs. 7, 21.); tam tizzigam Noafam eefsch tewim ja isglahbjahs. Deewam jauna derriba jazell ar tewim, un tewim ar winnu. To fajukkufchu Bahbeli ar fawu gresnoschanu nebuhs ustaisiht eefsch tewim. Tewim ar Ahbramu jaeet noht no faweem raddeem, wiffas leetas, ir meefa un dsihwiba jaatstahj, ka tu ween pehz Deewa prahtha warri staigaht, to apfwehtischanu dabbuht, apfohlitâ semmê un Deewa walstibâ ee-eet (I Mohs. 12, 1.). Woi tas naw tas pats wahrds, ko tas Kungs (Luhf. 14, 26.) fakka: Ja kas nahf pee mannim un ne eenihd fawu Tehwu un mahiti, feewu un behrus, braklus un mahfas; arri tur flahht fawu paschu dsihwibu, tas maws mahzeflis newarr buht; tas irr, ja tapehz Kristu buhtu jaaisleeds. Tewim ar Ahbramu jakaujahs prettim teem

peezeem kehneem (I Moos. 14, 14.) eeksch tewim, prohti: meesai, pafaulei, nahwei, wellam un greh-kam. Tewim ar Lattu (I Moos. 19, 17 — 26.) ja-iseet no Sohdomas un Gamorras, tas irr, tai bes-deewigai pafaules dsihwofchanai jaatsakka un ar Latta feewu naw jaskattahs atpakkat, kà tas Kungs fakka (Luhk. 17, 32.). Ir wahrdu fakkoht, Deews swehtus rakstus garrâ un tizzibâ eeshmejis un wisseem eeksch tewim garrigi japarahdahs. Tâpat arridsan wiffi karri, ko Jsraeliteri ar paganeem turrejuschi (2 Moos. 17, 8.) nosihme ta garra karri ar meesu. Ir ta preesteru buhschana, ta swehta weeta, tas derribas schkirsts, tas falihdsinaschanas wahks, uppuri, swehpinaschana, luhgschanas — wiss tas lai eeksch tewim garrigi zaur tizzibu noteek. Taws Kungs Kristus lai tas tewim wiss tas irr. Wiss tas fanemts jaunâ zilwekâ un garrâ un isdarrahs zaur tizzibu, daschureis weenâ nopushchanâ. Jo wiffa Bibbele faetahs weenâ leetâ, eeksch zilweka, kà arridsan wiffas radditas leetas.

Ir tahs jaunâs derribas rakstu sihme irr ahri- galeezinaschana, ka wiffam eeksch zilweka tâpat zaur tizzibu janoteek. Tai jaunai derribai wiffai wajaga eeksch mums buht un ar warru tur speeschahs, jo Deewa walstiba irr eeksch mums (Luhk. 17, 21.). Jo kà Kristus zaur swehtu Garru eeksch tizzibas no Mah-rias meesâ eenemts un dsemdehts, tã mannim wajaga winnu garrâ eenemt un dsemdeht, ka winsch mannâ garrâ peenemmahs un aug. No Kristus par jaunû raddijumu esnu raddihts, tapehz mannim peenahkâhs eeksch winna dsihwoht un staigah, ar winnu un eeksch winna sweschineekam un behdigam buht, ar winnu pasemmigam buht, pafauli neewah, lehnibâ, pazee- schanâ un mihlestibâ staigah. Mannim peeklahjahs ar winnu schehligam buht, waidineekam peedoht, ee- naidneeku mihleht, Deewa prahtu darriht; mannim peederr, ka wels manni kahr dina kà winnu, bet ka es-

ar winnu to no ferwim atfittu. Mannim veenahkäh, ka manni kà winnu taisnibas deht apfmeij, nizzina, apmehda, eenihd, un ja tà wajaga buht, ar nahwi sohda, kà wiffus winna fwehtus, par leezibu preeksch winna un wiffseem isredseteem, ka es eeksch winna un winsch eeksch mannim bijis un dsihwojis zaur tizzibu.

To ar taisnibu nosauz: Kristum lihdsinatees, prohti ar winnu un eeksch winna peedsimt, Kristu apwilt, ar winnu un eeksch winna augt un peeaugt, ar winnu behdäs staigabt, ar winna kristibu kristitam tapt, ar winnu mirt un augschamzestees, ar winnu walduht; un to isdarriht neween zaur fwehtu frustu, bet arriidsan ikdeenäs zaur atgreeschanu un grehku noschehslofschanu.

Tew ikdeenäs ar Kristu jamirst un sawa meesa pee frusta jafitt (Reem. 6, 5. 6. Galat. 5, 24.), zittabi tu ar Kristu, sawu galwu, kohpà newarri palikt; zittabi winsch naw eeksch tewim, ne tawà tizzibà, ne tawà firdi, ne tawà garrà. Kad winsch naw eeksch tewim, winsch tewim neka ne palihdsehš; jo winsch gribb eeksch tewim dsihwoht, tewi preezigu un fwehtu darriht.

Redst, to wiffu darra tizziba, ta Deewa wahrdu eeksch tewim dsihwu darra un irr dsihwa apleezinaschana wiffa ta, ko fwehti raksti apleezina. Tapehž tizziba irr ihstena parahdischana (Ebreer. II, I.).

No ta warr gan sayrast, ka wiffas mahzibas un lihdsibas no Kristus, praweeschu un apustuku muttes un fwehti raksti zilwekam un ikweenam muhsu starpà par labbu runnatas un rakstitas. Kristus lihdsibas un brihnuma darbi mannis deht kà ikweena deht irr darriti un ussimeiti, lai tee pee mums garrigi noteek. Kristus zitteem lihdsesjis, winnam jalihds ir mannim, jo winsch irr un dsihwo eeksch mannim. Winsch alleem azzis atdarrijis, ir es garrigi esmu aklš, winnam wajaga ir manni redsigu darriht. Tà irr ar wiffseem brihnuma

darbeem (Matt. II, 5.). Utsihsti, ka tu effi gaudens, aklis, tislis, kurlis, spittaligs, un winsch tewim lihdschis. Winsch mirronus usmohdinajis; ir es esnu grehds nomirris; winnam wajaga sewi eefsch mannim dsihwu darriht, lai mannim dallas irr pee pirmas augschamzelschanas.

Lai wissu sanemmam: tizziba darra eefsch zilweka, ko raksti ahriigi rahda. Tee rahda, kahds Deewa gihmis no ahrenes bijis; tam tahdam eefsch mannim wajaga buht zaur tizzibu. Tee no Deewa walstibas ahriigi isteiz zaur rakstu sihmi, tai eefsch mannim wajaga buht zaur tizzibu. Tee Kristu rahda ahriigi, lai tas tahds eefsch mannim irr tizziba. Tee stahsta no Uhdama, winna krischanas un atpestischanas, wissam tam wajaga buht eefsch mannim. Tee apraksta to jaunu Jerusalemi; ta lai es pats esnu (Parahd. 21, 2.). Tee runna no jaunas dsimschanas, no jauna raddijuma; ja ta eefsch mannim naw, ja es tas pats ne esnu, tad swehti raksti mannim neka nederr. Wiss tas irr ta tizziba un tizzibas darbs eefsch mums, Deewa darbs un Deewa walstiba muhsu firdi.

Luhgchana pehz Deewa wahrda mihleschanas.

Tawi wahrdi, ak Jesus, irr gars un dsihwiba, un tu gribbi, lai dsihwas grabmatas effam no tawa garra pirksta rakstias. Tawa walstiba ne stahw wahrds, bet spehka. Tu effi sohlijees pats sawu bauflibu, sawu leezibu mums firdi doht un prahta rakstih; tu sawu garru mums gribbi eedoht un muhs par tahdeem laudim darriht, kas tawas pehdas minn un tawus lifkumus swehtus turr. Zif skaidri tawa mihlestiba eefsch ta irr redsama, ka tu muhsu nomirruschu, nokaltuschu firdi no mums gribbi atnemt un mums jaunu firdi un drohschu garru eedoht. Ak kaut sawa dsihwoschana tawas teefas ar wissu prahtu turretum! Ak leelajs mahzitajs! mahzi muhs pats un rahdi mums sawas

taifnas teefas. Dohdi, kas mums naw, un raddi eefsch mums, ko paschi nespehjam. Pasarga muhs no waltschtibas, lai tas mums naw gan, tawus wahrdu galwa un muttê turreht un Kungs! Kungs! fazzih; jo tahdi ar mutti tewim flahdu turrabs un ar firde tahdu nohst irr no tewim, un tahdu tu istummi no sawas walstibas. Palihdsi mums, preeksch tewim pehz taifnibas dshtees, tawu prahtu turreht, ka jauns raddijums tewim pakkal staigaht, sewi aisleegt un tawa debbesu. Tehwa prahtu darriht. Lai to, ko tawi raksti salka, dschwu eefsch sewim redsam, lai tawa Ewangeliuma apsohlitu fwehtibu paschi baudam, un eespehzini muhs ar sawa garra spehku us taweem zelleem firds taifni un pastahwigi staigaht. Lai tawa walstiba, tas irr preeks, meers un taifniba eefsch fwehta garra, eefsch mums paleek, ka tawas walstibas behrni muhschigi effam. Amen.

7. Rodalla.

Ka Deewa bauiliba wisseem zilwekeem firdis rakstita un teem leezibu dohd, ka teem winna deena aisbildinaschanas ne buhs.

Reem. 2, 14. 15. Jo ja tee pagani, sam bauilibas naw, no sawas dabbas darra pehz tahs bauilibas, tad tee paschi parahda, ka tahs bauilibas darbi irr eerakstiti winnu firdis.

Kad Deews tas Kungs zilweku pehz sawa gihmja raddija pilniga taifniba un fwehtuma, to ar augstahm dahwanahm ispuschkoja un ka kahdu meistera darbu istaifija, ka sawu leelaku brihnuma darbu, tad winsch zilweku firde trihs sinnas tik dsilli eesaknoja, ka tahs muhschigi newarr israut un isdeldeht. Tahs irr 1) firds apsinnafehana ka mums irr weens Deews; 2) ta leeziba no pastaras deenas (Reem. 2, 15.) un 3) scho eefsch-

Figu likkumu un teesu, zaur ko gohdu un negohdu is-
schirram, preeku un skummibu samannam.

Jo til mulki un lohpeem lihdsigi laudis nekur naw
bijuschi, kas to buhtu leeguschees, ka Deews irr.
Jo pasaule un firds teem to irr apleezinajuschas un
tee paschi eeksch sewim apsinnajuschees, ne veen ka
Deews irr, bet ka winsch irr taisns Deews, kas launu
sohda un labbu atmaksa; jo tee arridsan preeku woi
bailes firdi turrejuschi. Tapehz jau daschi pagani irr
dohmajuschi, ka dwehsele ne mirst. Un no tahs mihs-
lestibas, kas eeksch mums irr, tee jau nomannijuschi
ka no Deewa wiss, kas labs irr, zeltahs un ka tam
jakalpo ar schlihtstu firdi un taisnu dsihwoschanu, un
zitti to taisnibu par to augstaku labbumu isturreju-
schi. No ta warr sayrast, ka Deews no pirmas gudri-
bas, ko winsch Uhdamam bij dewis, ir pehz winna
frischanas gaischuminu usturrejis, lai zilweks mahzahs,
no kam winsch zehlees, un eet to mefleht. Ka arridsan
S. Pahwils (Upust. d. 17, 28.) fakka, ka gudrs pa-
gans effoht fazzijis: mehs arridsan effam no Deewa
radda; un zits no teem irr rakstijis: ta irr sinnama
leeta, ka Deews muhsu firdis irr; dwehseles nahk no
debbesim un eet us debbesim.

Ja tad pagani scho paschu firschu leezibu no Deewa
un tapat paschu radditaju atmettuschi, tad tee zaur
paschu wainu pasuddihs bes kahdas aisbildinaschanas.
Jo S. Pahw. fakka ta (Reem. I, 19. 20.): tapehz
ka tee Deewu atsihdami winnu ka Deewu ne irr
gohdajuschi, ka tee winnu ihsti buhtu atsinnus-
schi un winnam falpojusch, tapehz teem sohda
deenâ nefahdas aisbildinaschanas nebuhs. Un
(Reem. I, 32.): kas Deewa taisnibu sinnadami,
ka tee, kas tahdas leetas darra, nahwi no-
pelna, neween tahdas leetas darra, bet arris-
dsan labbi prahtu turr us teem, kas to darra:
tad nu tee paschi sewi noteefajusch. Un (Reem.

2, 15.): winnu sinnama firds winueem leezibu dohd un tahs dohmas, fas woi farwâ starpâ apfuhdsahs, woi arridsan aisbildinajahs, teem apleezina to nahkamu fohdu. Ja tad paganeem nebuhš aisbildinaschanas, fas firdi apfinnadamees ka Deews irr, tatschu to ne irr mellejuschi: zil daudf masaf aisbildinaschanas buhs teem, kam Deews farwu wahrdu sinnamu darrijis un zaur Jesu Kristu farwu mihtu dehtu us atgreeschanu aizinajis, tas irr, lai tee atstahj no grehkeem un atgreeschahs no besdeewibas, ka tee eeksch Kristu tizzedami winna nopelnu warr ferwin eemantohht un muhschigi swehti tapt.

Tapehz iffatrs zilweks, fas Kristus wahrdu pasihst un naw atgreesees, winnâ deenâ diwi leezineekus pret ferwi redsehš: farwu paschu sinnamu firdi, un Deewa swehtus wahrduš, fas winnu teefahs winnâ deenâ (Jahn. 12, 48.). Us to nahks gruhts teefas spreedums un pasuddinaschana, kâ tas Kungs fakka, ka Sodomiteru un Gomorriteru semmei lehtaki nahkfees fohda deenâ ne ka teem (Matt. 10, 15.) un ka ta kehneene no pufedeenas zelfees fohda deenâ pret fcho zilti un to pasuddinahs (Matt. 12, 42.).

Tadeht winnas mohkas buhs muhschigas, ka Deews dwehseli nemirstamu raddijis un eeksch dwehseles sinnamu firdi, fas weenumehr Deewu peeminn un pee winna newarr tapt; jo ta irr ta leelaka un muhschiga dwehseles mohzischana.

Un schi nemittejama dwehseles mohzischana buhs jo leela, jo wairaf zaur neatgreesstu firdi Deewa dusmas fakrahjahs us fohda deenu (Reem. 2, 5.). Jo kâ Deews tas Kungs pehz taisnas teefas paganeem pahrgrohsitu prahtu dewis, tapehz ka tee to bausli, fo Deewa taisniba teem firdi bij eeraktijis, atmettuschi un nezeenijuschi, bet tam kâ pascham Deewam prettim turrejuschees un zaur tahdu prahta aklibu breefmigòs

grehkôs un negantâs alloschanâs eegahsuschees un Deewa taisnas dusinas fakrahjuschees; tâpat Deew's tohs, kas par Kristus tizzigeem sauzahs, bet Deewa wahrdu's un leezibu famâ firdi un rakstôs atmett, ne atgreeschahs, swehtam Garram prettin stahw un Deewu sailmo, nodohd us pahrgrohsitu prahtu, ka teem flitakeem japaleef par paganeem, un (2 Tess. 2, 11. 12.) teem soehzigas apalloschanas suhta, ka tee melleem tizz un wiffi pee sohdbibas nahk, kas pateesibai naw tizzju-schi, bet kam labba patifschana bijuse pee netaisnibas.

Talabbad tahdi neganti grehki pee kristigas draudses rohdahs, kas wehl naw dsirdeti: tahda wella lepniba un stahte, tahda nepeepildama negausiba, beskauniga kahroschana, nesahtiga neschlihsstiba un maufoschana, un breefmigi darbi; tee wiffi nahk no tahda zeeta un pahrgrohsita prahta. Jo tee kristiti laudis to turr par kaunu, tam pasemmigam, nabbagam un lehnprahtigam Kristum pakkal dohtees un pee winna apgrehzibu nemmahs, jeb schu Deew's to pasaules gaisnu nolizzis, lai winna pehdâs minnam (Zahn. 8, 12.). Tapehz Deew's tohs nodohd, lai tee wellam pakkal staiga, no winna mahzahs dsihwoht un ar wiffadu negantibu, ar melleem un neschehlibu tumfibas darbus isdarricht, ka tee gaismâ ar Kristu negribb staigah, kas (Zahn. 12, 35.) sakka: mihki behrnini, staigajeet gaischumâ, famehr tas wehl masu brihdi pee jums irr, lai tumfiba juhs ne aisnem.

Beidsami, ja Deew's paganus ar tahdu prahta aklibu un pahrgrohsitu prahtu sohdijs, tapehz ka tee par to masu gaischuminu, kas winnu firdis rohdahs, ne irr behdajusch, jeb ar S. Pahwilu (Reem. I, 28.) runnajoht, ne irr zeenijusch Deewa atsichschanu dabuh, un zaur paschu wainu muhschigu dsihwoschunu pasaudejusch: zil wairak tee to pasaudehs, kam Deew's bes tahs firds apsinnaschanas wehl famu wahrdu peedewis flah, un zaur jaunu derribu prahtâ eespeedis un

tee tomehr par scho schehlastibu un swehtibu nebehda; kà (Jerem. 31, 33.) rakstih's: Bet schi irr ta derz riba: es farwu baußlibu dohschu winnu widdü un to rakstifchu winnu firdi un tad wairs ne mahzihs draugs draugu, nedf brahlis brahli, un fazzihs: atsibsteet to Kungu! Jo tee wiffi tad manni atsih's, tif labbi winnu masi, kà winnu leeli, fakka tas Kungs; jo es peedohschu winnu noseegumus un ne peeminneschu wairs winnu grehtus. — In Ebree. 10, 26. stahw: Ja mehs tihschi grehkojam pehz to, kad tahs pateesibas atsihfchanu effam dabbujufchi, tad nefahds uppuris wairs ne atleef par muhsu grehkeem; bet breefmiga soh'dibas gaidifchana un ugguns farstums, kas tohs prettineefus norihs. Jo ja kahds M'ohsus baußlibu nizzina, tam bes apschehlofchanas zaur diwi woi trim leezineekeem jamirft. Zif gruh'taku soh'dibu tas buhs pelnijis, kas Deewa dehlu ar kahjahm minn un derribas affinis par neschfihstahm turr, kas winnu swehtijufchas un to schehlastihs bes garru neewa? Jo mehs pasihstam to kas irr fazzijis: man peederr ta atreebfchana, es atmalfafchu, fakka tas Kungs. Breefmiga leeta irr, ta dsihwa Deewa roh'kàs eekrijt. — Schee wahr'di ne irr runnati no teem, kas no wahjibas grehko, bet no teem, kas tihschi pret pateesibu grehko un no grehkeem ne gribb atgreeste's.

Luhg'fchana pehz skaidras un labbas apsinna'schana's.

Alf swehtaj's, schebli'goj's Deewo's! tu pat's sewi apleezinaje's pee mums un leezi ifdeen's mums peeminneht zaur paschas fird's apsinna'schana un farwu wahr'du, kahds taw's prak't's irr un kà pehz tawa prahta jadsih'wo. — Meh's pret tewi grehkodami allasch bailes un nemeeru samannam; un daschureij. jau patte

firds muhs dikti mañza, fo tawa swehta baußliba mums paweht! Tawa schehlastiba zaur to gribb mums rahdiht, lai fargamees no ta, kas tewim reebj un mums par taunu irr. Ak zif mehß effam akli un nesapraschi, ka to wehrâ ne nemmam, kas mums par labbu. Daudsreis sawas firds rahschanu un sohdischanu apspeescham, taweem wahrdeem prettineeki effam un tawa Garra pamahzischanu un norahschanu ne klausamees. Taisnajs un schehligajs Deews, pasarga iruhs schehligi, ka ne dabbujam apzeetinatedu firdi un apgahnitu dwehßeli. Ne nostahjees ar sawu wahrdu muhs apstrahdaht, lai muhsu firds mohstahß un pehz sawas netizzibas nemeeriga eeksch mums paleek. Schkihsti un dseedini muhsu aptraipitu un sagraustu firdi ar muhsu Pestitaja wahtim un affinim; ar sawa Garra spehku darri muhs derrigus, tewim eeksch swehtibas un taisnibas wissu sawu muhschu kalpoht un gohdigu apsinna-schanu pasargaht, lai pehzgallâ sohda deenâ drohschiba mums buhtu Jesus Kristus labbad preeksch tawa swehta waiga. Amen.

S. Modalla.

Ra neweens us Kristu un winna nopelnu
warr palautees, kas ihsti naw
atgreesees.

2 Mohs. 12, 48. Neeweenam neapgraisitam no ta pascha ne buhs ehst.

Tas Kungs Kristus salka (Matt. 9, 12.): Wesseleem ahrstes newajaga, bet newesseleem; es esinu nahzis grehzineekus pee atgreeschanas no grehfeem aizinahht un ne taisnus. No ta mahzamees, ka tas Kungs tohs grehzineekus pee atgreeschanas aizina, un ka neweens pee ta Kunga ne warr nahßt bes ihstas atgreeschanas un bes ihstenas tizzibas.

No grehkeem atgreesstees naw nekas zits, kà ween zaur ihstu noschehloschanu grehkeem nomirt, zaur tizzibu grehku peedohschanu dabbuht un taisnibai dsihwoht eeksch Kristus. Preeksch tahs atgreeschanas janahk tai dewischligai noskumschanai, jo ta to firdi lausch un to meesu pee krusta sitt. Tapehz (Ebreer. 6, 1.) irr rakstihst: ta atgreeschana no mirruscheem darbeem, tas irr, atstahschana no teem darbeem, kas nahwi nopeln.

Ja no tahdeem ne atstahj, tad Kristus ar sawu nopelnu zilwekam neka nepalihds. Jo Kristus patš dohdahs par ahrsti un sawas swehtas affinis, kà tahs wisdahrgakas sahles pret grehkeem. Bet tahs wislabbakas sahles newarr lihdseht, ja tas neweffelajs to ne atstahj, kas winnam to flimmibu darra. Kristus affinis un mirschana tam nepalihds, kas grehkus negribb atstah, kà ir S. Pahwils salka (Gal. 5, 21.): Kas tahdas leetas (prohti meesas darbus) darra, tee Deewa walstibu ne eemantohs, tas irr, teem naw dalkas pee Kristus.

Ja Kristum un winna swehtahm affinin buhs sahlehmu buht, tad mums newesseleem wajaga buht. Jo wesseleem newajaga ahrstes, bet newesseleem (Matt. 9, 12.). Bet tee naw garrà neweffeli, kam it no firds naw schehl par saweem grehkeem, kam naw falausta un fattreehta firds, kas no Deewa dufmahm nebaidahs, no pasaules kahribahm nebehg, kas pehz leeka gohda, mantas un meesas kahribas dsennahs, kam sawu grehku deht ne ruhj. — No tahdeem es falku, ka tee naw neweffeli, teem newajaga ahrstes, Kristus teem neka nepalihds.

Tapehz leezeet to wehrà: Kristus irr nahzie, grehzineefus aizinah, bet us atgreeschanu no grehkeem (Matt. 9, 13.). Kapehz? tapehz ka falausta, fagrausta un tizziga firds ween Kristus dahrgu nopelnu, affinis un mirschanu warr dabbuht.

Swehtigs tas zilweks, kas scho swehtu aizinaschanu fawâ sirdi samanna; schi irr ta deewischliga noskumschana par grehkeem, jo ta padarra grehku noscheblo-schanu us swehtibu, kas neweenam naw schehl (2 Kor. 7, 10.). Scho deewischligu noskumschanu swehts Gars isdarra zaur baußlibu un muhs passubbinadams, lai Kristus dahrgu zeeschanu swehti apdohmajam. Jo Kristus zeeschana irr skubbinaschana us atgreeschana, un Deewa dusnibas skaidra parahdischana un schehlastibas apsohlichana. Jo leezeet wehrâ, kapehz muhsu mihlajs Kungs ruhktu nahwi zeeis? muhsu grehku dehl. Apdohmajeet arridsan, zif lohti Deews muhs mihlejis, fawu dehlu eedahwinajoht (Reem. 5, 8.). Tur redsam Deewa taisnibu un schehlastibu.

Râ tad nu kahds Kristus tizzigs tohs grehkus gribbetu eemihleht, woi tohs ne atstah, ko Kristus ar affinin, ar mirschanu, ar dsihwibu makfajis? Nedseet, muhsu lepniba un gohda kahroschana winnam bij jamakfa ar dsillu pasemmoschana un neewaschana — kâ tad tewim lepniba wehl patihk un ar pasaules gohdu newarri gan pilditees? Tawa mantas kahriba Kristum bij jamakfa ar leelu nabbadsibu — kâ tad tewim naw gan, un tu ar baggatibu newarri pilditees? Tawa meefas kahriba Kristum bij jamakfa ar leelahm isbai- lehm un nahwes schepem — kâ tad tawa patifschana irr pee ta, kas tawam Kungam Kristum tahs leelakas mohkas bijis? kâ tas taws preekz warr buht, par ko winsch noskummis bijis lihds nahwei (Matt. 26, 38.)? Nedi, tawa dusniba, eenaidiba, atreeschana, nesaberriba tam Kungam bij jamakfa ar tahdu leelu lehnprahntibu un pazeeschana — un tu tif ahtri apskaites, un atreebtees pee waidineeka tewim israhdahs faldaki buht ne kâ dsihwoht? woi tewim tif falds irr, par ko tam Kungam tahds ruhkts nahwes bikkeris bij jadserr?

Tapehz wissi tee, kas par kristiteem laudim teizahs un grehkus ne atstahj, tee Kristu atkal pee krustq

sitt un smeehlâ leef (Ebreer. 6, 6.); teem Kristus zeeschana par labbu ne nahf, jo tee Deewa dehlu ar kahjahm minn un tahs derribas affinis par neschÿihstahm turr (Ebreer. 10, 29.), tas irr, tahs par schlibstischanu no grehkeem neturr un ne behda par to, ka tahs par grehku maksu irr isleetas; tee neewa to schehlastibas Garru (Ebreer. 10, 29.), tas irr, tee to atstumj un atnnett. Jo tee apfineij un apmehda ar farwu besdeewigu dsihwoschanu to augstu, dahrgu un apfoblitu schehlastibu, ka Kristus affinin jabrehz pehz atreeschanas pee winneem un tee Deewa taisnai teesai janodohd, no ka gan jabaidahs. Jo breesmiga leeta irr, ta dsihwa Deewa rohkâs eekrist (Ebreer. 10, 31.). Jo muhsu Deews naw nespehzigis un nedsihws elka-deews, fo wolti warr apfimeet un nosinahdeht; bet muhsu Deews irr dsihws Deews.

Patte firds muhs mahza, ka Deewa dusmahm un fohdam janahf, ja kahds dsird, kahda breesmiga nahwe Deewa dehlam grehku deht bij jazeesch, un tomehr grehkus ne atstahj.

Tapehz pa wissu pasauli atgreeschana no grehkeem fluddinata, pehz Kristus swehtas nomirschanas, prohti 1) tapehz ka Kristus par wissas pasaules grehkeem mirris (1 Jahn. 2, 2.); un 2) lai wissi zilweki wissâs mallâs no grehkeem atgreeschahs (Ap. darb. 17, 30.) un schihs sahles ar tizzigu, ruhpiгу, behdigu firdi peenem, lai scho dahrgu Deewa dahwanu ne pasaud, ar fo tas zilwekus schehlo.

Tahdai firds atgreeschanai janahf pakkal grehku-peedohschanai. Jo kâ to grehku-peedohs, fo ne noschehlo, fo wehl mihlo, fo wehl darra? Woi ta naw ehrmiga usprassichana, ja kahds gribb, lai winnam grehkus peedohd, fo winsch arween wehl gribb darriht? jeb Kristus zeeschanu sewim peelihd-sina un tohs grehkus ne atstahj, kamdeht Kristum bij jamirist?

Dauds lauschu irr, kas wehl. sawu muhschu ne irr ihsti atgreesufchees un tomehr grehku peedohschanu gribb; kas sawu subdischanu, lepnibu, dusmibu, eenaidibu, walfschibu un netaisnibu ne irr atstahjuschi, bet wehl preeaugufchi grehkòs un Kristus nopelnu fewim pee-
lihdina; kas fewim eerunnajahs ihsti Kristus mahzekli buht, tapehz ka tee sinn un tizz, ka Kristus par winnu grehkeem mirris un tee tà dohma swehti tapt. Uk tu peewilts un wiltigs kristigs zilweks, to Deewa wahrds muhscham tewim naw mahzjis, ka tahdà wihsè tewim buhs swehtam tapt. To ne praweets, ne apustuls ne irr mahzjis; bet tee tà irr fluddinajuschi: ja tu gribbi, lai tewim grehkus peedohd, tad atgreesees no saweem grehkeem, lai tewim schehl irr par teem un tizzi eeksch Kristu.

Rà tewim schehl buhs, ja tewim naw tas prahts, tohs atstakt? un kà grehkus atstahsi, kas tewim naw schehl? Tapehz Kristus, winna apustuli un prawee-
fchi mahza: tewim no grehkeem un no pasauls ja-
atraujahs, tas irr no sawas lepnibas, subdischanas, meefas fahribas, dusmas, eenaidibas, us to Kungu atgreestees un schehlstibu luhgtees. Tad tew buhs grehku peedohschana, tad tas ahrste nahk, kas fas laustas firdis faseen un dseede winnu fahpes (Dseefin. 147, 3.). Zittadi Kristus tewim neka ne palihd un wiffa tawa runnaschana no tizzibas irr neeki. Ta ihsta tizziba atjauno zilweku un nonahwe grehkus, ta zilweku darra dsihwu eeksch Kristus, ka winsch eeksch Kristus, tas irr, tizzibà, pasemmibà, lehnprahtibà, pazeeschana dsihwo. Medsi, tà Kristus tero irr zeksch us dsihwibu, tà tu eeksch winna effi jauns raddijums (2 Kor. 5, 17.). Bet ja tu sawòs grehkòs paleezi, no teem ne atraujees un tew wifs patihk fo saws wezzajs Uhdams darra, kà tu warri jauns raddijums buht? Rà tu Kristum warri peederreht, ja tu sawu meefu ne gribbi frustà sist ar winnas fahribahm un eefahroschanahm (Gal. 5, 24.)?

Zebſchu tu deſmit ſpreddikus po deenu dſirdetu, iknehneſi pee bikts un Deewa galda eetu, tatschu tew ne buhtu nekahds labbums, ne buhtu grehku peedoſchana. Rapeh? tapeh? ka tewim naw ſalausta, tiz- ziga firbds, kas tahs labbas ſahles warr peenemt. Deewa wahrds un tee ſwehti eeſtahdijumi irr tahdas labbas ſahles; bet tahs zeetam prahtam un beesai, netizzigai firbi neka ne palihds. Isleij tahs dahrgakas ſahles us akmini, ko tahs tam lihds? tam ne derr ne us ko. Sehj tohs labbakus kweeſchus ehrſchku kruhmâ, teem nebuhs augli, ja ehrſchkuſ ne israuſi papreeſchu (Luhk. 8, 7.). Weidsoht: kas grehkôs gribb palikt, tam Kristus neneeka ne palihds. Kas ar Kristu negribb no jauna peedsimt, tam Kristus pawelti dſim- mis. Kas ar Kristu grehkeem ne gribb nomirt, tam winsch welti mirris (Meem. 6, 11.); kas ar Kristu no grehkeem negribb pazeltees, tam winsch pawelti aug- ſchamzehlees. Kas debbefu dſihwoſchanâ ne gribb ſtaigâht, tam Kristus pawelti debbefis uskahpis.

Bet ja zilweks, kâ tas paſuddis dehlis (Luhk. 15, 18.), greeſchahs atpakkat, ſawu grehku noranda, to eenihst un nolahde, Deewa ſchehlaſtibu luhdsahs un tizzigi us- ſkattahs us Jesu pee kruſta un us winna affinaimahm wahtim (kâ Iſraels us to warra iſchuhſku 4 Moſh. 21, 8.), un ſakka: Deews, effi man nabbagam grehzineekam ſchehligs (Luhk. 18, 13.): tad wiſs irr peedohts un aiſmirſis, ſautſchu zilweks weenspatſ wiſſas paſaules grehkuſ buhtu darrijis.

Tik dauds iſſpeh? Kristus dahrgas affinis un ſwehta mirſchana; tik pilniga irr ta atpeſtiſchana zaur Kristus affinin; un tâ ſalaustai firbi zaur tizzibu Kristus no- pelns pilnigi par labbu irr. Jo Deews atgreeſchanu no grehkeem par teem grehkzem gribb peenemt (Gudrib. gr. 12, 19.), tas irr, grehzineekeem wiſſai peedoht no ſchehlaſtibas Kristus labbad. Tas irr Deewa preeks, ſchehloht un grehkuſ ſchehligi peedoht, ka winsch ſakka:

(Jerem. 31, 20.) manna firds truhfſt par winnu, es apſchehlodamees par winnu apſchehloſchohs (Dſej. II, 8.). Kapehꝫ? tapehꝫ ka Kriſtus mirſchana tad ſawâ ſpehka un augloſchanâ parahdahs; un tad irr preekſ debbefiſ teem Deewa engeſeem, ka tahs dahrgas Kriſtus affiniſ pawelti naw iſleetas par teem nabba-geem grehꝫineekeem (Luhk. 15, 7.).

Luhgſchana pehꝫ iſtſas atgreefſchanaſ.

Swehtajſ un taiſnꝫajſ Deewſ! tee grehki muhſ ſchfirr no tewim, jo tu ne effi Deewſ, kam beſdeewiga buhſchana patihk; kaſ ſaunſ irr, taſ tawâ preekſchâ ne patihk. Mehſ neſchkihſti grehꝫineeki gan effam pelnijufcheeſ, ka tu muhſ muhſchigi no ſawa waiga atſtummi un muhſu noſeegumu un pahrkahpſchana deht ar muhſchigahm mohkahm ſawâſ taiſnâſ duſmâſ apfohdi. Bet tu mumſ ſawu Dehlu par Veſtitaju dewiſ; tu pee ſawâſ dſihwibas ſwehrejſ, ka tu ta grehꝫineeka nahwi ne gribbi, bet lai wiſſſch atgreefſchahſ un dſihwo; zaur to effam drohſchi, ka tu irr mumſ paſudduſcheem grehꝫineekeem ſawu ſchehlaſtibu ne atrauſi, kâ tu lihdf ſchim ar mumſ ſchehligi zeeteſ, un muhſ ar tahdu leelu lehnprahtibu un pazeefſchanaſ paneſſiſ. Sawu neſpehꝫibu ſamannidami lohꝫam ſawuſ zelluſ preekſch tawa gohda krehſla un ar apbehdinatu dwehſeli ſauzameeſ: Atgreefſi tu muhſ, ak Kungſ, tad buhſim atgreefſti; palihdfi mumſ, tad mumſ buhſ lihdfſehtſ. Tu ſawu behrnu Jeſu tapehꝫ paaugſtinajſ, lai zaur winnu atgreefſchameeſ un grehku peedohtſchanaſ dabꝫ-jam; tu ſawa Ewangeliuma mantâſ mumſ dahwa, lai tizzigi tahſ baudam. Tu ſawâſ rohkaſ wiſſu deenu pehꝫ mumſ ſneedſi, pee muhſu firdſ durwim ſtahwe- damſ klaudſini, muhſu dwehſeleſ zaur ſwehtu Garru mohdini un pakuſtini, lai uſ tewi greeſdameeſ, no tewim wilkti, muhſchigu dſihwibu Jeſuſ labbad eeman- tojam. Schehligajſ Deewſ, paſarga muhſ no droh-

schibas, lai tawu schelastibu weltu ne turrant un bes atgreeschanas ar tawa Dehla nopelnt eepreezamees, jo ta darriidami tawu schelastibu apsmeeetun un tawas lehnibas baggatibu, kas muhs us atgreeschanu wadda, nizzinatun, un no tawas fwehtas draudsiibas paliktun istuntti. Dohdi mums neween skaidri atsiht, zif lohti prahta atjaunoschanas mums wajaga, bet peespeedi muhs ar sawu wahrdu un Garru, ka ikdeenas no grehkeem atgreeschamees, no sawahm grehzigahm eekahroschanahm atraujamees, ka muhsu firdi tewis eegribbahs un mehsh tawam fwehtam prahtam padohdamees. Ja tahda prahta effam, tad tawu laipnibu baudisim un mums zaur tizzibu daktas buhs pee wissahm schelastibas mantahm, ko taws Ewangeliums dohd; taws Deewa spehks eedohdahs muhsu firdi; tas preeksh eeksch tewim irr muhsu stiprums, ka tewim fwehtiba un taisniba warram kalpoht sawu muhschu. Miltajs Deews, mums tas truhkst, kas pee muhsu pestischanas un dschwibas wajadsigs; ak, dohdi mums to, kas mums truhkst un darbojees eeksch mums, ka tawas schelastibas rihti effam un paleekam, tawam fwehtam wahrdam par sawu. Amen.

9. Rodalla.

Ja besdeewiga dschwoschana schinni laika
Kristu un ihstu tizzibu aisleeds.

2 Tim. 3, 5. Winni Deewabihjaschanu leekahs zeeni:
joht, bet tee winnas spehku aisleeds.

Zaur to, ka ikweens par Kristus tizzigu isteizahs un tomehr kristigi ne dschwos, Kristus irr aisleegts, nizzinahts, apmehdihts, saimohhts, schauhts, krussta firts, deldehts un nokauts, ka (Ebreer. 6, 6.) irr fazzihts: ka zitti Deewa dehlu atkal pee krussta fitt; un

Daniels praweets irr fluddinajis (9, 26.): ka pehdigäs deenäs Kristu nokaus.

To gan isstahsta no winnaß frustâ fischanas Jerusaleme fur Zuhdi bñahwe: sitt winnu frustâ! sitt winnu frustâ! (Matt. 27, 23.). Bet wairak wehl to warr isstahstihst no tahß besdeewigas dsihwoschanas, ar fo wehl scho paschu baltu deemu Kristu pee frusta sitt un nokauj, tà, ka gan drihs winnu, tas irr, winna swehtu dsihwoschanu nekur wairs ne atrohd. To fur Kristus dsihwoschanas naw, tur Kristus arridsan naw, kautschu dauds ar tizzibu un mahzibu leelitohs. Kas irr kristiga tizziba bes kristigas dsihwoschanas? Kohks bes augteem; kà tas apustuls Zuhdas (p. 12.) tohs wiltigüs apustulus nosauz par faileem neangligeem kohkeem, ar fo wissa pafaule taggad irr pilna. — Tapeh; tas Kungs fakka (Luhk. 18, 8.): kad tas zilweka dehls atees, woi tas gan tizzibu atraddihs wirf femmes?

Schinnis wahrdoß tas Kungs ne runna no tahdas tizzibas, kahdu pafaule taggad us mehli turr un darbòß aisleeds, ka Kristu ar mutti mihlo, bet ne ar darbeem; bet winsch runna no ta atdsunmuscha zilweka, ta auglu kohka, kas tizzibâ atjaunohst, eeksch kam Kristus zaur tizzibu mahjo un dsihwo (Ewes. 3, 17.). Tahdas tizzibas winsch gan mas atraddihs. To fur ihstas tizzibas, tur irr Kristus un winna swehta dsihwoschana. Un fur Kristum dsihwojoht tizzigi nestaiga pakkak, tur ne irr ne tizziba, ne Kristus, tee irr aisleegti un deldeti.

Tas Kungs fakka (Luhk. 12, 9.): kas manni aisleeds preeksch teem zilwekeem, to es atkal aisleegschu preeksch Deewa un winna engekeem. Ta aisleegschana ne ween ta, kad ar mutti Kristu un tizzibu aisleeds, bet wehl wairak darbòß un dsihwoschanâ, kad Kristum un swehtam Garram tihschi prettim stahw, kà S. Pahwils fakka (Tit. 1, 16.) ar darz

beem tee to aisleeds. Ta besdeewiga wella dsihwofchana tikpat Kristu aisleeds kà mutte; arridsan ta wiltiga tizziba un muttes paklausiba, kà lassam (Matt. 21, 28 — 31.) no dirvi dehleem. Tas tehws fazzija us to weenu: mans dehs, eij, strahda schodeen mannà wihna kalnà; un tas atbildedams fazzija: es negribbu. Bet pehz winnam palikke schehl un winsch nogahje. Tad tas tehws us to ohtru fazzija: eij ir tu un strahda. Un tas atbildeja: eeschu, Kungs, bet nenogahje. Kursch no scheem diweem sawa tehwa prahtu darrijis? Tas kas fazzija: ne-eeschu, bet gahje. Kursch to tehwu nizzinajis? tas kas fazzija: eeschu, bet negahje.

Tahdi paschi schee wiltigi Kristus tizzigi, kas Kungs! Kungs! fakka un eeschâ launuma pilni un nedarra ko tas Tehws pawehlejis (Matt. 7, 21.), no kurreem S. Pawils fakka (2 Tim. 3, 5.): tee Deewa bihja: fchanu leefahs zeenijoh, bet winnas spehku aisleeds. Deewabihjaschanas spehku aisleegt irr, tizzibu eesch Kristu aisleegt, kristigu wahrdu turreht un pagans buht. Tapehz S. Pawils tohs (Ewes. 2, 2.) netizzibas behrnus sau; kam naw tizzibas. Tapehz winsch tohs, kas sewi par kristigeem laudim nosaufschees, bet tà ne darrijufchi, atkal aisleegs un fazzih: Es juhs ne pasihstu, eita nohst no mannim wiffi juhs laundarritaji (Matt. 7, 23.).

Luhgschana pehz ihsti Fristigas dsihwofchanas.

Tu pateefibas gars, dohd muns taisnu prahtu, lai zaur leeku gudribu un pascha istureschanu ne peewillamees. Ruhfu firds irr tohti samaitata un paschi ne spehjam winnas launuma dsittumus isprast. Tapehz, al wiffusinnatajs Deews, pahrbaudi un ismanni tu muhs, lai tarwâ gaismâ farou eeschfigu zilweku eeraugam. Utnemm no muns wiffu wiltibu, ahriugu islifschanu, niknumu, ka paschi pee ta augsta taisnoschanas un swehtifchanas darba ne peewillamees. Darri, ka

taifnu prahtu preefsch tewim turrām, fa mums ihstas atgreeschanas, tizzibas, mihlestibas, aisleegschanas un zerribas irr, un pasargi muhs schehligi, fa tewim, sawam Deewam, ar wiltigu firidi ne kalpojām. Ak Deews, kurfch zilweks us muhschibu staigajohht wiffus maldamus zellus warr pasiht un no teem isfargatees, ja tu pats par gaismu un waddoni ne effi? Mahz pee muhsu dwehselehm, mahzi un pamahzi muhs, spehzini un sohdi muhs, lai pa schauru zellu turramees. Gestiprini muhs, fa garrā un pateesibā tewim kalpojām, un lai Jesus wahrda luhgdami ar taifnu firidi tewi peesauzam. Lai ustizzigu prahtu tewim un sawam tuwakam rahdam, fa preefsch tawa swehta waiga firds skaidribā un toisnibā staigajām un pehz pahrzeestahm behdahm stary teem effam, fo tu kà sawus peetizzigus kalpus Jesus deht sawā gohdibā eeweddifi. Ak Deews, lai tawš schehligs prahts pee mums noteek, fa no labba zella ne atmal damees. Dohdi, usturri un wairo eeksch mums firds skaidribu, fa tur muhschibā bes grehkeem tawu leelu wahrdu warrām teift. Amen.

10. Rodalla.

Pasfaules behrnu dsihwoschana irr pret Kristu,
tadeht ta irr wiltiga dsihwoschana
un wiltiga tizziba.

Matt. 12, 30. Kas ne irr ar mannim, tas irr pret manni.

Ja schihs pasfaules dsihwoschanu salihdsina ar Kristus mahzibu un dsihwoschanu, tad azzim redsoht ta irr Kristum prettim. No tad taggad reds, fa tikkai negausibu, subdischanu pehz pahrtikkuma, naudas pelnischanu, meefas kahribu, azzu kahribu, lepmu dsihwoschanu? Za labbaka leeta, pehz fo pasfaules behrni dsennahs, irr: leels gohds, zeenischana no zitteem,

labba flawa, nepaklausiba, dusmiba, bahrschana, karsch, nesaderreschana, eenaid's un sfauschana, atreebeschana wahrdo's un darbò's, netaisniba un neschfihstiba, wiltiba un apmelloschana — ar wahrdu fakfoht, schih's pasaul'es behrni wairaf ne proht fà ween pasauli un sewi mihleht un gohdah, un pelnu dsiht.

Zur prettim Kristus un winna dsihwoschana irr tihra mihlestiba, laipniba, lehnprah'tiba, pasemmiba, pazeeschana, paklausischana lihhd's nahwei, sird'sschehliba, taisniba, pateesiba, schfihstiba, swehtiba — ta smahde pasauli un winnas gohdu, baggatibu un fahribu, ta sewi aisleeds un usnemmah's krusu un behdas, ta nopuh'schah's pehz Deewa walstibas, ta karsti dsennah's Deewa prah'tu isdarriht.

Kristus fakka: Kas ne irr ar mannim, tas irr pret manni. Schih's pasaul'es dsihwe ne irr un ne faderr ar Kristu; neweens naw weenâ prah'tâ un garrâ ar Kristu, fà wajaga buht, fà S. Pahwils apleezina (I Kor. 2, 16.): mums irr Kristus prah'ts, un usskubbina (Wihlip. 2, 5.): turreet tahdu prah'tu, fahds arri Kristum Jesum bijis. Tadeht pasaul'es behrni irr pret Kristu un kas pret Kristu, tas irr prettikristus, ja ne mahzibâ, tomehr fawâ dsihwoschanâ.

Kur tad atraddih's ihstus Kristus tizzigus? To gan mas buhs, fà Kristus (Luhf. 12, 32.) to fauz: mas pulzinsch. Zeb fà praweets Esajas (1, 8.) kristigu draudsi lihdsina buhdinai wihna kalnâ, nakts leeweninam gurku dahrsâ, ispohstitam pilsatam. Zeb fà praweets Mikus (7, 1.) to lihdsina wihna kekaram, kas pehz lassifchanas wehl pee wihna kohka atlizzees, un fakka: wai mannim, jo man eet fà tam, kas wihna ohgas wihna kalnò's pakka' laffa. Zeb fà Dahwid's to lihdsina (74, 19.) ar weentuli uhbelu ballodi; (102, 7. 8.) ar weentuli putnu, kas irr no-

mohdâ us juntu, ar dunnpi tuffnefi, ar appohgu isphoflitâ weetâ.

Deew's tohs pasihst, kurri un kur tee irr; Kristus irr pee winneem un eelsch winneem wiffas deenas lihds pafaules gallam (Matt. 28, 20.). Winsch tohs bahrius ne pamettihs (Zaha. 14, 18.). Jo tas stiprajs Deewa dibbens pastahw un tam irr schis seegelis: tas Kungs tohs sawejus pasihst (2 Tim. 2, 19.). Bet kurrus winsch par teem sawejeem turr? Turpat stahw: lai no netaisnibas ats stahjahs ikweens, kas Kristus wahrdu peeminn. Kas to negribb darriht, tas lai Kristus wahrdu atstahj un lai sauzahs pehz kam tas gribb.

Luhgfehana pret wiltigeem garreem un apgrehzibahm.

Wissusinnatajs Deew's! tas ihstu tizzigu pulzinsch irr mass un to kas to schauru dsihwibas zeltu atrohd naw dauds. Ak, ne lauj mums ar to leelu pulku us pasuschanu tezzeht. Lai ne ween pehz Kristus nosauzamees, bet darri muhs par saweem isredseteem un swehteem laudim, par saweem ihpatscheem laudim. Isglahbj muhs ar sawu warrenu spehku no tumfibas warras un pahrstatti muhs eelsch tawa mihta dehla walsfiba. Ja ta leelaka pufse no teem, kas Kristus wahrdu nefs, sawa launa prahta no tewim, ta dsihwa awota, atkappjahs, un zaur netizzibu un prettibu pasuschanai peesteidsahs; — ak lai meh's no firds us to gabdajam, ka swehti warram tapt, ka tizziba sewim to weenu wajadfigu leetu islassam un sawu muhschu tew pa prahtam nodsihwojam. Ak Deew's, apschehlojees par wisseem kristigeem laudim un wairo tohs, kas ihsti tizz. Spehzini sawu wahrdu un lai tas wiffas weetas to isdarra, pehz ko tu to effi subtijis. Taws wahrds lai tohp swehtih's, tawa walsfiba lai nahk, taws prahts lai noteek pa wissu pafauli. Paklausu muhs Jesus labbad. Amen.

11. Rodalla.

Kas dsihwoschanâ Kristum pakkal ne dohdahs, tad ihsti ne atgreeschahs; tas naw ne Kristus mahjeklis, neds Deewa behrns; tas ne pasihst jaunu dsimschanu us Kristus juhgu.

I Peh. 2, 21. Kristus mums preekschraustu pamettis, ka mums winna pehdahm buhs pakkal eet.

Deews farou mihlu dehlu par praweeti un augstu mahzitaju mums nolizzis un zaur balst no debbesim mums parwehlejis to klausiht (Luhf. 9, 35.). Un tahdu mahzitaja ammatu tas Deewa dehls ne ween wahrdoes, bet arridsan darbdoes un swehta dsihwoschanâ turrejis, ka taisnam mahzitajam peeklahjahs, ka S. Luhkas (Ap. darb. I, I.) apleezina: tohs pirmus stahstus esmu teizis no wiffa ta, ko Jesus irr eefahzis darriht un mahziht lihds tai deenai, kad winsch tappe uonemts. Winsch to darrischanu peeminn preeksch tahs mahzischanas, rahdidams, ka abbahm buhs kohpa buht. Pilnigs mahzitajs pats darra, ko zitteem mahza. Kristus dsihwoschana irr ihsta mahziba un dsihwibas grahmata.

Ir tapehz Deewa dehls zilweks tappis un zilweku starpa staigajis (Jahn. I, 14.), lai pee sewim mums rahditu newainigas, besgrehzigas, swehtas dsihwoschanas preekschsihmi, lai mehs winnam pakkal eemam ka gaischumam tumfiba, ka winsch fakka (Jahn. 8, 12.): Es esmu pafaules gaischums, kas man pakkal eet, tas ne staigahs tumfiba, bet tam buhs dsihwibas gaischuma.

No tam irr redsams, ka tam tumfiba japaleef, kas Kristum tizzoht un dsihwojoht pakkal nestaiiga, ka tam naw dsihwibas gaischums. Kas irr tumfiba? Nekas zits ka besdeewiga dsihwoschana, ka S. Pawils fakka (Neem. 13, 12.) ka mums tumfibas darbus buhs nolikt

un gaischibas eerohtschus apwiltt, tas irr, no grehkeem atgreesstees.

Zaw deewsgan fazzihts, fa deewischfiga noschehlo-
schana un ihsta tizziba zilweku atjauno, meesu mehrde
un zaur Swehtu Garru jaunu dsihwibu dohd. Bet lai
to ne ween wahrdds klausamees, bet ar azzim tahdu
jaunu zilweku redsam, tad Deews sawu mihtu dehlu
munns neween par Vestiitaju dohd, bet par deewabihja-
schanas speegeli fa to ihstu jaunu zilweku, eeksch fa ne
grehziga meesa walidijuse, bet Deews pats, lai ifdeenas
pehz winna gihmja atjaunojamees. Un to lai wehrâ
leefam.

Mehs ifdeenas nomannam, fa muhsu meesa un
affinis un dwehsele irr pilna ar tik dauds neschkihstibu,
netaisnibu un grehku, fas wiss wella darbs un tikkums
eeksch meefiga zilweka irr; par wisseem zilweka launa
eegribbeschana. No tahs zeltahs wiffi grehki un bes
tahs grehku ne buhtu. Launa eegribbeschana irr ta,
fas no Deewa un winna prahtha atkahpjahs. Deews
ween irr labt, fas no ta nogreeschahs nobst, tas tibri
irr launs. To darroht wels un Uhdams krittis, no
tam grehki pirmahk zehluschees, wisseem zilwekeem
eedsimmuschi un wairumâ gahjuschi.

Tahdâ wihsê muhsu meefas un affinis zaur wella
wiltibu, un muhsu eegribbeschana zaur Satana lau-
numu irr samaitatas, prohti, ar melleem, lepnibu,
launu eekahroschamu un ar wissu, fas Deewam prettim.
Tapehz tas Kungs Kristus Wariseerus nosauz par wella
behrneem (Zahn. 6, 70.); ittin fa negausiba, melli,
lepniba un launa eekahroschana pats wels buhtu, ar fo
meefigs zilweks irr apsehstis.

No tam israhdahs, fa wiffi tee, fas ne atgree-
schahs, bet lepnibâ, negausibâ, kahribâ un eenaidibâ
dsihwo, fa tee eeksch wella dsihwo un teem irr wella
tikkums. Lai no ahrenes Deews sinn fa ispuschkojahs:

tee firdi irr welli fà tas Kungs us Zuhdeem salka. Ta nu gan breefniga leeta, bet tomehr pateesiba.

Kad nu schi dsikli nomaitata zilweku dabba ar tahdu breefnigu indewi un kaiti irr apkrauta, tad nu lohti wajadsjeja to pahrtaisiht un atjaunohr. Bet kahdà wihse? Rà zaur to leelaku launumu ta bij nomaitata, tà zaur to leelaku labbumu, tas irr, zaur paschu Deewu ta bij isglabhjama. Tapehz Deewam bij par zilweku tapt.

Deewa dehs ne sewis labbad, bet muhsu labbad zilweks tappis, gribbedams zaur sewi muhs ar Deewu falihdsinaht, schkihtstiht un swehtiht. Kam swehtam buhs palikt, tas ween zaur Deewu swehts warr palikt.

Rà Deews eeksch Kristus irr ar sawu buhschanu (2 Kor. 5, 19.), tà winnam ar mums zaur tizzibu garrigi jasaweenajahs; zilwekam jadsihwo eeksch Deewa un Deewam eeksch winna; winnam eeksch Kristus un Kristum eeksch winna; winnam eeksch Deewa prahta, un Deewa prahtam eeksch winna. Jesus Kristus irr muhsu sehrgas ihstas sables. Jo wairak Kristus dsihwo eeksch zilweka; jo labbaki ar zilweku paleef.

Woi tas nebuhtu labs zilweks, pee ka Kristus wissu darritu, tà ka winna gribbeschana Kristus gribbeschana, winna dohmas Kristus dohmas, winna prahts Kristus prahts (I Kor. 2, 16.), winna wahrdi Kristus wahrdi buhtu? Tà wajadsetu buht. Kristus dsihwiba irr ta jauna dsihwiba eeksch zilweka; jauns zilweks irr, kas eeksch Kristus dsihwo pehz garra. Kristus lehnprahtiba lai irr ta jauna zilweka lehnprahtiba, Kristus pasem-miba winna pasemmiba, Kristus pazeeschana winna pazeeschana — ar wahrdu salkoht: Kristus dsihwo-schana irr ta jauna zilweka dsihwoschana. Tas irr tas jauns raddijuns (2 Kor. 5, 17.) un Kristus dsihwiba eeksch mums, fà S. Pahwils (Gal. 2, 29.) salka: es ne dsihwoju, bet Kristus dsihwo eeksch man-nim. Tas irr Kristum palkat staigahht, tas irr atgree-

stees. Jo tà tas wezzajs zilweks pagallam isfuhd, un meefas dsihwiba mirst, bet debbes dsihwiba eefahkabs. Tas irr ihstis Kristus tizzigs, ne tà sauzams ween, bet pateesi buhdams; tas irr ihstis Deewa behrns, no Deewa un Kristus peedsimms, eefsch Kristus atjaunohs un zaur tizzibu atdsihwinahs.

Zebfchu schinni wahrgoschanâ pilnigi newarram buht, tatschu jadsennahs ar nopuhtahm un firdswehleschanu, lai Kristus eefsch mums dsihwo un walda un ne Satans (I Jah. 3, 9.; Ewes. 2, 5.). Mums tamdeht buhs zihnitees un ikdeenas zaur atgreeschanu to wezzu zilweku nonahweht. Zif zilweks sewim nomirst, tik Kristus eefsch winna dsihwo. Zif tas peedsimts tau-nuns masumâ eet, tik ta schehlastiba wairumâ. Zif ta meefa pee frusta sista, tik tas gars dsihwos paleef. Zif tumfibas darbi eefsch zilweka nihzinati, tik dauds wairak zilweks pee gaismas tohp. Zif tas ahrigs zilweks fatruhd un apmirst, tik tas eefschkigs atjaunajahs (2 Kor. 4, 16.; Kol. 3, 5.). Zif pascha zilweka kahribas un meefas dsihwiba, tas irr, pascha mihleschana un gohdaschana, dufiniba, naudaskehriba, neschkihstiba eefsch zilweka mirst, tik Kristus eefsch winna dsihwo. Jo wairak pasaule, prohti, azzukahriba, meefas kahriba, lepna dsihwoschana (I Jah. 2, 16.) zilweku atstahj, jo wairak Deews, Kristus un Swehts Gars pee zilweka eet eefschâ. Jo wairak meefa, tumfiba, pasaule eefsch zilweka walda, jo masak schehlastibas, gaismas, Deewa, Kristus, Garra winnam irr.

Kad nu tam buhs notift, tad tas tai meefai irr ruhstis frusts; jo zaur to to apslahpe un pee frusta sitt ar kahribahm un eefahroschanahm (Gal. 5, 24.) Un tur tahs atgreeschanas ihstis spehks un auglis rahdahs. Meefa un affinis sewim nowehle mihlaki waltu us kahribu isdarrishchanu, drohschu un besdecwigu dsihwoschanu, jo ta meefa irr luste un patikschana. Kristus dsihwoschana meefai un tam wezzam zilwekam irr

ruhkt's krusst's, jaunam garrigam zilwekam laipnigs juhgs, weegla nasta un falda duffa. Kur zittur ta faldaka duffeschana un atweeglofchana, ne ka tizzibâ, lehnprahtibâ, pasemmibâ, pazeeschana un Kristus mihlestibâ? kâ winsch fakka (Matt. II, 29.): tad juhs atweeglofchanu atraddifeet fawahm dwehfez lehm. Kas Kristu mihle, tas Kristus dehl ar preeku mirst. Tas irr Kristus laipnigs juhgs, fo buhs fewim usnemt; ta irr ta ihsta atweeglofchana dwehfelehm.

Za Kristus juhgu, tas irr, winna fwehtu dsihwofchanu buhs usnemtees, tad wella juhgs, tas irr, meefiga, besdeewiga dsihwofchana jamett nobst; tad meesai naw jalauj wallas garru waldih; bet appakfch Kristus juhga un paklausifchanas japadohdahs wiffam, kas eekfch zilweka irr: praham, sapraschanai, eegribbeschanai un wiffahm meefas eefahroschanahm (Reem. 6, 12.).

Weesai patihf gohds, flawa, teikfchana, baggatiba, labba dsihwe un fahribahm pakkat skreet. Zo wiffu appakfch Kristus krussta speest, tas irr, appakfch Kristus kauna, neewaschanas un nabbadsibas, fewi par masu un newehrtu turreht, fewim aisleegt, kas pasaulê augst's, brangs, finuks, warrens israhdahs — redst, tas irr Kristus krusst's, kas meesai fahp, ar to meefu sitt pee krussta. Za irr Kristus pasemmoschana, winna fwehta dsihwofchana un laipnigs juhgs, kas tam garram weegla nasta irr. Itin kâ winsch ne irr nahzis, lai tam kalpotu, bet lai winsch pats kalpo un fawu dsihwibu nodohd par atpirkfchanas malka preekfch muhfu grehkeem (Matt. 20, 28.). Zo kas zits irr Kristus dsihwiba ne ka fwehta nabbadsiba, grehta neewaschana un leelas fahpes.

Weefigs zilweks irr, kas gohdu mefle un par fo gribb buht; garrigs zilweks, kas pasemmibu eekfch Kristus eemihlejis un par neko negribb buht. Wiffi

zilweki dsennahs par fo buht, neweens negribb mahzi-
 tees par neko nebuht. Winna irr Uhdama dsihwo-
 schana, schi Kristus dsihwoschana. Tas meefigs zil-
 weks, kas ne proht, ka Kristus irr tihra lehniba,
 pasemmiba un mihlestiba, tam Kristus dsihwoschana
 israhdahs par gekkibu, un kahriga drohscha dsihwo-
 schana par leelu gudribu; un sawa leela alliba winsch
 to par labbaku un brangu dsihwoschanu isturr, un
 nesinn ka winsch eeksch wella dsihwo. Tee paschi no
 sawas wiltigas gudribas gaismas peewilti, ir zittus
 peewill. Tee no pateefas gaismas apgaismoti sabai-
 dahs fur tee eerauga stahiti, pahrgalwibu, lepnibu,
 meefas kahribu, dusmibu, atreebigu prahitu un zittus
 tahdus meefas darbu augtus; tee dohina pee sewim:
 ak tu Deews, zik tablu tas wehl nohst no Kristus un
 winna atsihschanas, no ihstas atgreeschanas un tizzi-
 bas, no Deewa behrnu jaunus dsimschanas — tas
 wehl dsihwo eeksch Uhdama, eeksch wezzas dsimscha-
 nas, eeksch wella. Zo tihschos rupjos grehkos dsih-
 woht, tas irr eeksch wella dsihwoht. Pee kurra zilweka
 Kristus dsihwibas naw, eeksch ta naw atgreeschanas,
 tas naw ihsts Kristus tizzigs, naw Deewa behrns, tas
 Kristu labbi ne pasihst. Kas Kristu, to Westitaju un
 Swehtudarritaju, labbi gribb pasiht, tam buhs sin-
 nacht, ka winsch irr tihra mihlestiba, lehniba, pasem-
 miba un pazeeschana; tam buhs to pee sewim eenemt,
 firdi mihleht un baudiht. Ra ikkatru augli pee smar-
 schas un gahrduma pasihst, ta atsihsti Kristu ka to jau-
 laku augli, kas tawai dwehselei dohd spehku, preeku un
 dsihwibu. Ta tu baudihi, zik laipnigs tas Rungs
 irr (Dseesm. 34, 9.), ta pateesibu atsihsi, ta muh-
 schigu labbumu baudihi. Tad redseft, ka Kristus dsih-
 woschana ta labbaka un saldaka irr; ka neweena dsihwo-
 schana naw tif labba, tif jauka, tif salda, tif lehna,
 tif meeriga, tif preeka pilna, tif lihdsiga muhschigai,
 ka Kristus dsihwoschana.

Un kà ta ta wissulabbaka, lai ta mums irr ta wissu mihlaka. Pee kurra zilweka Kristus dsihwoschana naw, tur muhschigas dsihwoschanas meeru un dussu wehl ne pasihst, ne augstaku mantu, ne muhschigu pateesibu, ne ihstu meeru un preeku, ne ihstu gaisinu, ne ihstu mihlestibu, jo wiss tas irr Kristus pats. Tapedz S. Zahnis fakka (I Zah. 4, 7. 8.): Ifkats fas mihle, tas no Deewa irr peedsimmis un pasihst Deewu; fas ne mihle, tas Deewu ne pasihst, jo Deews irr ta mihlestiba.

No tam irr redsams, ka tahs jaunas dsimschanas augli un jauna dsihwoschana ne stahw wahrdoos jeb ahrigà islikfchanà, bet wissaugstakà labbumà, us paschu Deewu, prohti mihlestibà. No kam kahds peedsemm, tam winsch irr lihdsigs; ja tas no Deewa dsimmis, winnam wajaga mihlestibu eefsch sewim tur-reht, jo Deews irr ta mihlestiba (I Joh. 4, 16.).

Tapat irr ar ihstu Deewa atsihschannu. Ta ne stahw wahrdoos jeb tufschà sinnaschana, bet dsihwà, faldà, mihligà, spehzigà eepreezinaschana, kad Deewa faldumu, laipnibu, mihlibu un jaukumu firdi bauda zaur tizzibu. Tad ta irr dsihwa Deewa atsihschana, fo firdi dsihwu nomanna, kà rakstihst (Dseesm. 84, 3.) manna meefa un dwehfele eekahrojahs un lohti ilgojahs pehz ta Bunga; (Dseesm. 63, 4.): tawa schehlastiba irr labbaka ne ka dsihwiba. Schee wahrdi isrunna ta dsihwa Deewa preezinaschannu un faldumu eefsch tizzigahm firdim. Tà zilweks dsihwo eefsch Deewa un Deews eefsch winna, winsch Deewu pasihst pateesibà un no Deewa irr pasihst.

Luhgfhana pehz Kristus pafkateefchanas.

Gefsch tewim, ak Jesus, zaur tizzibu mums nahk taisniba un spehst. Tu pasaulè effi nahzis muhs pestiht; Tu mums dohdi sawu prahntu, lai tewi, to pateefigu, atsihstam un eefsch tewim staigajam pehz tarwas

preekschshmes. Ut Jesus, pagohdini fewi zaur sawu Garru muhsu dwehseles. Effi mums par gudribukas muhs apgaisino, lai no tumsibas us gaismu isnah, kam. Effi mums par taisnibu, ar ko preeksch Deewa warram pastahweht un peenemmami buht. Effi mums par swehtischanu, ka zaur tawa Deewa spehku swehti dsihwojam un tawas pehdas minnam. Effi mums par pestischanu un tawu isleetu affinu labbad atpesti muhs no wissa launa. Amen.

12. Nodatta.

Ihstam kristigam zilwekam peenahkabs fewim un pafaulei nomirt un eeksch Kristus dsihwoht.

2 Kor. 5, 15. Kristus tadeht preeksch mums nomirris, weens par wisseem, ka tee kas dsihwo wairs nei dsihwo few pascheem, bet tam, kas par teem irr nomirris un usmohdinahts.

Schinnis wahrdoos ne ween ta eepreezinaschana, ka Kristus par wisseem mirris, bet arridsan ta pamahzischana us swehtu dsihwoschanu, lai ne few pascheem dsihwojam, bet tam, kas par mums mirris. Ja tam gribbam dsihwoht, tad lai papreekschu few un pafaulei mirstam. Zittadi newarr buht. Kas eeksch Kristus gribb dsihwoht, tas lai mirst pafaules kahribahm, un kas few un pafaulei gribb dsihwoht, tas lai Kristu atstahj.

Tahs mirschanas irr treijadas: garriga mirschana, kad zilweks meefas kahribahm nomirst, laiziga mirschana un muhschiga mirschana. No laizigas mirschanas S. Pahwils (Biblip. I, 21.) fakka: Kristus irr manna dsihwiba, mirschana irr manni augli, tas irr, jebschu kristigam zilwekam jamirst ar laizigu nahwi, tomehr Kristus irr winna dsihwiba un mirschana winna augli, jo winsch dabbu

labbaku dsihwibu un mantu, muhschigu par to laizigu — un tee irr winna augli.

Kas scho swehtu wahrdu ir no garrigas nahwes isstahsta, arridsan nepareisi ne salka. Zo tai dwehselei, kam Kristus irr dsihwiba, jeb kurrâ tas dsihwo un Kristus dsihwiba, lehniba un pasemmiba miht, tai irr swehtiba. Zanni leelakâ tauschu pulkâ wella dsihwiba irr, ka tee negausibu, lepnibu, meefas kahribu, dusmibu, Decwa saimoschanu un zittas tahdas leetas eeksch sewim turr, kurras wella dsihwiba irr.

Tapehz peeluhko, kas eeksch tewim dsihws. Swehtigs tas zilweks, kas no firds warr fazzigt: Kristus irr manna dsihwiba, ne ween winnâ muhschâ, bet ir schinni. Kamehr tu scheitan dsihwo, lai Kristus irr tawa dsihwiba, eeksch tewim dsihwo; un tad mirschana buhs tawi augli, prohti, ja lepniba, naudas un meefas kahriba, eenaid's un dusmas eeksch tewim mirst un ja tu sewim un pasaufei mirsti. Woi tee naw leeli augli, kad Kristus eeksch tewim dsihws? Zo wairak pasaufei mirsti, jo wairak Kristus eeksch tewim dsihwo. Dsihwo tâ, ka Kristus eeksch tewim dsihwo schinni laikâ, lai tu ar winnu dsihwo pehz schi laika.

Kur dauds pasaufes eekahroschanas, tur meera nebuhs, tapehz no tahm ja-atraujahs, ja Kristum gribb dsihwoht. Za leeta mums wezzâ derribâ eeksch dauds stahsteem un lihdsibahm nosihmehts. Kad pee wezzas Sahras wezza meefa wiffai seewu eekahroschanai bij nomirruse, tad winna grubta palikke un dsemdeja Jhsaku (pehz muhsu wallodas: smeeschanu). Winnas meefa bij kâ mirruse, tad ta dsemdeja tahs swabbadas dehlu (1 Mohs. 21, 6.; Galat. 4, 22.); tâpat arridsan, ja pasaufes eekahroschanas eeksch tewim ne mirst, tad tu ta Garra preeku newarri eenemt un dsemdeht.

Abhraams to peefohlishanu no Kristus un to apgraisfchanas derribu nedabbuja, pirms tas no sawu tehru semmes ne bij isgahjis (1 Mohs. 12, 1; 17, 10.)

un fawu mantoschanu atstahjis. Tifpat, kamehr zilweks ar fawu sirdi pee pafaules sipri peekehrees, tamehr tas Kristu fawâ sirdi newarr baudiht un manniht.

Tikkai kad Erodis bij mirris, Kristus nonahze us Zuhdu semmi (Matt. 2, 19. 20.). Kamehr ta lapsa (Luk. 13, 30.) Erodis ar fawu wiltibu tawâ sirdi, tamehr Kristus ne nahk; winsch nahk, kad winna mirruse. Kamehr Ahdams tew walda, Kristus eefsch tewim ne dsihwo, kâ S. Pahwils (Galat. 2, 20.) fakka: Es dsihwoju bet ne es, bet Kristus eefsch mannim; un (Koloff. 3; 3.): juhs effeet nomirrufchi un juhfu dsihwiba irr paslehpta ar Kristu eefsch Deewa.

Un tad tif tu ihsti effi nomirris, kad tu fawu wezzu buhschanu pagallam effi atstahjis, tas irr, kad tawi grehki eefsch tewim mirst, kâ irr rakstihst Reem. 6, 1 — 18. Jo (Galat. 5, 25.): kad garrâ dsihwojam, lai tad arridsan garrâ staigajam, tas irr, ja ar fawu tizzibu leelamees, lai arridsan garra auglus parahdam. Un (Reem. 8, 13.): ja pehz meefas dsihwojeet, tad juhs mirfeet, bet ja zaur garru meefas darboschanas nonahwefeet, tad juhs dsihwofeet.

Sauls Ugagu to Amalekiteru fehninu, zeetumâ eemette, kas winnam bij janokauj pehz Deewa parwehleschanas (I Sam. 15, 8.). Tâ arri zitti fawas kahribas paslehpi, ko bij nonahweht. Bet tas naw gan, kâ tu fawu eefahroschanu slehpi, bet ta jakauj nohst, zittadi tew istums no fehnina walsstibas, kâ Saulu, tas irr, no muhschigas dsihwibas. Tee swehti raksti ar wisseem stahsteem, lihdsibahm un simehm sime us Kristu, lai tam pakkal dohdamees eefsch swehtas dsihwoschanas; ir ta leela pafaules grahamata dohdleezibu no Deewa un winna mihlestibas.

Dauds laudis irr kâ kohki, kas seemâ bes lappahm un pawassara isplaukst. Tâ irr pee dascheem; kad

aufsta behdu seema useet, tee sawas launas kahribas sawalda; un kad saule atkal spihd un teem labbi klahjabs, tad launas eekahroschanas spehzigi isplaukst. Tee irr tee wiltneeki. Bet Kristus tizzigs zilweks Deewu bihktabs, labbas un launas deenas, Deewu mihle preekâ un behdas, pilniba un tuffschiba, baggatiba un nabbadsiba.

Deews Akabam (I Rehn. 20, 42) rohkâs eedewe Sihrias kehniku, lai to zeetumâ turr, par sihmi, ka Deews siipraks par saweem eenaidneekeem un arri scho bij uswahrejis, tapehz ka schis to Kungu bij saimojis. Bet kad Akabs to karrâ bij kehris, winsch to par brahli nosauze un palaide wallâ. Tad praweets pee winna nonahjis fluddinaja: tapehz ka tu to wihru, ko es likku isdeldeht, no rohkâs effi islaidis, tad tawa dwehfele buhs winna dwehfeles weetâ. Tapat zitti sawas launas kahribas par brahteem sauz un tahm lauj dsihwoht, ko bij nonahweht, tapehz teem sawa dwehfele par tahm ja-atdohd.

Bes meefas mehrdeschanas eelsch zilweka naw garigas buhschanas, ne ihsta Deewa luhgschana, ne bihjafchana. Tapehz Deews Kungs aisleedse (2 Mohs. 19, 13.) ka neweenam lohpan pee ta swehta Sina kalna nebij klaktu pee-eet, zittadi tas bij janokauj. Tapat tewim buhs nonahweht tabs lohpu kahribas, ja tu pee Deewa swehta kalna gribbi eet luhgtees un Deewa swehtu wahrdu apdohmaht, zittadi tewim muhschigi jamirft.

Mehs lassam (I Muhs. 32.), ka Jehkabs zittu wahrdu dabbuja: Israe, tas irr muhsu walloda, wihrs kas ar Deewu zihnijabs, kad ar Deewa engeli zihnijotees winsch Deewa waigu bij redsejis; tapehz winsch to weetu nosauze Pniel, tas irr, Deewa waigu. Bet papreeksch winsch bij Jehkabs, tas irr, nominnejs. Tâ arirdsan, ja pirmak Jehkabs nebhfi, tas irr,

fawu faunu fahroschanu faminnejs zaur fwehtu Garru, tad ne buhfi Zsrael, Deewa zihnitajs un ne nahkfi us Pnielu, preeksch Deewa waiga.

Mehs lassam (I Moos. 29, 17. 25.), ka Zehkabam, kas Raeli, to skaisstu seerwu gribbeja, papreeksch Lea bij janemm. Leas azzis bij wahjas, bet Raeli bij dischans un skaisfs gihmis. Tikpat, ja tu to smukku Raeli gribbi jeb ja tawa dwehsele Zehkabam, tas irr, Kristum, par mihtu bruhti gribb buht, tad apnemmi papreekschu Leu, tas irr, effi sewim prettineeks, ne effi jauks, labs un smuks bet aisleedsees pats sewi. Zif dauds to irr, kas ka Zehkabs no sawa pascha Labana, tas irr, no sawas firds leek peeckrahptees. Schkisdami, ka teem irr ta smukka Rael, tas irr fwehta dsihwoschana, ko Deews warr mihleht, tee atroh, ka teem irr Lea, slihta un negohdiga dsihwoschana preeksch Deewa azzim. Ne isturrees pats sewi, ka Leu par nejauku isturreja tehwa namina, mahzees pasemmibu, lehnibu, pazeetibu: tad tapfi par skaisstu Raeli.

Ka Zehkabs peetizzigi kalpoja septini gaddi pehz Raelis un tam schkitte, ka tikpat deenu buhtu bijuschas sawas leelas mihlestibas deht; ta arridsan tas Kungs Kristus tawas dwehseles deht 33 gaddus schinni pasaula kalpojis un gruhiti kalpojis. Ka Zehkabs fakka (I Moos. 31, 38. 40.) schohs 20 gaddus pee tewim esmu bijis, ka deena karstums manni nomahze, un nakti aufstums, un meegs mannas azzis naw nahzis; — ta arridsan tas Kungs Kristus tewis deht kalpojis, ka winsch fakka (Matt. 20, 28.): tas zilweka dehts ne irr nahzis, ka tam taptu kalpohts, bet ka tas kalpotu un sawu dsihwibu nodohtu par atpircshanas mafu preeksch daudseem. Rapahz tu negribbetu Kristu mihleht un pasauli, winna eenaidneezei atsazziht?

Luhgſchana pehz atraufchanas no paſaules.

Alſ Jesus, tu tapehz par mums nahwei effi no-
dewees, ſa tu muhs atpeſtitu no wiſſas netaiſnibas
un muhs ſewim ſchliſtitu par ihpaſcheem laudim,
ſas tſchakli dſennahs us labbeem darbeem. Dohdi, ſa
mehs tai paſaulei un winnas grehzigahm eekahroſcha-
nahm zaur tawa nopelna un Garra ſpehku nomirſtam,
un ſa taws atpirkts ihpaſchums tew pa prahtam dſih-
wojam. Paſaulei naw neneeka, ar ſo ſawu dwehſeli
pateefi warram atſpirdſinaht, pee tewim ween ihſtu
duffu atrohdam. Lai to labbi ſapraſdami laizigas
mantas aiſleedsam un pehz to ne raugam, ſas wirs
ſemmes irr. Welz muhsu ſirdis ſpehzigi pee ſewim,
ſa mehſ zaur tizzibu paſtahwigi pee tewim eſſam, eekſch
tewim dſihwibu un pilnibu baudam, no tahm nepaſtah-
wigahm mantahm atraujamees un ſatru brihd' tewis
eegrubbam. Alſ ſaldajs Peſtitajs! tawa ſalda mihs-
leſtiba lai muhs eepreezina, taws ſchehlaſtibas Gars
lai muhs ſtiprina, taws Deewa ſpehks lai muhs pee-
pild, tawa klahtbuhſchana lai muhs paſkubbina un
peespeesch iſtundas un it azzumirkli, lai pehz tawa
prahta dohmajam un dſihwojam. Amen.

13. Rodalla.

Kriſtigam zilwekam Kriſtus un tahs nahkoſchas
gohdibas deht, us ſo eſſam radditi un peſtiti,
labpraht ſewim un paſaulei buhs nomirt.

2 Kor. 8, 9. Juhs ſinneet to ſchehlaſtibu muhsu
Kunga Jesus Kriſtus, ſa tas baggats buhdams
juhfu deht, nabbags palizzis, lai juhs zaur
winna nabbadſibu baggati kluhſteet.

Tawa Kunga Kriſtus deht tewim peenahkhs ſewim
paſcham, grehkeem un paſaulei nomirt, labbus darbus
darriht un ſwehti dſihwoht; ne tapehz ſa tu ar to ſo
gribbetu nopelniht (Kriſtus tewim wiſſu irr nopelnijs),

bet no tihraß mihlestibas par to fa Kristus tewis labbad nomirris.

Ja tu Kristu mihle, tad ne mihle ar mehli, bet ar darbeem un pateesibu; ja tu winnu mihle, darri fo winsch pawehl. Tas Kungs fakka: fas manni mihle, tas mannu wahrdu turrehs un mans Tehws to mihlehs un mehs pee ta nahksim un mahjas weetu pee ta darrisim (Jahn. 14, 23.). Un S. Jahnis fakka (I Jahn. 5, 3.): schi irr Deewa mihleschana, fa mehs winna baufchlus turram un winna baufchli ne irr gruhti. Un tas Kungs pats fakka (Matt. II, 30.): mans juhgs irr laipnigs un manna nastä irr weegla; tas irr, ihstam Kristus mihlotajam irr preeks to darriht fas labs irr. Fa mihlestiba wiffas leetas atweeglina. Bet fas Kristu nemihle, tas wiffu darra ar nepatikschanu un tam irr gruhti to labbu darriht. Fas Kristu ihsti mihle, tas arridsan ar preeku Kristus labbad mirst. Jo (Wihlip. I, 29.) mums ta schehlastiba dohta Kristus deht, ne ween eefsch to tizzeht, bet arridsan ar to zeest un mirt.

Usluhkojeet Moshu, no kam fazzihst (Ebreer. II, 24 — 26.): zaur tizzibu Moshus leels palizzis negribbeja, lai winnu par Waraüs meitas dehs lu dehweja, un labbaki ar Deewa laudim launumu gribbeja zeest, ne fa us ihfu laifu grehku laimi baudiht un Kristus neewaschanu par lees lafu baggatibu turreja ne fa wiffas Egiptes mantas.

Usluhkojeet Danielu (Dan. I, 8.). Scho paschu ar winna beedreem tas Bahbeles fehninsch islassija stary teem us Bahbeli aiswesteem par sarweem fullainem, dewe teem ehst no sawa galda un dsert no sawa wihna un isaudsinaja tohs sewim par fullainem. Bet Daniels un winna beedri usluhdse ta fehnina kambara usraugu, lai teem nedohd no fehnina galda, bet no

semmes augleem ehst un uhdeni dsert. To winni dar-rija, lai ta gudriba no augshenes pee teem nahk. Tapat arridsan noturrees no meesas kahribahm, kas kà gahrda barriba leekahs buht, zittadi Kristus, ta debbesu gudriba pee tewim newarr nahkt. Un kà winni puischi smukki palikke sahrtigi eedoht un uhdeni dserroht, tà tawa dwehsele paliks skaisa preeksch Deewa, un dabbus dallibu pee deewigas dabbas, kad grehkus un meesas kahribas atstahsi (2 Peh. 1, 4).

S. Pahwils fakka (Galat. 6, 14.): zaur Kristu mannim ta pafaule pee frusta sista un es tai pafaulei; tas irr, es pafaulei nomirris un pafaule mannim nomirrusse. Kristigs zilweks irr pafaulè, bet ne pafaules behrens; winsch dsihwo pafaulè, bet to ne eemihl. Pafaules gohds un gohdiba, azzu un meesas kahriba, lepna dsihwoschana kristigam zilwekam irr kà ehna, kà nedsihwa leeta, kà neeks. Tà winnam pafaule irr pee frusta sista un mirrusse un atkal winsch tai pafaulei frustà sists un mirris; tas irr, tam ne eegribbahs ne pafaules gohds, ne baggatiba, ne preeks, ne lihgsiniba.

Ta irr swehtiga firds, kam Deews to shehlastibu dohd, kà ta pafaules gohdu, baggatibu un kahribu negribb. Tahdu shehlastibu lai iktràs kristigs zilweks fewim ikdeenas no Deewa isluhdsahs.

Salamans, tas gudrajs kehnsch, fakka (Saff. wa. 30, 7.): diwejadas leetas luhdschs no tewim, ne leedsi mannim tahs pirms mirstu. Neleetiba un melli lai paleet tahku no mannim, nabbadfibu un baggatibu mannim nedohdi, pabaxo man ar mannu peederrigu maifes teefu. Kristigam zilwekam arridsan tà jaluhds: diwejadas leetas luhdschs no tewim, ka fewim warru nomirt un pafaulei. To bes tam ne buhsi ihsts kristigs zilweks, bet weens no teem wiltigeem zilwekeem, us kurreem tas Kungs fazzih: Es juhs nepasihstu.

Kautschu meesai tas gruhti nahkähs, ferwim un pafaulei nomirt, un pafaulei aisleegt, lai debbesis eemanto, tatschu Kristus Gars un mihlestiba wissu uswahre, un tas dwehselei paleef laipnigs juhgs un weegla nastä. Un jebfchu pafaule tahdus laudis, fas no winnas atraujahs, eenihst, tomehr Deews tohs eemihl. Pafaules eenihdeschana irr sadraudsinaschana ar Deewu un eedraudsinaschana ar pafaulei irr eenaidiba ar Deewu (Zehk. 4, 4.); fas pafaulei par draugu gribb buht, tas Deewam buhs prettineeks, fä tas Kung's fakka (Zahn. 15, 19.): ja juhs buhtut no pafaules, tad ta pafaule mihletu, fas winnai peederr, bet juhs ne effect no pafaules un es juhs no pafaules efmu isredsejis, tapehz ta pafaule juhs eenihst.

Pafaule irr fä juhra; schi to ween turr eekschä, fas irr dsihws, wissu nedsihwu un mirruschu ta ismett abrä. Täpat pafaule istumj, fas winnai nomirris; bet tee, fas kabrigi, lustigi un brangi warr dsihwoht, tee irr winnas mihti behrni.

Ar wahrdu fakkobt, fas tik tahlu tappis, fa winna firdi lepniba, negaufiba, meesas kabriba, dusmiba irr mirruschas: tam pafaule mirruse un winsch pafaulei, tas eefahf eeksch Kristus dsihwoht un Kristus eeksch winna; tohs Kristus par teem sawejeem turr, bet us teem zitteem winsch fakka: es juhs ne pasihstu, jo juhs manni ne pasihsteet. Juhs dsihwojoht par mannin kaunejuschees, mannas pasemnibas, lehnibas, pazetibas deht, tapehz es par juns kaunohs. Kas schinni muhschä ar Kristu ne dsihwo, tas ar winnu ne dsihwohs muhschiba. Kam Kristus scheitan naw ta dsihwiba, tam winsch tur ne buhs par muhschigu dsihwibu.

Raugi us to, ar kam tawa dsihwoschana scheitan faetahs, ar Kristu woi ar wellu, ar to paschu tu winna muhschä faeesees un paliksi.

Ras fewim pascham nomirri3, tas drihsak tai pasfaulei nomirs. Pasfaulei nomirt, tas irr, pasfauli ne mihleht, neds to kas pasfaule irr (I Zahn. 2, 15.): Kas to pasfauli mihle, eeksch ta ne irr ta Tehwa mihlestiba. Zo fo ta pasfaule tam geld, kas sawa sirdi pasfaulei nomirri3. Un kas pasfauli mihle, to ta pasfaule drihs uswahr, ka Delila Simsanu (Sohg. 16, 6.); un winnam jazeesch tahs behdas, fo pasfaule usleef.

Pasfaules mihleschana peederr pee wezza zilweka, ne pee jaunas dsimschanas. Zo pasfaulei naw nekas zits ka gohds, baggatiba un kahriba jeb meefas un azzu kahriba, lepna dsihwoschana, tas irr wezza zilweka preeks. Jaunam zilwekam Kristus par preeku, par gohdu, par baggatibu, par eekahroschanu.

Deewa gihmis, eeksch Kristus atjaunohst3, zilwekam irr par augstaku gohdu, pehz ta lai dsennamees. Woi tad tas swehtajs Deews tewi wairak ne warrehs eepreezinahst ka tas famaitahst3 raddijums.

Deewa wahrda stahw, ka ne zilweks pasfaules labbad, bet pasfaule zilweka labbad darrita, ka zilweks us labbaku dsihwoschanu un mahjoschanu raddihts, ne gahrda ehdeena un dschreena labbad, ne leelas baggatibas labbad, ne leelu pilsatu un zeemu, ne dauds laufu un plawu, ne brangu drehbju un leelas stahst3, ne selta un sudraba labbad, neds zittas laizigas mantas fautkahdas labbad; ne tapehz ka tam to semmi bij walidht un eemantohst un wirs tahs ween sawu lusti, preeku un paradihst atrast un to ween sinnahst un zerreht, fo ir lohps ar sawahm azzim warr redseht — ne, pateest ne tapehz zilweks naw raddihts, tapehz winsch naw pasfaule, jo winnam jacet prohjam, winsch scheitan newarr palikt. Un ka pulka pasfaule effam nahkusch, ta pulka eemam nohst, un nahwe mums ne lauj ne puttekliti panemt lihds, jebschu baggati buhtum.

Za leeta skaidri parahda, ka ne schihš dsihwibas un ne schihš pasaules deht effam radditi, zittadi schēpat paliktum. Skaidri redsams, ka us zittadu augstaku dsihwibu effam radditi. Jo mehs no Deewa effam zeh-luschees un Deewa gihmi nessam eeksch Kristus, us to effam atjaunati, un tas mums nosihme, ka us Deewa walstibu un muhschigu dsihwibu effam radditi. Us to no Kristus effam pestiti un zaur S. Garru no jauna dsimmuschu.

Woi tad zilwekam klahthš firdi pee pasaules peelippinaht un scho augsti dsimmuschu dwehsele ar laizigahm leetahm apgruhtinaht? Zilweka dwehsele irr augstaka un labbaka leeta kà wissa pasaule. Zilweks labbaks par wissahm radditahm leetahm, jo winsch Deewa gihmi pee sewim eeksch Kristus un us to irr atjaunahs. Tapehz ne zilweks pasaules bet pasaule zilweka deht raddita, ka zilwekam irr Deewa gihmis eeksch Kristus, kas tahda dahrga leeta, ka pasaule ar wissu fawu mantu, wissi zilweki ar wisseem faweem spehkeem naw ispehjuschi, weenu paschu dwehsele pestiht un Deewa gihmi atjaunahs. Bet Kristum bij jamiršt, lai eeksch zilweka tas nobahlehts un nomirris Deewa gihmis zaur S. Garru atspirgst un zilweks par Deewa mahjas weetu atkal muhschigi tohp.

Woi tad es nu fawu no Kristus dahrgi atpirktu dwehsele par fawu selta un sudroba, par schihš pasaules baggatibu, gohdu un kahribu aisdohschu? Tas buhtu pehrles dublōs mest un zuhlahm-preekshā (Matt. 7, 6.); no tam tas Kungs fakka (Matt. 16, 26.): ko tas zilwekam palihds, kad tas wissu pasauli samanto un tam tomehr dwehsele pasuhd? Wissa pasaule ar wissu fawu gohdibu neweenai dwehselei ne warr lihdscht, jo dwehsele irr neisnihziga un pasaule irr nihziga.

Luhgſchana pehz iſtſas paſauls iſturreſchanas.

Schehligajſ Veſtitajſ! muhſu deht tik dſilli eſſi paſemnojees ka tu muhſ no grehku dubleem warreji iſwilkt un eekſch ſewim pagohdinah. Lai ſcho tawu peſtiſchanu tik ſwehti apdohmajam, ka ar ſawas dwehſeles eegribbeſchanahm pee ſchihſ ſemmes nihzigahm mantahm ne peeſlibpam. Ko wiſſa paſaule mums warr lihdscht, ja muhſu nemirſtams garſ tapehz elles mohkaſ zeeku un muhſchigaſ mantas paſaudetu? Wahrſtahdi muhſ ar ſewim uſ debbeſim un dohd mums dallibu pee ſawas ſwehtas buhſchanaſ, lai to meklejam, kaſ augſcham irr, kur tu, ak Jeſuſ, eſſi. Lai no tawa S. Garra ſpehjinati ka debbeſiſ ſtaigajam, lai aiſmirſtam kaſ wirſ ſemmes irr un pehz tahſ mantas dſennamees, ko tawa aizinſchana mums debbeſiſ preekſch azzim turr. Waſargi muhſ, ka ſawu ſirdi ar laizigu labbumu ne apgruhtinajam un ſawu zektu uſ muhſchibu ne kawejom. Wehſ paſaulē eſſam, ak Jeſuſ, ſargi muhſ, lai paſaulē ne peederram. Ja tu muhſ pee uſtiziggaſ ſtrahdaſchanaſ ar laizigahm mantahm apſwehti, ja tu muhſ gohdā zekti, lai tawu prahtu iſdarram, tad lai ne drohſchi, ne lepni paleekam, jo kam tu daudſ dewiſ, no tam tu daudſ praſſiſi. Wamuddini muhſ, lai ſewi aiſleedſam un paſemmigi un tewi bihdamees preekſch tawa waiga ſtaigajam. Ja nabbagi un ſemmi eſſam, mahzi muhſ wehrā liſt, ka muhſu gohdſ un baggatiba eekſch tewim irr. Mahzi muhſ, ka tee leelaki augli irr, pee tewim buhdams lihgſmu ſirdi turreht, un ka ta taiſna nabbadſiba labbaka par ta beſdeewiga leclu mantu. Mihtajſ Jeſu, tawa nabbadſiba lai irr muhſu baggatiba, tawa paſemmoſchana muhſu gohdſ, tawaſ ruhktas mohkaſ muhſu atſpirgſchana! Amen.

14. Rodalla.

Kristigam zilwekam wajaga pascham sawu dsihwibu schinni pasaulé eenihdeht un pasauli smahdeht pehz Kristus preekschimes.

Luk. 14, 26. Ja kas pee mannim nahk un ne eenihd sawu paschu dsihwibu, tas mans mahzeelis ne warr buht.

Jahn. 12, 25. Kas sawu dsihwibu turr mihlu, tas to pamettih, un kas sawu dsihwibu schinni pasaulé eenihd, tas to paturrehs pee muhschigas dsihwofchanas.

Ja zilwekam pascham sewi buhs eenihdeht, tad winnam wajaga pirmâ kahrtâ sewi patš ne mihleht, ohtrâ kahrtâ ikdeenas grehkam nomirt, treschâ kahrtâ ikbrihdi ar sewim, ar sawu meesu zihnitees.

Neweena leeta pasaulé naw, kas zilweku wairak noturretu no muhschigas dsihwibas, ne ka patš sewi mihleht. Ar scho wahrdu pa wissu scho grammatu ne nosihme to peenahkamu pascha mihleschanu un ustureschanu, bet to pahrlleezigu, meesigu pascha mihleschanu. Neweenu zittu nebuhs mihleht, kâ Deewu ween. Ja zilweks patš sewi mihle, tad winsch sewi par Deewu, par sawu Deewu istaisa. Ko zilweks mihle, tam winsch firdi dohd, pee tam firds peekerrahs, tas to zilweku gubsta, kalpina un brihwesibu tam atnemn. Zik meesigu leetu tu mihle, ti' leetu kalps tu effi. Ja tawa mihlestiba tihra un schlihta eeksch Deewa, tad effi brihws zilweks un neweena leeta tewi ne gubsta. Tew nebuhs eekahroht, kas tewi kawe Deewu mihleht. Ja tu wissu Deewu gribbi dabuht, tad tew wissam ja atdohdahs Deewam. Ja tu patš sewim effi par patikschanu, tu dauds behdas, bailes, nemeera un noskumschanas redsesi. Ja Deews tawa patikschana irr un tu winnam laujees un dohdees, tad Deews par tewi gahdahs un tewim bailes un behdas

nebuhs. Zilwekam, kas eeksch wiffahm leetahm sewim ween mihle un sawu labbumu, gobdu un teifschanu ween mekle, nekad naw meers, jo tas allaschin ko atrohd, kas winnam prettim un nemeeru darra. Tapehz ne ifkatra leeta, kas sawu labbumu, sawu un gobdu pawairo, tewim par labbu, bet to par neko ne isturreht un to launu sakni israut, kas tewim ne lauj Deewu mihleht, tas tewim par labbu.

Saw's labbums, zilweku gohds un sawa paeet ar pasauli, bet Deewa mihlestiba muhschigi pastahw. Tas meers, ko tu bauda sewi un laizigas mantas mihledams, ne pastahw, jo masa leeta to warr pohstiht. Kur firds eeksch Deewa un winna mihlestibas dufs, tur muhschigs meers. Wiss, kas no Deewa ne nahk, tam jaisnihkst un irr pawelti. Tapehz leez wehra scho ihfu mahzibu: atstahj wiffas leetas, tad tu zaur tizzibu wiffas leetas atraddiff. Kas sewi woi pasauli mihle, tas Deewu ne atrohd.

Wahrleeziga pascha mihleschana irr laiziga un ne no Deewa; ta aiskawe to debbes gudribu. Ihsta debbesu gudriba sewi ne isturr augstu un ne mekle teifschanu wirs semmes. Tapehz ta tahda nezeenita un gan drihs aismirsta leeta, jepschu dauds no tahs mahza, bet kad nu dschwoschana no tahs paleef tahlu, tad schi dahrga pehrle dauds laudim naw sinnama. Ja tu to gribbi, tad tewim ja-atstahj zilweku gudriba, pascha patifschana un pascha mihleschana. Ta tu par scho augstu, brangu, laizigu gudribu warri dabbut debbesgudribu; par augstu pasaules gudribu tu dabbut tahdu leetu, ko pasaules fimeij un nezeena, bet ta irr muhschiga. — Neweens Deewu newarr mihleht, kas pats sewi ne eenihst, kam sawi grehki nereebj un kas sawas eekahroschanas ne mehrde. Jo wairak kahds Deewu mihle, jo wairak tas sawas launas kahribas eenihst un sawu meesu pee frusta sitt. Tik dauds ka kahds zaur S. Garra spehku no pascha mihleschanas spehj

atkahptees, tif dauds winsch zaur tizzibu pee Deewa un winna mihlestibas warr peetapt. Ittin kà nekahdas ahriegas leetas ne eegribbetees eefschâ meeru dohd, tâpat pee Deewa warr tapt, ja eefschâ wissu atstahj un pee radditas leetas ar firdi ne peekerrahs, bet pee Deewa ween.

Kas fewi gribb aisleegt, tam wajaga ne sawam praham klauseht, bet Kristum. Winsch fakka (Zahn. 14, 6.): Es esmu tas zelsch, ta pateesiba un ta dsihwiba. Zo bes zella newarr staigaht, bes pateesibas ne atsicht, bes dsihwibas ne dsihwoht. Es esmu tas zelsch, kas tewim jastaiga, es esmu ta pateesiba, kas tewim jatizz, un ta dsihwiba, kas tewim jadsihwo un jazerre. Es esmu tas neisnibzijs zelsch, ta beswiltiga pateesiba un ta muhschiga dsihwiba. Es esmu tas taisnakajs zelsch us muhschiqu dsihwoschanu zaur sawu nopelnu, ta drohschaka pateesiba zaur mannu wahrdu un ta muhschiga dsihwiba zaur mannu mirschanu. Ja us scho zellu paliksi, tad ta pateesiba tewi waddihs us muhschigu dsihwibu. Ja negribbi malditees, nahz man pakkat, ja gribbi pateesibu atsicht, tizzi mannim, ja muhschigu dsihwibu gribbi eemantoht, eepreezejees ar mannu mirschanu.

Bet kursch irr schis drohschajs, taisnajs zelsch, schi newiltiga pateesiba, schi swehtaka dsihwoschana? Tas zelsch irr Kristus dahrgs nopelns, ta pateesiba irr Kristus swehtajs wahrds, ta dsihwiba irr muhschiga dsihwiba. Ja gribbi us debbesim pazeltees, tizzi eefsch Kristu un pasemnojees kà winsch wirs semmes; tas irr tas zelsch. Ja tu gribbi lai pasaule tewi ne peewill, turrees pee Kristus wahrda un darri pehz ta dsihwojohht; ta irr ta pateesiba. Ja gribbi ar Kristu dsihwoht, tad nomirsti grehkeem ar, eefsch un zaur winnu un effi jauns raddijums: ta irr ta dsihwiba. Tahdâ wihsê Kristus irr tas zelsch, ta pateesiba un ta dsihwiba, ar sawu nopelnu un preekschihmi.

S. Pahwils fakka (Ewes. 5, 1.): Dsenneetees Kristum pakkat kà tee mihli behrni. Lai tad ar wissu spehku us to dsennamees, ka muhsu dsihwoschana lihdsiga irr Kristus dsihwoschanai. Ja zittas leetas nebuhtu, tohs wiltigus Kristus draugus, kas tà leef fauktees bet ne irr, apkaueht, tad Kristus preeksch-sihme ween jau peetiftu. Kristigam zilwekam par kaunu irr, preekà un fahrumà dsihwoht, jo muhsu Rungs Kristus nabbadsihà un truhkumà dsihwojis. Kursch labš farrawihrs ne atstahš fawu fahribu, redsedams, ka winna wirsneekdin us nahwi jakaujahš? Ja tu fawu waldineeku redsi ar kaunu apkrautu un pats us gohdu dsennees, woi tu tad winnam peederri?

Mehš wiffi Kristus mahzekli gribbam buht, bet retš irr tas, kas gribb dsihwoht kà winsch. Ja tas kristigam zilwekam peederretu, pehz baggatibas un leeka gohda dsihtees, tad Kristus nebuhtu pawehlejis laizigas mantas nezeenihst pret muhschigahm. Usluhko winna dsihwoschanu un mahzibu, un tu atraddisi, ka ta ne faeetahš ar scho kaunu pasauli. Winna fille, kuhš, autini rahda pasaules nizzinaschanu. Winsch naw nahzis, ar fawu preekschsihmi tewi peewilt, bet us labbu zellu uswest, jo winsch irr tas zelsch un ta pateesiba. Kà winsch sewim islassijis, zaur kaunu un behdahm ee-eet fawà gohdibà, tà tu teescham zaur gohdu un fahrumu ellè braukfi. Ulgreesees no ta platta zetta un staiga pa to zellu ta, kas newarr malditees, klausi tai pateesibai, kas ne mahš peewilt, dsihwo eeksch ta, kas irr ta dsihwiba. Schis zelsch irr ta pateesiba un schi pateesiba irr ta dsihwiba. Al kahda akliba, ka tahds semmes tahrs gribb tif leels istaisitees un tas gohdibas Rangs wirs semmes tif mass bijis. Tapehz, tu tizziga dwehsele, ja tu fawu bruhrganu, to debbesch-figu Jhsaku, fahjahm sewim redsi pretti nahkam, tad kaunees, ka tu us augstu kameeli jahji. Kad Nebekka, us kameeli sehshoht, fawu bruhrganu Jhsaku redseja

nahkam, ta tuhda lin nehme to autu, apsedse farwu waigu, nokahpe semmè un kahjahm tam gabje prettim (1 Mohs. 24, 64). Nokahpi ir tu no farwa augsta firds kameela un eij pasemmigi kahjahm farwam bruhtganam prettim, tad winsch tewi mihl:hs un ar preeku usnems.

Deew's fazzija us Ahbramu (1 Mohs. 12, 1.): iseij no tawas dsintenes un no tawa tehwa namma us to semmi, fo es tewim rahdischu. Iseij no ta preeka namma farwas pascha mihleschanas un gribbeschanas. Ta pascha mihleschana pahrgrohsa dohinas, aptumscho sayraschanu, peewill prahnu, awgahna firdi un aisslehds dsihwibas wahrtne, ne pasihst Deewu un tuwaku, isdsenn deewabihjaschanu un dsennahs paffat gohdam, baggatibai un meesas kahribai, to wairak eemihl pasauli kà debbesi. Kas farwu dsihwibu turr mihlu, tas to pamettih's (Zahn. 12, 25.) un kas farwu dsihwibu schinni pasaulè (pascha mihleschanu) eenihd, tas to paturrehs pee muhschigas dsihwibas. Sewi pahrleeku mihleht padarra firdsjeetibu un muhschigu samaitaschanu. Tee, kas sewi mihlejotees farwu gohdu ween mekle, ne pasihst ne pasemmibu, ne farwu grehku; tabdi farwu grehku peedohschanu ne irr dabbujuschi, jebschu to ar offarahm meklejuschi. Zo tee wairak behdajuschees un assaras lehjuschi par to, kas pascheem suddis, kà par to, ka Deewu awkainajuschi.

Rakstih's irr (Matt. 13, 45.): ta debbesu walstiba lihdsinajahs pehrlei; tadeht prezzineeks kahds wiffu pahrdewe un pirke to pehrli. Saprohti to tà, ka zilwekam farwà firdi wiffu, ir sewi buhs atstah, ja tas to dahrgaku pehrli, Deewu un muhschigu dsihwibu, gribb dabbuht. Medsi, tas Kungs Kristus no debbestim nahzis, ne sewi mekleht, mihleht, sewim kalpoh, bet tewim (Luhf. 19, 10.). Kapeh; to ween ne mekli, kas sewi aismirsis un par tewim no derwees?

Gohdiga bruchte irr ta, kas neweenam zittam ne gribb patift, kà ween sawam bruchtganam. Tu effi Kristus bruchte, kapehz tu pasaulei gribbi patift? Ta dwehsele irr schlihta Kristus bruchte, kas pasaule neko ne mihle kà ween Kristu. Tapehz tewim pasaules leetas buhs nizzinaht un ne zeenihht, lai zeenigs effi, ka Kristus taws bruchtganans tewi mihle. Ta mihlestiba, kas Kristu ne mihle par wiffahm leetahm, irr laulibas lauseja, ne schlihta meita, un tomehr tai mihlestibai, ar ko sawu Kungu Kristu mihle, schlihtstai meitai wajaga buht.

Mohsus baufliba pawehlehts, ka preefereem tikkai meitas buhs apnemt (3 Mohs. 21, 14.). Kristus irr ihstis augstspreefsteris, tas gribb tahdu dwehseli, kas irr meita un zittu neko pasaulê nemihle, kà winnu ween, neds sewi. So tas Kungs sakka (Luhf. 14, 26.): **Was** pee mannim nahf un ne eenihd few paschu un turklaht sawu paschu dsihwibu, tas mans mahz zeklis ne warr buht.

Leezeet wehrâ, kas tas irr, pats sewi eenihdeht. Tas wezzajs zilweks mums us faklu gull, mehsh paschi effam tas wezzajs zilweks, kas zittu ne proht, kà ween grehkoht, sewi mihleht, sawu labbumu un gohdu mekleht, meefas kahribu darriht. Meefa un affinis sawu neiflibu ne atstahj; tahs sewi mihle, gohda, leelahs, mekle, tahs drihs uspuhschahs, dusmojahs, niknojahs. So tu darri, tahds tu effi. Tas nahf no tawas firds un irr tawa dsihwoschana, ta wezza zilweka dsihwiba. Tapehz tew buhs sewi eenihdeht un turklaht sawu paschu dsihwibu, ja tu Kristus mahzeklis gribbi buht. Kas sewi mihle, tas mihle sawu tikkumu, sawu lepnibu, negausibu, dusmibu, eenaidibu, skaudibu, mellus, wiltibu, netaisnibu, sawas launas eekahroschanas. Tahdas leetas tewim nebuhs mihleht, aisebildinaht un par labbahm teift, bet eenihdeht, tahm atfazziht un nomirt, ja tu kristigs zilweks gribbi buht.

Luhgschana pehz pafaules neewaschanas.

Wissusinnatajs Deews, tu redsi ka paschi sew mihledami peewillamees un pee meefas un dwehseles samaitati effam. Mehs eeksch wissahm leetahm sewim ween meklejam un negribbam tewim par gohdu dsihwoht. Wissa muhsu dohmaschana dohdahs us to, lai pafaule muhs augsti isturr, gohda un zeeni, lai nihzigus preekus baudam un nihzigas mantas krahjam. Ut zif leela irr muhsu akliba! zif nederriga muhsu eegribbeschana! Schehligajs Deews, ne lauj mums tahda wahrgschana palikt! Uf speedi, noslahpe, isdelde, nonahwe eeksch mums wissu, kas tawam swehtam prah tam prettin irr. Pagohdini sawu swehtu wahrdu pee muhsu dwehselem, parahdi sawu leelu laipnibu, dohd mums baudiht, zif faldi ar tewi kohpa buht. Utklahji preekch mums grehku nejaufumu; lai Kristus spehks mums jaunu prah tu eedohd; eedehti mums swehtu kahribu, tewis sawu augstu labbumu un schelotaju eegribbeht. Lai sewim un pafaulei ikdeenas nomirstam, ka tewim par schlikhtu uppuri eeksch Kristus effam. Ut Tehws, lihdsi, glahbi, spehzi un istaisi mums par tahdeem, kahdu tu pee sewim muhschiba gribbi redseht. Amen.

15. Rodalla.

Pee ihsta Kristus tizziga wezzam zilwekam ikdeenas jamirst un jaunam zilwekam ikdeenas ja-atjaunajahs. Kas tas irr, sewi aisleegt un kursch ihsts krusst irr.

Luhk. 9, 23. Ja kas gribb mannim passat nahkt, tas lai aisleeds sewi paschu un usnemim sawu krusstu ikdeenas un mannim passat staiga.

No wezza un jauna zilweka S. Pahwils fakka (Ewes. 4, 22 — 24.): tad nu jums pehz tahs preekchajas dsihwoschanas janoleek tas wezs

zilweks, fas zaur apalloschanas eekahroschana
nahm samaitajahs, fa juhs tohpeet atjaunati
eeksch ta garra juhfu sirdsprahtha un fa juhs
apwelzeet to jaunu zilweku, fas pehz Deewa
irr raddihts eeksch ihstenas taisnibas un sweh-
tibas. Un kapehz? To winsch sakka (I Kor. 6, 19.):
juhs ne peederreet few pascheem, jo juhs effect
dahrgi atpirkti; tad nu gohdajeet Deewu pee
fawas meefas un sawa garra, fas Deewam
peeder.

Bet tas wezs zilweks naw zits nefas, ka lepniba,
negausiba, meefas kahriba, netaisniba, dusmiba, ce-
naids, skauschana. Schihs leetas wiffas lai pee ihsta
Kristus tizziga nomirst, ja tam jaunam zilwekam buhs
dsimt un ikdeenas atjaunatees.

Kad tas wezs zilweks mirst, tas jauns fahk dsih-
woht. Kad lepniba mirst, tad zaur Deewa Garru
paseruniba mohstahs; kad dusmiba mirst, lehnprahtiba
tohp dehstita; kad negausiba mirst, zerriba us Deewu
wairojahs; kad pasaules eekahroschana mirst, Deewa
mihleschana zekahs. Tas irr tas jauns eekschkigs zil-
weks ar saweem lohzeekem; tee irr S. Garra augti,
ta dsihwa spehziga tizziba (Galat. 5, 6. 22.). Tas
irr Kristus eeksch mums un winna swehta dsihwoschana,
ta irr ta jauna paklausichana, tas jauns Kristus baus-
lis, tas irr tahs jaunas dsimschanas auglis, jo eeksch
tahs tewim jadsihwo, ja Deewa behrns gribbi buht.
Jo tee, fas eeksch jaunas dsimschanas dsihwo, tee ween
irr Deewa behrni.

Zapehz nu zilwekam wajaga pats sewi aisleegt, tas
irr, atkahptees no sawa gohda, no sawa prahtha, no
sawas pascha mihleschanas un patikschanas, no sawa
labbuma un sawas, un ta jo prohjam; ir atkahptees no
sawas teefas, un sewi ne turretees derrigu us nekahdu
leetu, ne par zeenigu dsihwoht. Jo ihsts Kristus tiz-

zigs, kam Kristus paseminiba irr, tas gan saproht, ka zilweks nekahdu leetu, kas no augschenes nahk, nedrihkt prassiht, un ka winnam wiss no schelastibas nahk. Tapehz winsch wissas leetas ar bailehm turr, ka kahdu sweschu mantu, wajasibas un ne kahribas deht, ne us sawu paschu gohdu un labbumu.

Lai, lihdsibas deht, ihstu Kristus tizzigu, kas pats aisleedsahs, lihdsinajam ar wiltigu kristigu zilweku, kas pats sewi tik lohti mihle. Nizzini scho un tu redsesi, zik winnam tas sahpu, winsch apskaitahs, lahd un lamna prettim, gribb wahrds un darbds atreebtees un to wehl nodeewadamees apnemmahs. Tas irr tas wezs zilweks, dusmigs, atreebigis, naidigis. Bet kas sewi aisleedsahs, irr lehnigis un pazeetigis, atsakka atreebschanai, un usnemmahs to zeeschanu ka kahdu peenahkamu. Tas irr sewi aisleegtees.

Tahda pazeeschana, lehnprahtiba un pasemmoschana tas Kungs Kristus tewim preekscha gabjis. Winsch tewi aisleedsees, jo winsch sakka (Matt. 20, 28.): tas zilweka dehls ne irr nahzis, lai winnam kalpo; (Luhk. 22, 27.): es juhfu starpâ esmu ka kahds fullainis; (Luhk. 9, 58.): tam zilweka dehlam ne irr, fur tas sawu galwu noleet; (Dahw. ds. 22, 7.): es esmu tahrs un ne zilweks. — Ta arridsan Dahwids sewi aisleedsahs, kad Sihmejus winnu lahdeja un fazzija (2 Sam. 16, 10.): tas Kungs to us winnu fazzijis; zaur to gribbedams fazziht: es preeksch Deewu esmu nabbags tahrs un tewim peenahkahs to zeest. Tapat tee swehti un praweeschi sewi aisleeguschees, un ne dohmajufchi, ka teem labbums peenahkahs; tee wissu pazeetufchi. Ja kas tohs lahdeja, tee to swehtija; ja zits tohs wajaga, tee Deewam pateifuschees (Ap. darb. 5, 40. 41.); ja zits tohs nokawe, tee par to luhguschees (Ap. darb. 7, 59.); un ta zaur daudj behdahm Deewa walstiba eegahjufchi (Ap. darb. 14, 22.).

Redst, tas irr, pats fewi aisleegtees; fewi zee-
nigu ne isturreht, ka preeks un labbums winnam
nahf, bet to launu, ka peenahkamu teefu, peenemt.

Schi aisleegschanahs irr Kristus frusts, fo fewim
buhhs usnemt, ka tas Kungs sakka (Luhf. 9, 23.): kas
mans mahzellis gribb buht, tad lai aisleedsf
fewi paschu un usnemm fawu frustu iddeenas
un mannim pakkal staiga. Tas irr ruhkts frusts
meesai, jo ta labbaki gribbetu drohschi, bes hauschla,
bes Deewa kabruma dsihwoht, ne ka pasemmigi, lehni
un pazeetigi ka Kristus. Jo Kristus dsihwoschana mee-
sai irr ruhkts frusts, ir patte nahwe; jo wezzam zilwe-
kam jamirst.

Kas zilwekam no Ahdama eedsimnis, tam jamirst
eeksch ihsta Kristus tizziga. Ja kas Kristus pasemmibu
gribb peenemt, pee ta lai lepniba mirst; kas Kristus
nabbadsibu gribb usnemtees, pee ta lai suhdishanas
pehz mantas mirst; ja kas Kristus kaunu gribb nest,
pee ta lai gohda eekahroschana mirst; kas Kristus leh-
prachtibu gribb turreht, pee ta lai dusmigs prahts mirst;
kas Kristus pazeeschanu eemihl, lai pee ta ahtrs prahts
nomirst.

Redst, tas irr, pats fewi aisleegtees, fawu frustu
us fewi nemt un Kristum pakkal staigaht; un wissu to
darriht ne pascha nopelna, labbuma, gohda deht, bet
Kristus deht, par to ka winsch to darrijis, ka ta winna
dsihwiba un ka winsch pawehlejis to darrihts. Jo tas
irr Deewa gihmis eeksch Kristus un eeksch mums, un
tas irr zilweka augstakajs gohds; ar to lai zilweks pee-
teef un pehz to no wissa prahta dsennahs.

Un kapehz zilweks tif lohti pehz pasauls gohda dsen-
nahs, jo winsch tomehr preeksch Deewa zaur to labbaks
ne paleef par zitteem laudim. To muhsu dsimschanas
stunda tifpat apleezina ka muhsu mirschanas stunda.
Tam wissu augstakam zilwekam pasauale irr tahda patte
meesa un affinis, ka tam wissumasakam, weens irr

Kà ohtrè; weens peedsemin kà ohtrè; weens mirst kà ohtrè, un tatschu tahda leela gohda dsihschana! Za zellahs no pascha mihleschanas, fo Kristus aisleeds. Jo kas pats sewi tik tohti mihle, sewim patihkabs, lepnè irr, pehz gohda un flawas dsennahs, tas sawu dwehfeli no Deewa un Kristus nowehrsch us sewi un pasauli. Bet Kristus nahk un fakka: ja tu gribbi fwehts buht, tad tew buhs sewi eenibdeht un aisleegt un sewi ne tik tohti mihleht, zittadi tawa dwehsele pasuhd. Tas wezzam Ahdamam ne patihk, winnu labbi buhs isturreht pasaulè.

Ik, zif mas irr to, kas scho kaunumu eeksch sewim atsiht un tam prettim turrahs! Tas mums eedsimts un ar mums peedsimms, tapehz tam janomirst. Zif mas irr to, kas tà darra! Kas no Ahdama mums eedsimts, tam jamirst eeksch Kristus. Geksch Kristus paseinnibas mirst muhsu lepniba, eeksch Kristus nabadsibas mirst muhsu mantas kahroschana, eeksch Kristus zeefchanahm mirst muhsu meefas kahriba, eeksch Kristus kauna muhsu gohds, eeksch Kristus pazeetibas muhsu dufnigs prahts.

Kas tà sewim mirst, tas jo drihs pasfaulei nomirs un to ar winnas baggatibu un gohdibu nizzinahs, tà ka winsch pasfaules kahribu, gohdu un baggatibu smabde, un to ween eeksch Deewa atrohd; Deews winnam par gohdu, mantu un eekahroschana. Winsch schinni pasfaulè tikkai weefis un fwefchineeks, winsch irr Deewa weefis un Deews winnam drihs to preezigu lihgsnibas gaddu firdi fataisihs, winnu scheitan ar garrigu preeku pildihs un tur winnà muhschà to muhschigu lihgsnibas gaddu ar winnu turrehs.

Luhgschana pehz pascha aisleegschanas.

Ik Deews, tawa ajs pahrbauda muhsu firdis un dochmas. Zif neschlihtu kahribu un leekas atsihschanas schinni samaitatà firdi zellahs! Kaunuma ween

tur rohdahs; grehks to zaur zaurim peepild un ap-
gahna. No fchi netihra awota iswerd neschkihstiba
un negantiba preeksch tawahm swehtahm azzim. Kas
muhš ispestihš no fchi eedsimta launa? Neweens to
ne spehj kà ween tu, tu Wiffuspehzigajš! Mehš zel-
kuš lohžidami fuhdsamees un tewi peesauzam, lai tu
muhš schehlo. Ak Tehws! mehš no tawa Dehla
pestiti, ne lauj mums ilgaki wellam un grehkeem kal-
pohť, no winna guhstiteem un faistiteem buht. Muh-
schiga dšihwiba mums irr nopelnita, ne lauj ka ilgaki
taweem un muhsu eenaidneekeem tik gruhti kalpodami
tik gauschi wahrđsinati kluhstam. Isglahbi eeksch
mums farwa Dehla, muhsu galwineeka gohdu. Delde
eeksch mums to tumsibas walstibu un darri muhs par
jaunu raddijumu eeksch Kristus. Peerwelz muhs pee
muhsu Widdutaja, lai eeksch winna mums irr ta pesti-
schana zaur winna affinim, ta grehku peđdohschana.
Dohđ mums winna taisnibu, lai zaur to tewim patih-
kam. Spehžini un walđi muhs ar farwu Garru, lai
tewim kà peetizzigi kalpi, garrà un pateesibà kalpojам
un tawam gihmim lihđsinajamees. Tahdu schehlastibu
dohđ mums Jesus labbad. Amen.

16. Rodalla.

Pee ihsta Kristus tizziga garram karsch
jaturr ar meesu.

Recm. 7, 23. Es redsu zittu baušlibu fawòs lohzeKlòs,
kas pret to baušlibu manná prahtà farro.

Eeksch ikkatra ihsta krisliga zilweka diwejadi zilweki;
eekschkigs un ahrigs. Schee gan kohpà, bet prettineeki,
kas weenam dšihwibu dohđ, ohtram nahwi darra. Ja
ahrigs zilweks dšihwo un walda, tas eekschkigs mirst;
ja schis dšihwo, winnam jamirst, kà S. Pahwils
fakka (2 Kor. 4, 16.): jebfchu muhsu ahrigs zil-

wefs fatruhd, tomehr tas eefschfigs jo deenas jo wairaf atjaunajahs.

Schohs abbus S. Pahwils (Neem. 7, 23.) fauz par sawa prahta bauslibu un lohzecku bauslibu; un zittâ weetâ par garru un meesu, jo winsch (Galat. 5, 17.) sakka: meesai gribbahs pret garru, un garram pret meesu.

Ja tas gars uswahr, tad zilweks garrigs fauzams dsihwo eefsch Kristus un Deewa, eefsch jaunas dsimschanas. Ja meesa uswahr, tad zilweks meefigs fauzams dsihwo eefsch wella un wezzas peedsimschanas un ne derr us Deewa walstibu. Jo meefas prahts irr ta nahwe (Neem. 8, 6.). No ta, kas eefsch zilweka walda, winsch swehtôs rakstôs, irr nosaults garrigs, woi meefigs.

Ja kas schinni karrâ launas eekahroschanas uswahr, tas irr ta garra spehks pee eefschfiga zilweka; ja ne, ta irr tizzibas un garra wahjiba. Jo tizziba ta patte kas tas gars, kâ stahw (2 Kor. 4, 13.) tapehz, kâ mums tas tizzibas gars irr, mehs arridsan runnajam.

Tas kas patš sewi un sawas launas kahribas uswahr irr stipraks par to, kas eenaidneekus karrâ uswahr, kâ rakstihst (Sakk. wa. 16, 32.): lehnprahstigs zilweks irr labbaks ne kâ stiprs; un kas sawu prahtu walda irr labbaks ne kâ kas pils fatus usnem. Ja tu nu gribbi leelu uswahreschamu turreht, tad uswahrees patš sewi, sawu dusinibu, lep-nibu, negausibu un launu kahribu, tad tu Satana walstibu effi wahrejis; jo schinnis leetâs Satanam irr ta walstiba. Dauds karrawihri pilsatus uswahrejusch, bet sewi paschu ne irr peewahrejusch.

Ja tu meesai wissai padohdees, tad tu dwehseli nonahwi. Labbaki, lai dwehselei wirfrohka paleek un meesa lihds ar wiannu dsihw, ne ka meesa uswahre-

dama libds ar dwehseli bohjá eet; fà rakstihš (Zahn. 12, 25.): fas fawu dsihwibu turr mihtu, tas to pamettihs, un fas fawu dsihwibu schinni pafaulê eenihd, tas to paturrehs pee muhschigas dsihwibas.

Za zihnischanahš irr gruhtha, bet isdohd leelu uswahreschanu un nopelna brangu frohni (Parahd. gr. 10, 2.): effi ustizzigs libds gallam, tad es tewim dohschu to dsihwibas frohni; (I Zahn. 5, 4.): muhsu tizziba irr ta uswahreschana, fas to pafauli uswahr. Za pafaulê irr tawâ sirdi; uswahr sewi, tad tu pafauli effi uswahrejis.

Daschš fazzihš: fo tad es darrischu, fad grehki daschureis manni pahrnemm, fa es netihschu grehkoju? woi tapeh; buhschu pasuddinahts un ne Deewa behrns, fà S. Zahnis fakka (I Zahn. 3, 8.): fas grehku darra, tas irr no wella? Es atbildu: Za eeksch tewim gars ar meesu faru turr un tu daudreis darri, fo tu negribbi, tas parahda tizzigu sirdi, fur tizziba un gars ar meesu farro. S. Pahwils mums mahza (Neem. 7, 18 — 24.), fa tahds farsch eeksch deewabihjigeem, fazzidams: Ta eegribbeschana mannim gan peelihp, bet ta labbuma padarrischanu ne atrohdu, jo to labbu, fo es gribbu, to es ne darro, un to launu, fo es ne gribbu, to es darro. Es redsu zittu bauflibu mannôs lohzehtôs, fas pret to bauflibu mannâ prahtâ farro un manni gubstihu wedd appaksch tahs grehku bauflibas, fas irr mannôs lohzehtôs. Es nabbags zilwefs, fas man israus no tahs meefas schihš nahwes: tas irr, no tahs meefas, fur grehki un nahwe eekschâ, fas manni tà mohza. Tas irr tas patš, fo tas Kungs fakka: tas gars irr labprahtigs, bet ta meefa wahja (Matt. 26, 41.).

Kamehr schis karsch eefsch zilweka irr, tamehr grehks to zilweku ne walda. Jo kam pretti turrabs, tas wehl naw waldineeks. Un tapehz ka grehks zilweku ne walda, kamehr gars pret to farro, tas zilweku ne pasuddina. Jo wiffi swehti irr grehzigi, jo S. Pahwils fakka (Neem. 7, 18.): es sinnu ka eefsch mannim, tas irr, mannâ meefâ nefahds labbums ne miht; un S. Jahnis (I Jah. I, 8.): ja mehs fakka, ka mums grehku naw, tad mehs paschi few peewillamees. Tapehz tas eedsimts grehks muhs ne pasuddina, bet tas grehks, kas muhs walda. Kad zilweks grehkam prettim turrabs un tam ne padohdahs, tad Deews winnam grehku ne peelihdsina, ka S. Pahwils raksta (Neem. 8, 1.): tad nu naw nefahda pasuddinaschana teem, kas irr eefsch Jesus Kristus, kas ne staiga pehz meefas, bet pehz garra, tas irr, kas meesai nelauj waltas. Kur tahda farra naw un neka ne manna, tee ne irr atdsimmuschi, tee no grehkeem pahrnehti un pahrwalditi, Satana kalpi un pasuddinati, kamehr tee grehkeem eefsch fewim lauj waltas.

Tahdu preekschsihmi Deews mums dewis pee teem Kananitereem, kam winsch atwehleja apsohlitâ semmê Israela starpâ mist (Josu 16, 10.), bet ne walddiht; Israelim bij par Kungu buht, bet ne Kananitereem. Tapat pee deewabihjiga zilweka grehku wehl rohдахs, bet tee ne drihkt walddiht, tikkai tas jaunajs zilweks, tas irr Israels, tas Deewa zihnitajs (I Mohs. 23, 28.).

Eefsch ta rahdahs un spehzinajahs tas jaunjs zilweks, ka winsch bes mitteschanas farro turr ar to wezzu zilweku. Ta garra uswahreschana un spehks parahda ihstu Israeli, to jaunu zilweku; tas karsch parahda to ihstu kristigu zilweku. Ta Kanaan semme ar farro irr eemantofama un paturrama. Ja tas Kananiteris, ta meefa, par Kungu paleek, tad Israelim, tam jaunam zilwekam, naw japadohdahs, un naw jaklausa ilgi

teem Grehkeem, teem Kananitereem, bet zaur Deewa
schehlastibu tam spehka janemmahs, zaur grehku atgree-
schanu un peedohschanu japazeltahs un tas ihstis Jo-
suus, fawu lauschu leelskungs, japeesauz, lai tas fawu
Israeli stiprina un eeksch winna uswahr.

Tad ta preekschaja frisohana apsegta, aismirsta,
peedohsta, zilweks un dsihwibu atjaunahs un eeksch
Kristus eestahdihts. Un lauschu tu fawas meesas
wahjibu nomanni un wissu newarri darriht, fo tu grib-
betu, tatschu tewim, kam fawi grehki irr shehl, Kri-
stus nopelns irr peelihdsinahts un ar winna pilniga pa-
flausfichanu tawi grehki apsegti. Kad tu ikdeenahs no
grehkeem mohstees un tohs noschehlo, tad Kristus no-
pelns tewim par labbu un tewim irr peelihdsinahts.
Ja kahds besdeewigs neatgreeshts zilweks, kas meesai
wissu waktu tauj un fewim no grehkeem leek walдитеes,
Kristus nopelnu gribbetu peelihdsinatees, tas buhtu pa-
welti. Ko Kristus affinis tam palihdschahs, kas tahs ar
kahjahm minn? (Ebreer. 10, 29.)

Luhgschana, lai Deews lihds meesu un kahribas
uswahreht.

Augstajs Deews, zaur tawu spehku mehsh gars no
garra peedsemmam un to jaunu garru dabbujam, ka
eeksch tawu dehlu Jesu warram tizzeht un tewim no firds
kalpoht. Slawehts effi muhschigi, ka zaur atdsimschanu
no nolahdeteem grehzineekeem fewim swehtus behrnus
fataisees un tohs wahrgus wella kalpus par faweem
kalpeem gribbi darriht, kas ar swehtu rohtu apgehrbti
un ar tawu garru apshehloti derrigi tohp tawu prahtu
padarriht. Bet, ak Deews, jebfchu ta pahrtaisiti
effam, tatschu tee nolahdeti grehki mums wehl peelihp
un muhsu firdi skubbina, lai winneem par kalpeem no-
dohdamees. Mehsh ne leedsamees, ka pret scho wiltigu
un warrenu eenaidneeku neka nespehjam, un ja muhsu
spehki weeni paleek, tad winsch muhs drihs aistraus un

aishweddihs. Ehehligajs Deews, tu sawu darbu pee mums effi eesahjis, pabeidsi to us tawa Dehla atspihdeschanas deenu. Usturri muhs mohdrigus, stiprini muhs schinni karrâ, un dohd mums Jesus labbâ uswahreschanu. Utpesti muhs pawissam no schi launa, un dohd mums kahdureis ar taweem taisneem kohpâ bes grehkeem preeksch tawa waiga lihgs motees. Amen.

17. Modalla.

Ka Kristus mahjektu manta naw schinni pafaulê, un ka ar laizigu mantu kâ sweschi neekeem buhs dsihwoht.

1 Tim. 6, 7, 8. Jo mehs neneeka pafaulê eeneffufchi, tad irr sinnams, ka mehs arri neneeka newarram isnest. Bet kad mums sawa barriba un apgehrbs, tad lai mums peeteek.

Ro Deews raddijis no laizigahm mantahm un zilwekam dewis, to winsch pehz meesas wajadsibas raddijis, us to mums tahs buhs turreht un ar pateifschanu un ar bijaschanu fanemt. Kas pahrafi, selts un sudrabs, ehdeens un dsehrens, apgehrbs un ja kas wehl atleef, tas derr us zilweka pahrbaudischanu, kâ winsch ar to darrihs; woi winsch pee Deewa turresees un us tahm debbesu mantahm, kas naw redsamas, nossattisees un eeksch Deewa lihgs mossees; jeb woi winsch no Deewa gribb atrist, pafaulêi un winnas kahribahm padobtees un laizigu preeku eemihleht par to muhschigu.

Tapehz Deews pee laizigahm mantahm zilwekam walkas dewis un ar baggatibu, leelu gudribu, gohdu to pahrbauda, woi tas zeeti pee Deewa turresees; woi tos eeksch Deewa woi bes Deewa, ar Deewu woi pret Deewu gribb dsihwoht; un tad winsch to teesahs pehz tam, fo tas sewim islassahs, ka tam aishbiledeschanas naw — kâ Mohjus salka (5 Mohs. 30, 19.). Es

nemmu par leezibu schodeen debbest un semini par juns, es juns dsihwibu un nahwi, swehtischanu un labstus preekschâ lizzis, tad nu iswehleeß dsihwibu, lai tu dsihwo un swehtibu eemanto.

Wissas pafaules leetas mums preeksch azzim stahw, ne fahruma deht, bet pahrmekleschanas deht, woi pee tahm apgrehkosimees Deewu atstahdami. Tas irr tas kohks ar aisleegteem augleem (I Mohs. 2, 16.), ko nebuhs eekahroht, tas irr, pafauli par sawas sirda preeku un lusti nebuhs turreht. Râ taggad Deemschehl! laudis wisswairak darra un sawu meefu ar wissadu fahrumu, gahrdu ehdeenu un dsehreenu, ar brangahm drahnahm un zittahm leetahm eelihgsmo un no Deewa atgreeschahs.

Bet kristigeem laudim buhs apdohmaht, ka tee zetta wihri un Deewa weesi irr, un pee tahdahm leetahm sawu wajadsibu un ne sawu fahrumu mekleht. Deews lai irr muhsu preeks, ne pafaule. Zittadi mehß grehkojam un ar Deewu ikdeenas ehdam no aisleegta augla launu fahrodami. Kristigi laudis ne preezajahs par laizigu barribu, bet ar dwehsele skattahs us muhschigu barribu. Kristigi laudis ne glibrejahs ar drahnahm kas nobilst, bet eekahro debbest drehbes tahs Deewa gohdiwas un pahrskaidroschanas. Kristigeem laudim wissas pafaules mantas irr krusts, fahrdinaschana, peewilschana, dsellons un schults. Ko zilweks ar eekahroschenu peekerr un bes Deewa bibjaschanas par meefas preeku turr, tas dwehsele irr par kaitigu dselloni, jeb-schu tai meesai labbi leekahs buht. Bet neweens taggad to aisleegtu kohku ne pasihst un negribb pasiht; ikweens pluhz to agli tahs aisleegtas meefas fahribas. Tas irr tas aisleegts kohks.

Kas nu ihstis Kristus tizzigs irr, tas ar bailehm, ka weestis, wissu nemm un turr, un fargahs, ka winsch Deewu, to namma Kungu ar ehschanu un dserschanu, ar drahnahm un mahjahm, ar zittahm laizigahm lee-

tahm ne eedusino un zittus weefus ne apkaitina, bet tas ar tizzibu us neredsamu, muhschigu debbesdsihwofchanu noskatta, fur pateefas mantas irr. Ko tas meefai lihds, kad ilgi schè kahribahm kalpojuse un pehz tahryi to apehd? Peeminneet Zjabu, kas fakka (Zjab 1, 21.): fails no farwas mahtes meefahm esmu nahzis, un fails us turreni atkal aiseefchu. Mehš wairak ne effam eenessufchi kà plikku, wahju un kaitigu meesu un kad atkal aiseemam, ir to newarram panemt lihds un meefa un dsihwiba jaatstahj.

Ko no dsimschanas lihds mirschanai schinni pasaulè effam dabbutuschi no ehdeena un dsehreena, no apgehrba un mahjahm, ta bij schehlastibas un fahpyju maise un tihra meefas wajadsiba; wiss ta jaatstahj mirstoht un jo nabbagi aiseijam ne ta effam eenahkuschi. Jo zilweks mirris irr jo nabbags kà peedsunnis. Pasaulè nahzis winsch meef' un dwehseli atness lihds un atrohd gultinu, sihbalu, pawehnu; bet mirris wissu atstahj, meesu un dsihwibu. Kas nomirstoht jo nabbags par zilweku? ja winsch naw baggats eelsch Deewa, winsch nabbags par wisseem raddijumeem.

Du effam weefi un peemahjotaji, un wissas laizigas leetas tikkai mirstamu meesu usturr, fapehz tad sawu nabbagu dwehseli ar to apgruhtinajam? pehz mirschanas wiss tas mums neka nederr. Zif negudri irr, nabbagai mirstamai meefai tif dauds mantas sakraht, kas scheitan jaatstahj (Luhk. 12, 20. 21.)? Woi nesinni, ka zits un labbaks muhschs irr par scho behdigu muhschu, un labbaka dsihwiba par scho ihfu, suhdamu dsihwibu? Woi nesinni, ka weefis un fweeschineeks effi preeksch Deewa (Dseesm. 39, 13.); preeksch mannim, preeksch mannahm azzim, tas Kungs fakka, jebchu to nesinneet un ne dohmajeet (3 Mohs. 25, 23.).

Tas Kungs fakka, ka weefi un peemahjotaji effam, tapehz muhsu tehwischkai wajaga zittur fur buht. To atrohdam, kad redsamu un neredsamu pasauli, laizigas

un debbeschligas mahjas, mirstamu un nemirstamu, nihzigu un nenihzigu dsihwibu, scho laiku un muhschibu falihdsinajam un wehrâ leekam; tad muhsu eekschfiga azs skaidraka paleek un eeksch sawas tizzibas dauds leetas redsam, kas zitteem irr neredsamas; tee schihs pafauls dublôs wahrtahs, or scheem drabbineem pildahs, schinnis subdischanâs un naudas sakassischana sapinkejahs un jebchu pee meefas leetahm diktri samannigi, tomehr pee debbes leetahm stulbi, akli un mulki. Tahdi scho pafauli par augstaku preeku un wißslabbaku dsihwoschanu isturr, un ihstam Kristus tizzigam ta irr wehrgu nams, behdu pirts, un tumfscha bedre.

Tee kas scho pafauli mihle un scheitan sawu preeku mekle, tee sawâ prahtâ lohpi paleek, aiseet kâ lohpi (Deesm. 49, 21.), irr neredsiigi pee eekschfiga zilweka, nepasihst debbes dohmas, ne preezajahs eeksch Deewa, bet preezajahs ween par schihs pafauls fahrneem, eeksch teem wahrтитеes, tas irr winnu preeks. Uk kahdi lohpu zilweki! Kahdi akli noschehlojami laudis! Tee fehd tumfsbâ un nahwes ehnâ (Luhk. I, 29.) un aibrauz us muhschigu tumfsibu.

Un ka labbaki warram mahzitees, ka sweschineeki un peemahjotaji schinni pafauls effam, lai skattamees us Kristus preekschsihmi, un pehz winna mahzibahm un dsihwoschanaß lai dsihwojam. Winsch muhsu preekschgahjeß, pehz winna lai sihmejamees. Us-luhko Kristus mahzibu un dsihwoschanu. Winsch bij swachts un augts par wisseem zilwekem. Un kas bij winna dsihwoschana? Nekas zits bes ween nabbadsiba un nihziga gohda, kahribas un mantas nizzinaschana, un ta pafauls schihs trihs leetas par trim Deeweem isturr. Woi winsch pats nefakka: tam zilweka dehlam ne irr fur sawu galwu nolikt (Matt. 8, 20.).

Usluhko Dahwidu, zif winsch bij nabbags, nizzinahts un wajahts, pirms winnu par fehninu zehle. Un ir par tahdu eezelts winsch sawu augstu gohdu naw

tif augstu isturrejis kà to muhschigu preeku, jo winsch fakka (Dseesm. 84, 2.): zit mihligas irr tawas mahju weetas, af Kungs Zebaot! manna dwehfele eekahrojahs un lohti ilgojahs pehz ta Kunga pagalmjeem, manna firds un mannas meefas preezajahs eeksch ta dsihwa stipra Dees wa. Weena deena eeksch taweem pagalmjeem irr labbaka ne ka zittur tuhstoschas. Mannim gan irr semme un laudis, ir tehniu pils Zianas kálnà, bet tas naw neneeka pret taweem swehteem mahjokleem. Zà arridsan Sjabs (10, 25.) eepreezejahs ar sawu Pestitaju.

Usluhko Pehteri, Pahwilu un wiffus apustulus kà tee sawu mantu ne schinni, bet winnà muhschà meklejuschi, pehz Kristus dsihwoschanas sihmejuschees, eeksch winna mihlestibas, lehnibas, pasemmibas un pazeetibas staigajuschi un scho pasauli ne isturrejuschi. Ja kas tohs lahdeja, tee winnu swehtijuschi; ja kas tohs islammojis, tee winnam pateikuschi (I Kor. 4, 12. Ap. darb. 5, 41.); ja kas tohs wajajis, tee Deewam par to kalpojusch; ja kas tohs schautis, tee pazeetigi to zeetuschi un fazzijusch: mums zaur dauds behdahm jaeeet debbefu walstibà (Ap. darb. 14, 22.); ja kas tohs irr nokawis, tad tee par winnu Deewu luhgusch un kà tas Pestitajs fazzijusch: Tehws peedohdi teem (Luhk. 23, 34.) ne peelihdsini teem tohs grehkus (Ap. darb. 7, 59.). Zà winni nomirruschi bijusch dufmibai, atreebschanai, gohda kahroschanai, lepnibai, pasaules un dsihwibas eemihleschanai un irr dsihwojuschi eeksch Kristus, tas irr, eeksch winna lehnibas, mihlestibas, pazeetibas un pasemmibas; kas tà dsihwo, tas irr dsihws eeksch Kristus.

No tahdas dsihwibas eeksch Kristus tee pasaules behrni dauds nesinn. Kas eeksch Kristus nedsihwo un nesinn, ka eeksch Kristus irr ta pateesiba (Ewes. 4, 21.), tee irr nomirruschi sawos grehkos, dufmibà,

eenaidibâ, negaufibâ, mantas krahschanâ, lepnibâ. Kamehr zilweks tahdôs grehkôs dsihwo, winsch ne at-greesisees un ne ardsihwohs eeksch Kristus zaur tizzibu, kaut ko winsch runnatu. Ihssti Kristus tizzigi sinn, ka teem Kristus pehdâs jaminn (I Peht. 2, 21.), ka Kristus dsihwiba winneem par preekschsihmi irr, un Kristus irr ta grahmata, fur tee mahzâhs tizzeht un dsihwoht. Tee fakka: eeksch Kristus irr pateefiba, Kristus dsihwiba mums wissu mahza. Tee fakka ar apustuleem: mehs ne nemnam wehrâ, to kas irr redsams, bet to kas naw redsams. Jo kas irr redsams, tas irr laizigs; kas neredams, tas irr muhschigs (2 Kor. 4, 18.); mums scheitan ne irr paleekams pilfabts, bet to nah-kamu mehs meklejam (Ebreer. 13, 14.).

Ja schinni pasaulê effam sweschineeki un weefi un mums naw paleekams pilfabts, tad irr skaidri saprohtams, ka schihs pasaules deht ne effam radditi. Schi pasauale naw muhsu ihsta Tehwa weeta un manta, mehs sinnam labbaku, par ko mums klahtohs diwas tahdas pasaules aisdohht, ir meesu un dsihwibu pasaudeht. Tapehz kristigs zilweks preezajahs to sinnaht, ka winsch mantu eeksch Deewa warr kraht un us muhschibu irr raddihts; winsch reds, kahdi gekki un mulki schee pasaules mihlotaji irr, ka tee laizigas leetas deht farwu dahrgu dwehfeli apgruhtina, woi pasaud.

Luhgfhana pehz laizigu leetu atmeschanas un muhschigu leetu eemihleschanas.

Kungs, muhsu Deews, muhsu dwehsele kahrojâhs laizigi un muhschigi swehta buht. Muhsu pestifchana ween eeksch tewim atrohnama, un bes tewim irr ween behdas un firdehsti. Tahs leekas pasaules mantas muhsu garram masas irr un ne derr wiss us to, muhsu nemirstamas dwehseles kahribu apmeerinaht. Ja tewi turram, tad mums irr mantas, kas pateefi un muhschigi muhs eepreezina. Mihlajs Deews, mahzi muhs

to labbi fapraft, lai nihzigas un suhdamas mantas ne zeenijam un muhschigas debbesmantas augsti zeenijam. Wiffuspehzigajs Deews, atrauj muhsu firdis no semmes un dohd mums prahtu, kas debbesi cemihle. Lai effam tee zetta wihri, kas ar weenim skattahs us to Tehwu semmi debbesis un fawu zellu schinni leijs ta staiga, ka tur gohdiba pee tewim muhschigi warram buht. Amen.

18. Rodalla.

Zif lohti Deewu apfaitinajam to laizigu zeenidami par to muhschigu; un ka un kapeh; ar fawu firdi pee radditahm leetahm nebuhs peefertees.

4 Mohs. 11, 1. Ta Kunga ugguns eedeggahs winnu starpa un norihje ta lehgera gallu.

Israela behrni kurneja pret Mohsu un fazzija: kas muhs ehdinahs ar gallu? mehs atgahdajamees tahs firwis un gurfus, ko Egiptes semme pawelti effam ehdufchi. Tee mums nosihme tohs laudis, kas pee Ewangeliuma pasaules un meefas leetas mefle, gohdu un meefas kahribu un wairak dsennahs baggati buht ne ka fwehti; tee wairak mihle gohdu pee zilwekeem, ka to gohdu pee Deewa (Jahn. 12, 43.), wairak meefas kahribu ka fagraustu un salaustu garru. Bet ihstu kristigu zilweku pee ta warr pasiht, ka tas wairak gahda par dwehfeli ne ka par meesu, par muhschigu gohdu wairak ka par laizigu gohdu; ka tas wairak usluhko to neredsamu un muhschigu ne ka to redsamu un nihzigu; ka tas fawu meesu krusa fitt un nomehrd, lai tas gars dsihwo.

Ur wahrdu falkoht: wissa kristiga dsihwofchana irr fchi: Kristum muhsu Kungam pakkat staigah. Weens

wes basnizastehwōs fakka: ta tizziba eefsch ta rahdahs, fa tu tam pakkat eij, fo tu gohda un kam tu kalpo. Ir weens pagans irr rakstijis: fa zilweks pilnigs irr, kad winsch Deewam pakkat dohdahs. — Kristus tas Kungs lai irr muhsu speegelis un zelturahditajs dsihwojoht; us winnu lai prahtu un dohmas greescham, fa pee winna buhstun nahkt, fa ar winnu fwehti buht un muhschigi dsihwoht, fa sawu gallu ar preeku warram fagaiddiht.

Tas notiks ta, kad sawu darbu un ammatu tizziba darram un tizziba dsihwojam, muhschigu dsihwibu al-lasch peeminmedami un gaiddami. Zeb arridsan, ja pee wiffahm leetahm un darbeem ne aismirstam, fa us muhschibu effam radditi. Ja zilweks ta darra, kad muhschigas dsihwibas eekahroschana aug un peenem-mahs un ta nepcepildama laiziga eekahroschana no-flahpst. Ra S. Pahwils fakka (Koloff. 3, 17.): wiffu fo juhs darreet wahrds un darbds, to wiffu darreet eefsch ta wahrda ta Kunga Jesus Kristus pateikdami Deewam un tam Tehwam zaur winnu.

Deewa wahrds irr Deewa gohds, flawa un teifschana fa irr rakstihds (Dseesm. 48, II.): Deews, it fa taws wahrds irr, tapat irr tawa teizama flawa lihds pafanles gallam. Kad us to wiffa sawa staigaschanâ un darrischanâ greeschamees, tad us muhschibu effam greesuschees un tee irr darbi, fas eefsch Deewa irr darriti (Jahn. 3, 21.) un muhs pawadda, kad effam mirruschi (Parahd. 14, 13.).

Ir wahrdu fakkoht: ja Deewu un muhschigu dsihwibu negribbam pasaudeht, tad Deews un muhschiga dsihwiba irr jamekle. To S. Pahwils mahza (I Tim. 6, II.), muhs no subdischanas pehz mantahm atbaididams, un fakka: tu Deewa zilweks, behdsi no schahdahm leetahm. Winsch kristigu zilweku sawz par Deewu zilweku tapehz, fa tas no Deewa dsimnis,

eeksch Deewa dsihwobams, Deewa behrns un manti-neekš irr; jo pafaules behrns irr tas kas pehz pafaules wihses dsihwo un kam sawa dalla schinni pafaule irr un kam Deews wehderu pild ar saweem labbumeem (Dseesm. 17, 14.). No tam fristigam zilwekam buhs behgt, un tizzibai un miblestibai pakkat dsihtees un to muhsch'gu dsihwibu fagrahbt, us fo winsch irr aizi-nahts.

Kur to nedarra, tur tahdu leelu grehku darra, fo Deews ar elles ugguni sohda, fo tas stahsts (4 Mohf. II.) nosihme; kad Israela behrni sawu wehderu grib-beja pildiht, tad Deews ugguni eededsinaja winnu star-pa, tas norihje winnu lehgera gallu. Tas bij brih-nischfigs ugguns dufmas ugguns, jo ta bij ta Kunga dufniba un bahrsiba.

Ja tahdas sohdiabas redsam, ugguni jeb uhdeni, farru, baddu jeb mehri, tad japeeminn, ka tahs irr Deewa dufmas par to, ka laizigas leetas meklejam, tahs muhschigas aismirstam un ta ne zeenijam ka win-nas, par meesu wairaf gabdajam ne ka par dwehfeli. Un schi irr leela nepateiziba un Deewa nizzinaschana, fo winsch laizigi un muhschigi sohdihs. Jo ikweens, lai pats pee sewim apdohma, woi ta naw ta leelaka nepateiziba, kad to wissuspehzigu Deewu, kas mums meef' un dwehfeli dewis, ne zeenijam, un nespehzigas radditas leetas par Deewu turrar? Woi ta naw ta leelaka Deewa nizzinaschana, radditu leetu mihleht par to radditaju? nihzigai wairaf peekertees ne ka muhschigai?

Deews Kungs gan wissu scho pafauli raddiis pehz muhsu wajadsibas, bet ne tapehz, lai to tif lohti mih-lejam, bet lai ir schinnis pafaules leetas Deewu meklejam un pasihstam un pee ta radditaja ar sawu firdi un miblestibu peeturramees. Jeb arridsan, radditas leetas irr Deewa pehdas, Deewa leezineeki; tahm buhs muhs us Deewu waddiht; bet mehš pee tahm peelihpam.

Un kas tad zekahs no tahdas pafaules mihlestibas, kur Deewa naw? Nekas zits bes ween ugguns un elle, ka pee Sodoma un Gomorras redsam (I Mohs. 19.), un schi preekschihme, ka tas Kungs ugguni winnu starpa eededsina, kas elles ugguns preekschihme irr.

Wissas radditas leetas irr labbas ta ka Deews tahs raddijis; bet ja zilweks firdi pee tahm peelippina un tahs sewim par Deewu darra, tad tahs irr nolahdetas un negantiba preeksch Deewa. Ka pee selta un sudraba elkeem tas selts un sudrabs labs, bet ta elkadeewiba to darra nolahdetu, un zaur to zekahs muhschigs ugguns un pasuschana.

Ur wahrdu-sakkoht: kristigam zilwekam peenahlahs, farwu firdi, mihlestibu, gohdu un mantu pee muhschigas leetas turreht un no ta zekahs muhschiga dsihwiba, jo fur tawa manta, tur buhs arridsan tawa firds (Luhf. 12, 39.). Bet no pafaules eemihleschanas zekahs muhschiga pasuschana. Jo ta pafaule paeet un winnas kahriba, bet kas Deewa prahtu darra, tas paleef muhschigi (I Jahn. 2, 17.). Kapehz S. Jahnis mahza (I Jahn. 2, 15.): mihli behrnini, ne mihlejeet to pafauli, nedf to, kas pafaule irr — ar to raddidams, ka Deews ne gribb, ka radditu leetu buhs mihleht. Un kapehz ne? Pee-nemmi to:

1. Mihlestiba irr zilweka firds un swehtaka kahriba, ta peederr Deewam ween, tai augstakai mantai.

2. Tas irr negudri, to mihleht kas ne spehj prettim mihleht. Tai nespehzigai, nedsihwai leetai naw eespehschanas ko mihleht, tad pawelti mehš to mihletum. Lai jo wairak Deewu pahr par wissu pafauli mihlejam, jo muhs mihledams winsch muhs us muhschigu dsihwibu raddijis, pestijis un swehtijis.

3. Itweens to mihle, kas winnam lihdsigs. Deews tewi pehz farwas lihdsibas raddijis, lai tu Deewu un farwu tuwaku mihle.

4. Muhsu dwehsele irr kà wassk; no tam, fo eespeesch, gihmis paleek. Tapat Deewa gihmi buhs redseht tawâ dwehsele, kà speegeli; us fo fo greesch, to tur reds. Ja tu speegeli greeft us debbest, tu redseft debbest, ja pret semmi, tu redseft semmi. Us furreni sawu dwehfeli greesifi, no tam gihmis tur buhs redsams.

5. Tas wezztehws Jehkabs, jebfchu fweschâ semmê, eeksch Mesopotamias, buhdams tschetrapadsmits gaddus seewu dehl un feschus gaddus algas pehz, tas irr diwidemit gaddus bij kalpojis, tatschu tahdu prahdu ween bij turrejis, us sawu Tehwu semmi atkal aiseet, kà arridsan darrija (1 Mohs. 31.). Tapat, jebfchu mums schinni faulê jastahw sawâ ammatâ un darhoschanâ, tomehr lai prahts ween stahw us debbestu mahjahm.

6. Wiss kas zilwekam irr, labs woi launs, tam nahk no tam, fo winsch mihle. Ja tas Deewu mihl, tam wissahds labbums pee meefas un dwehseles nahk no Deewa; ja tas pasauli mihl, tam wissahds launums nahk no pasauls.

7. Kad Nebukadnezers tas fehniensch to pasauli tif lohti bij mihlejis, winnam pasudde zilweka gihmis un winsch dabbuja lohpa gihmi, kà rakstihst (Dan. 4, 30.): winsch tappe no zilwekeem atstumts un ehde sahli kà wehrschi. Tapat tee, kas pasauli tif lohti mihle, Deewa gihmi pasaud un firdi paleek kà funni, lauwas, lahtschi, ir kà mahjulohpi.

8. Ko zilweks firdi turr, tur nahks sumams, un to winsch paturrehs, wpi Deewu, woi pasauli. Ja winsch pasauli paturr, ta winnam paliks par ugguni, kà ta preekschsihme isteiz.

Luhgschana pehz atraisichanas no pasauls.

Swehtajs, taisnajs Deews! Tu fakki sawâ wahrda: fo tee gekki eekahro, tas tohs nokauj un besdeewigu laime tohs samaita. Uk fargi muhs no tahdas aklibas

un negudribas, ka muhsu firds pee nihzigahm leetahm ne peelihp. Zeb ko tas mums lihdsetu, wiffas pafaules mantas eemantobt, un sawu muhschigu mantu pafaudentum? Tas naw swehts, kam schinni faulê wiffa waltta un warra dohta, muhsu swehta laine pee tewim atroh-dama. Kas pafauli mihl, to tu ne mihle. Istihri muhs no leefas grehzigas mihlestibas, ka tawa Deewa mihlestiba ween muhs peepild. Geksch tewim irr dsihwibas awots, dsihwiba un pilniba. Ak darri, mihkajs Deews, ka tawa eemantojama teefa muhschigi effam un effi tu muhsu peetizzigs un schehligs Deews bes galla. Amen.

19. Rodalla.

Kas fewi par to sliktaku isturr, tas Deewam irr tas mihkajajs, un tikkai sawu kaunumu atsihstoht Deewa schehlastibu warri mekleht.

Esaij. 66, 2. Es raudsifchu us to nabbagu un kam fagraufts gars irr un kas preeksch manna wahrda drebb.

Schohs wahrduš tas schehligajs Deews pats zaur to praweeti Esaiju runnajs, ka winsch muhsu noskum-muschu firdi gribb eepreezinaht zaur sawu schehligu us-raudsifchanu. Ja Deewam buhs tewi schehligi usluh-toht, tad sawa firdi fewi isturrees sliktu, ka tu ne effi zeenigs, ka Deews woi zilweks tewi eepreezina; bet isturrees par itneko un noskattees tizziba ween us Kristu.

Kursch zilweks fewi par ko isturrahs, tas wehl sawa firdi naw behdigs un us to Deews ne ranga; ka Sw. Pahwils salka (Galat. 6, 3.): ja kas schkeetahs kas buht neneeka buhdams, tas fewi pasfchu peewiff sawa prahta. Jo Deews ween irr wiss. Un ja tu Deewu gribbi atsiht, tad ne ween tewim jasinn, ka winsch ween irr wiss, bet tewim arriosan sawa firdi ta jadohma un pee fewim japarahda.

Ja tu ihsti to gribbi parahdiht, ka Deews ween wißs irr, tad patß sawâ sirdi neka ne effi, tif maßß, tif newehrts, kâ Dahwidß tur fazzija (2 Sam. 6, 22.), kad Mikale winnu par to apsinchje, ka winsch bij lehka-jis schehlafibas krehlla preekschâ. Winsch fazzija: es wehl masakß preeksch sawahm azzim gribbu flucht ta Runga preekschâ.

Tas zilweks, kas par ko dohma buht, irr tas mahls, no kam Deews neneeka ne istaisa, woi arridsan gekkus. Zilweks, kas nekas ne gribb buht un sewi par ko ne isturr irr tahds mahls, no kam Deews ko istaisa un gohdignß gudrus laudis preeksch sawa waiga. Tas zilweks, kas Deewa preekschâ sewi par to masaku un fliftaku isturrahß, tas Deewam tas leelakajs un labbakajs; kas sewi par to leelaku grehzineeku isturr, pee Deewa tas swehtakajs irr.

Za irr ta pasemmiba, ko Deews paaugstina, tahß behdas ko Deews usrauga un ta neeziba, ko Deews par leelu darra. Zo kâ Deews debbest un semmi no neneeka istaisijis par brangu un brihnischfigu ehku, tâ winsch to zilweku, kas sawâ sirdi nekas naw, par leelu istaisihß.

Usluhkojeet Dahwidu, Deews raudsija us winna masumu un peenehine winna semmibu un winnu darrija par leelu un augstu wihru. Klauseeteßß kâ Jehkabs fakka (I Mohs. 32, 10.): Rungs, es esmu masß pret wiffahm apschehlofchanahm un pret wiffu ustizzibu, ko tu sawam kalpam effi darrijis.

Usluhkojeet to Rungu Jesu: kâ Deews no winna pasemmibas un neezibas, kad winsch muhsu pehz par lahstu un par tahru (Dseesm. 22, 7.) tappe, tas masakajs un nizzinahtß stary zilweku behrneem (Esaj. 53, 3.), — tahdu leelu gohdibu irr padarrijis.

Redseet kahdu mahzitu meisteri, ja tam kahds ittin smalkß darßß jadarra, winnam wajaga it jaunß leetas, ko wehl zits naw maitajis. Täpat ja Deews no ta zil-

weka fo gribb darriht, tad lai winsch neneeka ne irr. Kas dohma par fo buht un sewi augstu isturr, tas naw Deewa mahls, pee ka tam preeks irr sirahdaht. Zo Deews wissu no neneeka istaisa, zittu winsch ne us-luhko. Tadeht ta Zumprawa Mahria fakka: Tas Kungs sawas kalpones semnibu usluhkojis; redsi, no schi laika wiss behrnu behrni manni swehtu teiks (Luhf. I, 48.).

Tas sawa firdi irr behdigs, kas sewi tik masu isturr, ka winsch ne dohma, ka Deewa schehlastiba pee garrigahm woi meesigahm leetahm winnam nahkabs. Kas sewi par fo zeena neneeka buhdams, Deewa schehlastibu ne atrohd, bet pasaud. Zo Deewa schehlastiba newee-nam zilwekam ne paleef, kas sewi par fo isturr. Zo ja kahds dohma, ka kahda leeta winnam peenahkabs dabbuht, winsch to ne peenemin no schehlastibas. Un tatschu wiss kas tewim, irr no schehlastibas ne zaur nopelnu. Zilwekam wairak ne peederr ka ween grehks, behdas, wahjiba — wiss zits peederr Deewam.

Zilweks irr ehna. Kas irr kohka ehna? Nekas. Kohks kustabs, tad ehna kustabs, kam irr ta kuste-schana? Ne tahs ehnas, bet ta kohka. Kam peederr tawa dschwiba? Ne tewim. bet Deewam, ka rakstihks (Ap. darb. 17, 28.): *Eeksch winna dschwojam, kustamees un effam.* Ahvoli ir ehnâ rahdahs, bet naw ehnas, tikkai ta kohka augli. Za tu isdohdi lab-bus anglus; tee naw tawi, pee tewim ka ehnâ rahdahs, bet nahk no muhschibas kohka, no Deewa. Zo ahvolis no kohka ne isaug, ka nesapraschi dohma, winsch ka behrens pee mahtes puppa karrabs, bet pats istaisahs no eekschaja dschwa spehka un sehklas; zittadi nokaltuscheem kohkeem arridsan buhtu ahvoli.

Zilweks pats no sewim irr nokaltis kohks, Deews irr tas dschwibas spehks eeksch winna; ka Dahwidis fakka (Dseefm. 27, I.): *tas Bungs irr mannas dschwibas spehks.* Un tas Kungs fakka (Luhf. 23,

31.): ja tas tohp darrihts pee salka kohka, kas tad wehl notis pee ta fakaltuscha: No ta redsams, ka tee zilweki fakaltuschi kohki, un Deews tas dsihw's spehks eeksch teem (Dsej. 14, 9.): Es buhs fchu kà salka preede, zaur mannim taws auglis taps atrasts. (Zahn. 5, 15.) Kad eeksch mans nim palifheet, tad juhs dauds anglu neffieet.

Kad nu zilweks sawà firdi behdigs, mass un neka naw, bet sewi ar Deewa schehlastibu eeksch Kristus eepreezina, tad Deews winnu usluhko. Bet Deews tà ne usrauga, kà zilweks usskattahs; jo no zilweka usskattischanas ne kahdu spehku ne manna, bet Deewa usskattischana irr spehks, dsihwiba un preeks. Un tahdu labbumu behdiga un tizziga firds ween warr dab-
buh; jo wairak ta Deewa spehku nomanna, jo masu ta sewi isturr. Kà Zehkabs isteize, ka winsch maiss bij pret wissahm Deewa apschehloschanahm ir pee meefas. Tapat ihsti sagrausta firds ne dohma, ka tahda debbesu swehtiba un eepreezinaschana winnai nahkabs, bet salka: es esmu mass pret wissu muhschigu swehtibu un preeku, fo tu mannim eeksch Kristus essi dewis; es nu esmu kà divi pulki zaur to, ka tu sawu dehlu mannim dahwinajis, un ar winnu schehlastibas un gohdibas mantas. Un ja kahds zilweks tik dauds affaras isleetu, zil juhra lahsties, winsch to debbes preeku ne nopelnitu. Winsch pats no sewim fohdibu ween un pasuschanu nopeln.

Un kas to tizzigi atsihst, tas sawu masumu atsihst un Deews us to skattisees. Un bes tahdas atsihschanas Deews winnu ne usrauga, un zilweks, kas to ne manna, eeksch sewim Deewa schehlastibu ne dabbu. Kà S. Pahwils salka (2 Kor. 12, 9.): tad nu es jo mihtaki leelischohs sawas wahjibas dehl, lai Kristus spehks eeksch mannim mahjo. Jo Deews irr tik schehligs, ka winsch sawu traufu ne palaisch, bet jo wahjisch tas irr, jo sihrs Deewa spehks eeksch ta,

fà tas Rungš us Pahwilu fakka (2 Kor. 12, 9.): mans spēhš eelſch wahjeem warrens parahdahs. Jo wairak kriſtigš zilwekš fewi ne zeeni, jo wairak Deewš winnu uſſkatta, ka wiinſch ſawas gobdi-baš baggetibu parahda pee teem apſchehloſchanaš riħkeem (Reem. 9, 23.). Un tapehž wiinſch to zilweku, jebſchu taš to ne nopeln, ar debbfesu preeku apſchehlo pahr par muhſu eepreezeſchānu. Jo kaš irr zilweku preeziinaſchana pret Deewa preeziinaſchānu? Un ar tahdu Deewš to behdigu firđi uſluħko.

Ne tapehž zilwekam klahjahš fewi ne zeeniht, ka wiinſch buhtu nabbagš jeb beš preeka ſchinnī paſaulē, bet tapehž, ka wiinſch irr grehžineekš. Beš grehkeem narw behdaš. Bet wiifāš behdaš irr maſaš, zilwekš leelakaš pelniijš. Tapehž winnam ne buhš behdateeš, ka winna labbumš maſš, winnam ir maſumš ne nahkaš, ir ta patte meeſa ne. Meeſa un affiniš to labprahti nedſird, bet pateefibaš deht ikkatram ſawš grehš ja norahj, lai Deewa ſchehlaſtiba winnam peemiht.

Ur ko zilwekš warr leeliteeš? kapehž winnam mutte jaatdarr? Tee labbaki wahrđi, ko winna mutte warr iſrunnaht, irr ſchee diwi: *Es* eſmu grehkojſ; apſchehlojees par mannim. Deewš wairak ne grihb fà ſchohš diwi wahrđuš, ka zilwekš ſawu grehku atſihſt un aprauda, un ka wiinſch ſchehlaſtibu luhđſahš. Kaš to ne darra, taš to labbaku leetu ſawā dſihwoſchānā ne darra. Ne raudi par ſawu meeſu, ka ta irr kaila, un plikka, iſſalkuſe un iſtwihkuſe, wajata un ſaiſtita, nabbaga un ſlimma; bet apraudi ſawu dwehſeli, ka tai mirſtamā, grehžigā meeſā jamahjo. *S.* Pahwiłš fakka (Reem. 7, 24.): *Es* nabbagš zilwekš, kaš manni iſraus no taħš meeſaš ſchiħš nahweš. Redſi, ſchahda atſihſchāna ſawas nerveſſelibaš, ſchahda grehku noſchehloſchāna, tahda tizziba kaš Kriſtum ween peeferrahš, atdarra taħš ſchehlaſtibaš durwiš eelſch Kriſtuš, žaur kurrāhm Deewš pee tewim eet eelſchā

(Parahd. gr. 3, 20.): tad atgreesees no greh-
teem. Redsi, es stahwu preeksch durwim un
flaudsinaju. Ja kas mannu balsi klausihš un
tahs durwis atwehrs, pee tam es ees eefchu
un wakkarehdeenu turrefchu ar wiinu, un
winsch ar mannim. Schis wakkarehdeens irr
grehfu peedohschana, preeks, dsihwiba un swehtiba.
Pee schihm tizzibas durwim tas schehligajs Deews
fawâ laikâ ar to sagraustu dwehsele fateekahš (Ap.
darb. 14, 27.). Schè pateesiba no semmes isaug un
taisniba no debbesim rangahš; schehlastiba un peetizziba
fastohpahš; taisniba un meers skuhpstahš (Dseesin. 85,
II. 12.). Tad ta nabbaga grehzineeze Mahria Mad-
leene, ta zilweka dwehsele, nahk raudohk, swaida
tam Rungam tahš kabjas, flazzina ar affarahim un
noschahwe tahš ar sawas pasemnibas matteem (Luhk.
7, 37.). Schè nahk tas garrigs preesteris (Parahd.
I, 6.) sawâ swehtâ tizzibas glihtumâ un-atnesš to ihstu
uppuri, salaustu un sadausitu firdi (Dseesin. 51, 19.)
un tahš ihstas swehpinajamas sahles, firds noschehlo-
schanu. Tas ihstš swehtihš uhdens irr affaras isleetas
par muhsu grehkeem, lai tas garrigs Israels masga-
jahš un schihkstijahš eefsch tizzibas un Kristus affinim.

Tahdâ wihsè, mans kristigs brahli, tu sawu greh-
zigu buhschanu atsihdams un zaur tizzibu Deewa scheh-
lastibu atrohdi. Jo sagrausta tewim firds, jo mihsch
effi Deewam, jo schehligi winsch tewi usrauga.

Luhgschana pehz nezeenigas buhschanas atsil-schanas
un Deewa schehlastibas.

Al Deews, tu mahjo sawâ swehtumâ augstibas un
tomehr ir pee teem, kam sagraustš un salauštš gars irr;
jo tu spirdsini to pasemnigu firdi un to salaustu garru.
Lai sawu masumu un sawu augstibu tawa Garra gaismâ
skaidri atsihstam, un preeksch tewim pasemmodamees,
tewi bihdamees no tawas schehlastibas us sawu pesti-

fchanas leekamees wadditees. Ak zik dsilli muhsu pascha mihleschanas dsellons mums eespeedees! zik lohti ta muhsu sird' un praktu fajauz, un dohmas, wahrduß, darbuß famaíta! kabdi kaitigi zaur to effam un Deewa darbu pee fawas dwehseles aiskawejam! Ak Deewo, mahzi muhs, sewi parçisi atsiht un fawus grehkuß ar bailoschanu eeraudsiht. Un ja schihs bailes muhs nospeesch, tad, ak Tehwoß, pazilla muhs zaur tarwu schelastibu. Kad grehki muhs disti beede un muhs nospaída, tad lai tawa schelastiba muhs jo fwehtaki eepreezina un atspirdsina. Mehß neneeka ne effam, tu eefsch Kristus mums par wissu effi! Mahzi mums, ka sewim buhs nomirt, lai tawß spehks eefsch mums rahdahß un mehß tewim par gohdu ween dsihwojam. Amen.

20. Rodalla.

Zaur ihstu grehku noscheloschanu muhsu dsihwoschana jo deenas jo labba paleef, zilweks us Deewa walstibu tohp fataisihß un us muhschigu dsihwibu waddihß.

2 Kor. 7, 10. Ta deewischkiga noskumschana padarra atgreeschanu no grehkeem us fwehtibu, kas ne weenam naw schehl, bet schihs pafaules noskumschana padarra nahwi.

Kristiga buhschana rahdahß eefsch skaidras tizzibas, mihlestibas un taisnas dsihwoschanas. Bet taisna dsihwoschana zeltahß no ihstenas grehku noscheloschanas un atsihschanas un atgreeschanas; kad zilweks iddeenas fawas kaites mahzahß pasihß, gribb wessels tapt un zaur tizzibu Kristus taisnibu un fwehtibu eemanto (1 Kor. I, 30.).

Ja to gribbi, tad dsihwo, kristigs brahli, ka behrns, kas fawu debbesu Tehwu no sirds bihßstahß un ne laujees

ferwim pascham to darriht, kas meesai labb patihk. S. Pahwils salka (1 Kor. 10, 28.): mums irr gan wallas pār wiffahm leetahm, bet ne wiffas leetas derr us labbu, tas irr, ne wiffas leetas ustaifa. It kà behrnam mahjās wiffu ne buhs darriht pehz sawas paschas wallas, bet tam klahjahs Tehwu bihteēs un to uskattiht, kas Tehwam patihk, tāpat ihstam Deewa behrnam klahjahs sawas dohmas eefsch kristigas schkihstibas turreht, un bes deewabihjaschanas neko ne runnaht, ne darriht; kà arridsan labbi audsinahts behrns neka ne gribb ne runnaht, ne darriht, kas tehnam warretu prettim buht.

Tas leelakajs lauschu pulks padohdahs pasaulēs preekam un ne bihstahs Deewu. Bet labbaki ikbrihscham bailes turreht no Deewa, ne kà ikbrihscham pasaulēs preekā dshwoht. No tahm bailehm zellahs dauds Deewa luhgschanas un dauds gudribas, bet ar teem nihzigeem preekeem suhd ihsta gudriba, Deewa luhgschana un bihjaschana.

Zaur grehku noscheblofchanu un meefas mehrdeschanu zilweks itdeenās atjaunojahs (2 Kor. 4, 16.): jebfchu muhfū ahrigs zilweks fatruhd, tomeht tas eefschkigs jo deenas jo wairak atjaunojahs un dabbu swehtu preeku; bet pasaulēs preeks isdohd noflumschanu un ehdeju firdi. Ja zilweks sayrastu, ziltohti meefas un pasaulēs kahribas winnam dwehfeli samaita un debbesu dahwanas saude, winsch sabihtohs no pasaulēs preeka.

Diwi leetas irr, ja zilweks tahs sawā firdi labbi un swehti gribbetu apdohmaht, tad laizigs preeks winnu ne preezinatu un laizigas behdas winnu ne behdinatu. Ta pirma irr tahs muhschigas mohkas ellē. Ja tabs labbi wehrā leek, tad zilweks leelu preeku ne warr turreht, tapehz kà tabs irr muhschigas. Ta ohtra irr ta muhschiga lihgsiniba debbesis. Ja firds to labbi sanemm, tad ta nekahdās pasaulēs behdās ne warr no-

behdatees, tapehz ka ta irr muhschiga. Bet muhsu firds farwâ negantibâ ne weenu ne ohtru leetu labbi ne apdohma. Tapehz tif retti ihsta grehku noschebloschana un tif retti dahrgs swehts preeks muhsu firdi rohdahs.

Kristigam zilwekam par nekahdu laizigu leetu tif dauds ne buhs preezatees, bet tikkai par Deewu un muhschigu dsihwibu; neds gauschi noskumtees par laizigu leetu, bet par dwehseli, kas muhschigi pasudduse, par to lai winsch behdas turr wissu farwu muhschu. Laiziga manta kristigam zilwekam ne pasuhd, to winsch muhschigâ dsihwibâ tuhstoschahrtigi atraddihs (Matt. 19, 28.), bet pasudduschu dwehseli ne schein ne muhschibâ wairâ ne atraddihs.

Swehtigs tas zilweks, kas ihsti deewischfiki warr noskumtees un ihsti debbeschfiki warr preezatees. Mehs daudsreis ne apdohmigi smeijamees, fur mums pateesi bij jaraud. Ihstis preeks un pateesa brihwiba tikkai tur irr, fur Deewu bihstahs un schihkstu firdi turr. Schihkstu firdi ne warr turreht bes tizzibas un taisnas dsihwoschanas. Tizziba un deewischfika noskumschana zaur swehtu Garru iddeenâs zilweku darra labbaku. Kas iddeenâs ne dsennahs labbotees, tas to leelaku leetu schinni muhschâ palaisch, jaunai dsimschanai turrahâs prettim, Deewa walstibai ne lauj pee ferim nahkt un pee tahda firdsaklibu ne warr dseedinaht.

Un kas no tahdahm leetahm behg, kas winnam ne lauj labbotees un peenemtees debbes leetas, tas irr ihsti gudrs fauzams. Swehtigs tas zilweks, kas mahzâhs isfargatees ne ween no ta, kas meesu un mantu maita, bet wairak no ta, kas dwehseli apgruhina un maita.

Mahzees kâ karrawihrs kautees pret saweem launeem eerascheem; ir tohs warr peewahreht ar labbu eeraddumu, kâ S. Pahwils mahza (Reem. 12, 21.): ne leezees uswahretees no launa, bet uswahr tu to launu ar labbumu. Zilweks warr labbaks palikt,

fad winsch farwas azzis un dohmas wairaf us fewi un us farwahm kaitehm greesch ne fà us zitteem laudim. Usluhko pats fewi papreekschu, pirms zittus pasuddini un norahj pats fewi, pirms farwas mihlus draugus teefa.

Ja tu deewischligâ noskumschanâ un grehku noschehloschanâ dsihwo, un tewim tadeht apsmeeschana un mass gohds pee laudim Jareds, tad ne behdajees par to; bet effi noskummis par to, fa tewi par fristigu zilweku fauz un ne spehji tà fristigi dsihwoht, fà peenahfahs, fa Kristus wahrdu us fewim nessi un tik mass Kristus darbu darri. Tas tewim par fwehtibu, fa pasauke tewi apbehdina, tad Deews tewi eepreezina, fà rakstihst (Esaj. 57, 15.): es tas Kungs dsihwoju augstibâ un fwehtâ weetâ, un pee ta, fam fagrausts un pasemmohsts gars irr, fa es dsihwu darru to pasemmotu garru.

Preeks eeksch Deewa un pasaules preeks irr pretti-neeki, tee weenâ firdi ne warr kohpâ dsihwoht un mist, jo teem irr zittadas mahtes; pasaules preeks peedsemm no labbahm deenahm, debbefu preeks no behdahm.

Pehz meefas zilweks behdâs ne preezajahs, fà tee apustuli darrija (2 Kor. 6, 9. 10.): it fà noskummuschi, bet allaschin preezigi; it fà tahdi, fam neneeka irr, un fam tomehr irr wiffas leetas. Bet Deewa schehlastiba to eeksch zilweka isdarra. Jo (Upust. darb. 5, 41.) tee apustuti preezajahs, fa tee bij zeeniti Jesus wahrda deht kaunu zeest.

Ihstis Kristus tizzigs irr jauns raddijums, fam behdas par preeku irr (Reem. 5, 3.): meh's leelamees eeksch behdahm. Behdas wezzu zilweku apbehdina, jaunu zilweku eepreezina. Debbes preeks augstaks par semmes preeku. Kristigam zilwekam preeks, fad Kristus deht winnu nizzina un lamma. Bet zaur to fa pasaules preeku eemihlejam, paschi wainigi effam' fa tik rehti debbes preeku baudam.

Zhst's pasemnig's zilweks sinn ka behdas un skumjas winnam peederr, bet ka Deewa eepreezinashana winnam ne nahkabs. Bet jo wairak winsch to sawa fa-laustâ un fagraustâ prahtâ apsinahs, jo wairak Deew's winnu zeeni un preezina. Jo wairak zilweks sawu grehtu noschello, jo masak preeka winnam pee pasaul'es, ta winnam gruhtha un suhra nasta.

Kad zilweks pats sewi usluhko, winnam wairak jaschellojahs ne kâ japreezajahs; kad zittus usrauga, winnam wairak buhtu jaraud, ne kâ tohs eenihdeht. Kapehz tas Kungs raudaja par Jerusalemi un tee tomehr winnu skaude un nokawe? Par winnu aklibu un grehkeem. Tikpat mums wiffai jaraud par saweem grehkeem un zittu lauschu zeetsirdibu.

Ja zilweks tik dauds dohinctu us sawu stundiau un pastaru teesu, zif tas us schihs dsihwibas usturnu dohma, winsch jo behdig's buhtu un no firds atgrees-tohs. Ja zilweks wehrâ liktu elles mohkas, tad pasfaules luste winnam isjustu un ruhkta buhtu, un pret muhschigahm mohkahm tahs leelakas behdas pasaul'e winnam buhtu faldas. Bet tee meefas saldumi mums mihli, tapehz tahdâ karstâ luhgschanâ ne eefahrkam.

Ur wahrdu fakkoht, kristigs zilweks lai to mahzahs: ja meefai labbi klahjahs un ta dsihwo preeka, ta irr ta garra nahwe; ja winsch to meesu krustâ sitt ar winnas kahribahm un eekahroschanahm (Gal. 5, 24.), ta irr ta garra dsihwiba. Weens ohtram darra nahwi. Ja garram buhs dsihwam buht, tad lai meesa garrigi mirst un paleek par dsihwu uppuri (Reem. 12, 1.).

Wiffi swehti no eesahkuma tã irr dsihwojuschi; tee ar pateikshanu sawu affaru maisiti ehdufchi un ar lihgsinibu no sawa affaru bikkera dschruschi, kâ Dah-wid's fakka (Dseesm. 80, 6.): tu ehdini man ar affaru maisiti un dsirdini man ar leelu affaru mehru; (Dseesm. 42, 4.): mannas affaras irr

manna barriba deen' un nakti, fa es arrid san
aismirstu mannu ehdeenu ehst.

Tahdu affaru maisiti tizziba faldina un tahdu affaru
djehreenu ispeesch no tahm mihtstahm wihna ohgahm,
tahm deewabihjiqahm firdim, zaur ihstu grehtu no-
schehlofchanu. Ta irr ta shehlofchana us shehlastibu,
fas neweenam naw shehl.

Turprettim schihs pafaules nofkumschana padarra
nahwi; jo ta rohdahs pee teem, fas laizigu gohdu un
mantu pасаudejuschi, zaur fo daschi tif lohti nofkumnu-
schees, fa tee irr pakahruschees, uhdeni gahsuschees,
faklu nogreesufchi. Etary paganeem tas dauds dsir-
dehts. Kristigeem laudim to labbaki bij sinnaht. Woi
ta naw ta leelaka negudriba, leelu mantu aisdohht par
masu, jo dsihwiba dauds leelaka par zittu mantu?

Tapeh3 ne behdajees, kad laiziga manta tewim
suhd, bet raudi, kad muhschiga manta tewim suhd.
Laiziga manta stahw ihfu laiku, un kad mirstam, ta
pagallam atstahj. Mirruschi mehs wiffi weenabdi
nabbagi un muhsu labbums ne nahks mums pakka
(Dseefin. 49, 18.). Nahwes faiti wiffi nessam garf
faklu; kehina meesa truhd un puhst fa nabbaga meesa.
Un Salamans fakka (Mahzit. 9, 4.): dsihws suns
labbaks par nomirruschu lauwu. Bet Deews to nah-
wes faiti kahdureis no saweem laudim atraisih3 un
to apfeggu atnems, ar fo wiffi laudis irr ap-
fegti. Winsch nahwi aprihs muhschigi un tas
Kungs Kungs noflauzihs wiffas affaras no
muhsu waigeem (Esaj. 25, 7. 8. Parahd. gr. 7, 17.).

Tadehl ne behdajees tif lohti laizigas mantas dehl;
wiffa pafaule tif dauds naw zeenijama, fa tawa dweh-
fele, par to Kristus irr mirris. Ne eemible tif lohti
laizigu mantu, un tif gauschi ne nofkumsti to pasaudohht.
Ro pahrahi mihle, tas pahrleeku apbehdina, ja tas
suhd. Mirstohht wiffu atstahsi. Tas mahzitajs Sala-

mans fakka (10, 15.): to gekku darbs tohs darra peekuffuschus un noßkummuschus.

Pasaules behrns sawas mantas ar leelu publeschanu fakrahj, ar leelahm bailehm turr, un ar leelahm sahpehm atstahj. Redsi to pasaules noßkumschanu, kas nahwi padarra.

Rà Parahd. gr. 14, II. rakstihis: Kas to swehru peeluhds, teem naw duffeschanas deen' un nakti, tàpat teem, kas to leelu pasaules baggatibas swehru peeluhds un sawu negantu naudas fahribu, teem naw duffas bet dauds mohku. Tee irr lihdsigi teem kameeteem un sirgehseleem, kam dahrgas prezses, sihbadrahnas, dahrgi almini, wirzes un dahrgi wihni janesh pahr par augsteem kalneem. Teem irr dauds weddeju, fargu un kohpeju, kas blakkam teff un tohs farga, tapeh; ka tee tahdas dahrgas leetas nesh. Bet kad tee frohgâ eenahkusch, tad teem nonemm tahs dahrgas dekses un prezses, un teem wairak ne paleef kâ ween pahtagu fitteni un rehtas, tee irr peekuffuschi un stahw weeni paschi stalli. Tâpat tee, kas scheitan sihdu un frohni nessuschi, dsihwes wakkarâ neka pee sewim ne atrohd kâ ween grehku sittenus un rehtas, ko winsch no baggatibas fahrdinahs darrijs, kautschu augstâ fahrtâ buhtu bijis.

Mahzees pasauli atstahjt pirms ta tewi atstahj, zittabi ta tewi gauschi apbehdinahs. Kas dsihwojohjt sawâ firdi pasauli jau atstahjis, tas mirst preezigi, jo laizigas ruhpes to ne apgrubtina. Kad Israela behrni dohmaja Egiptes semmi atstahjt, tad Waraiis teem allasch wairak grubtaku nastu uslikke, zerredams tohs isnihzinahjt (2 Mohs. 5, 9.); tàpat tas elles Waraiis, wels, muhsu firdi dsenn, jo klastaks gals, jo wairak laizigu mantu eekahro, ka winsch muhs muhschigi warr deldeht un isnihzinahjt.

No laizigas mantas neko ne panemsi lihds us debbes walstibu; pascha meesa jaatstahj lihds preezigai

augſchamzelschanai. Zelfch us dſihwibu tik ſchaurſ, ka taſ wiſſu laizigu leetu no dwehſeles nobrauka, jo (Matt. 7, 14.): taſ zelfch irr ſchaurſ, kaſ us dſihwibu aiſwedd un maſ irr to, kaſ to atrohd. Rà klohnì kweeſchuſ no pelluhm atſchfirr, tàpat nahwè no tizzigu dwehſelu kweeſcheem galluſ un rohgaſ atſchfirr un laiziga manta un gohdſ irr taſ pellawaſ, fo wehſch iſputtina (Dſeeſm. I, 4.).

Peeminni S. Pahwila wahrdu (2 Kor. 7, 10.): Schiſ paſauleſ noſkumſchana padarra nahwi, bet ta deewiſchſiga noſkumſchana padarra atgreeſchanu no grehkeem uſ ſwehtibu, kaſ neweenam narw ſchehl.

Luhgſchanas peh3 laizigu preeku nizzinaſchanas.

Mugſtajs Deewſ, dohd mumſ tarwu gohdibu tà paſiht, ka iſbriſcham no firdeſ dibbina tewi gohdajam. Iſdſenn no mumſ to weeglu prahtu un mahzi muhſ peeminneht, ka Tu wiſſur klaht eſſi, lai ar bailehm un drebbeſchanahm muhſchigu dſihwibu meklejam. Spir- dſini muhfu dwehſeles ar ſawu ſwehtu mihleſtibu, ka eekſch Kriſtuſ tarwu Tehwa ſchehlaſtibu atſiſtam un no tarwaſ laipnibaſ leekameeſ ſkubbinateeſ ſewi un paſfauli aiſleegt. Etahdi iſdeenaſ muhſchibu un paſtaru teeſu mumſ preekſch azzim, lai to ne darram, kaſ mumſ ne lautu uſ ſwehtu mirſchanu ſataiſiteeſ. Mahzi muhſ, ka ſcheitan peeſſihwoſtaji un ſweſchineeki eſſam, lai ar neapgahtu firdi ſcho leijaſ zellu ſtaigajam, ſawu dwehſeli glahbjam un tarwa dehla atnahſchanu preezigi warram gaidiht. Paſaule iſnihkſt ar ſawu luſti; atrauj muhſ nohſt no paſauleſ, lai uſ debbeſu dſihwoſchanu ween noſkattam un dſenneameeſ. Pa- lihdiſi mumſ iſdeenaſ atgreeeſteeſ no grehkeem, ſewim nomirt zur tarwa Garra paligu un tewim par patikſchanu dſihwoht eekſch Kriſtuſ. Amen.

21. *Modalla.*

No ihstas Deewa kalposchanas.

3 Mohs. 10, 1. 2. Narona dehli neffe sweschu ugguni ta Kunga preefchâ, fo winsch teem ne bij pawehlejis. Tad ugguns isgahje no ta Kunga un aprihje tohs un tee nomirre preefch ta Kunga.

Schis sweschs ugguns nosihme wiltigu Deewa kalposchanu. Jo tas ne bij no tahs ugguns, kas allasch us altara dedse, jo Deews bij pawehlejis, ar to uppurus eededsinacht. Kad Narona dehli schai pawehleschanai prettim darrija, tad Deews sohdidams tohs fadedsinaja.

Pee ta redsam Deewa dusmibu, fo winsch pee sweschas ugguns parahdijis, lai mahzamees behgt no leekas un wiltigas Deewa kalposchanas, fo zilweki paschi isdohma un gribb wehl zittadi swehti un garrigi buht, ne kâ Deews to rahda; zaur to winna dusmiba eekahrse, kas irr deggoscha ugguns (5 Mohs. 6, 15.).

Lapehz, lai tas mums ne noteek, wajaga sinnacht, kurra ta ihsta Deewa kalposchana. Ja Deews wezzâ Testamentê wiltigu Deewa kalposchanu ar laizigu ugguni sohdijs, tad jauna Testamenta laikâ Deews wiltigu Deewa kalposchanu ar muhschigu ugguni sohdihs, ir laizigi ar semmes un kauschu pohstischanu un affins isleeschanu, jo ta irr arridsan breefmiga Deewa ugguns.

Ja gribbam saprast, kurra ta ihsta Deewa kalposchana, tad lai falihdsinajam wezzu un jaunu Testamentu. Winna pirma abriga Deewa kalposchana dewe leezibu un sihmeja us to nahkamu Pestitaju, kâ ta bauusliba skaidri sawôs rakstôs rahda; jo schinnis sweschadâs sihmes tee tizzigi Zuhdi to Pestitaju no tahlenes redsejuschi, eeksch winnu tizzejuschi un pehz apsohleschanas zaur winnu swehti palikkuschchi. Pee mums jauna Testamentê Deewa kalposchanu ne turram abrigi ar sihmehm, likkumeem un speeschanu, bet eekschfigi, garrâ

un pateesibâ, tas irr tizzedami eeksch Kristu; jo winsch wissu bauslibu peepildijis, pee ta Deewa namma, pee altara, pee uppureem, pee falihdsinaschanas wahka, pee preesteribas. Jo mehs stahwain kristigâ swabbadibâ, atpestiti no bauslibas lahsteem (Gal. 3, 13.) no Juhdu likkumeem (Gal. 5, 1.), lai zaur swehta Garra eemahjoschanu, ar labbu prahtu, fird' un garru Deewam kalpojam (Jerem. 31, 33.; Neem. 8, 14.) un pee zilweku likkumeem ne peelihpam.

Pee ihstas garrigas eekschigas kristigas Deewa kalposchanas peederr trihs leetas: ihsta Deewa atsihschana, ihsta grehku atsihschana, ihsta Deewa schehlastibas un grehku peedohschanas atsihschana. Un schihs trihs atsihschanas irr weena atsihschana. Râ Deews weens un trihs, tâpat ihsta Deewa kalposchana irr weena weeniga eeksch trim leetahm. Jo us Deewa atsihschana stahw atgreeschana un grehku peedohschana.

Deewa atsihschana stahw us to tizzibu, kas Kristu sagrahbj eeksch winna un zaur winnu Deewu atsiht, tas irr, Deewa wisspehzigibu, mihlestibu un schehlastibu, taisnibu un gudribu. Jo wiss tas kohpâ irr Deews pats. Jo kas irr Deews? Tikkai wisspehzigiba ween, mihlestiba un schehlastiba ween, taisniba un gudriba ween. Tâpat Kristus un S. Gars.

Bet Deews ne ween eeksch sewim tahds, bet arribsan sawâ schehlastibâ eeksch Kristus tahds pats preeksch mannim. Winsch irr mans wissuspehzigajs Deews, mans schehligs Deews, ta muhschiga mihlestiba un taisniba eeksch ta, fo winsch ar mannim darra un manus grehkus peedohd, ta muhschiga pateesiba un gudriba mannim par labbu. Kristus, mans Kungs, irr mannim tas wissuspehzigajs, manna galwa un dsihwibas leelskungs, mans schehligs Pestitajs, mannim par mihlestibu un taisnibu, par pateesibu un gudribu. Jo Kristus mums no Deewa dohts par gudribu un taisnibu, swehtu darrischanu un atpesti-

tas. Un ta nu irr ta pirma leeta pee garrigas Deewa kalposchanaš, ta Deewa atsihschana fas stahw us dsihwu tizzibu. Jo ta tizziba irr dsihwa, garriga debbes dahwana, Deewa gaisma un spehks.

No schihs Deewa atsihschanaš, zaur ko Deews muhsu dwehselehm tà fakkoht baidams un redsams irr, fà tur (Dseesm. 34, 9.) stahw: **Baudeet un redsfeet**, fà tas **Kungs irr labs**, zellahs ihsta atgreeschana no grehkeem, tas irr prahta atjaunaschana un dsihwibas atlabboschana. Ja kahds Deewa leelu spehku fawâ firdi mannijis un atsinnis, pee tam rohdahs pasemmoschana, fa winsch appaksch tahs warrenas Deewa rohkas semmojahs (I Veht. 5, 6.). Ja kahds Deewa firdschehlibu baudijis, tas rahda mihlestibu sawam tuwakam. Neweens ne warrehs neschehligs buht, fas Deewa schehlastibu ihsti fapratitš. Kas tuwakam ko leegs, jo Deews schehligi winnam wissu dohd? No Deewa apschehloschanaš nahk tahda leela pazeeschana ar tuwaku, fa kristigs zilweks, ko septinreis pa deenu nokautu un kas septinreis atdsihwotu, tomehr Deewa apschehloschanaš labbad sawam eenaidneekam peedohs. No Deewa taisnibas nahk grehku atsihschana, fa ar teem praweescheem fakkam (Dan. 9, 7.): **Kungs, tu effi taisns, bet mums jakaus nahs**; (Dseesm. 143, 2.): **ne eij fohdâ ar sawu kalpu, jo tawâ preekschâ neweens dsihws ne irr taisns**; (Dseesm. 130, 3.): **ja tu, Kungs, no seegumus gribbi peelihdsinaht, af Kungs, fas pastahwehs**: No Deewa pateefibas nahk ustizziba ar tuwaku un isdsenn wiltibu un melloschana, fa kristigs zilweks dohma: ja sawam tuwakam pahri darri, tu to pateefigu Deewu apkaitinasi. Râ Deews ustizzigi un pateefigi ar tewinn darra, tà darri orridsan ar sawu tuwaku. Kas Deewa swehtu gudribu atsinnis, tas bihkschahs Deewu. Kas sinn, fa Deews firdis pahrbauda un fleppenibâ skattahs, tas baidahs no winna

fwehtahm azzim (Dseesm. 94, 9.): Kas ausi dehstis jis, kà tas ne buhtu dsirdejis? Kas azzì darrijis, kà tas ne buhtu redsejis? (Esaj. 29, 15. 16.): Wai teem, kas dsikki gribb apflehprees no ta Kunga un fawu padohmu tumfibà pas flehpt! juhfu buhfchana irr pahrwehrsta, woi tas mahls fazzihis us fawu darritaju: winsch marni ne pasihst? un pohds us pohdineeku: winsch manni ne irr darrijis?

Za irr ta ihsta Deewa atsihchana, no tahs atgreeschana nahf, un no tahs prahta pahrwehrschana un, no prahta atjaunaschanas dsihwibas atlabboschana. Za irr ta ohtra leeta pee ihstas garrigas Deewa kalposchanas, ta ihsta ügguns pee uppura neffama, zittadi Deewa dusmiba un sohdivas ügguns nahf us mums.

Za patte leeta ir zaur to apsihmeta, ka preefereem ne bij brihw, wihnu jeb stiprus dsehreenus dsert, kad tee faeeschanas telti eegahje (3 Mohs. 10, 9.). Tas irr, kas muhschigà Deewa telti gribb ee-eet us muhschigu dsihwibu, tam jaatstahj schihis pasaules preeki, meefas kahriba un wissas leetas, zaur ko meefa garru uswahr, lai meefa garru ne peewahr. Zo pasaules eemihleschana, kahriba, lepniba un zittas tahdas leetas irr tas faldajs, stiprajs wihns, kas dwehsele uswahr. Kà wihns Moasu un Lattu nogahse, ka tee atsedshs (1 Mohs. 9, 21.; 19, 33.), tàpat gohds, baggatiba, meefas kahriba irr stiprs dsehreens, kas dwehsele nogahsch, ka ta Deewa mahjäs un fwehtumà ne warr ee-eet. Zo tahds ne warr ischfirt fwehtu un nesfwehtu, schfihstu un neschfihstu, tahds ne saproht Deewa leetas un laudis ne spehj labbi mahzih, tam prahts un dohmas naw apgaismotas, bet no pasaules wihna fajauttas un winsch brauz us tumfibu.

Tahda firsniga atgreeschana un grehku noschehloschana un tizziba eeksch Kristu dabbu grehku peedohschanu, kas pasahw us Jesus Kristus nopelnu. Za-

peh3 bes atgreeschanaš naw grehku peedohschana. Usluhko to laundarritaju pee kruska. Ja tam grehku peedohschanu bij dabbuht un ar Kristu paradihse buht, tam bij jaatgreeschahš no grehkeem, kà winsch darrija tohs noschehlodams un us farwu beedri sozzidams: Un tu arridsan ne bihkstees preeksch Deewa? muns gan pareisi noteek, jo mehš dabbutjam, ko ar farweem darbeem nopelnijuschi. Bet us Jesu winsch fazzija: Kungs, peeminni manni, kad farwà walsiba nahkfi (Ruhk. 23, 40.). Schè dsirdam grehku atsihschannu un suhdesechannu, un luhgschannu peh3 grehku peedohschanaš.

Schi grehku peedohschana, ko ruhpiiga dwehsele eeksch tizzibas fagrahbj un dabbu, makfa preeksch Deewa to, ko paschi ne spehjam atdoht. Bet Kristus ar farwu meesu un affinim makfa wissu, un wiss paradš wiffai atlaištš, it kà ne buhtu bijis. Jo ta makfa gan drihs leelaka par parradu, kà Dahwidš (Dseesm. 51, 9.) fakfa: masga manni, ka es baltaks tohpu ne kà sneegs, ne woen kà sneegš, bet baltaks par sneegu.

No ta nahk, ka Deewš wissus grehkus ne gribb peeminneht, kad greh3ineekš atgreeschahš (Ezek. 18, 22.; 33, 11.). Jo kas pahp pahrahi makfahtš, un isdeldehtš (Esaj. 43, 25.), to wairš ne peeminn. Bet atgreeschanaš wajaga papreekschu buht, kà stahw (Esaj. 1, 15 — 18.): Masgajeetees, schkshkstees tees un tad nahzeet, lai kohpà teefajamees. Kad juhfu grehki buhtu tik farkani kà affinis, teem buhs balteem tapt kà sneegs. Tas irr: juhs gribbeet grehku peedohschanu? Lovbi, es to esmu johlijs. Bet lai teefajamees. Woi ne esmu lizzis fluddinaht atgreeschannu no grehkeem un peh3 peedohschanu? Kur irr juhsu atgreeschana? Kur ta ihsta dsihwa tizziba? Ja tahš irr, tad buhs peedohschanaš. Ja tawi grehki buhtu farkani kà affinis, tik leeli un dauds, ka ne debbesš ne semme tohs warretu deldeht:

tatschu teem buhs balteem tapt kà sneegs irr. Utgreeschana no grehkeem irr ihsta grehku suhdsechana; ja winna na ta tizziba tawá firdi irr, tad Kristus nabw' un affinis tew glabbj no grehku fohda. Jesus Kristus isleetas affinis ween, kas us Deewu debbefis brehz, tewim grehku peedohschanu nopeln.

Ta irr ta ihsta behgchana us teem gelbeschana's pilsateem, fur bij drohshiba no ta affinu fohga (5 Mohs. 4, 41.). Mohsus teem Israacka behrneem trihs gelbeschana's pilsatus: Bezer, Ramot, Golan bij atdewis, lai tas, kas zittu zilweku netihfschi bij nosittis, tur nobehdsis drohshchs buhtu preeksch ta affinu fohga.

Un, af Deews, zil reisu meh's farwu tuwaku netihfschi nosittam ar mehli, ar dohmahm, ar eenaidu, ar dusnibu un netaisnibu! Lai behgam eeksch deewischkigas nostumschana's un tizzibas us teem gelbeschana's pilsateem, Deewa schelastibu, Kristus krusstu, un dahrgu nopelnu. Tur atraddisim to ihstu gelbeschana's pilsatu, lai affinu fohgis muhs ne ferr un muns ar to paschu mehru ne mehro, ar fo meh's effam mehrojschi. Winni gelbeschana's pilsati nosihmeja Kristu, Jo Bezer isteiz stiprs tohrnis, un Kristus irr ihsts Bezers, stiprs tohrnis (Salk. w. 18, 10.): ta Zunga wahrds irr stiprs tohrnis, us turren tell tas taisnajs un augsta weeta tohp pasarsgahs. Tas irr tos wahrds Jesus. Un Ramot isteiz augsti zelts, un Kristus irr ihsts Ramot, augsti zelts (Esaj. 52, 13.), tas wissuugstakajs (57, 15.). Jo eeksch ta wahrda Jesus buhs lohzierees wisseem zekkeem to, kas debbefis un wirs semmes un appaksch semmes irr (Wihlip. 2, 10.). Golan isteiz leels pulks, un Kristus irr ihsts Golan, winsch dauds schelastibas un peedohschanas dohd pulkam (Dahw. Df. 130, 7.), winsch baggata un schehliga wisseem, kas winna wahrdu pefaus (Reem. 10, 12.).

Un ta irr ta trescha leeta pee ihstas garrigas Deewa kalposchanas, kas no Deewa atsihschanas nahk, ka no ihstas Deewa atsihschanas nahk atgreeschana no grehkeem un no schihs atgreeschanas, grehku peedohschana. Schihs trihs leetas irr weena leeta, prohti ta ihsta weeniga Deewa atsihschana.

Schi trescha leeta eeksch ta nosihmeta, ka preesteereem bij jaehd no uppureem (3 Mosh. 6, 16.; 10, 13.), tas irr, Kristus nahw' un affinis tizziba peenemt; un ka swehta weetâ bij jaehd, ta irr atgreeschana. Jo ta tizziba zaur Jesus affinin spehzigâ tewi preeksch Deewa til swehtu darra, ittin ka tu nekad grehku nebuhtu darrijs; ta irr ta swehta weeta, kâ praweets (Ezek. 18, 22.; 33, 16.) sakka: Kad tas besdeewigajs atgreeschahs, tad tas winnam neneefa ne buhs kaiteht, ka winsch besdeewigs bijis, un wiffus winna preekschajus grehkus wairs ne peeminneschu.

Rebst, tã Moshus baußliba irr pahwehrsta eeksch garra un jaunas schkihstas dsihwoschanas un Moshus uppuris eeksch ihstas atgreeschanas; ar fo Deewam meef' un dwehseli uppurejam, peenahkamu pateizibas uppuri nessam un winnam ween to gohdu dohdam par winna atsihschanu, taisnoschanu un grehku peedohschanu, lai Deewam ween tas gohds paleek, lai winna schehlastibu pareisi atsihstam, ar mutt' un siridi pateizigi teizam un slawejam muhschigi. Jo ta irr ihsta Deewa kalposchana (Mikus 6, 8.): winsch tewim stahstijis, al zilwees, kas labs irr, un fo tas Kungs no tewim praffa, ne kâ darriht, kas teefa irr, schehlastibu mihleht, un pasemmigi staigahht ar fawu Deewu? Af, kad apgreesifimees, lai grehki mun:3 tohp peedohti? Pee grehku peedohschanas newarr tapt bes atgreeschanas. Kã grehku warr peedoht, fur grehku ne noschello?— Un kã tas grehku warr noschelloht, kas grehku ne gribb atstahht un

dsihwoſchamu ne atjaunaht? Lai Deewſ muhſ wiſſuſ atgreſch Kriſtuſ labbad!

Mu tu ſaproti, ka ihſta Deewa kalpoſchana ſtahw ſirdi, Deewâ atſihſchanâ, atgreſchanâ no grehkeem, zaur ko meefa garrigi mirſt un zilwekſ jaunſ tohp pehz Deewa gihmja. Jo wiſch paleek par ſwehtu Deewa nainmu, kur S. Garſ eekſchâ to Deewa kalpoſchamu turr, jo tur irr tizziba, mihleſtiba, zerriba, pazeetiba, luhgſchana, pateiziba, Deewa teikſchana.

Bet ne tadeht to ſauz Deewam kalpoht, ka Deewam muhſu kalpoſchanas wajadſetu un uſ ko derretu, bet wiſch irr tik labſ un ſchehligſ, ka wiſch labprahti mumſ gribbetu ſewi un ſawu labbumu doht, eekſch mumſ buht, dsihwoht un maſjoht, ja zaur atſihſchamu, tizzibu un atgreſchamu winnu pee ſewim uſnemmam, lai eekſch mumſ ſtrahda.

Tahdi darbi winnam nepatihk, ko wiſch patſ eekſch mumſ nedarra. Tapehz wiſch mumſ pawehlejiſ atgreſteſ, tizzeht, luhgteſ, gaweht, ne ſewim bet mumſ par labbu. Deewam neweens newarr doht woi nemt, labbu woi ſaunu darriht. Ja labbi eſſam, taſ mumſ par labbu, ja ſauni, taſ mumſ par ſaunu. Ko tawi grehki Deewam kaitehſ? — Ja tad Deewſ gribb, lai winnam kalpojam, wiſch to darra muhſu pehz, ne ſewis pehz. Deewſ irr mihleſtiba (I Joh. 4, 16.) un tee winnam kalpo un labbi patihk, kaſ winna mihleſtibu gribb baudiht un kam wiſch warr dohteſ. Ittin kâ behrninſch mahtei labbu darra ſihdalu ſihdams, bet no mihleſtibas. Wehl leelaku ſchehlaſtibu Deewſ darra ſaweem mihlotajeem.

Luhgſchana pehz ihſtas Deewa kalpoſchanas.

Wiſſunwarrenajſ Balditajſ! Neweens Jeſu par ſawu Kungu ne warr ſaukt kâ ween zaur S. Garru, un neweens tewim garrâ un pateſſibâ ne warr kalpoht, ja tawſ Garſ to eekſch winnu ne iſdarra. Wehſ gan ſinnam, ka mumſ peeklahjahſ ſarwaſ dwehſeleſ ſpehku

un meesas lohzeklus pehz taweem bauschleem tewim par gohdu swehtiht. Bet, af Deews, mehs effam nespehzigi, jo no muhsu samaitatahm firdim iswerd launuma ween. Tad nu tu, wissuspehzigajs Deews, parahda pee mums sawu spehku, lai taws darbs effam un eefsch Jesus Kristus us labbeem darbeem fataisiti. Tawa walsstida irr taisniba, meers un preeks eefsch swehta Garra, kas eefsch tahs tewim kalpo, tas tewim irr patihkams. Pasarga mums no wiltibas, lai tewim ar leeku kalposchanu wolti ne kalpojам. Lai no tawa Garra peedsemmam, raksta sawus bauschluss muhsu firdi, saweeno muhs ar Jesu zaur tizzibu un lai no winna ne atraujamees. Dahwini muhsu dwehselehm pestischanu Kristus labbad, lai tas preeks eefsch winna paleef par muhsu stiprumu. Dohd mums to behrnibas garru un lai tas muhsu garram apleezina, ka tawi behrni effam, lai tas muhs schkihsti no meesas un dwehseles apgahnischanas un us wissu labbu skubbina. Tad ween spehtim wissu sawu muhschu pateefigi, bes leekahm bailehm, swehti tewi gohdadami un ka behrni tewim us-tizzedami, sewi un wissas sawas leetas Tewim padoht, pastahwigi tewim kalpohht un labbuma peeanat tawam swehtam wahrdam par gohdu. Us to palihdsi mums, mans Deews, Jesus labba zaur S. Garru. Amen.

22. Rodalla.

Kristus tizzigu pee mihlestibas un dsihwoschanas atlabboschanas ta pasihst, ka kohku pee augteem.

Dahw. Df. 92, 13 — 16. Tas taisnajs sakkohs ka palma kohks, winsch augs ka zeedra kohks us Lihbanu. Kas eefsch ta Bunga nemma stahditi, tee sakkohs muhsu Deewa pagalmjös, pasche wezzuma tee wehl auglus nefs, tee buhs angligi un sakti, ka teem buhs stahstiht, ka tas Bungs tik taisns irr, mans patwehrums un pee winna naw nekahdas netaisnibas.

Ne tas wahrds, bet dsihwoschana parahda, ka tahds ihsts Kristus tizzigs irr, un kas tahds gribb buht,

tas lai us to dsennahs, ka eefsch wiinna mihlestibas, pasemmibas un laipnibas paschu Kristu warr redseht. Jo neweens Kristus mahzeklis ne warr buht, eefsch fam Kristus ne dsihwo. Un tahdai dsihwibai janahf no firds un garra, ka ahbols no ta kohka eefschfiga spehka. Kristus gars lai walda to dsihwoschanâ un Kristum lihdsigu padarra, ka S. Pahwils (Reem. 8, 14.) fakka: zeef no Deewa Garra wadditi, tee irr Deewa behrni; fam Deewa Garra naw, tas winnam ne peederr. Rahds tas gars, kas zilweku eefschâ muddina, tahda wiinna dsihwoschana. Us kristigu dsihwoschanu ta S. Garra gauschi wajaga. Jo dsihwoschana zellahs no garra, woi labba woi tauna. Tapehz tas Kungs pawehlejis pehz S. Garra luhgtees un to paschu irr fohlijis (Luhf. II, 13.). Tas irr tas jaunahs dsunschanahs Gars, kas eefsch Kristus dsihwina us jaunu debbesdsihwoschanu (Tit. 3, 5.). No fchi dsihwa Deewa Garra lai isplaukt tee kristigi tikkumi, ka tas taisnajs fallo ka palma kohks un aug ka zeedra kohks us Lihbanu, fo tas Kungs irr stahdijis.

Tapehz zilwekam eefschfigi wajaga atjamatam tapr eefsch ta garra farwa firdsprahtha, pehz Deewa gihmja; wiinna eegribbeschannahm wajaga pehz Kristus sihmetees jeb pehz Deewa gihmja buht, ka S. Pahwils to fakka (Ewes. 4, 23.), lai irr ahriaga dsihwoschana nahf no firds dibbina un winsch eefschâ tahds pats, kahds ahriagi preefsch zilwekem, un wehl wairak, jo Deews raugahs eefsch slegenibu un pahrbanda firdis un ihkstis (Dahw. Di. 7, 10.).

Un jebschu eefschâ ne essam tif schkihsti ka tee engeli, tatschu pehz ta puhs nopuhstees. Un Deews peenemm scho tizzigu nopuhshanu un muhs schkihsti (Reem. 8, 26.): tas fwehtajs Gars muhsu wahjibahm nahf par paligu un aiestahw muhs ar neistrun najamahm nopuhshanahm. (Ap. darb. 15, 9.):

Kristus affinis muhs schkihsta zaur tizzibu, ka (Ewes. 5, 27.) pee mums nebuhtu nekahds traipekliis, nedf grumbas. Un wehl wairak, muhsu schkihstiba, fwehtums, taisniba ne irr kahda engeta schkihstiba, bet Kristus schkihstiba, Kristus fwehtums, Kristus taisniba, Kristus pats (I. Kor. I, 30.).

Zapehz sawu fwehtumu dauds augstaku buhs tur-reht pahr par engelu fwehtumu, jo tas irr Kristus pats (Jerem. 33, 16.). Un zaur scho bes nopelna dabbutu, no schehlastibas dahwinatu taisnibu un schkihstibu buhtu gan jaatjauno meesa, dwehsele un gars un fwehta dsihwofchana jadsihwo. Ka jaunam palma kohkam mums buhtu jafalko, jaang un japeenemmahs eeksch Kristus. Un zik winsch peenemmahs tizziba un taisna dsihwofchana, zik winsch ikdeenas labbaks tohp un eeksch Kristus dsihwo, tik winsch eeksch Kristus aug. Un to fauz: jalkoht ka palma kohks.

Kristigam zilwekam ikdeenas buhs atjaunatees (Ewes. 4, 23. Koloff. 3, 19.), augt ka palma kohkam un apnemtees sawam wahrdam pa gohdam dsihwoht ittin ka tik schodeen buhtu kristihts un ikdeenas pehz ta nopuhstees, lai ne irr wiltigs Kristus mahzekliis. Ka ikweenam, kam amnats irr, jadsennahs sawu ammatu pareisi isdarriht, tapat mehs eeksch Kristus aizinati ar fwehtu aizaschanu (Ewes. 4, 1.). Un fur tahdas fwehtas apnemshanas naw, tur naw labboschanas, naw jalkoschanas un auguma eeksch Kristus un tam naw Kristus Gars, kas dsihwu darra. Jo ta apnemshana labbu darriht nahk zaur S. Garru un irr ta preekshetzejeja Deewa schehlastiba, kas wissus zilwekus aizina un dsenn. Labbi tam kas tai dohd weetu pee fewim un Deewa gudribas balsi klaufahs, kas zeltmallâ fauka (Sakk. wa. I, 20.). Ko zilweks usskatta, tas winnam atgahdina to radditaju, zaur to Deews winnu fauz un grihb pee fewim peewilkt.

Zif reisi samannam, ka Deews fauz un aizina, tad mums buhs eesahkt labbu darriht; jo tas irr tas labbajs laiks, kad muhs ne aiskawe. Drihs useet laiks, kur muhs aiskawe labbu dohmaht, dsirdeht, runnaht un darriht. To Deewa gudriba jau sinn papreekschu un muhs fauz, lai to laiku ne iskawejam.

Usluhko kohku, tas allasch stahw un gaida faules fultumu un isdewigu gaisu, un irr gattaws to fanemt. Tapat arridsan Deewa schelastiba un debbesu gaischums tewi apspihd, ja pafaule tewim ne leegtu to fanemt.

Updohma sawu ihfu muhschu un zif tu labba ne effi darrijs. Pusmuhscha effi gullejis, to ohtru puffi ehdis un dschris; un kad tew jamirst, tad tu tikkai ka eesahjis dsihwoht un labbu darriht.

Ka zilweks gribb mirt, ta winnam buhs dsihwoht. Ja tu ne gribbi mirt ka besdeewigs, tad nedshwo ka besdeewigs zilweks. Ja gribbi mirt ka kristias zilweks, tad dsihwo ka Kristus tizzigs. Tas dsihwo ka Kristus tizzigs, kas ta dsihwo it ka winnam schodeen buhtu jamirst. Kalpam jastahw gattawam preeksch sawa Kunga nahkt, kad tas fauz; Deews ikkatram fauz zaur nahwi.

Swehtigs irr tas falps, fo tas Kungs nomohda atrohd, kad winsch nahkt, winsch tam wissu sawu mantu ustizzehs (Luhk. 12, 37. 44.). Kursch irr tas, kas nomohda? Tas kas ne leekahs peewilt no pafaules un pafaules behrneem. Tahs apgrehzihas irr ka neaugligi pohtes sarrini, kas labbu kohku maita, ka tas newarr felt un seedeht.

Luhgfehana pehz ihstas atgreefchanas no grehkeem.

Uk zilweku mislotajs, zif brihnischkiga irr tawas schelastibas baggatiba, fo tu pee mums nabbadsineem bes muhsu nopelna parahdi. Tu sawu weenigu dehlu mums dewis un mums wissu dohfi ar winnu. Tu sawu

mihlestibu no muhsu masahm deenahm lihds scho paschu deenu swehti effi apleezinajis. Tu muhschigu meera derringu ar mums gribbi uszelt un nekad ne mittetees labbu darridams. Uk schehligajs Tehws, mehß gahschamees eefsch tawas neismehrosamas apscheloschanas un cedohdamees tawâs swehtâs rohkas. Isdarri pee mums, fo tawß schehligß prahtß irr apnehmees, un dohd mums redseht, ka tawi zelli irr tihra mihlestiba un pateesiba. Uk taupi muhs behdu laikâ, eepreezini tad muhsu firdi ar tarwu schehlastibu, glahbi muhs paschâ grubtâ laikâ, lai mahzamees, ka tewim meera dohmas us mums un tu muhs schehligi usraudsi. Lai tawa mihlestiba schlihtas mihlestibas ugguni pee mums eefschill, lai tewi, sawu Tehwu, no firdß mihlejam, tewim ween peekerramees, tewis labbâ wiffas leetas ajsleedsam un par tarwu gohdibu preezamees. Etiprini muhs zaur tarwu Garru, lai sawu turwaku pateesigi mihlejam un to ne darram, kas winnam prettim un par launu. Sataisi muhs tâ, ka tur nonahkam, fur tewi bes grehkeem warram mihleht un ar wisseem taifneem kohpâ tewim muhschigi gohdu doht. Amen.

23. Rodalla.

Zilwekam, kas eefsch Kristus gribb augt un peenemtees daudskahrtigi no pasfaules faeeschanahm jaatstahj.

Dahw. Df. 84, 2. 3. Zif mihligas irr tawas mahju weetas, af Kungs Zebaot, manna meefa un dwehsele preezajahs eefsch ta dshwa Deewa.

No pasfaules behrnu faeeschanahm tew jarauga atstah, ka tu dauds ar teem kohpâ ne effi. Jo kâ meesai wisßlabbaki irr sawâs mahjâs, tâpat dwehselei, kad ta eefsch Deewa dufß, no kam ta isgahjuse, tur winnai atkal jacecet, ja labkshschanu gribb redseht.

Rabbitai leetai tur wißslabbaki, kur ta raddita, siwi uhdeni, putneem gaisös, kohkam semmê; tikpat dwehselei eeksch Deewa, kà stahw (Ds. 84, 4.): Putns nammu irr atraddis un besdeliga fawu ligfdu. Un kà tas naw labbi, ka meitahm un behrneem kauj dauds pa lauku staigaht (I Mohs. 34, 1.), tàpat arri-dsan naw labbi, ka fawahm dohmahm un wahrdeem dauds waffas dohdi starp zitteem pastaigaht; paturri tohs firds kambari, tad tee tik dauds us grehkeem ne taps kahrinati.

Muhsu Deewa pagalmijös ta Kunga stahditi sallo ka zeedra kohki us Lihbanu (Ds. 92, 14.). Kas irr Deewa pagalmji? Tahs irr tahs garrigas fwehtas deenas, fo firds fwehti un ta eekschfiga fwehtdeena un tas seedots Lihbans tuknesi un garra weentuliba (Augst. Ds. 3, 1.). Melle to un tu warresti pats fewi ismekleht un Deewa brihnumus un fwehtus darbus apdozmaht.

Dascham patihk, gudrus rakstus un smeeklus lasfihk, kas firdi wairak apgrehzina ne ka us labbu mudbina. Kas firdi ne meerina, nedf labbaku darra, to nebuhs ne klaußitees ne runnaht, ne lassihk, ne dohmaht. Ta Kunga kohkeem klahjahs allasch augt un peenemtees eeksch Kristus. S. Pahwils bija tahds, kas zitta neneeka ne sinngjahs, ka ween Jesu Kristu to krusstä fistu (I Kor. 2, 2.). Tapehz tee deewabihjigi Deewa behrni allasch us to dsinnuschees, fluffi un fir-nigä Deewa peeluhgschanä dsihwoht, debbesu garreem lihdminatees un eeksch Deewa duffeht. Ta irr ta augstaka dwehseles duffa. Tapehz weens no teem fazzijis: zil reisu starp laudim esmu gahjis, tik reisu sliktaks esmu pahrgahjis. Zilweku buhschana stahw Deewa lihdsiba. Tapehz Deews zilweku tà nosihme, ka zilweks irr gihmis, kas Deewam lihdsigs (I Mohs. 1, 26.). Jo masaka fchi lihdsiba, jo masak winsch par zilweku isturrams; jo wairak zilweks us Deewu greeschahs, jo lih-

figs winsch Deewam. Ja tas us Deewu gribb gree-
stees, tad lai tas no pasauls atgreeschahs. Rahda
ta sehla, tahds tas auglis. Ja Deewa Gars un
wahrd's ta sehla eeksch tewim, tad buhsi taisnibas
kohks, stahdihts us Deewa teifschanu (Esaj. 61, 3.).

Daschureis wahrd's tohp isrunnahts, woi arri pats
to facki, kas tewim ka dsellons firdi eedurrahs. Tapehz
neweens naw drohschaks un meerigaks ka sawas mah-
jas un kad winsch dohmas un wahrdus firds kambari
paturr. Kad kahds zittu gudru wihru gribbeja isfmeet
ar scheem wahrdeem: kas es esmu, tas tu ne effi;
es esmu zilweks, tapehz tu ne effi zilweks: tad schis
effoht atbildejis: tas naw pareisi spreesfs, eesahz no
mannim, tad buhs pareisi runnahts.

Ja kahds gribb mahzitees labbi runnaht, lai pa-
preekschu mahzahs labbi kluffu zeest; jo dauds plahpahs
naw labbi runnahts. Ja kahds gribb labbi walddiht,
lai mahzahs papreekschu klausiht; jo noweens buhs lab's
waldineeks, kas Deewam pats ne irr paklausigs. Ja
kahds meeru firdi gribb turreht, tas lai sawu mutti
labbi farga un lai rauga labbu apsinnafschanu turreht,
jo launu apsinnafees dohd leelaku nemceru. Bet ir
tahda launa firds zaur atgreeschanu no grehkeem warr
dusseschanu atrast eeksch Kristus. Jo ka Noasa ballo-
dis nekur weetu ne atradde, ka ween schkirsta un tadeht
atpaklat greesahs (I Mof. 8, 9.); tapat Kristus un
winna basniza irr schkirsts ar weenu lohgu un weenahm
durwim, un zaur atgreeschanu no grehkeem pee Kristus
warri eceet. Un ka tas ballodis drihs atnahk us to
schkirstu, ta no pasauls uhdeneem nahzi pee Kristus
drihs, jo zittadi tu dusseschanu ne atraddisi.

Ja stary laudim effi un ar winneem wajaga fa-
eetees, darri to ar bailehm un pasemmibu un ne ar leelu
drohschibu; effi lihdsigs jaunam kohzinam, pee deewa-
bihjaschanas un pasemmibas maides peesectam, lai
wehjsch, kas zeltahs, tewi ne falauja. Daudsreis tas

peewilts, kas drohschi ar pasauli sagahjahs. Rà juh-
rai ne warr tizzeht, tàpat ir pasausei newarr tizzeht.
Winnas luste un preeks drihs par wehtru istaisahs un
winnas lihgsniba dohd nemeeru firdi.

Uk kahda meeriga firds buhtu tam, kas nihzigu
preeku ne mekletu un ar pasauli ne pihtohs! Uk kahda
meeriga firds buhtu tam, kas us Deewa leetahm ween
dohmatu un sawu zerribu us Deewu ween listu! Kahds
preeks tam buhtu eeksch Deewa, kas us pasauseles preeku
ne palautohs! Daschs zilweks ihstu atgreeschanu un
fwehtu firdszillaschanu pee fewim atrastu, fo winsch
pee zitteem laudim pasaude. Sawâ firdi tu atrohdi,
fo tu tabtu no tahs pametti. Rohks wislabbaki aug
fawâ pascha semine, un eekschkigs zilweks firds dibbinâ,
kur Kristus irr.

Lihgsniba un noskumschana stahw zilweku firdi.
Ja to greesi us eekschu, us Deewa leetahm, tad tawa
firds eekschâ pilna lihgsnibas, ja us ahru, us pasauseles
leetahm, tad ta pilna noskumschanas (2 Kor. 7, 10.).

Ziffahrt deewabihjiga dwehsele par faweem grehkeem
irr behdiga, ta fluffam sewi apraud. Za atrohd affaru
akku un awotu, kur ta iknaktis eeksch tizzibas un garra
zaur Jesus wahrdu masgajahs un tihrijahs (1 Kor. 6,
11.), ka ta zeeniga paleek eeeet paslehptâ fwehtâ weetâ,
kur Deews fluffam ar winnu warr runnaht. Zo
Deews irr paslehpts Deews (Esaj. 45, 15.), tapehz
winsch fleppenibâ runna ar to dwehseli (Dseesm. 85, 9.):
es klausifschu, fo tas Kungs tas stiprajs Deews
runna; (Dseesm. 34, 5. 7.): es mekleju to Kungu
un tas mannim atbildeja un man isglahbe no
wiffahm mannahm isbailehm. Kad schis beh-
digs fauze, tad tas Kungs klausija un to is-
pestija no wiffahm winna behdahm. (Dseesm.
5, 4.): Agri, ak Kungs, tu gribbetu mannu
balsi klausiht, rihtos us tewi gibbu fataisitees
un uestattitees. Zo wairak dwehsele no pasauseles

schkirrah's, jo wairaf ta sewim eet eekschâ. Kad tas wezztehws Jehkabs no saweem behrneem un draugeem schkibrabs, Deews un engeli runnaja ar winnu (I Mohs. 32, 24.); jo Deews un engeli mihle schkilstu dwehseli un to ne atstahj weenu paschu.

Luhgschana lai Deews pasarga no pasauls apgahni:
fchanas.

Mans Deews, tu muhs pateefigus effi raddijis, bet meh's meklejam dauds pasauls gudribas. Tu muhsu weenigâ pestischana. Tapeh'z muhs peh'z sawa gihinja effi raddijis, lai ar tewim saweenoti muhschigu preeku baudam. Bet meh's no tewim schkiruschees un sawu preeku meklejam eeksch radditahm leetahm. Zik drihs un lehti firds maldahs, ja no tewim, sawas dsihwibas awota, atkohpjamees. Meh's duffu meklejam, bet nekur pasaulê ne atrohdam. Echehligajs Deews, welz muhs speh'zigi pee sewim. Dohd mums dwehseli, kas tewi ween eekahro. Peepildi muhs ar sawu mihlestibu un dohd mums eeksch Jesus taru laipnibu baudiht, lai tewi augsti isturram un eeksch Jesus swehti un taisni preeksch tewim dsihwojam. Darri muhs par gaischuma behrneem, kas no tumfibas darbeem behg. Lai sawu darbu wirs semmes ustizzigi isdarram, un to laiku, kas mums asleek, lai zaur taru Garru ispehrkam un klussâ sarunnaschanâ ar tewim stahwam. Dohd mums tahdu prah'tu, ka no greh'zigas faeeshanas ar pasauls behrneem fargamees un ja mums ar teem jafaeetahs, lai taws Gars muhs muddina, lai teem libd'si ne turramees, winnu trakkai un leekai dsihwofchanai ne peedohdamees, ka neapgahnitu firdi warram paturreht. Gedahwini mums to paslehp'tu garrigu firds zilweku un to klussu lehnu garru, kas tewim dahrgs un patihkams. Lai muhsu dsihwiba ar Kristu eeksch tewim, sawa Deewa, paslehpjajs ka meh's, kad Kristus sawâ goh'dibâ rahdisees, ar winnu to skattamees un isredseti tewi muhschigi teizam. Amen.

24. *Nodalla.*

No Deewa un tuwaka mihleschanas.

1 Tim. 1, 5. Tas galla mehrkis tahs pawehleschanas irr mihlestiba no schlihtas firds un labbas ap; sinnaſchanas un beswiltigas tizzibas.

Schinnis wahrdds tas apustuls runna no ta augstaka tikkuma, no mihlestibas un isteiz no tahs tſchetras leetas. Ta pirma, ka ta irr tas galla mehrkis tahs pawehleschanas, un bauſlibas peepildischna (Reem. 13, 10.), jo wiſſi bauſchli irr ſanemti eefſch mihlestibas un bes winnas wiſſas dahwanas un wiſſi tikkumi neaugligi un nederrigi.

Ta ohtra irr, ka ſchlihtai mihlestibai buhs zeltees no ſchlihtas firds. Ur to wiſch noſihme Deewa mihleschanu, lai firds irr tihra no paſauls eemihleschanas, ka Zahnis ſakka (1 Zehn. 2, 15. 17.): mihli behnini, ne mihlejeet paſauli, neds to ſas irr paſauls: azzu ſahribu, meefas ſahribu, lep-nigu dſihwoſchanu. Un ta paſaule paeet un winnas ſahriba, bet ſas Deewa prahtu darra, tas paleef muhſchigi. Ras ſawu firdi no tahdas leekas mihlestibas tihrijs, ka wiſch nepalaujahs us nekahdu laizigu leetu ſautſahdu, neds ſawu zerribu us to leef, bet ween us Deewu, tam irr mihlestiba no ſchlihtas firds, ka Uffaws ſakka (Dſeesm. 73, 25. 26.): Ras irr man debbefis? un kad es pee tewim, tad ta ſemme man ne patihf. Jebſchu man arri manna meefa un manna firds pamirſt, tad tu Deews effi mannas firds pawehrums un manna dalka muhſchigi. Tai arriſan jahhdahs ar preeku, ka rakſihts (Dſeesm. 18, 2. 3.): no firds dibbina es tewi mihleju, Bungs mans ſtiprums. Tas Bungs irr mans almina kalns, manna pils un mans isglahbejs, mans ſtiprajs Deews, mans patwehrums, un fo es palaiſchohs, mannas

preefchturramas brunnas un mans pestifchanas rags un mans augsts paglahbjums.

Za frescha leeta irr, ka mihlestiba irr no labbas apsinnaſchanaſ, un ar to wiſch noſihme tuwaka mihleſchamu, lai tuwaku ne mihlejaim pelna labbâ (ta buhtu wiltiga mihleſchana), lai to tihſchi ne kaitinajaim wahr-dôs un darbôs, lai to ne eenihſtam jeb us to ne duſtrojamees ſleppeni woi redſami, ka pehz firds muhs pee Deewa ne apſuhds, kad Deewu luhdsam.

Za zettorta leeta irr, ka mihlestiba irr no beſwiltigas tizzibas, lai ne dſihwojam prettim ſawai tizzibai, Deewu firdi woi wahr-dôs aisleedsam, kruſtâ woi labbâ deenâ, behdâs woi labbâ klahſchana. — Lai tad nu ſchihs iſchettras leetas wehl gaiſchaki iſſtahſtam.

I. Pirmâ kabrtâ S. Pahwiſs ſakka: ta mihlestiba irr taſ galla mehrkiſ taſs pawehleſchanaſ. Za mihlestiba, kaſ no ihſtaſ tizzibas nahf, irr taſ ſwehtakaſs tizzibas angliſ, ko zilwekſ warr iſdoht un Deewam labbaki patihf. Zo Deewſ mums ne uspraſſa leelus, augtuſ un gruhtuſ darbuſ, ar ko winnam buhs kalpoht un wiſch ta wezza Teſtamenta gruhtu Deewakalpoſchamu un liſkumu pulku pahrwehrtiſis eekſch tizzibas un mihlestibas un mums to S. Garru wehl klahtu dewiſ (Neem. 5, 5.): Deewſ ſawu mihlestibu zaur to S. Garru muhf firdis iſlehjiſ. Schee wahrdi rahda kur ta eekſch mums zellahſ.

Zapehz mihlestiba ne irr gruhtſ darbſ, bet deewabihjigam zilwekam weegla leeta. Winna bauſchli ne irr gruhti, kâ S. Jahniſ ſakka (I Jahn. 5, 3.), prohti apgaiſnotam kriſtigam zilwekam, kam S. Garſ labbu prahtu padarra. Deewſ no mums ne praſſa leelu iſmahziſchamu, bet mihlestibu ween. Kur ta irr ſirſniga un beſwiltiga, tur Deewam irr patiſſchanaſ un daudſ wairak ne, kâ pee wiſſaſ paſauleſ gudribaſ. Un kur pee gudribaſ, mahziſchanaſ darbeem un dahwanahm

naw mihlestibas, tur wiss irr nederrigs un nomirris, fà meefa bes dschwibas (I Kor. 13, 1.).

Leelas mahzeschanas rohdaß pee paganeem un fristigeem laudin, warreni darbi pee tizzigeem un netizzigeem, bet mihlestiba irr ihsta fristiga zilweka sime un ischferr wiltigu un pateesu leetu. Kur naw mihlestibas, tur naw labbuma, kautschu dahrgs un leels isliktohs, jo Deews tur ne irr klagt. Jo Deews irr mihlestiba un kas eefsch mihlestibas paleef, tas paleef eefsch Deewa un Deews eefsch winna (I Jah. 4, 16.).

Mihlestiba irr salda Deewam un zilwekeem un tam kas to darra. Jo wissas zittas leetas, fo zilweks mahzahs un isgudro, istehre to meesu un padarra daschas raises, puhlinu un darbu, kas meesu wahrdsina un mohza. Bet ta mihlestiba labbo un spirdsina ir meesu ir dwehfeli, neweenu ne aisteef un dauds auglus dohd. Kam mihlestibas irr, tam ta patte par algu un schi alga irr labba, bet grehka alga irr fauns un launs.

Ikkatrs meefas un dwehseles spehks suhd un pee-kuhst, bet (I Kor. 13, 8.) ta mihlestiba nekad ne peekuhst, jebfchu gan tahs papreefch fluddinas schanas mittefees, un jebfchu tahs wallodas mittefees un jebfchu ta atsichfchana mittefees.

Kas pee muhsu dschwoschanas Deewam patihk, nahk no Deewa; jo winnam tas ween warr patikt, fo winsch paté eefsch mums radba. Deews paté irr ta mihlestiba. Tapeh; no tizzibas zeltahs tas, kas Deewam patihkams, no mihlestibas tas kas zilwekeem par labbu derr bes pascha gohda un labbuma. Tapat lai luhgschana nahk no firds mihlestibas. Jo kahda luhgschana warr nahkt no ruhktas un naidigas firds? Un ja tahds zilwoks wissu pahstaru grahmatu noskaititu, winsch Deewam irr prettim. Ihsta luhgschana irr garrà (Jahn. 4, 24.), tas irr, tizzibà un mihlestibà un ne wahrdoß, fà tas Kungé Kristus ar schehligu firdi

fazzija: Zehws peedohd teem (Luhf. 23, 34.). Kas Deewu ne mihl, tas ne proht luhgtees; kas Deewu mihle, tam irr preeks luhgtees un tas winnam no firds kalpo; kas Deewu ne mihle, tas Deewain ne kalpo, kautschu kalnus fanestu. Tapeh; zilwekam ta irr derriga leeta ween, kad Deewa mihlestibu eeksch winna pamohdina.

Ko kristigs zilweks darra, to lai tizziba darra zaur mihlestibu, ka dwehsele wissu darra zaur meesu. Ko tu ehdi, dserri, dsirdi, runna, flawaji un sohdi — to wissu darri eeksch mihlestibas, ka Kristus wissu darrija. Ja sawu tuwaku usskatti, usskatti winnu ar schehlastiba; ja to klausi, klausi ar mihlestibu; ja ar to runna, runna ar apscheloschanu.

Ja mihlestibas sakne eeksch tewim allaschin paleef zaur tizzibu, tad tu labbu ween darrisi un Deewa bauschslus peepildisi (I Kor. 16, 14.), jo tee irr fanemti eeksch mihlestibas. Ka arridsan kahds mahzitajs fakka: Tu Deewa mihlestiba eeksch swehta Garra, tu dwehseles saldums un weeniga zilweku dsihwiba! Kam tu ne effi, tas dsihws buhdams irr nomirris; kam tu effi, tas preeksch Deewa nefad nemirrt. Kur tu ne effi, tur zilweka dsihwiba naw kas zits ka mirschana; kur tu effi, tur zilweku dsihwiba irr muhschigas dsihwibas nomannischana. Redseet, ta ta mihlestiba irr to bauschslu galla mehrkis.

2. Ka zilwekam Deewu buhs mihleht no schkistkas firds. Sirds lai irr bes pasawles eemihleschanas un Deews lai irr winnas augstaka manta un dalka (Dseesm. 16, 5.): tas Bungs irr manna teefa un manna dalka, tu paglabba mannu eemantoz jamu teefu; (Dseesm. 37, 4. 18.): Tas Bungs pasihst to firdsflaidru deenas un winna manta paliks muhschigi. Seepreezajees ar to Bungu, tad winsch tew dohs tawas firds luhgchanu. Deews lai irr zilweka firds preeks.

Lai muhsu dwehsele Deewu mihle par wiffahm leetahm, jo winsch irr tas augstakajs labbums un labs ween. Jo winsch naw kas zits ka ween, schehlastiba, mihlestiba, laipniba, pazeetiba, peetizziba, pateesiba, prezks, meers, lihgsniba, dsihwiba un fwehtiba. To wiffu winsch Kristum atdewis; kam Kristus irr, tam irr wiffas schihs leetas. Kas Deewu eemihl, tas Deewa schehlastibu, pateesibu un wiffu labbu eemihl.

Jhsts Deewa mihlotajs to mihle, kas Deewam irr mihlsch, un tam reebj, kas Deewam irr prettim. Tapehz eemihle taisnibu, Deews irr ta taisniba; eemihl pateesibu, Deews irr ta pateesiba; eemihl apschehloschana, Deews irr ta apschehloschana; eemihl lehnprahstibu un pasemmibu, jo Kristus irr lehnprahstigs un pasemmigs. Jhsts Deewa mihlotajs eemihst wiffu launu, jo tas Deewam irr prettim un wella darbs. Tapehz eemihsti mellus, jo wels irr melkons — un ta irr ar wiffu launu. Jo kas launumu eemihlejis, ka mellus, netaisnibu un zittas tahdas leetas, tas irr wella behrns (Jahn. 8, 44.). Un ikkats, kas Kristu sawu pestitaju eemihl, tas arridsan winna pasemmibu, lehnibu, pazeetibu un fwehtu dsihwoschana mihle un irr Deewa behrns.

Tahdu mihlestibu no schlihkstas firds isluhdsees no Deewa, lai tas to eeksch tewim eededfina zaur Kristus mihlestibu. Un to winsch labprahsti darra, ja tu winnu luhdst un tawu firdi us to nodohdi, ikdeenas, ir it azzumirkli. Ja schi mihlestiba atdsiffinajahs, ir daschubrihd isdseest, ka tu krihti: tad pazettees atkal, eededfina to atkal, jo ta muhschiga gaisma, Deewa mihlestiba, naw isdsiffuse un atkal tewi apgaismohs. Bet luhdst Deewu ikdeenas, lai tas tai mihlestibai leesmai tawá firdi netauj nodsi. Ta irr mihlestiba no flaidras firds, kas flaidra irr no pasaules eemihleschanas.

3. Mihlestiba no labbas apsinnaſchanas irr tuwaka mihleſchana. Deewa un tuwaka mihleſchana irr kohpâ weena patte, fo newajaga iſſchirt. Deewu labbaki ne warri mihleht kâ tuwaku mihledams. Jo fas fakka: es mihleju Deewu, un eenihd fawu brahli, tas irr melkalis; jo fas fawu brahli ne mihle, fo tas reds, kâ tas Deewu warr mihleht, fo tas ne irr redſejis: Un ſchis bauſlis mums irr no winna, ka tam, fas Deewu mihle, arridsan fawu brahli buhs mihleht (I Jah. 4, 20.). Tas irr, Deewa mihleſchana ne warr mahjoht tahdâ ſirdi, fas zilweku eenihst. Ja tu ſchehligs ne effi fawam brahlim, fo tu redſi un kam ſchehlaſtibas wajaga, kâ tu Deewu mihleſi, kam tewis newajaga?

Tizziba ſaweeno ar Deewu, mihlestiba ar zilwekeem (I Jah. 4, 16.): fas eelſch mihlestibas paleef, paleef eelſch Deewa un Deews eelſch winna. Kâ meesa un dwehſele kohpa zilweku padarra, tâpat tizziba un mihlestiba kohpâ padarra ihſtu Kristus tizzigu. Deewam labſ prahts us wiſſeem zilwekeem; kam arri tahds labſ prahts, tas irr weenâ prahtâ ar Deewu, un kam naw, tas irr Deewa prettineeks, ja wiſſch tuwakam prettineeks.

Mihlestibas tikkums irr par ſawa tuwaka wahjibu apſchehlotees (Gal. 6, 1.). Jo ta irr kâ ſpeegelis, fur tu fawu paſchu wahjibu warri nomamiht, ka tu patſ zilweks effi. Tapchz tewim peenahkabs irr winna wainas un naſtu pazeetigi, paſemnigi un lehni neſt (Reem. 15, 7.).

Tee, fas ne tiſſchi un no launa prahta, bet ne-tiſſchi un pahſteigti grehko, drihs apkerrahs, fawu wainu atſiſt-un ſewi ſohda. Par tahdeem jaapſchehlo-jahs; un fas to ne darra, teem naw Kristus lehns prahts. Jo fas par ſawa tuwaka wainu tulihht no-

spreesch bes kahdas schehlastibas, tas rahda, ka no Deewa Garra un mihlestibas neka winnam naw un ka Deews ne irr eeksch winna. Jhsts Kristus tizzigs, kas ar Kristus Garra swaidihst, tas zittus zilwekus paness ar apsehlofchanu un mihlestibu, ka Kristus arridsan darrijis un mums preekschsihmi pamettis. Pee tahs apskattees pats un ja atrohdi, ka tu tuwaku ne mihle, tad sinni ka Deewa mihlestibas, ir pascha Deewa tewim naw. Tad sabihtstees, atgreesees, fahidstinajees ar sawu tuwaku un Deews ar sawu mihlestibu atkal pee tewim nahks. Tad wiss, ko zilweks eeksch mihlestibas un tizzibas darra, irr labs un swehts. Tad zilweks ar preeku Deewa mihlestibu un schehlastibu isdarra, jo ta eeksch winna miht un winnam irr preeks labbu darriht (Jerem. 32, 41.).

Wiss zits eeksch zilweka bes mihlestibas irr no wella zehlees un tauns no pirma galla. Jo tapehz wels labbu ne warr darriht, ka tas ne Deewu ne zilwekus mihle, un wiss ko tas darra irr wissai tauns. Jo kas pee wissas sawas darrischanas ween us Deewa negohdu un zilweku pohstu dohma. Un lai tahdu eenaidu labbaki isdarra winsch mekle naidigas firdis, zaur ko winsch sawu dufinibu un skaudibu isdarra. Pee ta warr noprast, kurri Deewa behrni un kurri wella behrni (I Jahn. 3, 10.).

4. Mihlestiba no beswiltigas tizzibas irr, Deewu mihleht tikpat labba ka tauna deena. Kas Deewu no firds mihle, tam tas patihk, kas Deewam patihk, tas ir to frustu, ko Deews suhta, mihlu turr; ka pee sawa Runga Kristus redsam, kas labprahiti sawu frustu usnehmahs, jo tas bij Deewa prahts (Luhk. 12, 50.): man buhs fristitam tapt ar weenu fristibu, un ka man irr tik bail, teefams tas irr pabeigts. Ta wissi tee, kas Kristus deht mohkas zeetusch, sawu frustu ar preeku nessusch.

Kas Deewu no firds mihle, tam frusts ne irr gruhts, jo tas frusts irr Kristus juhgs (Matt. II, 29.). Tas magnehta almins uswell gruhtu dselji; ka tas deb- besu magnehts, Deewa mihlestiba, ne uswilks frusta nastu, ka ta paleef weegla un leega, kad zilwekam sirdi aisnemn? Un ja zukkuris ruhktas sahles saldas darra, ka ta salda Deewa mihlestiba ruhktu frustu nedarritu saldu? No ta ta leela pazeeschana un drohschibu pee teem mohziteem kristigeem laudim zehlusfees, jo Deewos tohs ar farwu mihlestibu peedsirdijis.

Luhgschana pehz Deewa un tuwaka mihleschanas.

Alf Jesus! tawa mihlestiba tewi dsinnuse, muhsu pestifchanas darbu pabeigt. Ir pee Deewa labbas roh- kas sehдинаhts tu muhs schehligi peeminni, par mums luhdsi un mums fwehtibu peesufhti. Tu effi ta muh- schiga mihlestiba un tewim preeks mums labbu darriht, lai tarwu spehzigu mihlestibu sirdi usnemnam. Swehta mihlestiba, pagohdini sewi eeksch mums un atnemim nohst, kas tewi kawe pee mums nahkt. Darri muhs tizzigus zaur farwu schehlastibu, padarri muhs par schehlastibas traufkeem, fur tawas mihlestibas straume warr eetezzeht. Dohd mums mihligu prahtu, lai tewi mihlejam, jo tu muhs papreekschu mihlejis, un lai ikweens proht ka tawi behrni effam, kad farwu tuwaku no firds mihlejam. Isdelde eeksch mums eenaidibu, atnemim kuhtribu, isdsenn skaudibu, no- nahwe wezzu zilweku. Jesus, atjauno farwu gibmi eeksch mums, tad no tewim effam schehlotti pehz pateesibas un tawi kalpi pehz tawas patifschanas. Lai tawa mihlestiba muhs atdsihwina, spirdsina, tihri, pamuddina un spehzina, tad staigasim mih- lestiba un darrifim, kas tewim patihk. Amen.

25. Modalla.

No tuwaka mihleschanas fewischki.

2 Petr. 2, 19. Wo kam kahds pahrwahrehts, tam pascham kalps winsch irr.

Gruchtakas un zeetakas kalposchanas naw par to, kaunahm kahribahm, un ihpaschi, cenaidibai kalpoh, jo ta zilwekam mees' un dwehseli faista, ka ne dohmas winnam brihwas naw. Kas mihlestibai klausa, tas irr brihwneeks, jo winsch naw dsimts kalps dusnibai, melloschanai, skaudibai, lepnibai, naudas kahroschanai. Ta mihlestiba winnu no tahdeem breefsmigeem grehkeem isfarga un atfwabbina. Tahds irr ihstis brihwneeks eeksch Kristus zaur brihwibas garru, jo fur gars irr, tur irr brihwiba (2 Kor. 3, 17.). Kas eeksch Kristus mihlestibas staiga, naw wairs dsimts kalps meefas eekahroschanahm, jo tas mihlestibas gars no Deewa winnu tihrijis no meefas kahribahm. Deewa mihlestiba isplahtahs pa wisseem zilwekeem, ka wiina wahrds tikpat ka wissa pasauale apleezina. Winsch wisseem zilwekeem to debbest dewis, kas wissus feds un tikpat mannim irr ka mannam tuwakam; ir faule mannim peederr ka mannam brahlim, tam augstakam ka tam semmakam ja pahrtteek no tahs paschas faules, semmes, gaisa un uhdens (Matt. 5, 45.). Kahds prahts Deewam us mums, tahdu lai turram us tuwaku. Jo Deews pat's par preekschsihmi mums dewees, ka winsch weenadu prahtu turr us wisseem, wissus weenlihdst mihle. Winsch muhs wissus mihle eeksch Kristus un ne usluhko zilweka gihmi jeb nopelnu. Tahdu prahtu lai ir mehs us sawu tuwaku turram, jo ka mehs ar sawu tuwaku darram, ta winsch ar mums dorrihs. To winsch mums sirdi lizzis, lai to drohschi sinnam, ka mums tahdu prahtu us tuwaku buhs turreht, kahdu winsch us mums turr.

To warram noprast pee farwaš firdeš un apsinna-
 fchanas, tur buhs ismekleht un israudsiht, kahti ar
 farwu tuwaku effam, woi labbi woi launi; jo tahdi
 paschi arridsan buhsim ar Deewu. Ra ar farwu tuwaku
 darram, ta Deews darrihs ar mums (Dseesm. 18, 26.):
 pee teem schlihskeem tu effi schlihs un pee teem
 pahrwehrtiteem tu effi pahrwehrtihts. Tas irr
 ta saprohtams: ja tawa firdeš tuwakam prettineeze, tad
 Deews taws prettineeks. Tad nu muhsu tuwaks mums
 nolikts par pahrmekleschanu, woi tu Deewu ihsti mihle;
 jo Deewam tawas kalposchanas ne putteklišcha wehrts
 ne wajaga, bet tawam tuwakam wajaga.

Tapehz Deews wissu us tuwaku norahdijis un mums
 noteizis, lai pehz winna sihmejamees un allaschin farwam
 tuwakam tahdu prahtu rahdam, kahtu winsch mums
 rahda. Jo neweens, kas ar farwu tuwaku naw salih-
 zis, Deewa schelastibu warr dabduht. Ta salihdsina-
 schana ar Deewu jau padarrita. — Wissas pasaules
 grehti irr nomakfati un pilnigi peedohti zaur Jesus
 Kristus mirschanu. Mehš wissi effam tas kalps, kam
 tas kehninsch wissus parradus no schelastibas atlaide,
 kad tam nebij ko makfah. Bet pehz, kad tas kalps ar
 farwu brahli tik neschehligi darrija, tas kehninsch scho
 farwu schelastibu atnehme atpakkat un to blehdigu kalpu
 winna neschehlibas labbad pasuddinaja un pehz tam
 tahds spreedums spreestis: Ta jums mans debbesu
 Tehws arridsan darrihs, ja juhs ne pamettis
 feet no firdeš ikweens farwam brahlim winna
 pahrkahpfschanas (Matt. 18, 35.). Ar to mehru,
 ar ko juhs mehrofeet, jums atkal mehrohs
 (Luhf. 6, 38.).

Tad nu deenu muhschu ikkats zilweks ne sewis lab-
 had scheitan irr, bet tuwaka labbad. Jo tas bauflis
 tahs tuwaka mihleschanas irr tahds stiprs, ka to pahr-
 fahpdams zilweks Deewa schelastibu pasaud un no
 Deewa taisnibas tohp pasuddinahs.

Ja to wehrâ liktum, tad zilweks ar zilweku ne dusmotu un (Ewes. 4, 26.) faulei ne kautu noeet pahr sawu dusmibu. Zehschu Kristus pee krusta stabba mirstocht wiffas pafaules grehkus weenureis un pilnigi nomaksajis un deldejis un tas muhschigs kehniensch muhsu leelus grehkus winna labbad peedewis, tatschu ja sawu tuwaku ne mihlejam, bet eenihstam un tam ne peedohdam, tad wifs Kristus nopelns, kas mums muhschigu dsihwibu dohd, irr pee mums pasuddis un pawelti.

Un Deews muhs tik lohti us tuwaka mihleschanu norahdijis, ka winsch negribb mihlehts buht no mums, ja tuwaku ne mihlejam; ja pee schi wainigi effam, ir pee winna buhfin. Tadeht Deews weenu zilweku naw labbaku darrijis par ohtru, lai zits zittu ne nizzinajam un zits par zittu ne lepnojamees, bet ka weena Zehwa behrni mecrâ un weenprahtibâ dsihwoja un meerigu firdivurram.

Ja sawu brahli nihsti, tu Deewu nihsti, kas to aisleedsis un Deews tewi eenihst; ja sawu brahli nizzini, Deews tewi nizzina. Un tahda irr tawa teesa un pasuddinaschana un tewim grehku peedohschana, Kristus dahrgs nopelns un pestischana reisê pasuhd.

Jo muhicham Kristus affinis, kas no mihlestibas isleetas, ne warr eemantocht ar laumu naidigu firdiv. Jo winna lihdsibâ (Matt. 18, 26.) skaidri redsam, ka Deews tik daudi ne dusmojahs par to leelu parradu, ka par to neschehlibu; to parradu winsch atlaisch, to neschehlibu ne peedohd. Lai tad allasch peeminnam scho spreedumu: Tapat mans debbesu Zehws jums arridsan darrihs.

Luhgshana pehz ihstas tuwaka mihleschanas.

Tu Deews tahs mihlestibas, dohd mums mihligu prahtu un lai tawa schehlastiba eeksch Kristus muhs passubbina sawu tuwaku mihleht. Zedsenni no muhsu firds wiffas launas dohmas no zitteem, zeetibu un

nizzinaschanu. Lai kà schehliga Zehwa behrni tarwàs pehdàs minnam, schehligi effam kà tu schehligs effi, peedohdam kà tu peedohdi. Genaid's un skauschana zekahs no wella, ar fo winsch tohs mohza, fo winsch kalpinajis. Af Deew's atraisi muhs no winna walgeem, lai eenaidu ne turram pret neweenu un lai zaur nesaderrigu prahtu farwu schehlastibu ne pasaudam. Tarw's behrns Jesus muhs wiifus ar farwahm dahrgahm affinim atpirzis un par besdeewigeem mirris; lai winnam paktal dsennamees, fa zaur winna spehku mihlestibu parahdam draugeem un eenaidneekeem. Kas brahli eenihst, tas irr fleykawa un mehs sinnam ka fleykawam ne irr muhschiga dsihwiba, fa neschehliga teesa usees teem neschehligem. To dohd mums apdohmaht, lai nikneem meesas darbeem atsakkam in farwu tizzibu eeksch mihlestibas darbeem rahdam. Vee ta pasihfi, ka Jesus mahzekli un tawi behrni effam. Af Deew's, darri un raddi eeksch mums tahdu prahtu Jesus labbad. Amen.

26. Rodotta.

Rapeh; tuwak's irr mihlejams.

Reem. 13, 8. Ne effect neweenam fo parrada, bes ween ka juhs zits zittu mihlejeetes, jo kas zittu mihle, tas to bauslibu irr peepildijis.

Mehs pee ta praweefcha Mikus (6, 6.) lassam schihs waizaschanas un atbildeschanas: Ar fo es tam Kungam pretti eeschu? woi ar klannischanu preefsch ta augsta Deewa? woi ar dedsamu uppuri eeschu prettim, woi ar godschaftigeem telkeem? — Woi tam Kungam labs prahts buhtu pee tuhkstoscheem auneem, woi pee desmits tuhkstoschahm eljes uppehm? — Zeb woi es farwu pirms dsimmuschu dohschu preefsch mannam pahrschapschanahm, farwas meesas auglus preefsch farwas dwehfeles grehkeem? — Winsch tewim stahsti-

jis, af zilweks, kas labs irr un ko tas Kungs no tewim
prassa ne ka to: darriht kas teesa irr, schehlastibu mih-
leht un pasemmigi staigaht ar tarwu Deewu.

Schinnis wajaschanas un atbildeschanas tas pra-
weets mahza, kurra ta ihsta Deewa kalposchana, ka
ta naw abrigi likkumi jeb uppuri. Ko zilweks Deewam
warr doht? Wiss Deewam peederr un winnam ne
wajaga no muins dabuht. Ir zilweku uppureht winnu
ne falihdsina. To winsch naw pawehlejis un tas win-
nam prettim un buhtu par kaunu tam weenigam uppu-
rim, ka Kristus neffis, kam Deews bij nolizzis, lai
winsch pafaules grehtus nefs (Jahn. I, 29.).
Bet ihsta Deewam patihkama kalposchana stahw eek-
schâ, schlihtstâ tizzihâ, ko tas praweets sauz: darriht
kas teesa irr, schehlastibu mihleht un pasemmigi stai-
gaht (Dseesm. 51, 19.): tee Deewa uppuri irr
fatreeks gars, fagraustu un falaustu firdi tu
Deews ne smahdesti.

Ihstai Deewa kalposchanai janahk no firds dibbina,
no tizzibas, mihlestibas un pasemmibas, us to tas apu-
stuls Pahwils muhs skubbina Reem. 13, 8 — 10.
Schee wahrdi islawe tuwaka mihleschanu, ar ko ihsti
Deewam kalpo. Jo Deewam ar to ween warr kal-
poht, ko winsch eeksch muhsu firds isdarra un Dee-
wam kalpoht irr tuwakam kalpoht ar mihlestibu un
labbu darbu.

Us to tas apustuls muhs muddina ar tahdeem mih-
leem un dahrgeem wahrdeem, fazzidams, ka wissi
kriftigi tikkumi eeksch mihlestibas faeetahs un ka ta irr
tahs bauflibas peepildischana. Ar scho wahrdu
winsch ne gribb isfazziht, ka ar farwu mihlestibu to
bauflibu pilnigi warretum isdarriht un zaur to muhschigu
dsihwibu eemantohk (ko gan warretum, ja muhsu mih-
lestiba buhtu pilniga); bet winsch ta gribb nosihmeht
zik augsta un dahrga ta mihlestiba irr un zik lohti
wajaga pehz tahs dsihtees. Muhsu taisniba un sweh-

tiba stahw us Jesu Kristu un winna dahrgu nopelnu, fo zaur tizzibu sewim par labbu eemantojam.

No schihs taisnibas nahk mihlestiba un zitti labbi tikkumi, fo fauz (Bihlip. I, II.) augtus tabs taisnibas Deewam par flawu un gohdu. No wisseem tas dahrgakajs irr mihlestiba, lai tapeh3 wehl no tabs runnajam, zik lohiti wajadsiga ta irr.

1. To wisswairak noprohtam no ta wahrda (I Jahu. 4, 16.). Deews irr ta mihlestiba un kas eefsch mihlestibas paleef, tas paleef eefsch Deewa un eefsch winna. Kam ne tiftu eefsch Deewa palikt un ka Deews eefsch winna irr? Tur prettim, kam tiftu eefsch wella buht un ka wels eefsch winna irr? un tas noteef zaur eenaidibu. Jo wels irr zilweku eenaidneeks, Deews zilweku mihlotajs. S. Jahnis tanni weeta fakka: ikkats kas mihle, tas no Deewa peedsimnis un Deewu pasihst. Un (3, 10.): pee ta tohp sinnami Deewa behrni un wella behrni. Woi tas preeku nedohd, Deewa behrns, no Deewa peedsimnis buht un Deewu pasiht? Kas mihlestibu firdi ne turr un nekad winnas spehku, dsihwibu, laipnibu, lehnibu un pazeetibu naw samannijis, tas Deewu ne pasihst, kas ween mihlestiba irr. Jo Deews un Kristus ikkatram firdi janomanna un japeedsihwo. Ja kas no mihlestibas ne ka ne sinn, ka tas Kristu warr pasiht, jo Kristus mihliba un lehniba ween irr? Kas to proht un isdarra, tas Kristu pasihst, ka S. Pehters fakka (2 Pet. I, 8.): ja mihlestibu darriseet, ta juhs neaugligus ne atstahs eefsch Kristus atsihschanas.

2. Tas Rungs fakka (Jahu. 13, 35.): pee ta wissi nomannihs, ka juhs manni mahzekli effect, ja jums mihlestiba fawâ starpâ irr, ka es juhs esmu mihlejis. Tad nu, Kristus mahzeklis, naw ween tas, kam kristigs wahrds irr un kas ar mutti

winnu apleezina, bet tas, kas eefsch Kristu tizz, winnu mihle, winnam pakkal staiga, eefsch winna dsilywo, winnam ihsti peederr, no winna labbu dabbu un mihlehts irr un kam muhschiga dalla pee Kristus. Kam Kristus mihlestibas naw, tam naw daltas ar Kristu, tam naw tizzibas un to Kristus par faru mahzekli ne peeneimm. Ra ahbolu pee gahrduma, puffi pee smarshas pasihst, tapat Kristus tizzigu pee mihlestibas.

3. S. Pahwils fakka (I Kor. 13, 2.), ka wiffas augstas dahwanas ne neeka naw bes mihlestibas. Dauds wallodas mahzeht, dauds noslehpumus sinnaht, brihnumus darriht ne parahda Kristus mahzekli, bet ta tizziba, kas eefsch mihlestibas spehziga. Deews mums naw pawehlejis, brihnumus un gruhtus darbus darriht, bet mihlestibu un pasemmibu. Deews pastara deena ne prassih, woi tu dauds wallodas un augstas mahzischanas galwa effi turrejis, bet woi tu eefsch tizzibas mihlestibu darrijis. Lassi jelle Matt. 25, 35. u. t. pr. Tapehz S. Pahwils fakka (Gal. 5, 6.): ka eefsch Kristus nedf apgraisichana ko spehj, nedf preefschahda (tas irr, ne gobda fahrta, ne garrigas dahwanas), bet ween ta tizziba, kas zaur mihlestibu irr spehziga.

4. S. Zahnis fakka (I Zehn. 4, 20.): Ja kas fakka: es mihleju Deewu un eenihd faru brahli, tas irr melkulis. Jo kas faru brahli ne mihle, fo tas reds, fa tas Deewu mihlehs, fo tas ne redsejis: Un schis bauflis mums irr no winna, fa tam, kas Deewu mihl, arridsan faru brahli buhs mihleht. Deewu newarr mihleht, ja tuwaku ne mihle; kas tuwaku ne mihle, tas irr Deewam prettineeks. Kas zilweku eenaidneeks, tas irr Deewa eenaidneeks, jo Deews irr zilweku mihlotajs.

5. Mihlestiba irr pasauls likkums, no kam zilweku zilti wifs labbums nahf un bes kam tai janihkst. Kur

pee zilwekeem kas labš noteek, tas no mihlestibas plaukst. Tapehž S. Pahwils to fauz (Kol. 3, 14.) par pilnibas faiti un (Reem. 12, 9.) winnas brangus augtus stahsta. Tapehž tas Kungs mahza (Matt. 7, 12.): wiffu, ko juhs gribbeet, lai tee zilweki jums darra, to darrait ir juhs teem, fchi irr ta banfliba un tee praweefchi. Un pascha zilweka firds to jau mahza, ka no ta Reemeru Kaisara Sewerus stabstihšs, kas schohs wahrduš: Ko tu ne gribbi, lai tewim ne darra, to ir zittam pats ne darri, allasch muttê turrejis un par likkumu rakstôs eelizzis.

6. Mihlestiba irr muhschigas dšhwibas jauka lihdsiba un nomannischana. Jo zil tas jauks buhs, kad tee isredseti sawa starpâ mihlesees, preezasees eeksch laipnibas un lehnibas kohpâ dšhwos — to neweens scheitan sawa prahtâ newarc sanemt. Wifs tas notiks mihlestibâ. Kas nu scheitan tahdas dšhwoschanas lihdsibu gribb redseht un no tahs ko baudiht, tas leelu lihgsimibu dabbuhs un sawai firdi duffu un meeru eemantohs.

7. Jo skaidra, firsniga un karsta ta mihlestiba, jo wairak ta eeksch Deewa wihses, jo eeksch Deewa, Kristus un S. Garra ta par wiffahm irr tibra, firsniga, karsta, augsta un fwehta. Skaidra mihlestiba tam, kas ne sawa labbuna deht, jeb pats ko eemantodams zittu mihle, bet Deewa labbad, kas muhs tik skaidri un bes kahda pelna mihle. Kas sawa labbuna deht tuwaku mihle, tam naw skaidras mihlestibas, naw Deewa mihlestibas. Jo pee ta warr ischkirt paganu mihlestibu un Kristus mihlestibu. Kristigs zilweks sawu tuwaku Deewa un Kristus labbad mihle, schikhtsi un pawelti un wiffus zilwekus eeksch Deewa un Kristus mihle. To pagani naw sinnajuschi un sawu labbu firdi ar leeku gohdu un fahribu opgahnijuschi. No firds

mehs tuwaku mihlejam, ja to bes wiltus darram, ja mihlestiba no firds nahf un ne no muttes, zaur fo daschs irr peewilts. Karsta mihlestiba irr tam, kam irr dauds apscheloschanas, kas sawa tuwaka behdas turr ka sawas paschas, kas gribbetu, ja spehtu, sawu dschwibu zittam eedoht, woi par zittu atdoht (1 Joh. 3, 19.), woi preeksch brahteem nolahdeti buht, ka Moshus (2 Mosh. 32, 32.) un Pahwils (Reem. 9, 3.).

8. Tadeht ir eenaidneeki ja mihle, ka tas Kungs sakka (Matt. 5, 44.): Mihlejeet sawus eenaidneekus, wehlejeet labbu teem kas juhs nolahd, darreet labbu teem kas juhs eenihd, luhdseet preeksch teem, kas juhs apfaintina un waja, ka juhs tohs peet behrni sawam Tehwam debbesis. Jo ja tikkai teem labbu darreet kas juns labbu darra, un tohs mihlejeet kas juhs mihle, fo juhs wairak darreet ne ka tee pagani darra? Pee ta israhdahs kristiga zilweka tikkums un gohds, ka winsch sawu pahrgrohsitu firdi sawalda, meesu un affinis nospeesch, pasauli un wissu laumu ar labbu un ar tizzibu uswahr (Reem. 12, 21.). Kad Deews (2 Mosh. 23, 5.) pawehlejis: ja tu redst sawa eenaidneeka wehrfi jeb ehjeli malda-meess, woi appaksch nastas pakrittuschu, tad ne pamett to tahdai, bet atstahji sawu darbu tam par labbu — tad S. Pahwils to peeminmedams (1 Kor. 9, 9.) sakka: ja Deews par lohpeem gahda, woi winsch dauds wairak to ne darrihs muhsu deht? Un winsch mahza (Reem. 12, 20.): ja taws eenaidneeks isfalzis, ehdini to u. t. pr. Tapehz tas naw gan, ka tu zilwekam laumu ne darri, ir sawam eenaidneekam ne, bet tew labbu buhs darriht, zittadi Deewa behrns nebuhsfi un tuwaku ne mihlesi.

9. Kas kristigu mihlestibu ne turr, tas atlauschahs nohst no Kristus garrigas meefas, no kristigas basnizas un re eemanto Kristus dahwanas (Ewes. 4, 5.). Ka lohjekli no galwas atrauti, no ta spehku un dschwibu

newarr dabbuht, bet irr nomirruschi; tãpat tee, kas eeksch miblestibas ne dsihwo, atschirrahš no sawas galwas Kristus un no wiina dsihwibas pilnibas ne dabbu. Tapehž S. Zahnis (1 Zahn. 3, 14.) fakka: kas brahli ne mihle, tas paleef eeksch nahwes, tas dsihwš buhdams irr mirriš.

10. Wissas labbas dahwanas un wissa swehtiba no Deewa jaluhdsahš, un bes luhgschanahin naw waliga, naw preeka, naw pestischanas, naw swehtibas; bet Deewš ne kahdu luhgschanu ne paklausa, kã ween to, kas no miblestibas un tizzibas nahk, kã tas Kungs fakka (Matt. 18, 19.): ja diwi no jums weenã prahtã wirs semmes fateef jebkurras leetas dehl, ko tee gribb luhgt, tad mans Tehws, kas debbefis irr, to teem dohs. Tã mums mihligi jadsihwo, tad mums buhs meers un saderriba; fur meers, tur tas meera Deewš (Meem. 15, 13. 33.) un fur tas meera Deewš, tur tas Kungs sohlijis swehtibu un dsihwibu arweenim un muhschigi (Dseesm. 133, 3.).

Luhgschana pehž tahdas firds, kas tuwaku mihle.

Wissufinnatajš Deewš! tu pahrbaudi firdis un ihstis; tawas azzis skattahš pehž ihstenas firdstizzibas un dohmahin, bet tu eeksch mums atrophi dands negantibas, netikkumu un launuma, kas tawai swehtai buhschanai reebj. Bet zaur paschu spehku ne warram labbaki buht nedš sawu launu firdi ihsti isdseedinaht. Tad nu sawuš grehkuš un sawu nespehžibu pasihdami mehš pee tewim nahkam luhgdami: dohd mums sawu prahtu. Tu effi tã miblestiba, af lai ta pee mums nahk un zaur sawu swehtu Garru muhs usflubbina Terwi par wisfahm leetahm un tuwaku kã pats sewi mihleht. Uplahpe un isdelde eeksch mums eenaidibu un firdšjectibu. Un kã neweens tewi ne mihle, kas us sawu tuwaku

tahdu mihlu prahthu neturr, tà lai tawš Gars tahduš taisnibas auglus eeksch mums radđa, ka pee sawas pašas mihligas firdš taisni nomannam, ka tawi behrni essam. Bes mihlestibas mehš essam skannigs warsch un swannigs swahrguls; un jebšchu ar leelu gudribu apdahwinati, tomehr plikki un neaugligi kohki, kam tizzibas sakne truhkst. Stahdi tu, al Deews, eeksch mums sawu mihlestibu, lai augligi taisnibas kohki tohpam, zaur sawu spehku un pehž tawa prahta tewim patihkami eeksch Kristus dšihwojam un wiffus žilwekus pateefigi, schkihži un karsti mihlejam. Tad tawš prahts pee mums noteek, mehš gaismā staigafim un ar taisnu firdi us muhschibu dohsimees, kur tewi bes grehkeem skattisimees un sawu wahrdu ar wisseem isredseteem muhschigi slawesim. Amen.

27. Rodalla.

Rapehž eenaidneeki jamihle.

Matt. 5, 44. Mihlejeet sawus eenaidneekus, wehlejeet labbu teem, kas juhs nolahd, darreet labbi teem, kas juhs eenihd, luhdseet preeksch teem, kas juhs apkaitina un waija, ka juhs behrni effeet sawam Tehwam debbesis.

I. Ta pirma leeta, kapehž tee jamihle, irr Deewa bausliš: mihlejeet eenaidneekus, un ta ohtra leeta: ka juhs behrni effeet sawam Tehwam debbesis. Jo winsch muhs mihlejis, kad winnam eenaidneeki bijam (Reem. 5, 10.). Tad nu tas Kungs ar scheem wahrdeem to fakka: ja sawus eenaidneekus ne mihlejeet, tad debbesu Tehwa behrni ne buhseet. Un kas Deewam naw behrns, kam tad tas huhs? Ak žif mums tur jamahzahs! žif tahku wehl essam no augligas Deewa behrnibas! jo ihstam Deewa behrnam irr ta mihlestiba, kas eenaidneekus mihle.

2. Kas brabli ne mihle, tas paleef eefsch nahwes (I Zahn. 3, 14.). Kapehz? Tam naw ta ihsta dsihwiba no Kristus. Ta garriga dsihwiba stahw tizzibâ un mihlestibâ kâ S. Zahnis fakka (I Zahn. 3, 14.): mehs sinnam, ka no nahwes us dsihwibu effam, pahzelti, tapehz ka tohs braktus mihlejam. Tas apleezina ka eefsch Kristus dsihwojam un irr schahs dsihwibas auglis. Wet eenaidis irr muhschiga nahwe. Kas eenaidibâ mirst, tas muhschigi mirris un tas Kungs Kristus no tahda tif peetizzigi beedina.

3. Kad zilweks tuwaku nihst, tad wiffi winna labbi darbi, Deewa kalposchana un luhgschana pasudduschi, kâ S. Pahwils raksta (I Kor. 13, 3.): ja es wiffu farwu mantu nabbageem dohtu un farwu meefu nodohu ka to liktu fadedsinacht un mannim nez buhtu tahs mihlestibas, tad tas man ne pas lidsetu neneeka.

4. Waidineekam peedoht irr swehta, deewiga prahta sihme. Usluhkojeet Deewu, kahds lehnprachtigs winsch, un drihs salihdsinajams! (Dseesm. 103, 8.) Usluhkojeet to Kungu Jesu mohkâs, kahds pazeetigs jehrinsch winsch! winsch farwu mutti ne atdarrija (Esaj. 53, 7.). Usluhkojeet Deewu to S. Garru, kapehz tas ballofcha gibmi rahdijahs (Matt. 3, 16.)? Teefcham lehnibu un laipnibu nosihmedams. Usluhkojeet Mohsu, zit tas pazeetigi lauschu sainoschanu un kurneschanu panessis, jo swehti raksti fakka (4 Mohs. 12, 3.): tas bij lohti lehnprachtigs wairak ne kâ wiffi zilwekt semmes wirsu. Usluhkojeet Dahwidu, kâ winsch ar Eihneju to schkendetaju zeeschahs (2 Sam. 16, 10.).

Jo stiprs farrowihrs,
jo dusinas suhd drihs;
jo labbaka tam firds un prahts
jo drihs tas salihdsinachts.

Genaidneeku pahrspeht irr leela leet'
 Leelaka wehl few walddiht pats speht.
 Seminu schehloht, leynam prettim stah:
 irr gohda wihran gohdu fraht.

Ihsta mihlestiba gan lehti ne dusmo ar zittu kà ar fewi paschu. Ihsts meers ne stahw leelâ laimê, bet paseinnigâ behdu zeeschanâ. Etiprs prahts ne islaisch saimoschanu. Ja tewim siiprs prahts, tad tu ne subdsefi, ka tewi nizzinajufchi. Ja kahds fauli gahnitu fazzidams, ka ta tihra tumfiba irr, tatschu ta ne buhtu tumfscha; un dohma tu arridsan tà. Peedoht irr leela atreebschana, fo dauds gohdigi laudis ir paganu starpâ darrijufchi. Perikles, greekeru waldineeks, wesselu deenu pazeete lammataju un wakkarâ sawam kalpam likke to us mahjahm pawaddiht, lai labbi pahrnahf, fazzidams: naw gruhti labbu gahnihf, bet gruhti to darriht. Pokions Uteneru waldditajs, pehz padarriteem leeleem darbeem pee nahwes irr pasuddinahis. Kad tam prassija, woi tas sawam dehlam fo liss fazzihf, schis atbildeja: Neka kà ween to, lai tas scho warras darbu tehru semmei ne peeminn. Tas Keemeru Keisars Tihus dabbuja simnahf, ka diwi brahli bij farunnajufshees winnu nokaut, ka tee paschi pee schi gohda tiftu. Winsch tohs pee wakkarina aizinaja, ohtrâ deenâ kummedinâ likke fewim blakkam fehdeht un ar scho leelu lehnibu winnu kaunuru apspeede. Un kad Rahtons, gudrs Keemeru rathskungs, baididamees no Zesara bij pats nodubrees, tad schis fazzija: Rahtons mannin leelu gohdu panehmis, jo es dohmaju winnam wissu kaitinaschanu peedoht.

5. Bet kam Deewa dehla lehnprahtiba un paseinniba prahtu ne warr greeft us peedohschanu un lehnibu, to ne fristigs ne paganu zilweks us to ne greesehâ. Jo fur leelaks warras un besdeenibas darbs irr bijis ne ka tas, ka zilweki to weenigu, nenosedfigu, taisnu Deewa

dehlu, winna firds mihlu, tik neschehligi apmehdijuschi, sittuschi, ar ehrschkeem frohnejuschi, apsplahwuschi, pee frusta sittuschi un wissu launu praktu pee winna isdarrijfschi? Un Deews schehligojs to peedewis un tas Rungs irr luhdsis (Luhf. 23, 34.): Tehws, pee- dohdi teem.

6. Taws Pestitajs tapehz scho preekschsihmi tewim preeksch azzim zelt, lai tawai dsihwoschanai par stip- rabim sahlehni buhtu, par tahdahm, kas wissu augstibu eeksch tewim nospeesch, nogurruschu firdi spirdsina, ne- derrigu isdelde, samaitatu labbaku darra, ka lepniba tik leela warretu buht, ka Deewa dehla dsilla pajeimmo- schana (Ebr. 5, 8.) to nespehtu dseedinah? Ka nau- das kahroschana tik lohti zilweku warretu pahraemt, ka Kristus nabbadfiba to ne slahpetu? Ka dusniba tik nikna warretu buht, ka Kristus lehniba to ne dsestu? Ka atreebigis prahts tik dsilli buhtu eesaknojees, ka Jesus swehta pazeeschanti ne spehtu israut? Ka ne- schehliba tik leela buhtu, ka Kristus leela schehlastiba to ne eededsinatu us mihlestibu (Jahn. 11, 35.)? Ka firds tik zeeta buhtu, ka Jesus assaras to mihkstu ne darritu?

7. Kam tad nepatiftu Deewa ta Tehwa, ta Dehla un ta S. Garra gihmi pee sewim nest, kas irr mihlestiba un peedohschana? Jo Deewa prahts pawissam irr: schehloht, apschehlotees, glahbt, peedoht. Kursch ne faproht, ka pehz augstakas leetas newarr dsihtees ne ka Deewam debbesis un deewabihjigeem wirf semmes lihdsi buht.

8. Un labbaka firds naw pee zilweka ne ka ta, kas patte nowaldahs, peedoht un launu aismirst un ne dus- mas bet schehlastibu parahda.

Dauds gruhtas leetas irr, bet gruhtaka naw leht'
Ka sawu praktu walidht un dusmas pahrspeht.

Rà Salamans fakka (Sakk. w. 16, 32.): lehnprahhtigs labbaks par stipru; un kas farwu prahhtu walda labbaks par to kas leelus pilfatus usnemn. Augstaku gohdu zilweka labbumis newarr dabbuht, jo tà winschdus eeksch Deewa un eeksch Deewa pilnigs paleek.

Luhgschana pehz eenaidneeku mihleschanas.

Sirdschehligajs Augstpreesteris Jesus Kristis, tu par mums farweem eenaidneekem effi mirris un to kaunu, fo tawi prettineeki tewim darrijuschi ar leelu pazeetibu paneffis. Lammahts ne atlammaji, zeesdams ne laumojees, bet wissleelakàs mohkàs pee frusta stabba tu par farweem saimotajeem un mohzitajeem schehligi luhdsis un par winnu grehkeem farwas dahrgas affinis islehjis. Ak Jesus, tu gribbi lai tarwu prahhtu turram un tapat darram, tu pee tam farwa Tehwa behrnus gribb pascht, ka tee spehj eenaidneekus mihleht, labbu wehleht lahdejeem, labbu darriht waidineekeem un luhgt preeksch prettineekeem. Mehš preeksch tewim schehlejamees, ka no tahdas mihlestibas mums wehl dauds truhkst. Muhfu sirds tik glehwa irr, ka ikkats wahrdinsch tai durr, mehš drihs apfkaisamees, fur mass rahdahs, ka muhs gribb aistift, mehš effam nepazeetigi, naidigi, fkaudigi, bahrgi, dusinigi, atreebigi, fur zits tihschi, ir netihfchi muhs kaitina. Ak tu pazeetigs Westitajs, peedohdi muhsu gruhntus grehkus farwas lehnibas labbad, fo niknakeem eenaidneekem effi parahdijis. Dohd mums farwu prahhtu. Istibri muhsu sirdis no wissas bahrsibas un zeeetibas. Gestahdi mums farwu pasemibu un lehnprahhtibu. Darri lai bahrgi effam ar fewim, bet laipnigi, lehni un sirdschehligi ar zitteem. Sargi muhs lai zittus ne kaitinajam. Ja bes wainas zeescham, tad lai pazeetigi to nessam un tarwu frustu fewim usnemnam, Ja ar tewim zeescham, ar tewi gohdbi dsihwofim. Lai tarws Gars un tarwa mihlestiba muhs dsenn, farweem parradneekem peedoht, ka tu

schehligi ikdeenas mums parrabus atlaischi. Ta buhs ta sihme, ka scheitan Deewa behrni effam un tur muhschibâ tawi lihdsinantineeki. Amen.

28. Rodalla.

Râ un kapeh; radditajs jamihle pahr par radditahm leetahm un kâ tuwakš eeksch Deewa jamihle.

I Jahn. 2, 15. Ja kas pasauli mihle, eeksch ta ne irr ta Tehwa mihlestiba.

Zilweka firds tâ no Deewa raddita, ka ta bes mihlestibas newarr pahrtift, ta mihlehs woi Deewu, woi pasauli, woi sewi paschu. Ja tad zilwekam kas jamihle, tad winnam peeklahjahs to labbaku leetu mihleht, paschu Deewu, un scho mihlibu, ko Deews firdi dehstijis un zaur S. Garru eededsis, Deewam atdoht un to luhgt, lai tas scho mihlestibu wairo. Jo Deews papreekschu tewi mihlejis un sawu mihlestibu tawu eededsinajis. Ja tu winnu mihlesti, tad buhsi no winna mihlehts (Jahn. 14, 21.): ja kas manni mihle, to mans Tehws mihlehs.

Ja nu kahdam irr Deewa mihlestiba, tad tas us ne weenu zilweku laumu prahtu neturrehs, jo Deews us neweenu zilweku laumu prahtu neturr. Kas zilwekam zaur tahdu mihlestibu laumu ne wehle, tas zittu zilweku ne krahps un ne kaitinahs neds wahrds, neds darbds. Rê, to Deewa mihlestiba padarra eeksch mums.

Dauds laudis, warr buht ta leelaka pusse, pasauli tâ eemihlejusch, ka Deewa mihlestiba nekad winnu firdi naw nahkuse, kâ tee to parahda ar sawu pelna dsichanun un tuwaku wiltigi nokrahpdami. Bet pasauli un winnas labbumu nebuhs tâ mihleht, ka Deewa mihlestibu zaur to kaitina jeb aiskawe. Kas tad schihs pa-

faules neeziba irr pret Deewa augstibu. Rà Deews bes galla augstaks par radditu leetu, tàpat winna fwehta mihlestiba bes galla dahrgaka un augstaka par radditu leetu mihleschanu. Wiffas radditas leetas irr masas un nihzigas, fà tad winnu labbad Deewa mihlestibu nizzinatum?

S. Pahwils fakka (I Kor. 9, 7.): kam peederra fohka augti, ja ne tam, fas to irr stahdijis: fas dehsti wihna kalnu un ne ehd no winna augteem: Kursch tad tewim buhtu wairak jamihle, ne fà tas, fas mihlestibu firdi dehstijis, un tu zaur winna mihlestibu dsihwo? Zaur Deewa mihlestibu eeksch Kristus mehš wiffi dsihwojam; pee tahš mums jaturrahs zaur wiffu muhschu, lai eet fà eedams. Un fà fuggeneeki, kad juhra jauzahs, enkurus ismett, pee kam fuggis turrahs, tàpat kad schihs pafaules juhra stipra irr un muhsu firds laiwinu mehta ar lepnibas, dusmibas, naudas un meesas fahribas wilneem, tad lai pee Deewa un Kristus mihlestibas fà pee enkura peeturramees, fa tee muhs no Kristus ne atrauj walla (Neem. 8, 38.). Tàpat dwehseles behdas, kad grehks, nahwe, wels un elle mums zellahs prettim fà juhras wilni, tad lai pee Deewa un Kristus mihlestibas turramees. Tas irr tas kalns, fo Lattam rahdija (I Mohf. 19, 17.), kad tas no Sodoma ugguns behdse, fur tam fawa dwehsele bij jaglahbj. Tikpat lai kristigs zilweks no pafaules Sodomas behg un pee Deewa mihlestibas peeturrahs, ja tas pafaules fahribu fohdibà ne gribb eekrist, fas flitakas par Sodomas uggumi. Deewa mihlestiba un bihjaschana zilweka pasarga no pafaules, fa Jahsepu preeksch Potiwara seewas (I Mohf. 39.).

Kad zilweks pasauli tik lohti mihle, tas nahk no ta, fa winsch Deewa mihlestibu nefad naw baudijis. Kad tas tuwaku nihst, skausch, peewitt, pasuddina, tas nahk no ta, fa Deewa mihlestibas tam naw. No kam tik dauds subdischanas un firdehstu? no tam, fa Deewu

no firds ne mihle. Zo Deewa mihlestiba tik falda un mihliga ka ta zilweku wiffas behdas, ir beidsama stundina padarra preezigu un drohschu.

Mihlestibai irr tahds tikkums, ka ta to ween zeeni, fo ta mihle un wissu aismirst, ja to warr dabbuht fo ta mihle. Rapehz tad zilweks wissu to ne aismirst, fo pasaule eeksch fewim turr, gohdu, baggatibu, meefas kahribu, un Deewu ween kahro, ka winsch fakka, ka Deewu mihlejoht? Zo wezzos laikos daschi deewabihjigi laudis darrijuschi, kas Deewa mihlestibu un winnas faldumu ta irr eekahrojuschi, ka tee pasauli un fewi paschus aismirfuschi. Pasaule tohs ka gekkus zeenijuse un tee bij tee gudraki. Zo kuresch irr tas gudrakajs? Kas muhschigu mantu pahr par wissahm leetahm mihle un mekle. Tapehz tee paschi tee leelaki gekki bijuschi, kas tahdus swehtus laudis par tahdeem isturrejuschi (I Kor. 3, 19.; 4, 10.).

Ihsts Deewa mihlotajs Deewu ta mekle un mihle, it ka zits nekas pasauli ne buhtu ka Deewos ween un eeksch Deewa wissu atrohd, kas pasauli mihlejams. Deewos irr wiss, ihsts gohds un preeks, meers un lihgsniba, baggatiba un gohdiba, wissu to eeksch Deewa labbaki atraddisi ne ka pasauli. Ja tu skaisstumu mihle, tad Deewos jamihle, kas wissa skaisstuma eefahkums. Ja labbu mihle, tad Deewos jamihle, kas muhschigi labs, jo neweens naw labs bes Deewa (Matt. 19, 17.). Ja radditas leetas labbas (I Tim. 4, 4.), tas nahk no tam, ka tahs masu dirksteliti un pilliti no Deewa labbuma dabbujuschas, jebschu ar dauds wahjibas fajauktu.

Tapehz Deewos tewim wisswairak jamihle, ka winsch wissa labba awots, eefahkums un gals, kas labs eeksch sawas buhschanas un no kam wiss labbums pasauli zellahs. Zo masak semmes jeb gruhstibas kahdai leetai irr, jo weeglaka ta irr, jo drihsak us augschu zellahs. Zo wairak zilweku firds ar semmes leetahm

apgruhtinajahs, jo gruhtafi ta us augfchu zeltahs un ar Deewa mihlestibu eelihgsinojahs. Jo masak tu pafauli mihle, jo wairak Deewu un tuwaku, jo tee irr kohpâ. Tapehz, kas Deewu mihle, tas mihle tuwaku, kas Deewu kaitina, tas arridsan tuwaku ap-kaitina.

Luhgschana pehz Deewa un tuwaka mihleschanas.

Tu muhschiga mihlestiba, leezi mums tarwu spirgtu schehlastibu tà fawâ dwehsele baudiht un manniht, ka tarwam prahtam lihdsigi effam. Dseedini muhsu firschu aklibu un zcetibu, ka tewi to augstu labbumu pareisi atsihstam, par zittahm leetahm mihlejam un pee tewim neschaubigi twerramees. Ak zik lihgsmi effam eeksch tawas mihlestibas! zik saldi duffeht tarwâ flehpi! kahds preeks pee tewim ween buht! Tawa mihlestiba muhs spirdsina, dsihwina, stiprina, usturr un eepreezina. Raut jel muhsu nabbaga firds tewi ween kahrotu, un muhsu dwehsele nefad ne aisslehgtahs preeksch tawas mihlestibas! Darri muhs par fawas schehlastibas ribkeem un isleij farwu mihlestibu zaur tarwu Garru eeksch Kristus tawa Dehla baggatigi par mums. Tad tewi karsti mihlesim, dalku pee tawas mihlestibas dabbusim un kâ tawi isredseti, fwehti un mihli schehlastibu, laipnibu, pasemmnibu, lehnibu un pazeetibu apwillkim, zits zittu vanesssim, zits zittam peedohtsim, kâ tu mums Kristus labbad ideenas un baggatigi peedohti. Mehs tarwu mihlestibu kâ drehbes apgehrbsim, taws debbes meers muhsu firdis walidhs, ka zaur tarwu apscheloschanu jo derrigi tohpam tarwu fwehtu mantu gaisina eeman-toht. To dohd mums Jesus labbad. Amen.

29. Rodalla.

Ka ar tuwaku jasaderr, zittadi Deew's fawu
schehlastibu atnemm.

4 Mohs. 5, 6. Ja kahds kahdu grehku pret zilweku
darra, tas noseedsahs pret to Rungu.

Tee irr wehrâ leekami wahrdi, jo tee kohpâ faseen
Deewu un zilweku, Deewa un zilweka mihleschanu,
Deewa un zilweka apkaitinaschanu. Jo Mohsus schè
skaidri fakka, ka tas, kas pret zilweku grehko, pret
Deewu apgrehkojahs.

No tam skaidri redsams, kas ar Deewu grihb fa-
lihdsinatees, ka tam ar zilweku jafalihdsinajahs. Kas
zilweku kaitina, tas Deewu apkaitina. Tapehz zil-
weks, kas Deewu un zilwekus apkaitinajis ar Deewu
newarr falihdsinatees, ja tas ar tuwaku naw falihzis,
kâ Kristus apleezina (Matt. 5, 23.).

Scheitan jarunna wehl no Deewa un tuwaka mihle-
schanas, ka tahs kohpâ faturrah's un ka tahs newarr
schkirt, jo no tam ihsta brahku mihlestiba nahk.

(1 Jahn. 4, 20. 21.) Ja kas fakka, es mih-
leju Deewu un eenihst fawu brahli, tas irr mel-
kulis. Jo kas fawu brahli nemihle, fo tas reds,
kâ tas warr Deewu mihleht, fo tas ne reds.
Un schis bauflis mums irr no winna, ka tam,
kas Deewu mihle, arridsan fawu brahli buhs
mihleht. Talabbad Deewa mihleschana newarr buht
bes tuwaka mihleschanas. Ja zilweks Deewu ihsti,
schkiststi, bes wiltus mihle, tad winsch ir tuwaku
schkiststi un beswiltigi mihleh's. Turprettin ja kahds
Deewu schkiststi ne mihle, tas fawu tuwaku wiltigi
mihle. Tad nu no tuwaka mihleschanas warr Deewa
mihleschanu nomanniht, woi ta ihsta woi wiltiga irr.

Tâ nu pareisi tuwaka mihleschanu un saderreschanu
ar winnu warr wehrâ list. Diwi mehrki zilwekam irr

stahditi, fur winnam dsihwojoht jadohdahs, us Deewa un tuwaka mihleschani un winnam jasteidsahs teem pascheem allasch jo klaktu tapt un schinni mihleschana peneemtees. Us to wiffi zilweki radditi, pestiti, swehtiti. Kristus tas Kungs irr tas galla mehrkis fur wisseem jatekk. Jo klaktu mihlestibai, jo klaktu tam Kungam Jesum.

Tapehz Deews zilweks tappis, ka Deews redsamu mihlestibas gihmi muns preeksch azzim zeltu, ka mihlestiba winna neisprohtama, neisdibbinajama, swehta buhschana irr, lai zilweki schim Deewa gihmim, Kristum, lihdsinajahs eeksch mihlestibas.

Ra nu eeksch Kristus Deews un zilweks ar nesarau-stamu faiti safaititi, tapat Deewa un tuwaka mihleschana saweenotas. Ra eeksch Kristus Deewa un zilweka buhschana naw atschkirramas weena no ohtras, tapat Deewa un zilweka mihlestiba. Ra tas Deewa dehlu apkaitina, kas to zilweku Jesu apkaitina, tapat tas Deewu kaitina, kas zilweku kaitina. Kas tuwakam mihlestibu atrauj, tas to Deewam atrauj; kas ar faru tuwaku dusmojahs, tas ar Deewu dusmojahs. Neweens zilwekam launu ne darra, kas to paschu Deewam ne darritu.

No tam muns garriga nosihmeschana eeksch Zjaba atrohnama. Zjabs dabbuja sinnaht, ka wiffa manta bij nosudduse un sazzija: **Tas Kungs irr dewis, tas Kungs irr nehmis, ta Kunga wahrds lai irr flawehts** (Zjab. I, 21.) un tik gauschi nebij noskummis. Bet dsirdejis, ka winna behrni bij aptauti, winsch sawas drehbes saylohsija un lohti bij behdigs. Dee behrni nosihme tuwaku. Ja kahdam jaklausahs ka tuwakam slikti klahjahs, tad lai tas winnam wairak firdi fahp, ne ka pascha mantas pasuschana. Jo pee ta mihlestiba rahdahs, ka pascha skahde to tik lohti ne apbehdina ka tuwaka skahde. Uk zik swehti un jauki

buhstu wirs semmes dsihwoht ja wiffi mihlestibâ stai-
gatu. Tad neweens zittu ne nohraphtu, ne peewiltu
un ne- apfaitinatu.

Tapehz Deews eefahkumâ weenu paschu zilweku rad-
dija un pehz Gewu no ta pascha istaisija (I Mohs. I,
27.) un no schihs weenas faknes likke tik dauds zilwekeem
isaugt, lai wiffi zilweki kâ no weenas faknes auguschi
wehl wairak sawâ starpâ mihlejahs. Tapehz Deews
eefahkumâ ne irr raddijis dauds zilwekus, kâ winsch
dauds lohpus, dauds sahles, dauds kohkus raddija, bet
weenu paschu zilweku, lai tee kâ weena kohka sarrini
pehz jo firsnigi mihlejahs.

To mihlestibu, to Deews pawehlejis, isdarricht irr
jauki un zilwekam meef' un dwehfeli apgruhtina, bet
padarra meerigu dsihwofchanu un irr ihsti pehz muhsu
dabbas darrita. Ja Deews buhtu pawehlejis, ka
tevim tuwakâ jaenihst, tad winsch tewim gruhtaku
leetu buhtu pawehlejis ne ka winnu mihleht. To
eenaidiba firidi un dwehfeleri irr leela nastu un mohka,
apehd meef' un dwehfeli; bet mihlestiba eespehzina,
eepreezina, usturr meef' un dwehfeli, un to ne fa-
grausch un ne salausch, kâ eenaidâ darra. Teem, kas
Deewu mihle, irr par patifschanu tuwaku mihleht.
Teem kas Deewu ne mihle, irr prettim ir tuwaku
mihleht.

Ja tawai samaitatai dabbai gruhti nahkâhs, zil-
weku mihleht, tad apdohma, ka gruhtaki nahkfees ellê
degt. Tas irr breefnigs zilweks, kas labbaki muhschigi
ellê gribb degt, ne kâ scheitan tuwaku mihleht un ar
winnu faderreht. Un kâ S. Pahwils (Reem. 5, I.)
fakka, ka tizziba meeru ar Deewu atness, tâ zilweks
pee sawas firds nomanna, ka mihlestiba un faderriba
meeru ar zilwekeem un dwehfeleri salduumu un kluffumu
atness. Bet eenaidâ un nesaderrafchana dwehfeleri lee-
las mohkas padarra.

Ur wahrdu fakkoht deewabihjaschana swehtu algu dohd, grehks mohza; deewabihjaschana gohda, grehks eewedd faunâ.

Zee swehti raksti rahda, kâ buhs faderreht. Trihs leetas irr wehrâ janemm (4 Mohs. 5, 7. 8.). Ta pirna irr, zilweks lai farvu wainu atsihst, farvam turwakam issuhds un noluhds; ta ohtra, lai atdohd, fo winsch tam nowihlis, wissu notal un to peektu daltu pahrafi; ta trescha, ja ta wairs naw, kam buhtu jamaksa, tad to tam Rungam buhs doht.

Nemm wehrâ, ka Deews tas Rungs pawehk ka to turwakam buhs atdoht, kas winnam wiltigi nonemts. Tâ pee ihstenas atgreeschanas peenahkaks darriht. Kâ Augustins fakka: Deews to grehku ne peedoht, ja kahds to sagtun iskrahtu leetu ne atdoht. Un no ta wehl wairak stahsta un fakka: ja kas to sweschu un sagtun mantu, fo warr atdoht, ne atdoht, tas farvu atgreeschanu ne darra, bet mello.

Ihsta atgreeschana no grehkeem, kas zilweku pee Deewa peewedd, laizigu leetu ne zeena un par dubleem isturr pret Deewa augstu schelastibu, kâ pee Zakeus redsam (Luhf. 19, 8.). Tahdus taggad retti atrohd, kas tâ atgreeschaks. Ihsta atgreeschana pee Deewa tihri firdi zaur tizzibu un netaisnas mantas atdohschanu. lai firds skaidra paleek preeksch Deewa un zilwekeem. Zo kamehr kahds to sagtun leetu paturr un ne atdoht, winsch irr un paleek saglis farwâ firdi preeksch Deewa jebchu nu wairs ne sagtun. Tapehz ja ihsti gribbi atgreesstees un firdi tihriht, atdohdi fo warri; fo tu ne warri, to luhds Deewu ar firds behdahm un affarahm, lai winsch atdoht un winsch atdohs preeksch tewim.

Un tahdai atlihdsinaschanai janoteek tapehz ka divi irr, ar kam mums dallas, ar Deewu un zilweku. Ta tawa atgreeschana ta ihsta, tad faderri ar abbeem, ja Deews tarvu atgreeschanu ne peenemm; ja ar farvu

tuwaku no firds ne effi faderrejis. Pawelti us Deewu tu gribbetu fazzih: Mihlajs Deews, schim un tam launu esmu darrijis, winnu krahpis, peewihlis, tam pahri darrijis, netaisnu pelnu pee winna dsuunis, ar winnu ne darrijis, fà es gribbetu lai mannim darra, es netaisns esmu bijis, peedohd to mannim sawa mihla dehla labbad. Bet Deews fakka (Matt. 6, 14.): atdohd winnam fo tu winnam nowihlis un tad nahzi, un es tewim peedohschu. Ne, fà zilweks no Deema sawa Kunga tahdu peedohschanu warretu nopelniht, ne, pateefi ne, tas winnam jau tà bij jadarra tuwakam, ir wehl wairak, fo tad winsch tur buhtu wehl peepelni-
jis? Bet Deews tà nolizzis (Luhk. 6, 38.): fà tu ar tuwaku, tà Deews ar tewim darrihs, un ar to paschu mehru atmehrohs, ja no grehkeem ne atgreesisees.

Scheitan peederr tee swehti wahrdi (Matt. 5, 24.): faderri ar fawu brahli un tad nahzi un uppure fawu dahwanu. (Esaj. 1, 16 — 18.): Masgas jeetees, schlihlsteetees, atmetteet fawas launas darrifchanas no mannam azzim nohst, mittee-
tees launu darriht, mahzeetes labbu darriht, mellejeet to teefu, palihdseet teem apbehdinas teem, isdohdeet bahrineem teefu, teefajeet at-
raitnu leetas. Tad nahzeet un lai mehs fohpà teefajamees, fakka tas Kungs. Kad juhfu grehfi til farfani buhtu fà dahrgajs farfanums jeb fà affinis, tatschu tee tapat fà willa buhs, til balti fà sneegs. (Esaj. 58, 6 — 8.): ta irr weena gaweschana fo es redsu: Atraisi fo tu ar besdeewibu effi fehjis, raisi walkà to juhgu teem fo tu spaidi, atlaidi fwabbadus tohs, fam tu grehti darra, un atnemm wiffadu nastu. Lausi iesalkuscham fawu maisi un eeweddi nab-
bagus isdsihtus nammà. Kad tu weenu failu eeraugi, tad apfeds to, un ne apflehpces no tawas meefas. Tad tawa gaisma ausihs fà dees

nas blahsina un tawa taisniba ees tawâ preekschâ un ta Kunga gohdiba tewi pawaddihe.

Schê nu skaidri rakstihst, ka Deews tawu luhgschanu un atgreeschanu negribb peenemt, ja papreekschu ar tuwaku ne effi faderrejis.

Luhgschana pehz faderreschanas ar tuwaku.

Tu swechtajs Pestitajs pasaulê effi nahzis, muhs ar Deewu pilniqi un muhschigi falihdsinahrt. Lai tawu pestischanu tâ dabujam, ka eeksch tewim un zaur tewim Deewu par sawu draugu eemantojam winna meeru baudam un preeku eeksch S. Garra. Râ tu wissu mihlaksajs Jesus, muhs grehziueekus schehlo, muhsu grehkus juhfas dsilumâ metti un wairs ne peeminni: tâ lai tawus Gars muhs mahza no firds peedoht muhsu parradneekeem. Delde ruhktumu, eenaidu eeksch mums; atnemm no muhsu firds atreeschanu un nesaderreschanu, lai zaur firsnigu mihlestibu un gohdiqu prahtu parahdam, ka tawus prahts eeksch mums mohstahs. Ruhktums un nesaderriba fajauz; un apgahna muhsu dwehseli. Bet pasemmigs, mihligs un faderriks prahts dohd meerigu un preezigu firdi un paschlir muhsu tezzeschanu us muhschibu. Ak Jesus, lai tawus spehks muhs eestiprina no ta fargatees, kas mums kaitehs un to islassitees, kas murks derr us muhschigu labklahschanu. To dohdi mums tawas falihdsinaschanas dehl. Amen.

30. Rodalla.

No mihlestibas augleem.

1 Kor. 13, 4. 7. Ta mihlestiba irr lehnprahtiga, ta irr laipniga; ta mihlestiba ne irr skaudiga; ta mihlestiba ne darra blehdibu, ta ne uspuhschahs. Ta ne turrahs netikli, ta ne mekle sawu paschu labbumu, ta ne apskaitahs, ta ne dohma us launu. Ta ne preezajahs par netaisnibu, bet ta preezajahs par pateesibu. Ta apklahj wissu, ta tizz wissu, ta zerre wissu, ta panefs wissu.

It kâ tas dshwibas kobks parahdihses widdu stahweja ar tahdeem augleem, kas tam ehdejam dewe muhs

ſchigu dſihwibu, kà Deews tas Kungs ſakka (I Moſ. 3, 22.): bet nu ka tas zilweks kas ſinn ſawu rohku ne iſſteepj un nemm arridsan no ta dſihwibas kohka un ehd un dſihwo muhſchigi; tad Deews tas Kungs to iſdſinne no Edenès dahrsa, ka tam to ſenmi bij ſtrahdaht: tàpat Deews kriſtigas baſnizas paradihſes widdù Kriſtu Jeſu ſtahdijis, lai wiſſi tizzigi no winna ſpehku un dſihwibu dabbu. Jo Kriſtus mahziba ſtahw tizzibà un mihleſtibà. Kriſtiga zilweka dſihwoſchana Deewam patihk tahs tizzibas eekſch Kriſtus labbad. Kas tuwakam gribb kalpoht, tas lai to barra eekſch mihleſtibas, jo bes tahs zilweka labbums, ir winna tizziba ne geld neka (Jehk. 2, 17. 20.). Jebſchu tizziba ween taiſno, jo ta ween Kriſtus nopelnu warr ſanemt un pee ſawas taiſnoſchanas us nekahdeem wezzeem jeb nahloſcheem darbeem ſtattahs, tik ween us Kriſtu; tatschu ja mihleſtiba ne nahk pakka, ta tizziba irr wiltiga, kautſchu brihnumma darbus iſdarritu. Kà meefa bes dwehſeles nomirruse, tà tas eekſchigs garrigs zilweks ar ſawcem tikkumeem mirris bes mihleſtibas, un wiſſi tikkumi nofaltuſchi bes mihleſtibas. Pee ta S. Pabwils mahza tizzibu nomanniht un gribb tahdu tizzibu, kas zaur mihleſtibu ſpehziga irr (Gal. 5, 6.). Pee taiſnoſchanas tizziba tohp peelihdſinata bes darbeem (Reem. 4, 6.); bet kad tai ar zilwekeem jarahdahs, tad winnai peenahkahn darbus darriht un tuwakam kalpoht eekſch mihleſtibas, pee tahs to ſamanna. Tapehz ta eekſch mihleſtibas ſpehziga irr. Schi kohka auglus S. Pabwils rahda I Kor. 13. un iſſkaita tſchetrpadesinit auglus.

I. Mihleſtiba irr lehnprahtiga. Lehnprahtiba irr winnus pirmajs auglis, to gan redſam pee muhſu Kunga Jeſus. Pee Kriſtus, ta dſihwibas kohka neween ſchis auglis meklejams, bet no ta ſchohs auglus warram ehſt un ſewim rar dſihwibu darriht. Uſſkatteet to Kungu Kriſtu, ar kadu lehnprahtribu wiſſch paſaulles launumu pazeetis un grehzineekus pee atgreſchanas

aijinajis (Deem. 2, 4.). To darri ir tu, tad tas lehnprahstigs Kristus dsihwo eeksch tewim un tu ar winnu, kà lohzefflis ar galwu, paliksi faweenehts.

2. Ta irr laipniga. Usluhko tawa Pestitaja laipnibu, kur no jo laipnigahm luhpahm (Dseesm. 45, 3.) essi dsirdejis? Wissi laudis sabrihnojahs par teem schelastibas wahrdecim, kas no winna muttes isgabje (Luhk. 4, 22.). Tà darri ir tu, tad Kristus runna zaur tewi, tu buhsti weens ar winnu, lai wiss noteef eeksch firfni-gas mihlestibas.

3. Ta ne irr skaudiga, tas irr, ta ne irr atreebiga, ta drihs peemirst un peedohd kà Deews tas Rungs darra (Dseesm. 103, 9.): winsch muhscham kildu ne turrehs un muhschigi ne dusmosees. Winsch mums nedarra pehz muhsu grehkeem un mums ne makfa pehz muhsu noseegumeem. (Ezek. 18, 21.): bet kad tas besdeewigajs atgreeschahs no wisseem faweem grehkeem, ko tas irr darrijis, tad tas teescham dsihwohs un ne nomirs, wiss fas winna pahrlahpfchanas, ko tas irr darrijis, winnam netaps peeminnetas. (Jerem. 31, 3. 20. 34.): Es tewi esmu mihlejis ar muhschigu mihlestibu, tadeht es tewi schehligi esmu atwilzis, tapehz manna sirds truhst par winnu, es apschehlodamees par winnu apschehlofchohs, jo es peedohfchu winnu noseegumums un ne peeminneschu wairs winnu grehkus. (Esaj. 53, 25.): Es iseldu tawas pahrlahpfchanas mannis labbad, un tawus grehkus wairs ne peeminnu. Tà darri tu arridsan. Peemirsti un peedohdi un Deews tawu grehku arridsan ne peeminnehs. Tad tewim Kristus prahts un tu ween paleezi ar winnu.

4. Ta mihlestiba ne darra blehdibu, tas irr ta tu waku ne spihste, ne gahna, ne apsimeij, ne apkaitina. Tai naw fleppens nikaums, bet irr pateestiga, skaidra un furr labbu sirdi. Usluhkoject to Rungu Jesu.

Winfch draugeem un eenaidneefkeem sawu firdi rahdijis, labbu prahtu us wiffecim turredamis un meklejis wiffus isglabht. Za darri ir tu, un lai winna labs prahts un ustizziba eefsch tewim arridsan irr. Ra winfch us muns labbu prahtu turrejis tahdu lai us ziteem turram, tad ween ar winnu kohpa buhsim ka lohzeeki ar galwu.

5. Za ne uspuhschahs, ta ne irr gohda fahriga un no leelischanas uspuhtufees. Uffkatti to Kungu Jesu. Kad kahda seewa stary laudim balfi pazehle un fazzija (Luhf. II, 27.): Swehtas tas meefas, kas tewi neffufchas un tahs fruhtris fo tu fihdis — tad winfch atsazzija: teefcham fwehti tee kas Deewa wahrdu dsird un to pasarga. Za winfch to teifschanu, kas winnam nahzahs, pasemmigi no sewim greefe us Deewa mihlotajeem. Za darri ir tu, tad tas pasemmigajs Kristus dsihwo eefsch tewim un tu eefsch winna. Za irr ta ihsta mihlestiba, kas usteifschanu no sewim atgreesch un zitteem atdohd.

6. Za ne turrahhs netikli ka tee traffuli, bet winna laipnibu no azzim warr nomannibt. Uffkatti Jesu to schehligu Kungu. Ra (Gfaj. 42, 4.) tas praweets fakka: winfch ne buhs fummigs nedf bailigs, ta winfch ifkatru zilweku ar schehligahm azzim uffkattijis. Za darri ir tu, tad Kristus qihmis eefsch tewim fihmehts un tu ar winnu weens bubfi.

7. Za ne mekle sawu paschu labbumu. Zo ihstas mihlestibas preeks irr zitteem kalpohht pawelti un bes paschas pelna, lai dauds zitti fo dabbu. Za Deews darra, winfch wiffu pawelti dohd bes pascha labbuma. Ka tu Deewam kalpo, tas naw Deewam par labbu, bet tewim pascham. Tapeh3 Deews tewim pawehlejis winnu bihtees, lai tu winna ischelastibu baudi un fwehtibu dabbu. Nedfi ka tas Kungs Jesus sawu labbumu naw meklejis bet to ween, kas muns par labbu irr (Matt. 20, 28.). Kas winnam no ta bijis? Ka

kohks jawus auglus dohd un ne luhko kam un winnam labbuma no ta naw, bet winsch dohd kà Deews winnam dewis; ja winnam labbaki buhtu, winsch bes skundeschanas labbaku dohtu. Tà Kristus mums irr nodeweës un Deews eeksch Kristus, lai eeksch Kristus wiffas leetas mums peederr, ir pats Deews. Winsch tas augstafajs labbums un atdohdahs zittam. Ta darri ir tu, tad buhfi taisnibas kohks Deewam par slawu (Esaj. 61, 3.); tad Kristus sell un seed eeksch terwin, tas dsihwajs wihnakohks un tas muhscham sallojams palma kohks (Dseefin. 92, 13.).

8. Ta ne apstaischahs. Tas noteek, kad dusmas zilweku tà pabrnemim, ka tahs zaur mutti turwaku ar lahsteem un nofohdishanahim apkrauj. Turprettim apstatti to Kungu Jesu; winna mutte nekad ruhktums naw bijis, bet swehtiba un dsihwiba (Esaj. 11, 3.; 42, 2.). Un jebchu winsch tohs pilsatus Korazin, Kapernaüm, Betsaidu nolahd, par teem un par wari-seereem to wai isfauz (Luhk. 10, 13.; 11, 42.), ta naw ruhkta un nikna apstaischana, bet mahziba, lai no firds no grehkeem atgreeschahs; (Ebr. 12, 15.): tapeh3 pecluhfojeet, ka nerweena ruhkta fatne augsti uskalypdama juhs ne fajauz un dauds zaur to ne fagehnahs.

9. Ta negahda us launu, ta ne dohma us launu. Nedseet kahds Deews un kahda firds winnam. So winsch fakka (Jer. 29, 11 — 14.): jo es sinnu, kahdas dohmas par jums dohmaju, fakka tas Kungs, meera un ne launuma dohmas, fa es jums dohmu to pagaiditu gallu. Un juhs meklefeet un manni atraffheet, kad peh3 mannim wais zafheet no wiffas firds. Un es lischohs no jums atraftees, fakka tas Kungs. Kas meera dohmas turr us sawu turwaku, tam irr Deewa firds un Kristus prahs un irr weens ar winnu, kà lohjeklis ar sawu galwu.

10. Ta ne preezajahs par netaisnibu un ne smeijahs kad pee deewabihjigeem warras darbi noteef, kà Eihmejus darrija, kad Dahwidam preeksch Absalona bij jabehg (2 Sam. 16, 6.). Usskatteet to Kungu Jesu, ka tam bij schebl peh; Vehtera, ka tas bij pakrittis, zil schehligi winsch to usluhkoja (Luhk. 22, 61.). Ar scho usluhkoschanu winsch to atkal irr pazehliis (Djeesin. 146, 8.): tas Kungs uszell tohs nolihfuschns, tas Kungs mihlo tohs taifuns. Kà tas Kungs Kristus rauda par zilweku samaitaschanu un Zuhdu pohstischanu (Luhk. 19, 41.); kà winsch tahs aitas mekle un lehlo! (Luhk. 15, 4.) Ja tu zilweku reds krihtam, tad noschehlo to un apschehlojees par winnu, palibdsi winnam nastu nest, tad peepildisi Kristus bausliba (Gal. 6, 2.). Jo tas wissu muhsu nastu neiss. Tad tu buhfi winna lohzeklis un dsihws eeksch winna, un ta dsihwa galwa tohs lohzeklus dsihwus darrihs.

11. Bet ta preezajahs par patecsibu un taisnibu. Usluhko to Pestitaju, kà tas qarrà preezajahs, kad tee septindesmits pahrnahze un kà winsch sawu Tschwu flawe (Luhk. 10, 21.). Usskatti tohs swehtus engelus, kas, kà tas Kungs salka, par muhsu atareeschani preezajahs (Luhk. 15, 10.). Ja tu tà darri, tad tewim engelu, ir Deewa prahts.

12. Ta apflahj wissu, lai meera saite ne saraustahs. Ta tuwaka wahjibu pazeetigi paness, kà S. Pahwis salka (I Kor. 9, 22.): teem wahjeem esnu kà wahjich, lai tohs wahjus nopelnu; wiffeem esnu par wissu tappis, kà es wiffus zittus glahbju. — Ta tizz wissu, tas irr, ta no tuwaka ne dohma launu redseht. Ta zerre wissu, tas irr, ta tuwakam wissu lebbu nowehle. Ta paness wissu, ka ta tuwakam warretu dauds kalpoht un palibdsiht. Usluhkojeet to Kungu Jesu, zil winsch muhsu labbad zee-tis, leelas mohkas, kaunu un nabbadsibu, lai mums zaur winnu gehds un preeks buhtu.

13. Ta mihlestiba nekad ne peekuhst, nekad ne mittejahs. Nedsect kà Deews darra (Luhf. 1, 50. Dseesm. 103, 17.): winna shehlastiba paleek par teem, kas winnu bihstahs; (Reem. 8, 38.): neweena raddita leeta muhs ne warr schkirt no Deewa mihlestibas. (Augsta Df. 8, 6.): winna mihlestiba irr sipraka par nahwi un dauds uhdens to mihlestibu ne warr isdsehst. (Esaj. 54, 8.): winsch par mums apshehlojahs ar muhschigu shehlastibu. Un kad Deews zaur Jerem. 15, 6. fakka: es esnu peekuffis apshehlotees, tad tas irr saprohtans no teem, kas Deewa shehlastibu tihshi atstumj, nizzina un beskaunigi apsmiej (Judas 4). Zittadi winna mihlestiba ne apnihst un paleek muhschigi pee teem, kas winnu bihstahs (Esaj. 54, 10.): kalni atkahpfees un patalni schaubifees, bet manna shehlastiba no teem ne atkahpfees un manna meera derriba ne schaubifees, fakka tas Zungs tawo apshehlotajs. Ta lai ir muhsu mihlestiba ne peekuhst, ir pee pascheem eenaidneekem, bet mums allasch ar shehligu sirdi jafakka: Tehws peedohdi teem (Luhf. 23, 34.); tad Kristus eeksch mums dsihwo un luhdsahs.

14. Ta mihlestiba irr ta leelaka stary wissahm leetahm, jo ta irr pats Deews (I Joh. 4, 16.). Ta irr baustibas peepildischona un fanemm eeksch sewim wissus baufchlus (Reem. 13, 10.). Ta paleek muhschigi, jo wallodas, tizziba un zerriba mittesees, kad tizzibas gals, muhschiga dsihwiba flahnu. Wissi labbi darbi, fo tu tuwakam darri, bes mihlestibas irr nederrigi un wissas dahwanas weltri. Mihlestiba mums apleezina, ka zaur tizzibu eeksch Kristus muhschigu dsihwibu cemantojuschi effam. Tapchz kristigam zilwekam pahr wissahm leetahm pehz mihlestibas jadsennahs (Ewes. 3, 19.): Kristu mihleht irr dauds labbaki ne kà wissu sinnah, tà kà juhs tohpeet

peepilditi ar wiffadu Deewa pilnibu, ar wiffem mihlestibas augteem.

Luhgfhana pehz mihlestibas augteem.

Alf Jesus, eedehti muhs ka sarrus sewim, tam dsihwibas kohkam, lai ka sarri ar wihna kohku effam faauguschi ar tewim, jo ta dabujam Deewa spehku, kas mums wajaga pee taisnas dsihwoschanas un tohyam peepilditi ar taisnibas augteem, ko tu eefsch mums isdarri sawam swehtam wahrdam par gohdu. Tawas azzis skattahs pehz tizzibas un mekle tahdus auglus, ko taws Gars eefsch mums rahda. Essi schchligs, lai muhsu tizziba irr ta ihstena, kas muhs ar tewi saweeno un eefsch mihlestibas rahdahs. Dohd mums tahdu prahdu, ka ar wiffem meera dsihwojam, ifweenam peenahkamu gohdu dohdam, sewi aisleedsam un pehz tawas preefschshimes gudri, prahdigi, mihligi, pasem-migi ar zitteem dsihwojam un no wiffas lepnibas un augstprahdibas sargamees. Tahds prahs mums ne irr no sewim pascheem, to lai taws spehks eefsch mums radde, usturr un wairo, tawas schchlastibas labbad. Amen.

31. Rodalla.

Pascha mihleschana un gohdaschana ir tahs leelakas zilweku gudribu samaita.

1 Kor. 13, 1. Kad es ar zilweku un engelu mehlehem runnatu, un man tahs mihlestibas newa, tad es buhtu skannigs warsch jeb swannigs swahrguls.

Ka S. Pahwils mihlestibu tik augsti slawe, ir tahdehl ka Deews pats irr mihlestiba. Zik augsti Deews irr slawejams, tik augsti mihlestiba eefsch Deewa slawejama. Augstaka tikkuma narw ne eefsch Deewa, ne pee zilweka par mihlestibu.

Dee zilweka diwejadaš mihleſtibaš, iſta, dſihwa ſchliſta, neapgahnita mihleſtiba un atkal wiltiga, neſchliſta, apgahnita mihleſtiba. Ta ſkaidra un ſchliſta mihleſtiba irr, kà S. Pahwiš 10 ſchè mahza, ar tahdeem augleem un tiſkumeem. Ta wiltiga, neſchliſta irr ta, kaš wiſſàš lectàš, wahrdoš, darbdoš un dahwanàš ſawu paſchu labbumu un gohdu mekle; ta no abreneš leekahš Deewam un zilwekeem kaſpojoht, bet iſſti tiſkai paſcham gohdam un labbumam kaipo. Bet kaš no ta nahk, taš nenahk no Deewa bet no wella, un irr dſellonš, kaš wiſſuš labbuš darbuš un dahwanàš maita.

Ja kaħda puſke kaut kà ſmukka buhtu no ſtattiſchanaš, no ſmaſka un ſalduma, bet paſſehptaš nahweš fulla eekſchà, tad wiſš winnaš ſmuffkumš zilwekam ne ka ne derr un winnam nahwi dohd. Tàpat zilwekam Deewš ſinn kaħdaš dahwanàš un kaħdi tiſkumi buhtu un wiſch irr pilnš lepnibaš, paſcha gohdaſchanaš un mihleſchanaš, tad wiſš winnam ne ka ne lihdš, bet padarra paſuſchamu (Zehk. 2, 17.). Wiſſam, kaš labš irr, janahk ſchliſtam un ſkaidram no Deewa un eekſch Deewa jabeidſahš. Ja zittur zellaš jeb beidſahš, taš ne warr labš buht. Deewš ween irr labš; un kaš labš irr, tam janahk no Deewa. Tiſkai taš irr labš, fo Deewš tawà ſirdi iſdarra. Bet fo paſcha mihleſchana un gohdaſchana, paſcha labbumš iſdarra, taš narw labš, jo taš ne nahk no Deewa. Deewš irr ta mihleſtiba, tapeh; ir tuwakam no mihleſtibaš nahk wiſš labbumš, jo taš irr patš Deewš.

Kaħdš ſwehtš wihrš irr wehlejees, Deewam taš patš buht, fo winna rohka winnam irr. Jo kà muhſu rohka nemm un dohd, un ſewim gohdu ne nemmahš, tapeh; ka ta tiſkai neinſchanaš un dohſchanaš rihtš irr, tàpat zilwekam buhš Deewam buht kà kaħda rohka; fo wiſch no Deewa dabbujiš, to winnam beš paſchà gohda un labbuma, no tihràš mihleſtibaš atkal buhš aiſdoht. Wiſch no Deewa dabbujiš, kà wiſch war-

retu leelitees, jo tas gohds peederr tam ween no kain wunsch to dabbujis. Deewam irr tas gohds, mehß tikkai Deewa rihki, kas no Deewa dahwanas dabbu, lai tahß atkal isdallijam.

Kam tahdas schkihstas un skaidras mihlestibas naw, tas neneeka naw ar wissu sawu mahzeschanu un gudribu, jebfchu ar engelu nichlehm runnatu, wissas paslehytas leetas un sinnaschanas sinnatu, tahdu tizzibu turretu, ka brihnuma darbus isdarritu, wissu mantu, ir meesu un dsihwibu par zittu aisdohu.

Jo few paschu mihleht un gohdaht un sawu paschu labbumu mefleht, tas nahk no wella un zaur to tas wels krittis un tapeh; tas no debbesim isstuntß. Jo Deews to paschu par brangu engeli bij raddijis, winnam leelu gudribu, skaisumu, gohdibu un gaismu dewis; bet schis eesahjis eeksch sawahm dahwanahm un tikkumeem, ka pahwis eeksch sawehm spalwahm, uspuhstees, sewi apbrihnoht, mihleht, gohdaht. Zaur to wunsch eesahjis fluyt, ka wunsch ne Deewam, bet few pascham to gohdu dewis, ne Deewu bet sewi mihlejis, tad Deews winnu un tohs engelus, fo wunsch ar sawu lepnibu peewihlis, no debbesim isdsinnis. Jo ka wels engelu wirsneeks un leelskungs bijis, to salka Judas p. 6.: tohs engelus, kas sawu wirsibu ne irr fargajufchi un S. Pahwils (Koloff. 2, 15.) wunsch tahs leelkundfibas un waldifchanas no pohstijis, tahs klaiji smeekla lizzis un uswahreschanas preeku darrijis zaur winnu. Zaur fo wels patß krittis, zaur to wunsch zilweku pee semmes gahsis, no Deewa mihleschanas un gohdaschanas greeßis us sawu pascha mihleschanu un gohdaschanu, ka tas gribbejis Deewam lihdsi buht. Tapeh; zilweks no paradihjes isdsihtß ka wels no debbesim. Bet mums no pirmeem zilwekeem tas irr peedsuntß, jo ar tahdu frischenau, ka Ahdams, wissi kriht un zaur meesu un affinum mums tas peedsuntß.

Scho peedsümtu nespëhzi bu Kristus nopelns ween warr spëhzi naht, fo eefsch tizzibas sagrahbjam; tas muhs eefsch Kristus atjauno un meesu frustâ fitt, ka zilweks mahzahs, ne sew mihleht, bet sew eenihdeht (Luhf. 14, 26.) tas irr, sewim ne patift; sew ne gobdaht, bet sew aisleegt (Luhf. 9, 23.), tas irr sewi par neko ne isturreht; ne faru labbumu mekleht, bet atfazziht tam, kas winnam irr (Luhf. 14, 33.) tas irr, nekahdai semmes leetai ustizzeht; ar pascha meesu un affinim faru turreht. Zittadi winsch ta Kunga mahzeflis newarr buht. Zaur Kristu un ihstu firds atgreeschanu tas peedsümts launums jayahrtaisa us labbu.

Bet tapehzi ka zilweks pats no sewim to nespëhzi (fo zilweka dabba irr sewi mihleht, gehdaht, faru labbumu mekleht un grehkeht winnam peedsümts) tapehzi Deewam bij jadarra tas eesahfums pee muhsu atjaunofchanas, ir widdus un gals, lai zaur Deewa dehlu, kas zilweks tappe, schi muhsu dabba par jaunu tohp, mehs eefsch wianna un zaur wiannu no jauna peedsemmam un jauni raddijumi tohpam. Fo ka eefsch Uhdama meefigi un garrigi effam mirruschi, ta eefsch Kristus mums garrigi jaatosihwo (1 Kor. 15, 22.). Ka zaur meefas peedsümschanu grehku no Uhdama effam mantojusch, ta eefsch Kristus zaur garrigu peedsümschanu, to tizzibu, eemantojam taisnibu. Ka zaur meefigu peedsümschanu no Uhdama mums irr peedsümts grehkeht, sewi mihleht, gobdaht, ta eefsch Kristus zaur tizzibu un S. Garru, muhsu dabba jayaleek zittai, schlihtai un swihtai; pascha mihlefschanai un angsti zeenifchanai jamirft un mums no Kristus jadabbu jauna firds un jauns gars, ka mehs no Uhdama grehzigu meesu effam dabbujusch. Schihs jaunas dsenfchanas dehl Kristus nosaufts: muhichigajs Tebws (Esaj. 9, 6.).

Ta wissu kristigu lauschu darbeem, kam Deewam patihkameem buhs buht, un wissahm bohwanahm jannah no jaunas dsümschanas, tas irr, no tizzibas, no

Kristus, no swehta Garra, zittadi wissi darbi un wissa gudriba, ir paschi brihnuma darbi Deewam negeld. Mums peenablahs sawam tuwakam wissu darriht no mihlestibas (1 Kor. 14, 1.; 16, 14.) bes paschu gohda un labbuma. Tapeh; Deews mums sawu mihlu dehlu par preekschsihmi dewis (Zahn. 13, 15.). Tas sewi ne mihleja, ne isturreja, ne gohdaja, us sawu pelnu negahje, bet bij tihra schlihta pasemmiba un mihlestiba. Winsch naw tahda preekschsihme, ka ir pee zitteem deewabihjigeem laudim no ahrenes stattamees, bet winsch irr dsihwa preekschsihme, winnam eeksch mums jadsihwo zaur tizzibu, ka wissi muhsu darbi, wahrdi un dohmas no Kristus nahf, ka no kahda dsihwa awota. Ja ne, tad wissi augsti spehziigi dahrbi un swehti wahrdi pawelti un naw neneeka. Kas sewi mihl, tas Deewu eenihst; kas sewi augsti isturr, tas Deewu nizzina, ka tad darbi, kas no tahdahm dohmahm zehluschees, Deewam patihkami warr buht.

Tapeh; lubdse Deewu peh; tizzibas un beswiltigas mihlestibas, ko paschu gohds un labbums naw apgahnijuschi, bet kas no sirds nahf, tad neween leeli darbi un augsta sapraschana eeksch tizzibas Deewam patiks, bet arridsan tee wisemasaki, jebchu tikkai malks augsta uhdens buhtu (Matt. 10, 42.). So mas darbs no mihlestibas un pasemmibas zehlees irr labbaks un leelaks par leelu darbi, kas no lepnibas un pascham par gohdu irr darrihts.

Luhgschana peh; garrigas schlihtstifchanas.

Ni swehtajs Deews, tu zilweku eesahkumã schlihtu, taisnu un pilnigu bij raddijis, tu gribbi lai swehti effi ka tu swehts effi un muhsu augstajis gohds buhtu, bes grehkeem tewim kalpoht un pilnigi buht kahds tu effi; bet tewim, tam wissusinnatajam Deewam, ta dwehseles neschlihtiba, kas muhsu dohmas, fahribas un darbus apgahna, wehl labbaki irr sinnama, ne ka paschi to warretum isteift. Tas awots irr launs un kas no ta

nahf, irr launs. Wahrtaisa muhsu maitatas firdis zaur tarwu spehku un eedohd mums tizzibu eeksch Jesu, kas par mums par grehku irr tappis un eeksch kam to taisnibu dabbujam, kas preeksch tewim geld, ka tu muhs ne pasuddini. Tu firschu pahrmannitajs, sinni zik lohti grehki mums wehl peelihp, jebfchu eeksch Jesus to pestischanu zaur winna affinin, prohti grehku peedohschanu effam debbujuschi; ak tapeh; luhdsamees, schfihsti muhs iddeenas no meefas un dwehfeles apgahnischanas un dohd mums scheblastibu, ka tarwa bihjaschanâ un firdslabboschanâ iddeenas peeaugam. Lai ne effam kuhtri neds peekuhstam tai pakkal dsibtees. Un kad nu scheitan dsihwojoht wissu launu kahroschamu no firds ne spehjam deldeht, nepilnigi buhdami, tad apsedsi muhsu truhkumu ar Kristus nopelmu, un lai eeksch winna pilnigas taisnibas un beswainibas tewim patihkami effam! schi galwineeka deht ispesti muhs nahwes stundâ un trefas deenâ no wiffa launa, lai bes grehkeem tarwu swehtu wahrdu ar wisseem engeleem un taisneem flawejam. To dohd mums, schehligs Tehros, Jesus labbad. Amen.

32. Rodalla.

Leela gudriba un mahzeschana ne darra par fristigu un Deewam patihkamu zilweku, bet ta tizziba kas eeksch mihlestibas irr spehzigâ.

1 Kor. 4, 20. Ta Deewa walstiba ne stahw wahrdoos, bet spehfâ.

Kad S. Pahwils gribb nosihmeht, kahdam fristigam zilwekam buhs buht, winsch sakka (1 Tim. I, 5.): tas pawehleschanas gals irr mihlestiba no schfihstas firds un labbas apsinnafchanas un beswiltigas tizzibas; — it fâ gribbedams fazzih; ka pee fristiga

Deewam patihlana zilweka ne wajaga dauds augstu lectu, skohlas un mahzeschanas un gudribas, ka tam ne wajaga praweetun, runnatajam, wallodneekam, brihnumu darritajam buht, bet tizzigam, mihligam, Deewam padohdam un no S. Garra walditam. Us to naw jarauga, zil kahds irr mahzihts un proht runnaht, bet woi tas sawu tizzibu eeksch mihlestibas parahda un meesu nonahwe (Gal. 5, 24.), jo tee kas Kristum peederr, sitt sawu meesu frustâ ar fahris bahm un eefahroschanahm, tas irr, ar pascha gohdaschanu, mihleschanu un labbumu. Tapeh; S. Pahwils fakka (I Kor. 4, 20.) ka Deewa walstiba ne siaww wahrdôs, skohlâs un gudribâ, bet spehka, tas irr, eeksch tizzibas, mihlestibas, lehnibas, vazetibas un pasemmibas isdarrischanas.

Tadeht neweens sawa gudra prahta deht wairaf preeksch Deewa geld jeb swehtaks irr, bet tad ween, kad winsch zaur tizzibu eeksch Kristus dsihwo ka jauns raddijums (2 Kor. 5, 17.). Un ja tas gudrakajs zilweks ikdeenas ne atgreeschahs, eeksch Kristus ne atjau-nojahs, pasaufei un sewim ne atfakka, sewi ne ais-leeds un ne ernihst un pee Deewa schehlastibas ne peeturrahs weenigi ka behrns pee mahtes kruhtim, tad winsch netohp swehts, bet ar wissu sawu gudribu pasuddinahs.

Deewâs ne dohd tahdas dahwanas pee prahta, lai zaur to leels un swehts preeksch Deewa irr, bet lai tas to fristigu basnizu ustaisa. Kad tee 70 mahzekli (Luhl. 10, 20.) pahrnahze un sazzija: Kungs, ir tee welli tawâ wahrda mums padohdahs, tas Kungs sazzija: ne prezajeetees par to, tas irr, tee leeli brihnumi un spehki juhs swehtus ne darrihs, bet prezajeetees wairaf, ka juhsu wahrdi debbefis irr rakstiti, ka manni pasihstet un eeksch mannim tizzeet. Tee brihnumi, so Mobsus darrija, winnu ne darrija swehtu, bet wiina tizziba. Ahrona skaidra walloda winnu ne

padarrija labbaku preeksch Deewa. Mirjama, Mohsus mahsa, bij praweetene, zaur ko Deewa Gars runnaja, tomehr Deews winnu sitte ar spittalibu (4 Mohs. 12, 10.). Brihnumi un fwechas walloadas apustulus ne darrija fwehtus, bet winnu tizziba.

Tam augstakam kà tam seinmakam peenahkabs tizzieht, pasemmotees, atgreesstees, meesu mehrdeht, tizziba un mihlestiba eeksch Kristus dsihwoht. Kur ta naw, to Kristus par farwu ne peenems.

Kristiga mihlestiba irr ta ihsta jauna dsihwiba eeksch zilweka, irr Kristus dsihwiba eeksch tizzigeem un Swehta Garra peemahjoschana un spehks, kà S. Pahwils (Ewes. 3, 19.) mums wèhle, lai peepilditi effam ar wissu Deewa pilnibu; un S. Zahnis (1 gr. 4, 16.): Deews irr ta mihlestiba un fas eeksch mihlestibas paleef, tas paleef eeksch Deewa un Deews eeksch winna. Kas mihlestibu manna sawá firdi, tas manna Deewu eeksch sewim. Bet lai ar pascha mihleschanu ne peewillamees, S. Pahwils to Deewa mihlestibu nosihme (1 Kor. 13, 4.) kà kahdu kohku ar plascheem sarreem, kà lassam: mihlestiba irr lehnprahtiga, pazeetiga u. t. pr., ta irr ta jauna zilweka dsihwiba.

Ur wahrdu falkoht: Deews Tehws irr mihlestiba, Deews Dehls irr mihlestiba, Deews S. Gars irr mihlestiba. Kristus garriga meesa, tas irr, kristiga basniza, zaur mihlibas faiti irr kohpà saseeta, weens Deews, weens Kristus, weens Gars, weena kristiba, weena tizziba (Ewes. 4, 5.) un ta muhschiga dsihwiba irr tihra muhschiga mihlestiba.

Kas eeksch mihlestibas ne dsihwo, tas irr nokaltis lohzeklis pee Kristus meesas. Kà nokaltis lohzeklis pee muhsu meesas auksts, bes siltuma un dsihwibas irr, tàpat tam, kas eeksch mihlestibas ne dsihwo, Kristus dsihwibas naw, tas irr nokaltis, Deewam un Kristum mirris, jo tas irr bes tizzibas, irr nokaltis sars pee

wihnakohka (Zahn. 15, 6.), tam naw dallas pee
 Tehwa, pee Dehla un S. Garra, pee kristigas bas-
 nizas un muhschigas dsihwibas, tas pee Deewa ne
 warr nonahkt, jo Deews irr ta mihlestiba.

Luhgshana pehz tizzibas, Fas spehzigä irr eefsch
 mihlestibas.

Pateefigs Deews, mihkajs Pestitajs, pehz taweem
 wahrdeem ne wiffi tee, fas Kungs, Kungs sakka, nahks
 tawâ walslibâ, bet tikkai tee tawu muhschigu pestifchonu
 eemantohs, fas tawa debbesu Tehwa prahtu darra.
 Ak pasarga muhs no paschu peewilschanas, atnemim
 no mums wiffu wiltibu, lai schinni swehtifchanas darbâ
 paschi ne peewiltamees. Tawa walsliba ne stahw wahr-
 dds bet spehka, lai scho tawu spehku nomannam, fa
 muhsu tizziba, mihlestiba, zerriba un atgreeschana bes
 wiltibas irr, un mehs ar jaunu garru tewim uestizzigi
 kalpojäm, fa tawam Tehwam eefsch tewim, muhsu
 widdutaja, zaur tawa Garra eespehzinashanu patih-
 kami essam. Ak paklausi muhs pehz tawas schehlasti-
 bas. Amen.

33. Modalla.

Deews ne usluhko zilweka darbu jeb ahriku gihmi,
 bet winsch pehz tahs sirds tohs darbus teefa.

Sal. sakk. w. 21, 2. Wiffi weena wihra zetti irr pareisi
 wima azzis, bet tas Kungs pahrbanda sirdis.

Deews Samueli to praweeti fuhrtija Isajus nammâ
 (1 Sam. 16, 7.), Dahwidu par kehniu swaidiht, un
 tad tas praweets to pirindsminnuschu dohmaja swaidiht,
 tad tas Kungs sazzija: Ne usluhko winna gihmi,
 nedf winna leelu gaxumu, jo tas ne irr ta zil-
 weks reds, jo zilweks reds fas preefsch azzim irr,
 bet tas Kungs ueluhko sirdi.

Zaur to Deew's tas Kungs muhs mahza, fa winsch zilweka gihmi ne usluhko, kautschu augtis preeksch pasfaules buhtu, ja firds ne irr deewabihjiga, tizziga un pasemmiga. Un Deew's ne ween gihmi, bet arridsan wissus darbus pehz eekschkiga prahta teesa (Sal. sakk. w. 21, 2.). Ir wissas dwehseles dahwanas, ko Deew's zilwekeem dewis, jebfchu tahs leelas un brangas preeksch pasfaules, ja tahs skaidru firdi ne rahda, Deewa gohdu un tuwaka labbumu ne mekle, bes lepnibas un pascha gohda un labbunna — tahs preeksch Deewa ne geld. Ja zilwekam tas gudrakajs prahts par wisseem buhtu un winsch sawu gohdu un labbumu ween mekletu, un ne Deewa gohdu un tuwaka labbumu, tad schis paschais prahts Deewam buhtu negantiba un zilwekam par grehku. Jo Deew's to bij dewis, lai tas Deewu gohda un tuwakam palihds.

Tas Satans bija tas leelakajs un angstakajs engel's debbesis. Bet kad tas ar sawu gudru prahtu sawu gohdu un sawu ween mekleja, un ne Deewu mihleja un slaweja, winsch palikke par wellu un Deew's winnu aiedsinne.

Ikweens darbs, kas Deewam patihkams, nahk no tizzibas un schinni darba parahdahs tibra mihlestiba us Deewu un zilwekeem bes pascha mihleschanas un labbuma, zil zilweks sawa wahjiba zaur Deewa schehlastibu spehj. Tapehz S. Pahwils sakk (1 Kor. 13, 1.): kad es ar engetu un zilweku mehleh'm runnatu un man tahs mihlestibas newa, tad es buhtu skannigs warfch un swannigs swahrguls, tas irr, nederriga leeta, bes labbuma, augta un spehka. Deew's ne usluhko to skannu balsi un skaidru walloodu, bet to pasemmigu firdi. Deew's ne usluhko to leelu pasprachanu un gudribu pee zilweka, bet winsch ta zilweka garru ismanna un ismekle, woi tas sawu gohdu un labbumu, woi Deewa gohdu un tuwaka labbumu mekle.

Deewš ne usluhko to tizzibu, kas kalnus pahrstahda un ko vasaule zeena, ja tas sawu paschu gohdu ar to mekle, bet winsch raugahs us to behdigu, kam fagrausts gars irr un kas preeksch winna wahrda drebb (Esaj. 66, 2.). Deewš ne usluhko leelu nabbagu apdahwinaschanu, ja tas pascha gobda deht noteek, neds arridsan, ja kahds sawu meesu listu sadedsinaht slawas deht; bet winsch raugahs us firdi, kapeh; to darra. To dascha preeksch-sihmē redsam. Rains un Abbels abbi nesh up-puri, bet firdis bija zittadas, tapeh; Deewš Abbeta uppuri peenemm, to ohtru atmett (1 Mohf. 4, 4. 5.). Sauls un Dahwids nesh uppuri (1 Sam. 13. 9. 10.; 2 Sam. 24, 25.), weens peenemts, ohtrs atmetst, winnu daschadu firschu deht. Dahwids, Manasse, Nebukadnezarš, Pehters dabbuja Deewa schelastibu no firds atgreedamees; Sauls, Baraiis un Juhdas ne dabbuja — kapeh;? tahs firdis ne bija weenadas. Baraiis un Sauls sakka: es esmu grehkojis (2 Mohf. 9, 27.; 1 Sam. 15, 24.); Manasse arridsan (Man. p. 12.) — bet zil sawadu algu tee dabbu.

Juhdite un Estere swaidijahs kobschi (Juhd. 10, 3.; Ester. 5, 1.); Israekta meitas arridsan (Esaj. 3, 16.); winnas dabbu slawu, schibs norahschanu. Iskias, Josuiis, Gideons prassa sihmes no debbesim un irr slaweti (2 Kehn. 20, 10.; Jos. 10, 12.; Sohgu gr. 6, 37.); Bariseeri arri prassa (Matt. 12, 38.) un irr norahsti. Muiteekš un Bariseeris abbi luhds Deewa nammā (Luhf. 18, 10.), bet ne dabbu weenadu teesu.

Niniwiteri garve (Jon. 3, 6.); Juhdi un Bariseeri arridsan (Matt. 6, 16.). Deewš winnus usrauga, schohs ne, kà tee sakka (Esaj. 58, 3.): kapeh; mehš gawejam un tu to ne usluhko.

Ta atraitne, kas artawinu Deewa schkirstē leek, dabbu slawu, un tee zitti ne, kas tomehr wairak dewe

(Luhf. 21, 2.). Grodus preezajahs, ka winsch Kristu dabbu redscht (Luhf. 23, 8.), Zakeüs arridsan (Luhf. 19, 8.); bet winnu alga naw weenada. Wissu to ta firds darra, fo Deems usluhko, moi darbs no skaidras tizzibas, skaidras mihlestibas un tibras pasemmibas noceek. Jo fur tee darbi ar pascha gohdaschanu, mihleschanu, slawu un labbumu irr apgahniti, tur tee ne geld preeksch Deewa, jebjchu tahs dahwanas augstas buhtu.

Dauds fristigi laudis sawu dschwibu aisderouschi Kristus labbad; Akas un Manasse sawus paschus behrnus nokawuschi un uppurejuschi (2 Kehn. 16, 3.; 21, 6.); wiini Deewam mihlsch uppuris bijuschi, schee par negantibu.

Luhgschana pehz tizzigas firds.

Tu firschu mannitajs, sawas azzis skattahs pehz tizzibas. Bes tizzibas tewim ne warr vatift, jo kas no tizzibas ne nahf irr grehks. Pasarga muhs, ka muhsu bihjaschana ne irr wiltiba un ka tewim ne kalpojam ar wiltiqu firdi. Dohd mums tizzibu un S. Garru, lai muhsu mihlestiba zeltahs no skaidras firds un beswiltigas tizzibas. Gedehd mums tahdu praktu, ka wissus sawus darbus tawa Dehla wahrda darram un meh's us ihstu un newiltigu bihjaschanu dohdamees. Usturri muhs pee garra nabbadsibas, lai ne fewim, bet tewim par gohdu eeksch Kristus sawa Pestitaja dschworam. Zehws, usluhko muhs Kristus labbad ar schehligahm azzim, un waddi muhs schinni wahrgoschanas semme ta, ka labbu apsinaschanu pasargam un sawas tizzibas gallu, muhschigu dschwibu dabbujam. Meh's us to zrrejam, ka tu tahds schehlig's effi, un muhsu firds lihgsmojahs, ka tu teem nabbageem un behdigeem tik mihli un tik augsti palihdri. Amen.

34. *Modalla.*

Zilweks pee sawas muhschigas fwehtibas neka ne warr darriht, Deewam wiss jawarra; ja zilweks Deewa schehlastibai padohdahs un tam lauj darriht ka ahrstam ar flinneeku. Zo bes atgreeschanas Kristus nopelns ne tohp peelihdsinahts.

I Kor. I, 30. Kristus mums no Deewa dohts par gudribu un taisnibu, par fwehtudarrischanu un pestischanu.

Ur scheem warreneem wahrdeem tas apustuls mabza, ka Jesus Kristus muhsu Kungs wissu nopelnjis, kas pee muhsu muhschigas fwehtibas peederr. Kad wehl ne ko ne sunnjam no dschwibos zelleem, winsch mums par gudribu dohts; kad grehzineeki bijam, winsch mums par taisnibu dohts; kad vreeksch Deewa negati bijam, winsch mums par fwehtudarrischanu dohts; kad pasuddinati bijam, winsch mums par pestischanu dohts.

Un wissu zilweku nopelns, spehks un gribbeschana pee ta ne warr ne tif darriht un peelikt, zil tas puttekltis, kas eeksch faules putt, irr wehrt, ne pee pirma, ne pee heidsama galla. Grehkoht zilweks warr, bet ne taisnotees; sewi pasandeht, bet ne sewi atrast; sewim nahwi darriht, bet ne sewim dschwibu doht; wellam padobtees, bet ne no wella isglahbtees. Ka kahds mirrons ne spehj sewi dschwinaht, tapat wissi zilweki ne spehj few glahbtees, jo tee grehkos mirruschi (Ewes. 2, I. 5.). Ka paschi ne effam warrejuschewi raddiht, tikpat ne ka ne spehjam darriht pee paschu pestischanas, fwehtudarrischanas un jaunass dsunschanas; jo pestischanu grubtaka par raddischanu. Ja spehtum sewi taisneht, tas buhtu wairak ne ka sewi raddiht.

Zapeh Deewa Dehls zilweks tappis, ka winsch wissu warretu atdabbuht, kas eeksch Uhdama pasuddis, un dschwu darriht, kas eeksch Uhdama mirris. Zo

warram fayprast pee tahs lihdsibas (Luhf. 10, 30.) no ta nabbadsina, kas sleykowu rohkās bij krittis un patš ne spehje lihdsetees. Tam shehligam Samariteriim wadjadseja winna wahtis apseet, winnu pazelt, winnu mahjaš weetā eewest un ar winnu darriht, kà ahrste ar flinmu darra. Kà nu schis fakappahs zilweks lah-wahs ar ferwi darriht, kà Samariteriim tiffe, tå mums arridsan bij jadarra, ja swehti gribbam buht. Mums japałaujahs Kristum, un fluffu jaturrahš, ka winsch muhsu wahtis warr tihriht un apseet, elji un wihnu eeleet un tå winna prahtam padohtees, tad winsch mums lihdschs.

Kad zilweks atgreeschahs, pee Deewa atpakkal nahk, grehkus noschehlo, grehku wahtis lauj ismasgahť ar bauslibas siipru wihnu un sinehrecht ar Ewangeliuma elji, tad Kristus zaur sawu shehlastibu eelsch winna padarra tizzibu un tizzibas auglas, taisnibu, dsihwibu, meeru, preeku un swehtibu, winnu atjauno un winnam eedohd ta labba gribbeschanu un isdarrischanu pehz sawas patischanas.

Zurprettim zilweks patš no sewim ne spehje grehkus atstahť. Jo swehti raksti to meesigu zilweku fauz par grehku kalpu (Zahn. 8, 34.), appaksch grehkeem pahrdohťu (Reem. 7, 14.), kas no sawas dabbas ne proht kà ween grehkoht, kà praweets sakka (Jerem. 13, 23.): kà juhs labbu warreet darriht, jo juhs esseet eeraddufchi launu darriht? Woi Mohru wihrs sawu ahdu warr pahrtwehrst, woi pardelis sawu raibumu? Bet (Tit. 2, 11. 12.) Deewa muhsu pestitaja shehlastiba irr atspihdejuse wisseem zilwekeem, zaur Ewangeliumu, kas wisseem laudim irr sluddinahts, muhs pamahza, lai besdeewibu aisleedsam. Jo, kà S. Pahwils sakka, zaur Deewa wahrdu schi shehlastiba pee mums nahk un ta muhs pamahza, skubbina, aizina un usrunna, lai no grehkeem atstahjam. Un schi ta shehliga Deewa passubbinaschana sawā wahrda

faetahs ar muhsu paschu firds leezibu un apleezina zilweku no ahrenes un eekschas, fa winsch netaisni darra un tam wajaga grehkus atstah, ja winsch gribb swehts tapt, zaur to fa tee irr prettim Deewam un firdi.

Ja zilweks laujahs pahmahzitees un skubbinatees zaur Deewa schehlasiibu, tam wahrdam paklausa, no grehkeem atstahj, tad Deewa schehlasiiba wissu padarra eeksch zilwekem, tizzibu, mihlestibu un tizzibas auglus. Tad ta ka swezze spihd tumfiba. Ka tumfiba ne spehj sewi apgaifinoht, ta arridsan zilweks ne spehj, ka Dahwids fakka (Ds. 18, 29.): tu apgaifmo mannu spihdeli, tas Rungs mans Deews mannu tumfibu darra gaischu. Parwelti kahds azzis atwehrtu, ja faule ne spihdetu. Bet Deewa schehlasiiba, pats Kristus, tas gaischajs spihdums, irr atspihdejis wisseem laudin, kas tumfiba un nahwes ehna fehd (Luhf. I, 79.) un apgaifmo ikweenu zilweku, kas pasaulé nahf (Zahn. I, 9.), tas irr, wisseem parahdahs, schehlasiibu dahwa un eedohd. Winsch irr pasaulés gaischums. Winsch wisseem rahda dsihwibas zellu, to apgaifmo; ka labg gans awju preekscha eet (Zahn. IO, 4.) un rahda to staigajamu zellu. Winsch muhs wissus, ka pasudduschas awis, meklejis (Luhf. 15, 4.) un ideenas wehl mekle un fauz. Winsch mums eet pakkal un pehz mums prezzejahs ka bruhgans pehz mihlas bruhtes, ja winna mihlestibu gribbam peenemt un tumfibu un grehku ne gribbam eemihleht.

Ka ahrste us newesselu fakka: tas un tas tew naw jadarra, zittadi mirsi, tas sahlehm prettim, fa tu ne warri wessels tapt — ta tas ihstajs ahrste Jesus muhsu Rungs us mums fakka: Mans behrns, tewim wajaga atgreesstees un no grehkeem atstah, no lepnibas, meefas un naudas fahribas, dusmibas un atreebiga prahta, zittadi tu mirsi, un mannu affinu dahrgas sahles tewim neka ne lihdschs, jo tu pats aiskawe, fa tahs eeksch tewim auglus ne isdohd.

Tapeh; tas Rungs Kristus saweem apustuleem pawehlejis papreekschu sluddinaht atgreeschanu no grehkeem (Luhk. 24, 47.) un tapeh; tas Rungs grehzineekus us atgreeschanu aizina (Matt. 9, 13.). Zo neatgreessta firds Kristus nopelnu ne warr eemantoht.

Za tahdu wahrdu dsirdam, ka no grehkeem ja-atstahj un ka zittadi muhschigi japasuhdahs, tad tas zilweku usskubbina to labbi apdohmaht, un Deewa pateefigs wahrds un pascha firds winnam apleezina ka ta irr. Zo Deews gr. hku pameschanu wisseem peesohla pa welti un no schehlastibas, bet tas wahrds irr peelifts: ja pee Deewa atgreeschamees (Ezek. 18, 21.): kad tas besdeewigajs atgreeschahs, tad tam teesfcham buhs dsihwoht un ne nomirt un wiffahm winna pahrfahpfschanahm wairs ne buhs peesminnetahm tapt. Te grehku pameschana un atgreeschana no grehkeem irr weena pee ohtras klahu.

Tas muhschigajs Deewa Dehls fakka (Zahn. 3, 16.): kas eefsch mannim tizz, tam muhschigu dsihwibu buhs dabbuht. Za tizziba ikreenas wezzam zilwekam stahw prettin, peewahr meesu, walda garru, atgreesch zilweku, delde grehku, tihri firdi. Za irr ta tizziba, kas no pasaules, grehkeem un wella greeschahs pee Kristus un prett to leclu grehku parradu dwehselei atspirgschanu un meeru mekle eefsch Kristus affinim, mirschanas un nopelna bes zilweka darbeem. Kas zittadi tizz, ka Deews winnam grehkus peedohs, jebschu tas no grehkeem ne atfahpjahs, tas peewillahs patz un tam irr wiltiga tizziba un ne warr swehts tapt, kamehr tas no grehkeem ne atstahj.

Za tas muitineeks Zakeiis (Luhk. 19, 8.) labbi bij saprattis, furra ta labba tizziba irr, prohti ta, kas muhs no grehkeem atgreesch us Deewu, un ka tam, kas no Kristus grehku pameschanu gribb dabbuht un winna dahrgu nopelnu baudibt, no grehkeem buhs atgreesstees un us Deewa schehlastibu eefsch Kristus ween palautees.

Tà winsch ta Kunga mahzibu (Mark. I, 15.): atsgreeseetees no grehkeem un tizzeet tam Ewangeliemam bij saprattis, ka tas irr, atstabeet grehku, stahweet us mannu nopelnu un meklejeet pee mannim grehku pameschanu. Tapeh; winsch us to Kungu salka: redsi, Kungs, pussi no mannas baggatis bas es dohmu nabbageem, un ja es kam to nos wihlis, to es tschettrkahrtigi atdohmu. Winsch ne slawe sawus darbus, bet to shehlastibu, kas winnu bij mahzijuse no grehkeem atstah, un winsch to gribb iesazziht: Kungs mannim iif lohti shehl, ka es katdu buhtu nowihlis, ka es to tschettrkahrtigi tam atdohmu un wehl sawas mantas pussi nabbageem. Un ka es esinu apnehmees no sawa sinnama grehka atstah un eeksch tewi tizzu, tad tewi luhdsu, manni shehligi pee-neemt. Tad tas ihstis ahrste salka: Schodeen schim nammam shehlastiba notikkusi; jo tas zilweka dehls irr nahzis mekleht un fwehtu darriht to kas pasuddis (Luhf. 19, 9. 10.)

Ta irr ta ihsta atgreeschana no grehkeem zaur tiz-zibu, ko Deews darra. Deews muhsu fwehtibas eefahkums, widdus un gals, ja S. Garra tihschi prettim ne turramees ka tee pahrgalwigi Zuhdi (Ap. darb. 7, 51.; 13, 46.): tomehr tad juhs to atmetteet un few paschus muhschigas dsihwibas ne tur-reetees zeenigus, tad redsi, mehs greeschamees pee teem paganeem. Bet mums tas japeenemm par ahrsti ka tas newesselam to slimmibu usrahda, ta Deews mums to grehku; ka tas to mahza, kas jaatstahj lai sahles palihds, ta ir Deews salka, kas jaatstahj, lai tahs dahrgas sahles, Jesus affinis, mums par labbu irr.

Iif lihds ka zilweks zaur S. Garra spehku no greh-keem atstahj, Deewa shehlastiba winnam jaunos dah-wanas dohd. Zittadi zilweks ne speh; ko labbu dohmaht pat's no sewim (2 Kor. 3, 5.), ka tad wehl darriht. Wiss labbums eeksch mums ne nahk no mums, bet

no Deewa schehlastibas, kà S. Pahwils fakka (I Kor. 15, 10.): ne es, bet Deewa schehlastiba, kas eefsch mannim irr. No schehlastibas wijs Kristus nopelnš un winna paklausichana tam atgreesuscham tohp peelihdsinatās, it kà tas pats wissu buhtu darrijis. Bet tam neatgreesuscham no ta nekās ne atlezz, un Kristus ne darbojahš pee teem, kas Deewu un winna wahrdu saino. Kà skohlmeisteris tam behrnam, kas mahzahš rakstih, rohku wedd un tomehr fakka: tas behrnš labbi rakstijis, tāpat muhsu paspehshana nahf no Deewa (Zahn. 15, 5.): bes mannim juhs ne neeka (prohti: labba) warreet darriht. Jo launu gan spehjam paschi darriht, tas no mums pascheem nahf. Bet labbu ne spehjam darriht bes winna, tas nahf no Deewa (Esaj. 10, 15.). Tapehž neweens ne warr leelitees, ta irr tihra schehlastiba (Reem. 3, 24.; Ewes. 2, 9.).

Swehtigš irr tas zilweks, kas grehkus atstahj un farwu prahtu Deewam atdohd, kà bruhte bruhrganam atdohdahš. Kristus, muhsu bruhrganš, sirahda arri-dsan pee mums, lai ar labbu prahtu winnam klausam, farwā wahrda un muhsu sirdis laipnigi runnadams, muhs mekledams un aizzinadams, pirnš winnu peeminnam, lai no grehkeem atraujamees un lai winna dahrgas affinis welti naw isleetas par mums.

Luhgshana pehž dwehseles paliga.

At Jesus, muhsu gaischums un gudriba, apgaismo muhsu aptumschotu sirdi, lai farwu samaitashanu un tawu gohdibu labbi atsibstam. Mehs effam nomirruschi un ne prohtam ne farwu grehku pulku, neds to pohstu, fur muhsu nepaklausichana muhs eegabsufe. Mehs effam neredsiqi un ne redsam, kas no Deewa Garra irr, taws Ewangeliumš mums apsegtš, ka to paschi ne saprohtam. Tu pats mums ne effi pasihstams un bes tawa Garra tewi par farwu Kungu ne

warram faukt. Lai, af Jesus, tabdâ nahwes meegâ ne paleefam. Uslez, tu taisnibas faulite, un rahdi mums gaischi, ka tu ween mums warri lihdscht tabs grehku gultas, tumfibas darbus un netaisnibas kalposchanu atstah, fawi un pasauli aisleegt, tewi no firds mekleht un tawai schehligai waddischanai patautees. Af Jesus, preekch tewim effam kaili un plikki, mums truhst ta teifschana preekch Deewa, muhsu paschu taisniba irr aptraipita drahna. Tu par mums par grehku tappis, lai eeksch tewim ta taisniba irr, kas preekch Deewa geld. Jesus, tarwas affinis un tawa taisniba irr muhsu rohda, iswelk mums grehku drehbes, delde muhsu pahrkahpschanas un mett tabs diltâ juhra. Apgehrbi mums tarwu nenoseedsibu, ka tewim sawam bruhrganam kâ mihla bruchte patibkami effam. Af Jesus, tu swehtudarritajs, apstrahda muhs ar sawu spehku, ka meef' un dwehsele bes wainas paleef us tarwu deenu, lai pastarâ stundina un teefâ tee effam; ko tarws Gars irr apsehgelejis un swehtus darrijis. Af Jesus, muhsu Pestitajs, lai behdu laikâ tarwu paligu un preeku dabbujam, ispesti muhs no kauna, usnemmi muhs sawâ gohdiba, fur bes grehkeem tarwu wahrdu muhschigi slawestim. Amen.

35. Modalla.

Bes deewabihjigas dschwoschanas wiffa gudriba un atsichschana irr welti, arridsan swehtus rakstus pasiht.

Matt. 7, 21. Ne iFFatrs, Fas us mannim saffa: Kungs, Kungs, debbefu walstibâ ee:ees, bet Fas mannam debbefu Tehwam pa prahtam darra.

S. Pahwils ar mihlestibu apsihme kristigu dschwoschanu; kas pee tahs peederr, wifs sanemts eeksch mihlestibas, un Kristus dschwoschana ir tihra mihlestiba.

Zhsta mihlestiba eeksch tam rahdahs, ka ta Deewu, ne farwu labbumu mekle. Za ne sewi mihle, gohda, slawe, ne farwos darbos farwu labbumu un gohdu mekle, bet ta wissu darra Deewu un zilwekus mihlejoht, nedf algas un gohda deht, ta Deewu un turafu mihle skaidri, tadeht ka Deews winnai ta augstaka manta irr.

Ram schihs mihlestibas naw, tas irr wiltineeks, jo wissâ farwâ darrischana winsch patz sewi gribb teift un ne Deewu ween, tapehz ta irr wiltiga mihlestiba. Un ja kahds wissus swehtus rakstus no galwas sinnatu un ar engelu mehlehin runnatu, ta buhtu skanna bes spehka. Za Deewa wahrds ne tohp dsihws, tad tas neka ne lihbs. Râ barriba meesai labbumu ne darra, ja ta par meesu un affinin ne tohp, ta Deewa wahrds un swehti eestahdijumi ne lihds, ja tee ne pahweherschahs par kritigu dsihwoschanu, ja zilweks zaur teem no jauna ne peedseim un ne paleef swehts. Râ S. Pahwils fakka (I Kor. 13, 2.): ja man buhtu praweeschju mahziba un es sinnatu wissus noslehpmus un atsichschanu, un man ne buhtu tahs mihlestibas, tad es ne buhtu ne neeka. Tas irr, ja farwu slawu mekletu un ne Deewam un turafam ar to schikhtli kalpotu, tad tas Deewam buhtu prettin un reebshana.

Tee wiltigi praweeschi gan winnâ deenâ fazzihs (Matt. 7, 22.): Kungs, Kungs, woi tawâ wahrda nahkoschas letas ne essam sluddinajuschi, wellus isdsinnuschi, warremis darbus darrijuschi? Bet winsch atfazzihs: Es juhs ne pasihstu, juhs ne manni esseet gohdajuschi, bet sewi vaschus.

S. Pahwils fakka (I Kor. 13, 3.): ja es wissu farwu mantu nabbageem atdohtu, un man ne buhtu tahs mihlestibas, tad tas man ne palihdsetu ne neeka. Ralabb, mihlajs Pahwils? woi kahds farwu mantu nabbageem atdohs un mihlestibas tam ne buhs? Nu ka tad, ja tas to ne darra Deewu

mihlejoht, bet farwu algu un teifschanu meklejoht, kà pee Warifeereem redsam, kas dauds uppuru sataisija, ir zitteem eerunnaja, farwu mantu Deewa nammam un us uppureem doht, ferwim flawu krahdami, un aisnirfe tohs nabbagus, kam schehlastika bij jadarra. Tas Rungs teem to pahrmett, sazzidams (Matt. 23, 14.): juhs aprihjeet arraitnu naminus, to ar farwahn gaxrahm luhgfchanahm aisbildinadami, tas irr, fohlidami par to Deewu luhgt. Ir muhsu laikos pee Kattoleem dauds laudis farwu mantu preeksch klohstereem atdewaschi, lai muhki un klohsteru kalpi par winnu grehkeem luhds un uppure. Ta irr wiltiga un peewilta mihlestiba, kas farwu gohdu un labbumu mekle un ne Deewa gohdu.

Tas taifnajs dsihwohs zaur farwu tizzibu (Ubas. 2, 4.). Tew pascham Deewam par uppuri buhs dohtees (Recm. 12, 1.), farwu meesu nonahweht un mihlestibas darbus bes algas, bes teifschanas darriht, tikkai ween Deewu mihlejoht, tad tee ferwim fo derr. Ja tu farwu meesu listu fadedsinabt un tas ne notiftu no skaidras mihlestibas un Deewa gohda deht, tad tas irr pa welti. Pehz fo zitti farwu meesu schaufta, ferw simees eededfina un farwu meesu baddu mehrde (Esaj. 58, 3.), ne ka farwa gohda deht (Zak. 7, 5. 6.)? Tee grihb leeli swehti buht un ihpaschu isdohmaru gohdu dabbuht, ne Deewam par flawu, bet ferwi gohdadami. Zitti tik akli paleek un tahdas apalloschanas eekriht, ka tee leekahs dedfinatees un Kristus deht mohzitees, un tomehr Kristu ne mekle, bet ferwi ween un irr apnehmufchees no sawas alloschanas ne atstahht, kautschu dsihwiba buhtu jasaude. To S. Pahwils sauз (2 Tess. 2, 9. 11.): Satana strahdaschanu ar wiffadu wiltigu spehtu un simehm. Ne mohkas, bet Kristus mihleschana padarra to Kristus deht mohzitu.

Naugi, wels ir starp paganeem zittus ta irr satrazzinajis, ka tee ar labbu prahtu us nahwi dewufchees,

farwu wella kalposchanu gribbedami apstiprinaht. Tad naw brihnums, ka tas wehl noteek ar kahdu kristigas tizzibas spihdumu. Pagani daudsreis dsihwibu aisdewufchi, ka farwu gobdu us muhschu muhscheem usturret. Tapat muhsu laifos paschu gohdaschana muhkus un zittus usskubbinajuse, ka tee fehninus un waldineekus noduhruschi, dohnadami farwu mahnu tizzibu, ko tee Kattolu tizzibu fauze, wairoht, un par to dsihwibu irr atdewufchi — ne Kristus deht, bet ta pahwesta deht un paschu augstas slawas deht. Ta irr wiltiga mihlestiba no wiltiga gaischuma peewilta.

Tapehz wissa zilweka sinnaschana, kautschu winna gudriba un atsihschana buhtu leela ka Salamanam bij, un tas wissus swehtus rakstus sinnatu — ir wissi winna darbi, kautschu meesu un dsihwibu atdohtu, bes Deewa un tuwaka mihleschanas un kristigas dsihwoschanas naw ne neeka. Deewa wahrdu sinnahht un pehz ta ne dsihwoht, padarra jo leelu pasuddinaschanu, ka tas Rungs fakka (Jahn. 15, 22.): kad es ne buhtu nahzis un us teem runnais, tad teem ne buhtu grehks, bet nu teem nekahdas aibildinaschanas naw par farwu grehku.

Luhgschana pehz ihstas gudribas.

Al Deews, ko wissa pafaule mums lihds, kad tu mums ne effi? Baggatiba, gohds un meefas kabriba mums pateesu preeku ne dohd. Pafaule paeet ar farwu lusti un winnas mantas dwehselei neka ne dohd. Ja tu pee mums, tad mums neka ne truhkst. Geksch tewim wissas muhsu mantas, muhsu gohds, muhsu atspirgschana. Tu effi faule un patwehnums; tu dohdi gohdu un shehlastibu; kas tewi atrohd, tam irr muhschiga dsihwiba. Al lai labbi saprohtam pafaules nihzibu un wahrgschanu un pagohdini sew eeksch muhsu dwchselehni, lai pret tarwu atsihschanu wissas zittas leetas

par dubleem isturram un sawu sirdi pee tewim ween
 peeferriñajam. Tad effom ihsti gudribas behrni un
 mums eeksch tawas draudribas muhschigi labbi klahsees.
 Amen.

36. Rodalla.

Kas eeksch Kristus ne dsihwo, bet ar sirdi pee
 pasaulēs karras, tam irr ta rakstu sihme, bet to
 swehtu rakstu spehku un paslehptu mannu
 tas ne bauda.

Parahd. gr. 2, 17. Tam, Kas uswahr, es dohschu ehst
 no tahs apsehptas mannas, un es winnam dohschu
 labbu leezibu un ar to leezibu jaunu wahrdu rak-
 stitu, Fo neweens ne sinn, Fa ween tas Kas to dabbu.

Schē mahzamees, fa tee ween saldu preeku un
 meeru Deewa wahrda dabbu un bauda, kas uswahr
 sawu meesu, pasauli un winnas gohdibu un wellu.
 Jo kas sawu meesu ikdeenas zaur atgreeschanu no greh-
 keem pee krusta sitt ar tahm kahribahm un eekahroscha-
 nahm (Gal. 5, 24.), sewim un pasaulei nomirst un
 sawu gruhthu krustu ness, tohs Deews no augstibahm
 meelo ar saldu debbes mannu un dsirdi ar paradihses
 preezas wihnu. Tee zitti, kas ar pasauli eepreezajahs,
 to apsehptu mannu ne dabbu. Jo ikweena leeta faeet
 ar lihdsigu, un prettigas leetas ne peenemm zitta zittu.
 Deewa wahrds irr garrigs un ne fadohdahs ar pasau-
 ligu sirdi. Ka no ta ehdeena, fo eekschas ne peenemm,
 meesai spehks ne rohdahs, tapat dwehsele Deewa
 wahrda spehku ne dabbu, ja ta to wissai ne usnem
 eeksch sewim un par sawu dsihwibu darra.

Un fa pee daschas flimmibas zilwekam ruhkta mutte
 irr, ta arridsan teem, kas ar pasaulēs mihlestibu, lep-
 nibu, naudas un meesas kahribu gull, Deewa wahrds
 irr ruhks un par ihgnumu. Kam Deewa Gars, tas

tur eekschâ atrohd paslehytu Deewa maasi; kam schihs pasauls gars, tam tas ne smecke.

No tam zeltahs, ka dauds laudim, kas ikdeenas to swehtu Swangeliumu dsird, tomehr mas preeka un labbuma no ta irr. Teem naw Deewa Gars un debbeschfigs prahts, bet pasauliga firds. Kas Deewa wahrdu labbi grihb sayrast un winna spehku manniht un no debbes maises ehst, tas lai dsennahs dsihwoht pehz Deewa wahrda un Kristus dsihwoschanas. Tâ winsch meelo pasemnigus ar sawu shehlastibu (I Peh. 5, 5.), lehnvrahtigus ar sawu mihlestibu, pazeetigus ar sawu preeku un teem juhgu barra saldu un nastu weeglu (Matt. II, 30.). Zik salda debbes maise irr, to atrohd appafsch Kristus juhga, jo (Luhk. I, 53.): is falkufchus winsch pild ar labbumu un baggatus winsch atstahj tulfchus.

Tas Kungs salka (Jahn. 6, 63.): manni wahrdi irr gars un dsihwiba. Ja tee irr gars un dsihwiba, tad neweena meefiga un lepna firds tohs ne warr fanemt, bet tee japeenemm ar flussu garru, ar dsittu pasemmibu un swehtu eekahroschanu un eeksch sewim par dsihwibu jadarr. Zittadi no Deewa wahrda tewim nekas ne huhs, kâ ween skanna un rakstu sihme. Tâpat kâ kahda klaweera skannu dsird, bet ne fanemm, fo tur spehle, tad nekahda preeka naw no tam; tikpat Deewa wahrds neka ne ispehj, ja tas ne paleef par dsihwibu. Tapehz rakstihst irr (Parahd. gr. 2, 17.): es winnam dohschu labbu leezibu un ar to leezibu jaunu wahrdu, fo neweens ne sinn, kâ ween tas kas to dabbu.

Schi irr ta leeziba ta apflehyta Garra, kas Deewa wahrdam leezibu dohd; un tas Deewa wahrda Gars dohd leezibu muhsu garram (Reem. 8, 16.); un ja tee saderr, tad tee paleef par weenu Garra (I Kor. 6, 17.). Tas irr tas jauns wahrds, fo neweens ne pasihst, bes ween tas kas to dabbu. Jo kâ tas ween, kas meddu

muttê nemm, winna saldumu samanna, tà erri tikkai tas to jaunu wahrdu tahs Deewa leezibas firdi saproht, kas to sanehmis. Tas ween Deewa preeku pasihst, kas to manna. Ta irr ta jauna leeziba un tas jauns wahrds, ko neweens ne sinn, kà ween tas, kas to dabbu; tas irr jauns, jo tas nahk no augschens, no jaunās dsimschanas.

Swehtigs irr tas zilweks, kam Deews firdi dohdahs baudamu. Tà Deews praweeschus meelojis ar saldu debbes maisti zaur sawu muhschigu wahrdu, kas us teem nahze, tee runnaja no tam, ko tee bij samannijuschi; zaur to tee swehti raksti zehluschees.

Lihds scho paschu deenu winsch ne mittejahs, ar wisseem zilwekeem runnajt un winnu dwehseles meeloht ar sawu wahrdu. Bet ta leelaka pusse no teem aisdarra aulis preeksch Deewa bals un klausahs labbaki pasauli ne ka Deewu, un waktausa labbaki kahribahm ne kà Deewa Garram. Tapeh; tee ne warr ehst no apflehtas mannas, ehd labbaki no aisleegta nahwes kohka (I Mohs. 3, 6.), tas irr, no meesas eefahroschanahm, ne kà no dsihwibas kohka.

Ta gan leela akliba un mulkiba, ka zilweki ne saproht ka eeksch Deewa leelaks preeks un saldums, ne kà eeksch pasauls. Kas weenureis Deema laipnibu baudijis, tam pasauke un winnas luste irr ruhkta. Muhsu pirmaji wezzaki likkuschees peewilt no pasauls un no aisleegta kohka irr ehdufschi un ruhktu nahwi ee-ehdufschi. Tà ir mehs effam akli un mulki un ehdam no aisleegtahm meesas kahribahm, kas mums nahwi darra (Reem. 8, 13.).

Tas Kungs Kristus, dsihwibas kohks un maise, fakka (Zahn. 6, 51.): kas no mannim ehd, tas dsihwohs muhschigi. No winna ehst, tas irr eeksch winnu tizzeht un sawas firds lihgsnibu, preeku un patikschanu eeksch winna turreht (Sih. 24, 28. 29.).

Pasaule dohd masas, nihzigas, suhdamas mantas un winnai ar leelu kohroschanu kalpo. Deers dohd augstas, leelas un muhschigas mantas, un zilweku firdis kothi kuhtras un flinkas pehz tahm. Kur tahdu atradbihs, kas Deewam ar tahdu paklausischanu un labprahribu kalpo, ka pasaulei un mantai? Par masu nandu dasch labbu zeltu nostaiiga, par muhschigu dsihwibu ne kahju ne pazett. Ka tee praweeschi (Esaj. 23, 1.; Jerem. 47, 4.; Ezeq. 27, 12. 13.) pahrmett teem leelem pilsateem Tirum un Sidanai, ka tee par juhru pahr prezzi zehluschi un meklejuschi, bet muhschigas mantas deht ne kahju ne pazehluschi.

Wissur redsam, ka pasauli wairak mihle ka Deewu. Dasch us augstahm skohlahm mahzahs deen un nakti, ka winsch gohdu pasaulé warr dabbuht, bet muhschiga gohda deht winnam naw waktas weenu Tehws muhsu noskaitiht. Dasch eet karrá ka winsch augstá kahrtá warr tapt, bet ar weenu paschu launu eekahroschanu winsch ne gribb karroht, ka winsch augstu debbesu kahrtu panahktu. Dasch daudi tautas un semmes uswahr, bet fewi paschu ne proht uswahreht. Zil to, kas laizigu laimi mekle un par to dwehseli un muhschibu saude. Kas tá darra, tee ne irr baudijuschi ta Deewa wahrda paslehptu mannu: tee ne uswahr, bet no pasfaules irr uswahreti. Kas to mannu gribb baudiht, tam Deewa labbad pasauli buhs smahdeht un uswahreht. Kas to spehj, tas ta swehta Garra saldu preeku baudihš, ko tas ween pasihst, kas to dabbu.

Za no dsihwibas kohka augleem gribbam ehst, tad tas kohks papreekschu jastahda. Papreeksch greesi firdi no pasfaules us Deewu, tad debbesu preeku mannisi. Pasfaules preeks tewim leela leeta un tu ne leezi wehrá, ka Deewa preeks wairak eepreezina ka pasaule. Ko Deews darra, tas irr augstaks par to, ko radditas lectas darra. Za mahziba, ko tas swehtais Gars no

augscheneß dohd, irr dahrgaka par to, fo muhsu prahtß ar leelu publinu cemahzahß. Uhbols jeb puffe, faß paschi auguschi, irr dauds labbaki par teem, fo meiste- ris no tihra selta darra, un weena lahsite no Deewa preeka spirdsina wairak, ne fà leela juhra ta pasfaules preeka.

Ja tew tihf Deewa preeku eemantohht, atmett pasfaules preeku. Ja gribbi manni dsirdeht, grees aushi us mannim; ja gribbi manni labbi fayrast, grees firdi us mannim; ja gribbi manni redseht, greesi azzis us mannim. Tà greesi us Deewu firdi un dohmas, tad winnu dsirdesi, redsesi, samannisi, baudisi (Jerem. 29, 13.): juhs man mekleseet un atraffeet, fad pehz mannim wai- zafseet no wiffas firds, fakka tas Kungs.

Dauds irr faß fakka: Uk, zil tas irr baggats, augsts, gudris! — bet rets fahds peeminn, zil tas irr lehns, pasemmigs, pazeetigs, deewabihjigs. To ah- rigu zilweku usluhko, bet us to eekschfigu, faß tik dauds labbaks irr, ne rauga. To slawe, fad fahds dauds pilsatus un semmes redsejis — bet dauds labbaki buhtu, ja fahds Deewu buhtu redsejis! Zittu teiz, fa tas keisarus, fehnikus un leelus fungus klausijis un teem kalpojis. Bet faß Deewu sawa firdi buhtu klausijis un labbi tam kalpojis, tas irr ihsti teizams. Daschi slawe muhsu laikus, fa leelas sinnaschanas un mahze- schanas taggad atrohht, bet ne apdohma, fa Kristu mihleht irr labbaki ne fà wiffu sinnahht (Ewes. 3, 19.; Luf. 18, 8.) un fa ta tizziba gandrihs nodsiiffuse, fa mas irr to ihsti Deewa mahzitu (Esaj. 54, 13.) un to, faß no Kristus pasemmibu un lehnyrahtibu mahzahß (Matt. II, 29.). Tee gudraki daudsreis irr sweschi tai dsihwibai eeksch Deewa un naw mahzijuschees, fa eeksch Jesus pateefiga buhschana (Ewes. 4, 18. 21.). Winni dauds taggad ar wahrdeem gribb isdarricht, un tatschu Deewa walstiba ne stahw wahrdds, bet spehka

un debbesu gudribâ. Ja sazzitu, ka schi vasaule bes-
deewiga, tas wairak pehz pateesibas buhtu runnahts.

Zittu slawe, ka tam gahrdu ehdeenu wahra. Bet
kas passehptu mannu ehd, to muhschigu dsihrou debbes
maisi (Zahn. 6, 35.), tam irr brangi apklahts galbs,
fo Deews irr fataisijis (Dseesm. 23, 5.). Kam Deews
un winna wahrds irr gahrds, tam nefas naw ruhhts;
kam Deewa wahrds naw gahrds, kahds preeks tam
buhst? Deews pats irr preeks par wisseem preekem;
wansch ta muhschiga gaisma par wissahm gaisnahm.
Tas lai ar sawu passehptu preeka spohschumu muhsu
firidin zaur speeschahs, muhsu garru un spehku tibri,
avgaismo, eepreezina, pagohdina un dsihwina. Kad
buhst ta stundina, kad Deews muhs paehdinahs ar
fawi (Esaj. 55, 1. 2.)? Kamehr ta naw, mums naw
pilhigs preeks un mums japahrteek ar tahm meera
druszinahm, kas no muhsu Kunga galda friht (Matt.
15, 27.), lihds kamehr tee muhschigi preeki sahkses.

Redsi, es stahwu preefsch durwim un klaus
dsinaju, ta tas Kungs fakka (Parahd. gr. 3, 20.),
ja kas mannu balsi klausihis un durwis atwehrs,
pee ta es eesefchu un waklar:ehdeenu ar winnu
turrefchu un wansch ar mannim. Klauses, mihs-
lojs zilwels, tur nahk augsts weesis, woi atstahsi to
ahra? Kauns buhtu, labbu draugu preefsch durwim
ilgi list gaidiht, leelaks kauns, tawu Deewu list ahra
stahweht, kas ar tewi grihb ehst. Tew ne wajaga
winnu ehdinah, wansch tewi ehdina, tew ar winnu
buhst ehst debbes maisi un passehptu mannu. Woi
leelskungs sawu ehdeenu ne wedd lihds, kad pee nab-
baga drauga mahju nemm?

Tas Kungs fakka: Klaus mannu balsi un atweh
mannim. Bet ka tahda namma, fur leels trohksnis,
jauku, mihschigu spehleschanu ne dsird, ta arri pasauliga
firds ne dsird Deewu; tur Deewam durwis ne atbarra

un winnu ne laisch eekschâ, tapeh; tahda firds debbes
mannu ne baudihš. Rad pafaules trohksnis firdi no-
stahjahš, tad Deews nahk, peeklawe un sau; Tad
ar Samueli warri saziht (I Sam. 3, 10.): Kunna,
Kungs, taws kalps flaufahs.

No tahda eekschfiga debbesu waffarina irr sazihtš
(Ebr. 6, 4.): tee, kas apgaifmoti un debbesu
dahwanas baudijufchi, tee pee swehta Garra
daku dabbujufchi un irr baudijufchi to labbu
Deewa wahrdu un nahkamas pafaules spehku.
Tad nu, fur swehts Gars irr eeksch zilweka un ne
tohp aiskawehtš, tur winsch ikdeenas dwehsele ehina
ar apflehtu mannu ta labba dšihwa Deewa wahrda,
kas no Deewa muttes isect, zaur ko mehš dšihwojam
(Matt. 4, 4.).

To tas echninsch Dahwidš zaur swehtu Garri sawâ
firdi un dwehsele arridsan nomamijis, kâ winsch fakka
(Ds. 16, 11.): preekch tawa waiga irr lihgsinoschani
pilsiba un mihliga buhschana pee tawas labbas rohkas
muhshigi; (Ds. 34, 9.): Baudeet un redsect, ka tas
Kungs labš irr; swehtigs irr tas wihrš, kas us winnu
pafaujahš; (Ds. 23, 5.): tu satafi preekch man galdu
prett manneem eenaidneefem. Tu swaidi mannu galwu
ar elji, mans bifferis irr papilnam peelectš. To tawa
schehlafiba irr labbaka ne kâ dšihwiba, mannas luhpas
tewi flawe; (Ds. 36, 8 — 10.): zif dahrga irr, af
Deews, tawa schehlafiba, ka zilweku behrni appakch
tawu spahrnu ehnas patwerrahš. Tee tohp pilditi no
tawa namnia tafumeem, un tu tohš dširdini no tawa
gahrduna uppehm. To pee tewim irr dšihwibas awots,
eeksch tawa gaischuma redsam to gaisinu; (Ds. 70, 5. 6.):
eeksch tewim lai preezajahš un lihgsinojahš wiſſi, kas
tewi mekie, lai tee, kas tawu pestischanu mihlo, wenu-
mehr fakka: augsti flawehtš irr Deews! Wet es esinu
behdigš un nabbagš, af Deews! steidsees pee mannim,

tu effi mans paligs un mans isglabbejs, af Kungs, ne farwejees! — Schè stahw, kurri laudis eefschâ ar to labbu Deewa wahrdu tohp meeloti; prohti tee, kas pee firds un garra irr nabbagi un behdigi un no Deewa ween preeku gaida, kas irr zeenigi tahs debbesu dahwanas baudiht, fo Dahwids Df. 84 peeminn: kâ mihligas irr tawas mahju weetas, af Kungs Zebaot, manna dwehfele eefahrojahs un preezajahs eefsch ta stipra dsihwa Deewa u. t. pr. Schinni dseefinâ Dahwids mahza, ka tas masakajs faldums tahs muhschigas dsihwibas faldaks par to leelaku pasaules preeku, tã ka tur weena deena labbaka par tuhkstoscheem gaddeem scheitan. Un kas to ihsti baudijis, tam wiss zits irr ruhfts, kas pasaulè, un winsch to apnihft, jo winsch labbaku un faldaku baudijis.

Tapehz ta muhschiga gudriba (Sih. 24, 27.) fakka: es esnu faldaka par meddu, kas no mannim ehd, tas pehz mannim ween irr isfalzis u. t. pr.. Ta irr swehta isfalschana un noslahpschana, fo raddita leeta ne warr dsiffinaht, kâ Deews ween ar farwu mihlestibu. Tã Deewa swehti peedsirditi ar Deewa mihlestibu (Augsf. Sal. ds. 5, 1.): ehdeet, mihli, dsereet un peedsereet, draugi, un tohpeet lihgsini.

To Deews farweem mihleem peeschfirr un tohs well pee ferwin, lai to laiziqu aismirstam. Ja tas schinni muhschâ noteek, fur passehptas mannas drufzinu ehdam un debbes wihtakohka lahfiti baudam, zik tur buhs muhschigã dsihwibã, fur pilna akka mums buhs?

Kad tas Kungs pee frusta fakka: man flahpst (Zahn. 19, 28.), tad winnam pehz to flahpst, ka winsch eefsch mums swehtu, garrigu, debbesu isflahpschana pamohditu un atrastu. Ka winsch pats muhsu dwehfels isfalschanau peepild un istwihkschanau dsiffina, tã ir mehß winna isfalschanau un flahpschanau vildam. Jo winsch wairak pehz mums irr isfalzis un islahpis,

ne fa mehš pehz winna, kà winsch fakka (Zahn. 4, 34.): manna barriba irr ta, fa es Deewa prahtu darru. Deewa prahts irr, fa zilwekeem buhs swehteem tapf. Un ja mehš tà buhtum isslahpufchi pehz winna, kà winsch pehz mums, tad winsch muhs dsirditu tik mihli un saldi ar sawu Garru, fa no muhsu meefas dsihwas uhdens straumes tezzetu (Zahn. 7, 38.). Wissas leetas pee mums buhtu garrigas, mihligas un jaukas; winsch muhs dsirditu ar sawas laipnibas leelu straumi, fa meef' un dwehsele, un wiffi spehki eefsch Deewa preezatohs, it kà leela debbes preeka uppe muhsu dwehseles eegahstohs. Nekas naw tik leels, kà zilweka dwehsele sawa drohschiba un brihwiba, kurrà Deews, debbes un semme sanemti. Nekas naw tik mass, kà zilweka dwehsele sawa semnoschanà un lehnprahtiba, kad ta preeksch Deewa pasemmojahs appaksch zittahm radditahm leetahm.

Luhgschana pehz Deewa wahrda spehka pee dwehseles.

Mihlais Jesus, tawi wahrdi irr garš un dsihwiba, pamuddini muhs tohs wehrà nemt, lai tohs ne ween klausamees un lassam un pehz raksteem pasihstam, bet lai tee dwehselei eefpeeschahs un dohd mums rihkeem buht, fas tawa Ewangeliuma labbumu eemanto un bauda. Gefpehzini muhs, fa tewim no firds klausam un pehz tawem bauschleem dsihwojam. Taws wahrds lai mums irr atdsimschanas fehkla, gaismoschanas swezze, pee-ehschanas ehdeens un dschreens, atspirdsinaschanas manna, dsihwes zella gaisina, fahrdinaschanà speekis, mirschanà preeks un patwehrums. Al Jesus, lai tizzam un dsihwojam kà tawà wahrda rakstihš, tad buhsim tawi un tu muhsu manta muhschigi. Amen.

37. Rodalla.

Kas Kristum tizzoht, dsihwojoht un atgreescho-
tees ne staiga pakkaf, tas no sawas firds aklibas
wakkâ ne teef, bet paleef muhschigâ tumsibâ;
tas Kristu pareisi ne atsihst un dattu
pee winna ne dabbu.

I Jah. 1, 5—7. Deews irr gaischums un eefsch winna
ne irr nekahda tumsiba. Ja sakkam, ka mums irr
draudsiba ar winnu, un tumsibâ staigajam, tad mehs
mellojam un to pateesibu ne darvam; bet ja mehs
staigajam gaischumâ, it ka winsch irr gaischumâ,
tad mums irr draudsiba sawâ starpâ.

Lai labbaki saprohtam, kas gaischums un kas tum-
siba, tad lai dsirdam, ko swehti raksi no gaischuma
fakka.

S. Jahnis fakka: Deews irr gaischums. Kas irr
Deews? Deews irr gars, muhschigs, wissuspehzigis,
schehligis, taisns, swehts, pateefigs, wissugudrakajs,
no neissakkamas mihlestibas un peetizzibas; Deews
Tehws, Dehls, S. Gars, weens sawâ buhschanâ,
trijahds ihpaschibâs, tas augstajs labbums un ihsts
muhschigs gaischums. Kas no Deewa, no mihlesti-
bas, schehlastibas, taisnibas, pateesibas atgreeschahs,
tas no gaischuma atgreeschahs un eekriht tumsibâ. Wes
Deewa irr tumsiba ween muhschigi. Ja Deews gai-
schums, tad wels irr tumsiba; ja Deews mihlestiba,
tad wels tihra dusmiba, cenaidiba, skaudiba un grehks.
Kas us grehku dohdahs, tas dohdahs pee tumsibas un
wella un ne warr pestihts flucht, kamehr tas ne gree-
schahs no tumsibas us gaischumu, no grehkeem us
taisnibu, no wella us Deewu (Ap. darb. 26, 18.).
Tahs dshwas tizzibas darbs irr firdi tihriht (Ap. darb.
15, 9.). Kas eefsch Kristu tizz, tas ikdeenas atgree-
schahs no grehkeem, no wella us Kristu. So ka

Abdams zaur grehku no Deewa us wellu greesahs, ta zaur ihstu grehku atstahschanu no wella jagreeschahs us Deewu. Tapehz to zilweku, kas grehkus ne atstahj, Deews ne warr apgaismoht. Jo

1. (2 Kor. 6, 14.) fahda draudsiba gaischumam ar tumfibu? Ne atgreesstees tas irr tumfiba, tapehz Kristus atshichanas gaischumam naw draudsibas ar to. Tapehz tohs ar pateefibas garru un gaisimu ne warr apgaismoht, kas firds zectiba un tumfiba dsihwo. Tapehz S. Pahwils ne Juhdeem fakka (2 Kor. 3, 16.): tad tee pee ta Kunga atgreesifees, tad tas apfegs tohp nonemts, tas irr, tumfiba, akliba un nesapraschana, tad tee Kristus gaisimu redsehhs.

Ta leelaka firds akliba un tumfiba irr netizziba ar saweem augteem: lepniba, dusniba, meefas fahriba u. t. pr. Kas ar to peepildihst, tas Kristu, to ihstu gaischumu, ne warr atsicht, neds eeksch winnu tizzeht, us winnu palautees un zaur winnu swehts tapt.

2. Ra jelle tas, kas uspuhst ar lepnibu, Kristus pasemmigu firdi warr atsicht? kas pilns dusnibas un atreeschanas, Kristus lehnprahstigu firdi? kas niknuma pilns, Kristus leelu pazectibu? Jo kas Kristus leelu lehnibu, pasemmibu un pazectibu ne atsicht, tas Kristu ihsta tizziba ne irr pasinnis. Ja to gribbi pasicht, tad tewim zaur tizzibu tahdu firdi wajaga dabbuht, fahda winnam bij. Tew winna lehniba, pasemmiba un pazectiba firdi jabauda, tad sinnast, kas Kristus irr. Ja fahdu augli jeb labbu sohli gribbi pasicht, tad tu baudi-dams to pasihst, ta arridsan Kristu, to dsihwibas kohku. Ja tizziba winna pasemmibu, lehnprahstibu, pazectibu baudi, tad no winna augteem ehdist un meeru atraddist dwehselei, tad Deewa preeku un schehlastibu warrest fanemnt, jo bes tahs naw dwehseles meera. Deewa preeks un schehlastiba ne warr spihdeht netizziga firdi, fur Kristus lehnibas un pasemmibas naw, jo pasemmisgeem winfch dohd schehlastibu (I Pehst. 5, 5.).

3. Rahds labbums zilwekam no Kristus, kas ar to draudsibu ne gribb turreht? Teem, kas grehku tumšibā dšihwo, naw draudsibas ar gaischumu, kas irr Kristus, tapeh3 teem Kristus ne neeka ne palihds, kà rakstihšs (I Jahn. 1, 6. 7.): ja fakkam, ka mums draudsi-
bas ar wiunu un tumšibā staigajam, tad mehs mellojam un pateesibu ne darram. Bet ja gais-
schumā staigajam, kà winsch irr gaischumā, tad mums irr draudsiba fawā starpā. Un tas wehl gaischaki fazzihšs (I Jahn. 2, 8.): tumšiba pahreet un ta pateefa gaisma taggad spihd. Kas teis-
zahs gaisma effoht un fawu brahli eenihd, tas wehl irr tumšibā. Kas fawu brahli mihlo, tas paleef gaismā un eefsch ta ne irr dausischana. Kas fawu brahli eenihd, tas irr tumšiba un staiga tumšibā un ne sinn, fur tas eet, jo tumšiba winna azzis irr aptumfchojufe.

4. Kamehr zilweks tahdōs grehōs paleef, tahdā tumšibā, tad Kristus, tas ihstajs gaischums, wiunu ne warr apgaismoht un pee Deewa atsihschanas peewest. Jo kas to ihsti gribb atsiht, tam jasin, ka Deews irr tihra schehlastiba un mihlestiba. Bet kas irr mihlestiba, to tas ween warr sinnaht, kas to turr un darra. Tā ta atsihschana nahk no isdarrischanas, no pateesibas darbeem. Kas patš mihlestibu ne isdarra, tas ne saproht kas winna irr, kautschu dauds no ta runnai. Kristus irr tihra mihlestiba, pasemniba, lehnprahstiba, pateesibo; kas to ne isdorra, tas Kristu ne pasihst, kautschu peh3 winna nosauzahs un dauds no wianna runna. Deewa wahrds irr tihri gars. Kas garrā ne staiga un ne dšihwo, tas Deewa wahrdu ne pasihst, jebchu dauds no ta runna. Kas saproht mihlestibu, ja tas to nekad naw darrijs? jo sinnaht un saprast nahk no darbeem. Kā tas, kas fawu muhschu tumšchā zeeumā schdejis un gaismu nekad naw redsejis, warr sinnaht, kas irr gaisma. Bet tizziba un kristiga dšihwoschana irr tas

gaischums eeksch zilwefa (Matt. 5, 16.): lai juhfu gaischiba spihd tauschu preekschâ, fa tee juhfu labbus darbus eerauga un juhfu Tehwu gohda, fas irr debbefis. Tapat arridsan Kristus swehta dsihwoschana irr tihra mihlestiba. Ja no winna zaur ihstu tizzibu mihlestibu, pasemmibu, lehnprachtibu, pazeetibu mahjamees, fâ winsch mums pawehlejis (Matt. II, 29.), tad us scho gihmi tohpam pahrskaidroti un apgaismoti ar scho gaismu, fâ ar paschu Kristu, fas irr tas ihstis un muhschigs gaischums, fâ S. Pahwils fakka (Ewes. 5, 14.): usmohstees, fas tu gulli (prohti grehku un fahribu meegâ), tad Kristus terwi apgaismohs. Tapeh3, fas no schihs pafaules grehku meega, no azzu un meefas fahribas, no lepnas dsihwoschanas ne atmohstahs, tohs Kristus ne warr apgaismohht.

5. Ras Kristus dsihwibu eeksch fewim usnemim un tam eeksch tizzibas pakkat staiga, tas irr apgaismohhts. Ras Kristum dsihwojoht ne dohdahs pakkat, tas tumfibu wairak eemihle par gaismu. Tapeh3 winsch ne warr apgaismohhts buht, jo Kristus fakka (Jahn. 8, 12.): es efmu pafaules gaischums, fas man pakkat eet (prohti tizzibâ, mihlestibâ, zerribâ, pazeetibâ, lehnprachtibâ, pasemmibâ, deuwabihjaschanâ, luhgschanâ) tas tumfiba ne staigahs, bet tam irr dsihwibas gaischums. Teem ihsteem Kristus pakkatdsinnejeem irr dsihwibas gaischums, tas irr, ihsta apgaismoschana un Jesus Kristus atsichana. Schihs kristigas tizzibas un dsihwoschanas dehl S. Pahwils tohs tizzigus sanz par gaismu (Ewes. 5, 8.): juhs zitfahrht bijat tumfiba, bet taggad effect gaisma eeksch ta Kunga; tas irr tizzibâ un kristigôs tikkumôs; (I Tess. 5, 5. 8.): juhs effect gaismas behrni un deenas behrni, apwilkti ar fruhschu brunnahm tahs tizzibas un mihlestibas, ar to brunnu zeppuri tahs zerribas us pestifchanu. Raktihts irr (Gal. gudr. gr. I, 5.;

7, 27.): tas fwehtajs Gars tahs mahzibas behg no tahs wiltibas un ee: eet weenumehr eefsch tahm fwehtahm dwehfelehm un padarra Deewa draugus un praweefchus. Ja tas no besdeewigcem behg, fà tee warr apgaismoti kluht? Jo tas Rungs sakka (Zahn. 14, 17.): ta pafaule, tas irr tee mee: figi un neatgreesli laudis, fwehtu Garru ne warr dabbuht.

6. Bet lai zilwekeem pilniga preekschsihme buhtu tahs Deewam patihkamas dsihwoschanas, tapeh3 Deewa Dehls zilweks tappis un ar sawu fwehtu dsihwoschanu pasauls gaischums, fa wisseem zilwekeem buhs winnam pakkat staigabt un eefsch winnu tizzeht, lai gaischi tohp. Tee pagani, kas taisnibu irr mihlejuschi, apkaune tohs fristigus laudis, kas sinn fa Kristus irr tihra taisniba un winnam ne paklausa. Tee gudraki pagani irr fazzi: juschi: ja to taisnibu ar azzim warretu redjeht, ta spohschaka buhtu par rihta swaigsi. Tee, kas Kristu tiz: ziba redsejuschi, tee scho spohschu rihta swaigsi irr redsejuschi, to dsihwibas wahrdu un ar sawahm roh: kahm to aptaustijuschi (I Zahn. 1, 1.). Ja pagani jaw taisnibu ta eemihlejuschi un eekahrojuschi to redjeht, zik wairak fristigeem laudim peenahkabs to mihleht, jo Kristus irr taisniba, mihlestiba un lehnprachtiba, irr pat3 Deews.

7. S. Pahwils sakka (Ewes. 3, 10.): Kristu mih: leht irr labbaki, ne fà wiffu sinnaht. Kas winnu mihle, tas winna pasemmibu un lehnprachtibu mihle un labpracht peenemm. Ta wansch idcenas apgaismehts un pahrsaidrohts eefsch Kristus gihmi (2 Kor. 3, 18.). S. Pehters sakka (I Pekt. 5, 5.): Deews teem pasemmigeem dohd schehlestibu. Un tas basnizas tehws Bernards sakka: tahs schehlastibas strannes teff us leiju, ne us angshu. Ra tad tee zilweki Deewa atsihschanu un schehlastibas gaismu warr dabbuht, kas ne staiga eefsch Kristus fwehtem zelleent, bet us wella

zelleem? Jo tizziba muhs ne atstahj neaugligus eeksch Kristus atsihschanas (2 Peh. I, 8.). Kristus dsihwo eeksch pasemingeem. Us teem duss tas gudribas un sapraschanas, padohma un atsihschanas, spehka un deewabihjaschanas gars, kà us paschu Kristu. Jo Kristus irr eeksch ta zilweka, eeksch kam winna dsihwiba un gaisma irr, jo winsch tahs paschas irr; tapeh; us tahda zilweka ta swehta Garra dahwanas duss kà us paschu Kristu, kà tas prawcets Esajas II, 2. to fluddina.

8. Tapeh; tas Deewa Gars, kas sirdis apgaisino, tikkai ween us tizzigeem un atgreesceem duss, kà S. Pehters sakka (Ap. darb. 2, 38.): atgreesceetes no grehkeem, tad ta swehta Garra dahwanas dabbufzet.

9. Kas no sawas sirds allibas grihb walkà tikt, no muhschigas tumfibas un no wella, tas lai Kristum pakkal staigà tizzibà, atgreeschanà un sirds labboschanà. Jo klahu Kristum, jo klahu muhschigai gaismai; jo klahu netizzibai, jo klahu wellam un tumfiba. Jo wiss tas zeeti saturrah: Kristus ar tizzibu un wisseem labbeem tikkumeem, wels ar netizzibu un wisseem grehkeem.

10. Tee swehti apustuli Kristum tizzigi staigaja pakkal, nizzinaja pasauli, aisleedse sew paschus, atsazija wissai mantei, dsihwoja weenprahtigi. Tad tee no augshenes dobbuja gaismu un swehtu garru (Ap. darb. 2, I.). To tas baggats jauneklis (Luhk. 18, 23.) ne gribbeja darriht; tapeh; tas pasaules tumfiba palikkahs un ne tappe gaismohts us muhschigu dsihwibu. Jo (I Zahn. 2, 15.) kas to pasauli mihle, eeksch ta ne irr ta Tehwa mihlestiba; un (p. II.): kas ne mihl, tas paleek tumfiba, un ne sinn kurr tas eet, jo ta tumfiba winna azzis irr aptumfchojuse. Un tas gobdigis mahzitajs Taulers sawos spreddikòs to ween dsenn, ka bes kreetas tizzibas, bes pascham

nomirſchanas, atſazziſchanas, aiſleegſchanas, beſ ſirde pahrmekleſchanas, beſ eekſchigas duffas zilwekſ Deewa gaiſmu ne warr redſeht. Ar wahrdu ſakkoht: zil tas Deewa Garſ eekſch zilweka tumſibas darbus apſpreeſch, tiſ zilwekſ irr apgaiſmohtſ. Turprettim, jo wairak meeſa un paſaule zilweku walda, tas irr, azzu un meeſas kahriba un lepna dſihwoſchana, jo wairak tumſibas un jo maſak ſchehlaſtibas, gaiſchuma, Garra, Deewa, Kriſtus irr eekſch zilweka. Tapeh; beſ ihſtas atgreefſchanas wiſſch gaiſma ne warr tapt.

II. Kaſ weenu grehku ne grihb ſawaldiht, tas daudſ grehkeem dohd wallaſ. Jo grehkſ no grehka zellahſ un aug un peenemmahſ ka niſnaſ ſahleſ. Un ka tumſiba peenemmahſ, jo dſillaki ſaule noſahpj, ta arriſdan, jo tahlu no mumſ Kriſtuſ dſihwiba, jo wairak grehkſ un tumſiba aug, lihds kamehr zilwekſ muhſchiga tumſiba eekriht. Bet kaſ zaur Deewa ſchehlaſtibu pee weena labba tiſkuma eeſahl, tas pee tahſ aug un peenemmahſ, jo tee kohpa ta peekerrahſ zitiſ pee zitta, ka S. Vehteriſ (2 Veht. I, 5.) tahdu ſelta kehdiſi ſawerr, ſazidamſ: paſneedſeet eekſch ſawas tizzibas tiſkuma atſihſchanu, un eekſch atſihſchanas gadſdibu, un eekſch gaddibas paſzeefſchanu, un eekſch paſzeefſchanas deewabiſhjaſchanu, un eekſch deewabiſhjaſchanas brahligu miſhibu, un eekſch brahligas miſhibas miſhleſtibu. Jo ja pee jumeſ ſchiſleetas irr un baggatigi rohnahſ, tad tahſ juſne atſtahſ kuhtruſ nedſ neaugliguſ eekſch muhſu Kunga Jeſuſ Kriſtuſ atſihſchanas. Taſ irr, kaſ to ne darra, taſ ne ſinn, kaſhdſ Kriſtuſ irr. Kaſ taiſniba aug zaur tizzibu, taſ aug eekſch Kriſtuſ; kaſ duſmigſ, lepnaſ, nepaſzeetiſ irr, taſ naw peenehimeeſ eekſch Kriſtuſ, bet eekſch Satana.

Mumſ jaiſaug par pilnigu wiſhru (Eweſ. 4, 13.). Ka behrnſ aug pee meeſaſ, ta Kriſtuſ tizzigi pee tizzibaſ un deewabiſhjaſchanas, lihds ka tee eekſch Kriſtuſ

pilnigi wihri irr. Jo kam schih's leetas ne irr flah't,
 tas irr afle un tas aismirsis to sch'ihstisch'anu
 no pirmajeem grehkeem (2 Pecht. 1, 9.). Tas irr,
 Kristus ar sawahin affinin un nahwi muhsu grehkus
 atnehmis un isdeldejis. Tapeh'z greh'kös ne buhs palift,
 bet Kristus nahwei to augli pee muns buhs isdoht, ka
 grehkeem nomirslam un eeksch Kristus dsihwojam, zit-
 tadi muns nekahds labbums no ta naw, ka no pirma-
 jeem grehkeem effam sch'ihstiti. Ja grehkus atstahjam,
 atgreeschamees un eeksch Kristu tizzam, tad tee pirmaji
 grehki wiffi peedohti un aismirsti. Bet ja tik pee weena
 pascha paleekam, tad wiffus zittus paturram, muns
 wiffi jamaksa un tatschu muhschigi ne spehjam aismaf-
 fah't. Zilweks dusmibas deht ween ellé warr tapt, un
 ja tas to atstah'tu, Deew's Jesus Kristus labbad tam
 wiffus grehkus peedohtu. Bet kad winsch to ne darra,
 tad winsch irr afle un aismirst to sch'ihstisch'anu no pir-
 majeem grehkeem.

Schè nu leela usskubbinaschana us grehku atstah-
 sch'anu. Zeb'schu Kristus par muhsu grehkeem mirris
 un tohs papilnam aismafajis, tomehr muns naw dak-
 las pee schih's maksas, ja ne atgreeschamees. Zeb'schu
 zilweks zaur Kristus nopelnu wiffu grehku peedohtsch'anu
 dabbu, tatschu ta naw sohlita teem, kas ne gribb at-
 greestees, bet teem, kas no grehkeem atstahj. Tahdi
 grehki, fo it ne mas ne gribb atstah't, naw peedohtami;
 tee ween, fo no firds noschehlo. Jo (Matt. II, 5.)
 nabbageem tas preezas wahreds tohp mahzihts,
 tas irr, grehku pameschana. Es to lihdsibâ gribbu
 rahdiht: Kahds zilweks dauds gaddus irr dsihwojis nau-
 das kahribâ kâ Zakeus, jeb mauzibâ kâ Mahria Mad-
 leene, jeb niknumâ kâ Esaws, bet winsch dabbu dsirdeht,
 ka no tahdecem grehkeem jaatstahj, woi Kristus nahwe
 un affinis winnam neka ne derr — un winsch nahf un
 sauz: Ak Deew's, mannim tas schehl! un winsch scheh-
 lastibu luhdsoht atgreeschahs un eeksch Kristu tizz: tad

tee pirmaji grehki winnam pamesti no schehlastibas, bes nopelna, Kristus swehtu affinu un mirschanas deht. Bet kas no lepnibas, mauzibas, nifnuma, mantas-dsihschanas un tahdeem grehkeem ne gribb atstah un tomehr grehku pameschanu dohma dabhuht, tas peewillahs, tam fawi grehki pascham elle jamaksa un un muhscham ne spehj aismakfaht, tapehz ka tam naw tahdas tizzibas, kas firdi schtihsstii un labbo. S. Pah-wils skaidri sakka (Gal. 5, 21.): tee, kas tahdas leetas darra, Deewa walslibu ne eemantohs. Woi grehki jaatstahj, woi muhschigi japasuhdahs.

Kur ihstas atgreeschanas un tizzibas, tur irr grehku pameschana un Deewa schehlastiba. Kur Deewa schehlastiba, tur Kristus, jo bes Kristus naw Deewa schehlastibas. Kur Kristus, tur winna dahrgajs nopelns; kur winna nopelns, tur muhsu grehku makfa; kur grehku makfa, tur taisnoschana; kur taisnoschana, tur meers un preeziga firds, jo (Ds. 85, 11.) meers un taisniba skuhpstahs. Kur preeziga firds, tur swehts Gars; kur swehts Gars, tur lihgsniba, jo winsch irr preezigs gars (Ds. 51, 14.); kur lihgsniba, tur muhschiga dsihwiba, jo muhschiga dsihwiba irr muhschiga lihgsniba.

Raugeet, tas irr muhschigas dsihwibas gaischums teem, kas eefsch Kristus dsihwo un ikdeenas atgreeschabs. Tas irr eefschums un Kristus mirschana tas pamats. Kur naw atgreeschanas, tur naw grehku pameschanas. Kur naw ihstas grehku noscheloschanas, tur naw schehlastibas; kur naw schehlastibas, tur naw Kristus. Kur Kristus naw, tur naw winna dahrgs nopelns. Kur winna dahrga nopelna naw, tur naw grehku makfas. Kur naw grehku makfas, tur naw taisnibas; kur taisnibas naw, tur naw meera un preezigas firds; kur naw preeziga firds, tur naw eepreezinaschanas; kur naw eepreezinaschanas, tur naw swehts Gars. Kur swehta Garra naw, tur naw

lihgsnibas; fur lihgsnibas naw, tur now muhschiga
dsihwiba, bet nahwe, elle, pasuschana un muhschiga
tumsiba.

No wiffa ta redsam̄s, ka tas, kas Kristus dsih-
wojoht ne staiga pakkat eefsch atgreeschanas, no firds
aklibas un muhschigas tumsibas ne warr pestihts flucht.

Luhgschana pehz ispestifchanas no tumsibas.

Swehtajs Deews, tu effi gaischums un eefsch tewim
tumsibas naw. Tu ka gaischums pasaulē nahzis muhs,
kas tumsibā un nahwes ehna fehsham, apgaismoht un
muhsu kahjas us meera zelleem waddiht, lai tas, kas
eefsch tewi tizz, ne paleef tumsibā un kas tewim pakkat
staiga, dsihwibas gaischumu dabbu. Ak aufeklis aug-
stibā! ak taisnibas faulite! atspihdi muhsu firdis ar
fawu swehtu gaischumu, lai atsihstam, ka bes tewim
pasudduschi un ka tu muhsu pestifschana effi, ka grehku
nolahdam un pehz tewim kahrojamees. Parahdees
eefsch muhsu dwehfelem; ka tawa gohdiba eefsch mums
speegelejahs ar atsegtu waigu un meh̄s no skaidribas
us skaidribu pahrskaidroti tohpam. Tad buhsm̄ gais-
mas behrni pehz tawa gihinja, no tewim apdahwinati
ar debbesu gudribu un atsihschanu, ar ihstu swehtibu
un taisnibu un swehti eefsch tawas draudibas. Lai tā
schehloti cenihstam tahs apraipitas grehku drahnas,
lai schkihstamees no meefas un garra apgahnifchanas
un ihstena bihjaschana un swehtibā peeaugam. Kad no
tumsibas us gaismu effam isnahkuschi, tod turri un
spehzini muhs, ka schinni gaismā tikluschi staigajam,
kā tu Deews gaismā effi. Bet tewim, ak Deews, muhsu
grehki un firds samaitaschana labbaki sinnami, ne ka
muhsu wahr̄di warretu isteift, tapehz ne weddi muhs
preeksch sawas teefas un ne darri ar mums pehz muhsu
grehkeem; jo preeksch tewim neweens dsihws naw taisns

zaur sawu paschu nopelnu. Usluhko muhs, mihtajs Deews, eeksch sawa dehla taisnibas un schtichsti muhs ikdeenas zaur Jesus Kristus affiniin, ka eeksch winna tewim peenemigi effam, zaur winnu no muhschigas nahwes glahbri swehtiba peeaugam, un muhschiga gobdiba ee-eijam. Ak Deews, effi mums scheblig, fataiff, stiprini un padibbini muhs un darri muhs muhschigi swehtus Jesus labbad. Amen.

38. Rodalla.

No besdeewigas dsihwoschanas zettahs wiltiga mahziba, apzeetinaschana un apmahnischana.

No muhschigas isredseschanas.

Jahn. 12, 35. Tas gaischums wehl masu brihdi peejums irr; staigajeet, kamehr jums tas gaischums irr, ka ta tumfiba juhs ne sisenem.

Kad Kristus un ta tizziba zaur besdeewigu dsihwoschanu tohy aiselegt un gan drihs isdeldeh, ko tad winna mahziba mums derr? No winna mahziba, wahrds un eestahdijumi mums dohti, lai tee par swehtu dsihwoschanu paleek, ka no ta wahrda un teem eestahdijumeem jaunam garrigam zilwekam buhs peedsunt ka labbam auglim no labbas sehklas. Tas irr Kristus tizzigs, kas no Garra, wahrda un sakramenta ka no Kristus no jauna peedsunmis, eeksch Kristus tizz un dsihwo. Ka behrns no tehwa dsemdehts, ta Kristus tizzigs no Deewa un Kristus zaur tizzibu.

Bet ja Kristus mahzibu par dsihwoschanu ne gribbam darriht, bet prettiin dsihwojam, ka no Deewa peedsunfim un ko winna mahziba mums derrehs? No winna gaischums mums palihds, ja tumfiba gribbam staigabt? Tad ta gaisma behg un tumfiba nahk eeksch

wiltigas mahzibas un kaunas kahrbinaschanas. Tas Kungs no tam muhs baida, sazidams: mihli behrnini, staigajeet gaisina, kamehr ta juns irr, lai tumfiba juhs ne aishemm, tas irr, alloschana, kahrbinaschana, firds-zeetiba, prahta apmahnischana. Tahdu firds-zeetibu atrohdam pee Waraiis, pee Wariseereem, pee ta Reemeru Keisara Juliana, kas no kristiga zilweka atkal par paganu palizzis, pehz beidsama nohte samannija, ka Kristus dsihws un pateesi Deews irr. Tad winsch isfauzahs: Tu Galileeri tatschu effi uswahrejis! Labbaki winsch buhtu fauzis: Upscchlojees par mannim! Bet ka winsch sawa firds-zeetiba Kristus schelastibu bij atmettis un smahdejis, ta winsch to wairs ne dabbuja.

Tahda firds-zeetiba irr ta ihsta tumfiba, kas teem usbruhl, kas gaisina ne gribb staigaht; un irr soh-diba teem, kas Deewu saimo, ka Waraiis, kas sazija: Kas tas tahds Kungs, kam jaklausa? es te Kungu ne pasihstu (2 Mohs. 5, 2.). Tapehz Deewa warrens spehks winnam bij Jareds un Deews winnu stahdija par sihmi un padarrija winnu wissai pasaufei par ehriu, lai pee winna noskattahs, ko zilweks spehji pret Deewu.

Kad Juhdi ne gribbeja klausih, Deews tohs soh-dija ar firds aklibu un zeetibu, ka Mohsus teem bij sluddinajis (5. Mohs. 28, 28.; 32, 20.): ja tu ta Kunga tawa Deewa balsi ne klausisi, tad tas Kungs tewi sittih ar trakkumu, ar aklibu un firds stulbibu. Un ta pehz noteef (Esaj. 6, 9.). No tam redsam, ka firds-zeetiba irr taisna soh-diba par netizzibu un Deewa wahrda nizzinaschanu, ka S. Pah-wils (2 Tess. 2, 10—12.) apleezina, sazidams: **Ta** dehk, ka tee to pateesibas mihlestibu naw pee-nehmuschi, ka tee fwehti taytu, Deews teem fuhthi spehzigu apalloschannu, ka tee teem mel-leem rizz, ka wissi tohp soh-diti, kas pateesibai

naw tizzejufchi, bet fam patifschanas bijis pee netaifnibas. Schee wahrdi mums mahza, fapehz Deews tahdu firdsapzeetinaschanu usleef.

Ram Deews to peesohlitu scheblastibu aisturr, tas jaw gan sohdihts un ne warr pazeltees, ka ar Waraii un Julianu bij. Ram Deews sawu gaischumu atrauj, tam tumfiba japaleef. Bet winsch neweenam ne atraus gaischibu, ka ween teem, kas gaischuma ne gribb staitgabt; winsch scheblastibu ne atrauj, ka ween teem, kas to no sewim atstumj.

Zapehz S. Pahwils fakka (Neem. 9, 18.): winsch apschehlojahs par furreu tas gribb un apzeetina furreu tas gribb. Winsch gribb apschehlotees par wiffem, kas winna scheblastibu peenemm, un gribb apzeetinaht tohs, kas to scheblastibu saimo un atstumj, ka S. Pahwils skaidri us Zuhdeem fakka (Ap. darb. 13, 46. 48.): kad juhs to Deewa wahrdu atmetz teet un few paschus nezeenigus schteeteet tahs muhschigas dschwoschanas, tad, redsi, mehs greeschamees us teem paganeem. Kad nu tee pagani to dsirdeja, tad tee preezajahs un flaweja ta Runga wahrdu un tizzeja, zeef pee muhschigas dschwoschanas bij isredseti, tas irr, zeef to scheblastibas wahrdu, zaur fo pee tizzibas nahkam, no few ne irr atstuhmufchi. Zo kad tee Zuhdi to atstahje, tad tee ne warrejufchi tizzeht. Zo Deews neweenu us muhschigu dschwoschanu naw isredsejis, kas winna wahrdu no sewim stumj.

Za schehliga isredseschana us muhschigu dschwibu irr notikfufe eeksch Kristus ar scho likkumu, ka Deews zaur Ewangeliumu ween sawu scheblastibu dahwa un peesobla un ka tee, kas to peenemm, us muhschigu dschwoschanu nolikti. Bet kas to no sewim stumj, tee paschi ne isturrahs zeenigus tahs muhschigas dschwoschanas, tas irr, tee paschi to nopelnahs, paschi sewim

fcho fchehlastibu leedi, fawu wahrdu no dsihwibas grah-
matas isdsehsch, no Kristus, zaur fawu zeetu firdi, ka
tee Deewa wahrdu atstumj noht un ne warr tizzeht.

Bet ne ween tee Deewa wahrdu atstumj, kas Kristu
ne peenemm, ka Juhdi un Turki, bet ir tee, kas Kristus
pehdas ne gribb miht un winna fwoehtu dsihwoschanu ne
gribb peenemt un gaisma ne gribb staigaht, bet tumfiba.
Tapehz Deews teem fawa wahrda un skaidras mahzi-
bas gaismu atnemm. Jo winsch sakka (Zahn. 8, 12.):
es efmu pafaules gaischums, kas man pakkat
eet, tas ne staigahs tumfiba, bet tam buhs
dsihwibas gaischums.

Tapehz, kas Kristum dsihwojoht ne staiga pakkat,
tam jastaiga tumfiba, jakriht alloschana, jatohp pee-
wiltam, apmahnitam un apzeetinatam. Nedsset tohs
pafaules lepnus, leelus, gudrus, mahzitus, warrenus
kungus, ka tee allojahs, peewillahs un apmahahs.
Jo tee ne dsihwo eeksch Kristus, tam dsihwojoht ne eet
pakkat, tadeht teem naw dsihwibas gaischums. Un
no tam zellahs dauds peewilschanas un alloschanas, fo
S. Pahwils (2 Tess. 2, 9.) sanz Satana pastrah-
daschana ar wiffadu wiltigu spehku. Un ta
wehl wairosees, tapehz, ka wiffa pafaule Kristum ne
eet pakkat. Jo (2 Kor. 6, 16.) kahda draudsiba
irr gaismai ar tumfibu? Ba skann Kristus ar
Belialu? Tas irr, ta skaidra mahziba un Deewa
atsibschana ne paleef pee teem, kas ar wellu dsihwo
tumfiba, lepniba, naudas un meefas kahriba. Jo ka
skaidra Deewa mahziba tur paliks, fur neschfihsta bes-
deewiga dsihwoschana? Skaidra mahziba un neskaidra
dsihwoschana ne faeet un naw draudsiba.

Ja to mahzibu gribbam dabduht, tad mums zits
zelsch jaet, tad besdeewiga dsihwoschana jaatstahj un
tam Kungam Kristum jastaiga pakkat; ja no greh-
keem usmohstamees, tad Kristus muhs apgaismohs

(Ewef. 5, 14.) ar ihstas tizzibas gaismu. Kas Kristus pehdas ne minn, winna mihlestiba, pasemmiba, lehniba, pazeetiba, deewabihjaschanâ, tam jamaldahs, jo tas pateesibas zeltu ne irr usnehmis.

Za ceksch Kristus dsihwotum, mihlestiba un pasemmiba, us to ween dohmatum, kâ meesu mehrdeht, wezzu Ahdamu nonahweht un ceksch Kristus dsihwoht, kâ sewi uswahreht un kâ meesai, wellam un pasaulci prettim farroht, tad pehz mahzibas ne bahrtumees un tik dands pahrgrohsichanas ne buhtu.

Rapehz tee tschetrsmits wiltigi praweeschi Akabu peewihle un tam eerunnaja karrâ eet (1 Kehn. 22, 6.)? Za waina bij winna besdeewiga dsihwoschana. Pee tahdas irr tahda wiltiga gaisna, ka tas melleem tizzeja pascham par pohstu. Tas ihsts praweets Mikus tam to pateesibu fazzija, ka tam bij mirt karrâ, to tas ne tizzeja. Tee wiltigi praweeschi sluddinaja, ka tas ar meeru pahrnahkschoht, un scheem melleem tas tizzeja. Bet tas pahrnahze tã ka sunni winna affinis laijsija, kâ tas bij nopelnijis.

Tas irr, so S. Pahwils (2 Kor. 4, 4.) fakka: tas pasaulces Deews to netizzigu dohmas irr apstulbojis, ka tee ta preezas wahrda spohschumu ne warr redsch. Jo to paschu Deews peesohla wisseem, kas Kristu un Ewangeliumu muttê turr un dsihwojoht aisleeds, ka winsch teem wiltigus praweeschus subtihs kâ Akabam? Jo winsch skaidri fakka (Esaj. 29, 13.): Tapehz ka fchee laudis pee man klahht nahk ar fawu mutti un ar fawahm lubspahm manni gohda, bet wiinnu sirdis tahku no mannim irr — tadehlt wiinnu gudru gudriba iesnihks un wiinnu faprattigu fapraschana taps apstehpta. Winsch tohs praweeschus un redsetajus apstulboschoht, ka Deewa wahrds teem buhschoht aissegeleta grahmata, jeb kâ tahdam, kas ne mahk lassihht

(p. II. 12.). Un S. Pahwils fakka (2 Kor. 3, 16.),
 ka Zuhdeem apfegs effoht preefch azzim, ka tee sawu
 paschu praweeti, to Messiasu, ne warroht redseht un
 atrast; kad pee ta Runga atgreeschotees, tad tas to
 apfeggu teem atnemschoht.

Luhgshana pehz ihstas apgaismoschanas.

Alf Jesus, tu effi ihstis gaischums, un ka tu sewi
 par mums wisseem eefsch nahwes dewees muhsu pesti-
 schanas deht, ta tu mums gribbi palihdseht us muh-
 schigu dsihwibu un us Deewa pateesibas atsichschanu.
 Parahdees pee mums ka zilweku dsihwiba un gaischums,
 ka nahwe ne paleekam un tumfibas behrni buhdami us
 muhschigu tumfibu ne aisbrauzam. Isdelde no muhsu
 firds wissu apzeetinaschanu un prettibu pret to swehtu
 darbu, ko tu ar tawu wahrdu pee muhsu dwehselehm
 gribbi strahdaht. Mahzi muhs tawu wahrdu mihleht
 un ka gaischumu zeeniht, kas tumfcha weetâ spihd, lai
 deena muhsu firdi aüft un rihta swaighne uslez. Pa-
 rahdi mums skaidri, zif breefmiga ta kalpeshana, ar
 ko tumfibas Rungam kalpojäm, un turprettim zif labbi
 taweem klausitajeem klahjabs. Isglabbi muhs zaur
 sawu spehku no tumfibas warras un pahrstahdi muhs
 tarwâ swehtâ walstibâ, ka mehß tawi laudis buhdami
 ar labbu prahtu tewim kalppojäm. Alf ne atnemmi
 mums muhsu netizzibas deht sawas schelastibas gai-
 schumu un ne atstunij sawa Ewangeliuma spihdekli no
 mums. Ne nodohd muhs, jebchu pelnijschi buhtum,
 eefsch pahrgreesta prahta un eefsch apzeetinaschanas
 sohdivas. Darri ar mums pehz sawas baggatas schel-
 lastibas, lai taws gaischums muhs apspihd, tawas
 affinis muhs tibri, taws Wars muhs swehti un us
 muhschigu dsihwibu muhs fataisa. Amen.

39. Rodalla.

Ka mahzibas un Deewa wahrda skaidriba tik dauds zaur strihdeschanu un gramatahm ne pastahw, ka zaur atgreeschanu un fwehtu dsihwofchanu.

2 Tim. 1, 13. 14. Turri to preekschsihmeschanu to wesseligu wahrdu, fo tu no mannim essi dsirdejis, eeksch tizzibas un mihlestibas, fas irr eeksch Kristus Jesus. Scho labbu kihlu glabba zaur to fwehtu Garru, fas eeksch mums miht.

Kristigas tizzibas un mahzibas pateesiba irr stipri jaaisstahw pret wiltigahm alloschanahm, ka tee Deewa praweeschi darrijuschi, fas wezzas derringas laikâ pret wiltigeem un elkadeewigeem praweeschem bahrgi mahzi-
juschi, pats Deewa Dehls tohs Wariseerus un Saddu-
zeerus irr sunnijis un Jahnis tas apustuls sawâ preezas mahziba un parahdischanas gramatah wiltigas mahzi-
bas apkaune un norahj. Ir S. Pahwils to mahzibu, no taisnoschanas zaur tizzibu (Heem. 3, 21.; 4, 1.), no labbeem darbeem (2 Kor. 9, 8.), no mirronu us-
zelschanas (1 Kor. 15.), no kristigas brihwibas (Gal. 5.) firsnigi aisstahw prett wiltigeem mahzitajeem. Tapat arridsan pirmos laikos tee basnizas Tehwi pret paga-
neem un teem wiltineekeem, fas winnu paschu starpa zehlahs, dauds gudras un stipras gramatas rakstiju-
fchi. Un zil lohti tas Deewa wihrs Mahrtinsch Lutters pret pahwestu un zittahm wiltibahm to skaidru Kristus tizzibu eeksch tik dauds gudrahm gramatahm aisstah-
wejis un uswahrejis, tas wissai pasaulei sinnams.

Tad nu irr sinnams, ka pret leekahm mahzibahm wajaga rakstibt, fluddinahnt un mahziht, ka skaidru mahzibu un tizzibu warr usturreht, ka S. Pahwils (Tit. I, 9.) pawehl tohs prettirunnatajus sohdiht un uswahreht. Bet muhsu laikos tas nu tik dauds, ka par

to bahrgu strihdeschanu, rakstischanu un mahzischanu aismirst kristigu dsihwoschanu, miblestibu un taisnu atgreeschanu, it kà kristiga tizziba buhtu strihdinsch un grahmatu taisfischana, un ne wairak Kristus Ewangeliuma augfoschana eeksch taisnas dsihwoschanas.

1. Usluhkojeet praweeschu un apustutu, ir pascha Deewa Debla preekschsihmi. Tee ne ween karru turrejuschi ar leekahm mahzibahm un wiltigeem mahzitajeem, bet no firds irr skubbinajuschi us atgreeschanu un taisnu dsihwoschanu un ar warrenu mahzischanu apleezinajuschi, ka besdeewiga dsihwoschana un netizziba wissu Deewa tizzibu un kalposchanu samaita, Deewa draudsi delde, semmes un laudis zaur baddu, karru un mehri sohda, kà jaw dauds redsehts. Tà tas praweets Esajas (5, 6.) sluddina, ka tapehz, ka Deewa wihnakalnâ wihna ohgas ne raddahs, bet puuischi kekari ween, Deews tas Kungs to wihnakalnu pohstâ lîks. Tas irr wehrâ leekams wahrds, ka besdeewibas deht Deews sawu wahrdu no muns nemm. Tâpat tas Kungs Kristus (Jahn. 12, 35.) fakka: staigajeet gaismâ, kamehr juns tahs irr, ka ta tumsiba juhs ne aienemm. Gaismâ staigaht, kas zits tas irr, ne kà Kristum dsihwojoht pakkal eet? Un no tumsibas aisenemts buht, kas zits, ne kà to skaidru preezas mahzibu pasaudeht? No tam irr sannams, ka neweens bes atgreeschanas un taisnas dsihwoschanas ar pateesibas gaismu ne buhs apgaismohts. Tas swehtajs Gars, kas firdis apgaismo, ne nahk pee besdeewigeem, bet allaschin mekle tahs taisnas dwehseles un darra praweeschus un Deewa draugus (Ds. III, 10.): ta Runga bihjasfchana irr gudribas eefahkums. Talabbad desdeewiba irr negudribas un aklibas eefahkums.

2. Tad nu ihsta Kristus atsihfchana un skaidras tizzibas apleezinaschana ne stahw wahrds, bet darbds un taisnâ dsihwoschanâ, kà S. Pahwils (Tit. I, 16.) fakka: tee fakfahs ka tee Deewu pasihstoht, bet

ar darbeem tee winnu aieleeds, neganti buhdami un neklausigi un pee wiffa labba darba nederrigi. Tè dsirdam, ka Kristu un winna wahrdu tikpat ar besdeewigu dsihwoschanu aisleeds, fà ar wahrdeem. Rà S. Pahwils (2 Tim. 3, 5.) falka: kas leekahs Deewa bihja fchanu zeenijoh, bet winnas spehtu aisleeds. Un kahda jelle ta Kristus atsihschana warr buht, kas nekad darbòs ne parahdahs? Kas Kristus pasemmibu, lehnibu, pazetibu un mihlestibu nekad sirdi naw baudijis un mannijis, tas Kristu labbi ne pasihst. Rà tad winsch to behdàs apleczinahs? Kas Kristus mahzibu peenemm, bet winna dsihwoschanu ne peenemm, tas winnu us puffi ween pasihst. Kas Kristus mahzibu sluddina un Kristus dsihwoschanu ne sluddina, tas Kristu us puffi sluddina. Par to mahzibu dauds runnahs un rakstihst, par dsihwoschanu mas. Un ja tahs grahmatas tai mahzibai dauds derrejuschas, tatschu atgreeschana i un krisligai dsihwoschanai mas fo. Mahziba bes dsihwoschanas, kas ta irr? kohks bes augteem. Kas Kristus dsihwoschanu ne peenemm, tas arridsan winna mahzibu ne peenemm. Jo tas augstakajs Kristus mahzibas gabbals irr: mihlestiba no fchkihstas sirds, no labbas apsinna fchanas un no beswiltigas tizzibas (1 Tim. 1, 5.). Tadeht dasch tik finulki un gudri no tizzibas un skaidras mahzibas proht runnah, ka to ar preeku warr klausitees, bet winnam irr sirds pilna ar lepnibu, eenaidibu, mantas kahribu, ka tschuhstka ne warr jo slihta buht. Tadeht S. Pahwils (2 Tim. 1, 13.) tizzibu un mihlestibu kohpà leek, parahdidams, ka dsihwoschanai wajaga faeet ar mahzibu.

3. Zebschu to ne fakkam, ka zaur paschu spehtu un taisnibu muhschigu dsihwibu dabbujam, jo zaur Deewa warru tohpam paglabbati us muhschigu dsihwibu (1 Peh. 1, 5.), tomeht tas skaidri redsams, ka zaur besdeewigu dsihwoschanu tas swehtajis Wars tohp is-

stumts ar winna dahwanahm, stary kurrahm tizziba, atsihschana, sapraschana un gudriba ne irr tahs masafas. Rà tad bes taisnas dsihwofchanas tahs mahzibas skaidriba un pateesiba buhs usturrama? Tee besdeewigi, kas Kristum pakkat ne staiga, ar ihstu gaisinu ne warr apgaisinoti buht. Bet kas gaisinã staiga, tas irr, Kristum pakkat staiga dsihwojoht, tohs tas ihstajs gaischums apgaisino (Zahn. I, 9.), tas irr Kristus, un tohs farga no wiffas alloschanas. Tapeh; tas wezzajs mahzitajs Taulers fakka: ja zilweks Deewam padohdahs un laujahs, fawam prahtam un meesai atsakka, tad tas swehtajs Gars sahk wiannu gaisinoht un mahziht, tapeh; ka winsch Deewam firdi ihstu swehdeenu swehti un no fawahm launahm fahribahm, gribbeschannahm un darbeem duß. Tas jajaproht: kad zilweks no grehkeem atgreesees, ka winsch ifdeenas tohp apgaisinohts un pee fawahm jaunahm dahwanahm wairohts.

4. Tahdã sinn: tas Rungs fakka (Zahn. I4, 6.): Es esimu tas zelsch, ta pateesiba un ta dsihwiba, ne weens pee Tehwa ne warr nahkt bes mannim. Winsch irr tas zelsch, jo winsch mums zeltu irr rahdijis. Un ar fo? Ne ween ar sawu swehtu mahzibu, arridsan ar sawu swehtu dsihwofchana. Winna dsihwofchana mums irr ihsta atgreeschana us Deewu, ta muhs wedd us pateesibu un dsihwibu, eeksch tahm ta kristiga tizziba stahw; tur sanentas wiffas grahmatas un wiffi bauschli. Kristus dsihwofchana irr tahda grahmata, kur mums wiffu sawu muhschu jamahzahs, prohti atgreeschana, lehniba, pazeetiba, luhgschana, deewabihjaschana, pateesibas un dsihwibas zelsch, tas irr Kristus, tas irr tas schaurajs zelsch un tee schauri wahrii (Matt. 7, 11.), fo rehti atrohd, un dsihwibas grahmata, kurrã rehti mahzahs, un tomehr wiss eekschã, kas pee muhsu pestischanas derr, ka zittas grahmatas ne wajaga. Tapeh; swehtõs rakstõs tik mas to grahmatu, lai

redsam, ka kristiga tizziba naw dauds grahmatâs, bet tizzibâ un dsihwoschanâ pehz Kristus preekschimes. Râ jaw Salamans fakka (Mahz. 12, 12.): dauds grahmatu darrifchanai ne irr gals. No wiffa, tas irr dsirdehts, schis tas galla wahrds: Bihfstees Deewu un turri winna baufchtus.

5. Ko tee wahrdi nosihme: eenaidneek's fehz niknas sahles stary kwe:scheem laudim gulloht (Matt. 13, 25.)? Zittu neko kâ ween, ka wels wiltigas mahzibas fehlu isfehj, kamehr laudis neatgreesti drohschâ grehku meegâ gull, schihs pafaules nihleschanâ nosihkufchi un nihzigas leetas wairak zeeni, kâ neisnihzigas. Us lepnibas lauku wels fehz wiltigas mahzibas un schkelschanas. Zaur lepnibu titlabb engeli kâ zilweki to ih'su gaismu pafaudejuschi (Esaj. 14, 10.; I Mohf. 3, 6.); no lepnibas wiffa alloschana sahlahs. Ja Satans un Ahdams buhtu palikkufchi pasemmigi kâ Kristus, peewilschana nekad pafaule ne buhtu nahkuse. S. Pah-wils fakka (Ewes. 5, 14.): usmohstees, kas tu gulli, tad Kristus tewi apgaismohs, nosihmedams, ka gaismu ne warr redseht, ja no grehku meega, tas irr, firdszeetibas, drohschibas un besdeewibas ne mohstahs, (Up. darb. 2, 38.): atgreeseetees no grehkeem, tad dabbuseet to fwehta Garra dahwanu: (Jahn. 14, 17.) ta pafaule to fwehtu Garru ne warr dabbuht. Bet ta pafaule tas irr besdeewiga dsihwoschana.

6. Kad tas Rung's fakka (Matt. 7, 20.): pee winnu augkeem jums tohs buhs atsicht, tas nefas zits naw fazzih'ts, kâ ween, pee dsihwoschanas taisnu un wiltigu Kristus mahzekli warr ischkirt, ne pee Rung's! Rung's! fazzischanas. Zo ar skaidras mahzibas spihdumu tee wiltigi kristiti laudis apsedjahs kâ ar awju kaschokfu, jebchu firdi naw taisni. Bet pehz taunas dsihwoschanas ne buhs teesah't par to mahzibu un ne warr fazzicht, ka wiltiga dsihwoschana ierahda wiltigu mahzibu, kâ

Ratteli un zitti mums gribb usbildinaht, zittadi Kristum un apustuleem arridsan wiltiga mahziba buhtu bijuse, jo winnu laikos dauds besdeewigu un wiltineeku bij. Zaphez pee besdeewigas dsihwoschanas to mahzibu ne warr nomanniht, bet to zilweku, woi tas taisns woi wiltigs kristigs irr, kas zittadi mahza ka dsihwo, kas labbi tizz un kauni dsihwo. No tahdeem tas Kungs Kristus fakka (Matt. 7, 19.): tee irr wiltineeki, neaugligi lohki, kas uggunim peederr.

7. Weidsami: ta irr ihsta tizziba, kas zaur mihlestibu irr spehziga (Gal. 5, 6.), kas zilweku no jauna dsemde un ar Deewu saweenw; zaur to Kristus eeksch mums mahjo (Ewes. 3, 17.), eeksch mums dsihwo un darbojahs, un to Deewa walstibu fataisa, ka tas swehtais Gars muhsu firdis warr gaismoht un tihriht (Ewes. 4, 23.). To dauds weetās atrohdam (1 Kor. 6, 17.): kas tam Kungam peekehras, tas tohp weens gars ar winnu. Kas tas irr, weens gars ar Kristu buht? tas irr, weenā prahā un firdi ar Kristu buht. Ta irr ta jauna Kristus dsihwiba eeksch mums. (2 Kor. 5, 17.): ja kas irr eeksch Kristus, tas irr jauns raddijums. Kas irr, eeksch Kristus buht? Ne ween eeksch winnu tizzeht, bet arri eeksch winna dsihwoht. (Dsej. 2, 19.) Es faderrefchu tewi man us muhschigu laikū un es faderrefchu tewi man ar taisnibu un teefu, ar schehlastibu un firds apschehs loschanu. Tas irr, ka zilweks ar Kristus garrigi saweenwahs. Kur tizzibas, tur irr Kristus; kur Kristus, tur taisna dsihwoschana; kur Kristus dsihwiba, tur winna mihlestiba; kur mihlestiba, tur irr Deews (jo Deews irr ta mihlestiba), tur irr swehts Gars. Tee wiffi lohpa, jo tee wiffi karras zits pee zitta, ka galwa ar lohjekleem, seeds ar augli. No tahdas tizzibas un dsihwoschanas weenadibas S. Pehters fakka (2 Peh. 1, 5.): pasneedseet eeksch farwas tizzibas tiklumu, un eeksch tikluma atsihschanu un gadz

dibu, un eefsch gaddibas pazeefchanu, un eefsch pazeefchanas deewabihjaschanu, un eefsch deewabihjaschanas brahligu mihlibu, un eefsch brahligas mihlibas mihlestibu. Jo ja pee juma fchihs leetas irr un baggatigi rohnahs, tad tahs juhs ne atstahs fuhtrus nedf neaugligus eefsch muhsu Bunga Jesus Kristus atsihschanas. Kurram fchihs leetas ne irr flahf, tas irr afis un tas irr aismirsis to fchfchistifchanu no farweem pirmajeem grehkeem. Schè tas swechts apustulis skaidri fakka: kurram kristigas tizzibas un dsihwofchanas weenadibas naw, tas Kristu labbi ne pasihst, tas tizzibu saude un tunnsibâ staiga. Za ihsta tizziba, zaur fo wiss zilweks eefsch Kristus dsihwo un atjaunojahs, irr, fa Kristus eefsch winna irr un paleef un winsch eefsch Kristus.

Luhgshana pehz fataisifchanas us mahzitaja ammatu.

Tu leelajš dwehsele gans un biskaps, tewim irr wissa warra debbestis un semmes wirsi, jo tu fehdi pee Deewa labbas rohkas, mehš tewi luhdsam, peemini schehligi farwu basnizu wirf semmes un fataisi zaur farwu Garru dauds taisnu un peetizzigu strahdneeku, kas tawâ wihnafalnâ tarwahm dahrgi atpirktahm dwehselehm par pestifchanu warr strahdaht. Lai tawai jaunai Zianai ne peetruhfst apgaismoti mahzitaji, fo tawš swechts Gars eefsch pateesibas wadda, pee tawa wahrda nekustami paleef un taisni dsihwo. Af Deews, ta irr tarwas dufnibas sihme, kad tu farwas draudses ar wiltineekeem sohdi. Wehl mums jaschehlojahs, fa Tu wirf semmes buhdams fazzijis, fa ta ptaujama dauds un to pateesigu mahzitaju mas. Pamohdini wirrus pehz farwas firds, kas pee skaidras mahzibas paleef un farwahm draudsehni ar labbu preekschsihmi preekschâ staigâ. Apswehti farwu kalpu strahdaschanu wissas weetas un lai

tas wahrds, fo tee fluddina, to isbarra, us fo tu to effi fuhrijis. Rungs, tawai basnizai irr leelas behdas, atgreesch pohstu, glabbi kas glabhjams irr un lai dauds taisnu irr, kas tawu leelu wahrdu muhschigi gohda. Amen.

40. Modalla.

Zauks rahditajs us kristigu dsihwoschanu.

- I Tim. 4, 7. 8. Darbojees ikbrishu eeksch deewa: bihjaschanas, jo ta deewabihjaschana derr pee wif: fahm leetahm, un tai irr ta apfohlischana fchih: flahbtuhdamas un tahs nahfoschas dsihwoschanas.

Schee wahrdi israhda kristigu dsihwoschanu un mahza, kursch Kristus tizzigam ihsts dsihwibas darbs, tas irr, Deewu bihtees, jo tur wiffi tikumi sanemti. Tas apustuls rahda diwi leetas, kapehz to buhs darriht. Ta pirma irr, ka ta derr pee wiffahm leetahm, jo ja deewabihjaschana pee zilweka wahrdeem un darbeem, ta wiffu darra labbu un kreetu un fwehti wiffu. Ta ohtra irr, ka tai irr alga schinni muhscha, ka pee Jahsepa, Danjela redsams, un tur winna muhscha, fur plausim bes galla (Gal. 6, 9).

I. Mahziba: Zebshu tik pilnigi taisni ne warri dsihwoht, ka Deewa wahrds pawehle un tu pats gribbetu, tatschu tewim tas jaekahro. Tahda fwehta eekahroschana patihl Deewam un Deews to peenemm par isdarritu, jo winsch firdi tikpat usluhko ka darbus. Lew meesa jamehrde un jakalpina.

2. Wiffas leetas, fo tu dohma woi darri, peeraugi ka sawas firds schlihsstibu glabbi un to ne sagahni ar leynahm dohmahm, wahrdeem un darbeem, ar dusmibu un jitteem meesas un wella darbeem, zaur to tawa firds Satanam atdarrahs un preeksch Deewa aisdarrahs.

3. Dsennees sawas dwehseles swabbadibu glabbah, ka tu to zaur eekahroschanahm pehz laizigahm leetahm

ne darri par pasaules kalponi. Zo tawa bwehsele irr augstaka par schahm nihzigahm leetahm, tad tewim ne buhs to padohht appaksch pasaules juhga un firdi peeferrinaht pee nihzibas.

4. Behdsi no pasaules nostumschanas, ta padarra nahwi un zellahs no mantas fahroschanas, skauschanas, subdischanas pehz maises, no netizzibas un nepazeeschanas. Za deewischkiga nostumschana, kas nahk no grehku atsihschanas un elles mohku usluhkoschanas, irr wesseligu un padarra atgreeschanu no grehkeem us swehtibu, kas neweenam naw schehl (2 Kor. 7, 10.), un dsemde preeku un meeru. Zihwekam laizigas leetas deht tik lohti ne buhs nostumt, ka grehku deht.

5. Ja tu sawu krusu ar tahdu preeku ne warri usnemtes ka peenahkabs, tatschu usnemmi to ar pazeeschanu un pasemmibu un eepreezajees sewi ar Deewa schehligu prahtu un waldischanu. Deewa prahts allaschin labs un eet us muhsu pestischanu. Ja Deews gribb lai effi nostummis woi preezigs, garrâ nabbags woi baggats, sems woi augsts, gohdahs woi negohdahs, tas wiss tewim par labbu un winnam par patischanu. Un kas Deewam patihk, lai tas tewim arri patihk un taws preeks irr, ka Deews ar tewim darra pehz sawas patischanas un ka winsch sawu muhschigu swehtibu apgabda. (Eihr. 39, 21.) ta **Bunga** darbi wissi gauschi labbi; (Ds. 145, 17.) tas **Bungs** irr taifns eefsch wisseem saweem darbeem un swehts eefsch saweem zesseem. Labbaki, lai Deews sawu prahtu pee tewim padarra, kas eet us labbu, ne ka tu sawu prahtu isdarri, kas us launu ween dohdahs.

6. Kad Deews tewim swehtu preeku un apmeerinaschanu dohd, tad peenemm to ar pasemmigu pateifschanu. Kad Deews tewim preeku atrauj, tad sinnasi, ka meesas nonahweschana tewim labbaka par garra preeku irr. Zo kas sahpes darra un firdi ehd, grehzigam zihwekam labbaki par to, kas preeku darra. Zo

dauds no teem zaur scho preeku eekriht leynibâ. Deews labbi sinn, kurri winnam us muhschigu dsihwibu jawedd pa swehta preeka un gaismas zellu, un kurri pa gruhtu, nelihdsenu afminu zellu. Labbaki tewim us muhschigu dsihwibu staigaht, kâ Deewa gudriba nodohmajuse, ne kâ tawas sirds patifschana gribb. (Gal. Mahz. 7, 4. 5.): nostumfchana irr labbaka par smeefchanu, jo zaur nostumfchanu sirds tohp labbota. To gudru sirds irr waidu nammâ, bet to gekku sirds irr lihgfmoschanas nammâ.

7. Ja sawam mihtam Deewara leelus uppurus ne warri nest, kâ peeluhgfschanu, pateifschamu: tad nesti winnam zif tewim irr un tu spehji, ar labbu prabtu un swehtu eekahroschanu un luhdsees, ka schi tawa kalposchana winnam patiftu. Jo tahdu swehtu kahroschanu turreht jeb ecgribbeht, naw masa dahwana un winnam patihkama. Jo zif leelu meh's gribbam, lai muhsu luhgfschana un pateifschana, sirds un prahta eekahroschana preeksch Deewa irr, tif leelas tahs arridsan winnam irr. Deews no tewim ne prassa pahr par to, ko winna schehlastiba eeksch tewim strabda un tu ne spehji winnam wairak doht par to, ko winsch tewim dewis. Bet luhdsees to Kungu Jesu Kristu, lai winsch taru dahwanu peepild ar sawu pilnigu uppuri, jo eeksch winna irr muhsu pilniba, eeksch mums wahja buhschana, un luhdsees: Mans Deews un Tehros, peenemman mannu sirdi, tizzibu, luhgfschanu, pateizibu eeksch tawa mihta Dehla un ne uslukto tahs, kahdas tahs eeksch sewim irr, bet kahdas tahs eeksch Kristus irr, lai tahs tewim patihk kâ pilnigas. Mans Kungs Jesus mannim peepildihs, kas man truhkft. — Nedsi, kâ muhsu luhgfschana un pateifschana, jebfchu eeksch sewim wahjas un masas buhdamas, no Kristus nopelna dabbu leelu zeenifchanu un gohdibu. It kâ wahjsch behrminsch pliks un netihrs buhdams, irr nejauks usskattams, bet kad to nomasga, ispuschko un ar tihrahim drehbehm

apgehrbj, tad tas irr patihkams: tifpat tawi darbi eefsch
 fewim nefas naw, bet ar Kristus pilnibu isrobtati Dee-
 wam patihk. Rà sinukki irr, kad abbolus selta blohdâ
 usleek, tee abboli eefsch fewim dauds ne buhtu, bet jo
 patihkami leekahs selta blohdâ: tà arridsan muhsu luhg-
 schana un pateilschana eefsch Kristus (Ewes. I, 6.):
 winsch muhs mihlejis un patihkamus padarris-
 jis eefsch ta mihka.

8. Sarwu grehku un daudsfahrtigu noseegumu deht
 tewim gauschi buhs noskumtees, bet ne zerribu atmest.
 Ja to irr dauds, sunni ka wairak scheblastibas pee
 Deewa un dauds apscheloschanas (Ds. 130, 7.). Ja
 tee irr leeli, tad peeminni, ka Kristus nopelns wehl
 leelaks. (Ds. 51, 2.): effi mannim schehligs pehz fa-
 was leelas schelastibas. Bet kad zaur Deewa schel-
 lastibu tewim schehl irr par tarweem grehleen un tu
 tizzigi Kristu uskatttees, tad ir Deewam schehl tewi
 sohdiht (Ezef. 33, 11.; 18, 23.). Un us scho dee-
 wischfigu noskumschanu nahk grehku peedohschana un
 tas noteeff ikkatru reisi, kad grehziweeks nopuhschahs.
 It kâ tas spittaligs wihrs, kas us to Rungu sazzija
 (Matt. 8, 2.): **Rungs**, kad tu gribbi, tu man
 warri schkihstih, azzunirkli valikke schkihstis, kad
 tas Rungs sazzija: es gribbu to darriht, effi
 schkihsts: tâpat Deews tewi eefschâ schkihsti un salka
 (Matt. 9, 2.): nemmees drohschu sirdi, mans
 dehls, tawi grehki tewim peedohti. Ta irr lih-
 dsiba un speegelis n: uhsu eefschfigas schkihslischanas un
 grehku peedohschanas, un schi leela Deewa apschelo-
 schana zilwekam ne gribb walku doht wairak grehloht,
 bet Deewu wairak un jo sirenigi mihleht (Ds. 103, 1.):
Teiz to Rungu, manna dwehfele!

9. Abriugu nizzinaschanu un saimoschanu tewim ne
 buhs usnemt ar dusmigu, nepazetigu un atreebigu
 prahtu, bet peeminneht, ka ta irr tawas sirds pahr-
 mannischana, ar so Deews gribb sinnamu darriht, kas

eeksch tewim irr passchpts, woi lehniba un pasemmiba eeksch tewim irr, woi lepniba un dusmiba. Rahds ikweens sirds dibbeni irr, to reds pee kahdas apfaintaschanas. Ja sirds pasemmiba un lehniba tewim irr, tad tu to apfaintaschanu panessifi ar lehnibu. Tu to peenemfi par Deewa pahmahzischanu, ka Dahwid's fakka pee Eihmejus saimoschanas (2 Sam. 16, 10.): tas Kungs us winnu fazzijis: lahdi Dahwidu. Un ka Kristus tahdu neewaschanu redsejis, ta teem ihsteem Kristus lohzeleem peenahkabs arridsan to panest (Ebr. 13, 13.): lai iseemam pee winna abra preefsch lehgera, winna mehdischanu nest. Redseet, ar kahdu lehnu prahtu Kristus kaunu nessis; winna prahta deht ir muns peeklahjabs kaunu nest ar lehnibu. Ne fakki wiss: woi mannim bij tahdus wahrdus dsirdeht? Kas winsch tahds irr, ka tas drihkt ta runnaht? u. t. pr. Bet Kristus deht zeeri kluffu. Jo Deews irr lehnigs un scheligis un no leelas peetizzibas, kas par nopelnitu kaunu dauds wairaf gohda un schelastibas dohd. Ta Dahwid's arri Eihmejus saimoschanu isturreja, jo winsch fakka (2 Sam. 16, 12.): tas Kungs mannas behdas usluhkohs, tas Kungs man atkal labba atdohs winna lahdeschanas weeta. Lai tas tewim sirdi ne ehd fo zilweki runna, bet preezajees, ka (I Pcht. 4, 14.) us nizzin ateem un neewateem tas gohdibas gars dufs.

10. Wissus farus prettineekus un saimotajus tew ar labbu prahtu un labbeem darbeem buhs sameerinacht un salihdsinaht. Ar lammaschanu un dusmoschanu neweenu prettineeku ne cemantofi, jo taisnibai irr ta uswahreschana un ne grehkeem. Lammaschana un dusmiba irr grehks un ar to ne uswabresi, bet ar pazeetibu. Ka wels wellu ne isdsenn, ta grehks grehku ne isdsenn un wissa lammaschana faru saimotaju ne uswahres, bet jo trakkafu darrihs. Ja kahds zilweku redsetu wissur pilnu ar augoneem un pumpyeem, woi tas ar duh-

rencem to dseedinatu? Ne mas ne. Tahds nifns launs zilweks irr pilns augonu, tas ar lehnibu irr dseedinajams. Tapat Deews ar mums darra, muhsu launumu ar labbu, muhsu dusmoschanu ar mihlibu uswahr; jo woi winna laipniba muhs ne wadda us atgreeschanu no grehkeem (Reem. 2, 4.). Tahdu zektu S. Pahwils mums eerahdijis (Reem 12, 21.). Ne tohpeet uswahreti no ta launa, bet uswahreet to launu ar labbumu. Tahda irr ta uswahreschana.

II. Kad tu redsi, ka Deews dahwanu dewis, kas tewim naw, tad lai tawa ajs tapehz ne skausch un ne gluhne us winnu, bet preezajees un pateizi Deewam par to. Jo tee tizzigi un isredseti irr ka weena meesa un kas weenam lohzeelim par labbu un par gohdu, tas wissai meesai nahl par labbu un par gohdu. Turprettim ja tu kahdu behdas redsi, tad tahs buhs is-turreht par tawahm paschahm behdahm un par to behdatees. Jo tahdas ifkatram warr usbrukt. Kurram zilwekam naw apscheloschanas par zittu, tas naw lohzeelis pee Kristus meesas. Tapat Kristus muhsu behdas turrejis par sawahm behdahm un ta muhs no behdahm atpestijis, ka S. Pahwils fakka (Gal. 6, 2.): **Nesfeet zits zitta nafku un ta juhs peepildifect Kristus bauslibu.**

12. Pee tuwaka mihlestibas un eenaidibas tewim scholeetu buhs ischkirt: ka tewim grehku pee zilweka buhs eenihdeht ka wella darbu, bet paschu zilweku tew ne buhs eenihdeht, bet par winnu apschelotees, tapehz ka winnam tahdi grehki irr, un Deewu par winnu peelhgt, ka tas Kungs Kristus pee krussta kohka par teem laundarritajeem luhdis (Luhf. 23, 34.). Jo neweens zilweks Deewam ne warr patikt, kas sawu tuwaku eenihst (I Tim. 2, 4.), jo Deews gribb, lai wisseem zilwekeem tohp palihdsehts. Ja tu nu zilweka pohstu gribbi, tas Deewam pretti un tam muhscham ne warr patikt. Jo (Luhf. 9, 56.) tas zilweka

Dehls ne irr nahzis zilweku dwehfeles nomaitaht, bet pestiht.

13. Zebſchu ſinni, ka zilweki irr grehzineeki un wahj-
neeki, taſſchu tewim peeklahjahs ſewi paſchu par to wah-
jaku un leelaku grehzineeku iſturreht. Jo wiſſi zilweki
preekſch Deewa weenadâ paſuddinaſchana (Reem. 3, 23.),
jo tur naw ſtarpibas, mehſ wiſſi eſſam grehkoju-
ſchi un mums truhſt tahs teiſſchanas preekſch
Deewa. Zebſchu tawſ tuwakſ leelſ un negantſ greh-
zineekſ, taſſchu ne dohma wiſſ, ka tu preekſch Deewa
labbaſ eſſi (1 Kor. 10, 12.): kaſ ſchkeetahs ſtah-
woht, lai taſ labbi peeluhko, ka taſ ne kriht.
Ja tu patſ paſemmoſeeſ appakſch zitteem zilwekeem,
tað Deewa ſchehlaſtiba tewi turrehſ. Tewim tikpat
ſchehlaſtibaſ wajaga, ka tam leelakam grehzineekam;
un fur daudſ paſemmoſchanaſ, tur daudſ ſchehlaſtibaſ.
Tâpat S. Pahwilſ ſewi iſturr par to leelaku no wiſ-
ſeem grehzineekeem, un fakka (1 Tim. 1, 15. 16.):
tadehl mannim ſchehlaſtiba notiffuſe un taſ
Kungs leelu apſchehloſchanaſ pee mannim pa-
rahdiſis. (2 Kor. 12, 9.) Tad nu eſ jo mihtli
leeliſchohſ ar ſawu wahjibu, ka Kriſtuſ ſpehſ
eekſch mannim mahjo.

14. Iſtaï apgaiſmoſchanaï arweenu pee-eet paſau-
leſ nizzinaſchana. Jo ka paſauleſ behrneem wiſſa
manta wirſ ſemmes, laizigſ gohdſ, nihziga baggatiba,
laizigſ brangumſ, ko tee par leelu mantu iſturr, ta
atkal Deewa behrnu eemantoſchana wirſ ſemmes irr
nabbadſiba, nizzinaſchana, wajaſchana, kaumſ, kruſtſ,
nahwe un mohkaſ, ka (Ebr. 11, 29.) Moſuſ Bri-
ſtuſ neewaſchanaſ augſtafu iſturrejiſ par wiſ-
ſahm Egiptes mantahm. Ta irr ta iſta apgaiſ-
moſchana.

15. Taſ iſtſ wahrds, ar ko kriſtiti laudiſ debbeſiſ
irr rakſtiti (Luhl. 10, 20.) irr iſta Jeſuſ atſiſchana
zaur tizzibu, zaur ko eekſch Kriſtuſ eſſam eedeſtiti,

eeksch Kristus eerastiti, kà dshwibas grahmata. No tam tee dshwi tikkumi zeltahs, ko Deews winnà deenà teiks (Matt. 25, 24.) un kà mantas, kas debbesis irr trabtas, parahdihs (1 Tim. 6, 19.) un kà darbus, eeksch Deewa darritus, gaismà neffihhs (Zahn. 3, 21.). Neweens naw taisns teizams, kas zaur labbu tikkumu naw rahdijees un scho tikkumu nekad ne peemirfihhs (Ds. II2, 6.). Tas irr tas peerastihhs wahrds (Parahd. gr. 2, 17.; 3, 19.): tizziba, mihlestiba, apsheblofchana, pazeetiba un zitti tahdi. Kas to darrijs, tam irr wahrds debbesis peerastihhs un tas tohp swehts.

Luhgschana pehz tahs shehlastibas, ka eeksch wiffahm leetahm Kristigi warram dshwoht.

Ik Jesus, zaur tewim mums shehlastiba un pateefiba nahkufe. Geksch tewim dabbujam dshwibu un pilnibu un zaur tawu atshchanu mums nahk tas Deewa spehks, kas mums wajaga pee taisnas dshwofchanas. Tu effi tas ihhs wihnafohks un ja kà sarri ar tewim saaugufchi, tad tawa shehlastiba muhs atspirdsina un taws spehks taisnibas augtus pee mums padarra. Tu mihlajs Pestitojs, lai tawa swehtiba muhs eepreezina un taws spehks muhs peepild. Wes tewim effam mirruschi un neka ne spehjam darriht. Geksch tewim irr dshwiba un mums wiss eespebjams. Ik Jesus, mums gribbahs tahdu vrachtu turreht, kas tewim patihk, un tà dshwoht, kà taws prahs rahda. Ik eedohd samu garru muhsu firdis un darri muhs par tahdeem, kas pee taweem bauschleem nekustami turrahs. Gededsini mihlestibu, eestiprina firds taisnibu, nonahwe kaunas eekahroschanas eeksch mums, ka eeksch tewim ween dwehseles duffu atrohdam. Dohd mums behdàs pazeeschanu, jo wiffas laizigas behdas zaur tawu gudru waldishchanu mums derr var labbu. Taws Deewa meers lai muhs pild, ka tas preeks eeksch Deewa irr

muhfu stiprums. Dohd mums paseminigu, tizzigu un meerigu firidi un wairo eeksch mums ikdeenas muhschigas dshiwibas zerribu. Kungs Jesus, tawa peetizziba un scheblastiba lai paleek pee mums, ka zerream. Amen.

41. Rodalla.

Altminneschana tahs pirmas grahmatas. Wiffa kristiga tizziba eeksch tam stahw, ka Deewa gihmis eeksch zilweka jaatjauno un Satana gihmis jaisdelde.

2 Kor. 3, 18. Bet nu mehs wiffi atsegta waiga ta Kunga spohschuma ka speegeli stattidami tohpam pahwehrtiti eeksch to paschu gihmi no spohschuma us spohschumu ta ka no ta Kunga Garra.

Za muhschiga dshiwiba (Jahn. 17, 3.) stahw pa-teesiga Kristus atshichana, ka winnu paschu, winna swehtus darbus un muhschigas mantas pasicham, ko tas swehtais Gars eeksch muhsu firidin eededfina ka jaunu gaischumu, kas arweenu gaischaks un spohschaks paleek ka speegelis zaur tihrichanu, jeb ka behrns ikdeenas meefa peenemmahs. Jo zilweks atgreeschotees no jauna peedsemn, kad zaur tizzibu Kristus taisniba winnam tohp eedabwinata, winsch atjaunojabs ikdeenas pehz Deewa gihinja, bet naw pilnigs wihrs (Ewes. 4, 13.), bet behrns pehz no swehta Garra audsinojams, lai Jesum Kristum jo deenas jo lihdsigs paleek.

Wiffa kristiga dshiwoschana wirt semmes naw nekas zits, ka ween Deewa gihinja ustaisichana eeksch tizziga zilweka, ta ka tas jauna dsimschana dshiwu un to wezzu zilweku ikdeenas eeksch ferinn mehrde un apspeesch (Reem. 6, 4). Schinni faule tas jasahl, winna pa-beigsees. Nur tas naw eesahks preeksch mirschanas un pastaras deenas, tur muhscham nekas ne buhs. Tad nu wehl weenu reift isteikschu, kas Deewa gihmis

un kas Satana gihmiš, jo us to stahw křistiga tizziba un zaur to faprobam dauds mahzibas no eedsimta grehka, no swabbadaš aribbeschanaš, no atgreeschanaš, no tizzibas, no taisnoschanaš, no jaunaš dsimschanaš, no prahta atjaunoschanaš un swehtischanaš, no jaunaš dsihwoschanaš un paklaufischanaš.

Zilweka dwehsele irr nemirstams garš, no Deewa apdahwinata ar leelu spehku. prahtu, eegribbeschanu, atminneschanu un zitteem spehkeem.

To turri pret Deewu, lai Deewa gihmiš kà speegelit tur atspihd un Deews zilweka dwehsele irr atsihstams un redsams. To fakka S. Pahwils, ka ta Kunga spohschums eeksch ta atjaunota Deewa gihmja speegelejahš (2 Kor. 3, 18.).

It kà nu Deewa buhschana labba un swehta, tà arridsan dwehseles buhschana eefabkumà labba un swehta bijuse. Kà eeksch Deewa naw launa, tà zilweka dwehsele naw launa bijis. Kà eeksch Deewa labbuma ween (5 Mohs. 32, 4.; Di. 92, 26.), tà eeksch dwehseles wiš labš bijis. Kà Deews gudriš irr, tà dwehsele fapratiga, pilná Deewa atsihschanaš, pilna debbesu gudribas bijuse. Kà Deewa gudriba wiffas leetas ar skaitli, mehru, swarru un sinnu nolikkuse (Gudrib. gr. II, 22.) un wiffu radditu leetu spehku debbesis un wirf semmes pašihš, tàpat schis gaischums zilweka prahtu irr apaaisnojis.

Un ne ween prahtš, bet arridsan dwehseles eegribbeschana swehta un Deewa prahtam padohra bijuse. Kà Deews irr taisnš, labš, schehligš, lehns, pazeetiğš, laipniğš, pateetiğš, schtihtš (2 Mohs. 34, 6.; Di. 103, 8.; Joel 2, 13; Jon. 4, 2.), tahda arridsan dwehsele bijuse. Kà nu zilweka prahtš Deewa prahtam lihdsiğš bijis, tàpat wiffas firdš eekahroschanaš un gribbeschanaš swehtas un Deewam pa prahtam bijuschas. Kà Deews irr mihlestiba, tàpat zilweka kahriba irr bijuse mihlestiba. Kà Deews Tehwš, Dehls un

fwehts Gars ar neisfakkamu muhschigu mihlestibu farwâ starpâ irr bijuschi saweenoti un saistiti (Zahn. 10, 30.; 17, 11.): tà arridsan wiffas dwehseles kahribas bij eedegguschahs ar schkihstu, dsihwu, firs'nigu mihlestibu no wiffas firds un no wisseem spehkeem (5 Mohs. 6, 5.; I Kor. 13, 4.) un zilweks Deewa gohdu wairak mihlejis, ne kâ sewi paschu.

Râ Deewa gihmis eeksch dwehseles bijis un spihdejis, tà atkal meesa dwehseles gihmis bijuse ar saweem spehkeem, fwehta, schkihsta, bes netibras kahribas, smukka un branga, allasch sweika un wessela, nemirstama, eekschâ un abrâ bes sahpehm, mohkahm, grubtibahm, behdahm, slimmibahm, bes wezzuma un mirschanas. Tâ nu tas zilweks bij pilnigs pee meefas un dwehseles fwehts, taisns, Deewam patihkams. Zo ir meesai bij fwehtai buht un Deewam lihdsigai, ja wiss zilweks Deewa gihmis bij, kâ S. Pahwils fakka (I Tess. 5, 23.): juhfu gars un dwehsele un meesa lai irr fwehta. Zo meesa un dwehsele kohpâ irr zilweks un ko winsch darra, to abbas darra kohpâ. Ja fwehtai un taisnai dwehselei kas bij jadarra, tad meesai bij fwehtai buht, lai prettim ne stahw. Râ dwehsele pee Deewa mihlestibas bij eedeggusees, tà meefas spehks un dsihwiba dedse no Deewa un tuwaka mihleschanas. Râ dwehsele bij schehliga, tà meesa peepalihdseja pee schehlastibas. Râ dwehsele bij schkihsta, tà meesa ahriigi un eekschkigi dedse no pilnigas schkihstibas (I Kor. 6, 19.). Tâ nu meesa dwehselei bij par schkihstu rihku, kas wissu lihds darrija. Tâpat tas pirmajs nenoseedsigs zilweks spehje Deewu mihleht no wiffas firds, no wissa prahta, no wissa spehka un sawu tuwaku kâ sewi paschu (5 Mohs. 6, 5.; Matt. 22, 32.). Kad Deews firdi gribb, tad tas wissu zilweku gribb ar mees' un dwehfeli un wissu spehku. Tâ fwehtos rakstos tas wahrds firds nosibme prahtu, kahribas, gribbeschanu un wissu dwehseles spehku. Kad

Deew's dwehsele gribb, tad winsch wissu zilweku gribb ar dschwibu un wissu spehku. Tas lai irr lihdsigs Deewam un lai atjaunojahs eefsch Kristus. Tà mums peenahkabs staigah't jaunâ garrigâ dschwibâ un garrâ (Gal. 5, 16.; Ewes. 4, 23.).

Râ nu zilwekam bijuse pilniga fwehtiba, taisniba un mihlestiba, tà arridsan Deewa pilnigs preeks eefsch dwehseles un dschwibas. Kur Deewa fwehtums, tur irr Deewa preeks. Tee muhschigi irr kohpâ un Deewa gihmis. Râ nu meh's ne effam pilnigi fwehti un taisni, tà arridsan mums naw pilniga preeka. Bet kâ Kristus taisniba eefsch wisseem tizzigeem schè eesahkabs, tà arri tas garra preeks scheitan sahkabs, un tee, kas us Deewa walstibu mahziti, to manna. Zif leela Deewa mihlestiba eefsch iffatra zilweka, tif leels winnam tas garra preeks (Wihl. 4, 4.; Df. 63, 12.; Df. 84, 2. 3.). Un kâ ta mihlestiba winnâ deenâ buhs pilniga, tà arridsan tas preeks buhs pilnigs (Zahn. 16, 22.). Mihlestiba irr dschwiba ween un preeks. Kur naw mihlestibas, tur naw ne preeka ne dschwibas, bet nabwe ween, kurrâ wiffi apzeetinati un neatgreesti zilweki muhschigi paliks. Kas tehvam darra preeku? bebrnu mihlestiba. Un kas bruh'tganam? bruh'tes mihlestiba (Esaj. 62, 5.). Leelaks preeks tam, kas to raddita'u mihle (Df. 18, 23.), kas mums saldu mutti dohd (Augst. ds. I, I.) eefsch Kristus un eefsch winna un zaur fwehta Garra mihlestibu pee mums nahk un mahjas weetu sewim nemmahs (Zahn. 14, 23.). Deewa gihmis pehz Deewa lihdsbas naw tà soprobtams, it kâ zilweks Deewam warretu lihdsigs buht pee fwehtas un taisnas buhschanas, jo Deew's nesannemmans ar muhsu prahtu, neismehrojams un neismannijams eefsch farwas buhschanas un spehka. Tapehz zilweks Deewa gihmi ween neffis, kâ to pirmâ nodattâ gaischi esmu mahzijiis.

Schi mahziba no Deewa gihmja irr gaischa un pa-teefiga. Deew's to zilweku par farwu skaidru speegeli

darrijs, lai tas zilweks, kas gribbeja sinnaht, kahds Deews irr, feni usskatta un Deewu eeksch sewim ka speegeli reds un Deewa gihmi sawa firdi manna.

Schis Deewa gihmis bij ta zilweka dsihwiba un swehtiba. To tas Satans winnam ne nowehleja un ar wissadu wiltibu raudsija Deewa gihmi eeksch zilweka zaur nepaklausichanu un eenaidibu pret Deewu samaitabt (I Mohs. 3, 4.). Leelakas tschaklibas nam bijis nedf buhs, ka tur pee wella bij. To winnam un zilwekam bij jazihnijahs, kusch ta o'utra Kungs un waldivtajs buhs muhschigi. Un pee sawas leelas wiltibas un tschaklibas winsch augstaku leetu ne atradde, ar ko zilweku warreja peewilt un no Deewa atraut, ne ka ween to, zaur ko winsch pats bij peewihlees un pakrittis. Tahdu eekahroschana winsch muhsu pirmi mahtei eewillinaja laipnigi un mihligi, zaur to jaukaku un smukfaku no wisseem lohpeem paradihse. To kusch padohms israhdahs gudraks un labbaks buht par to, ka zilweks par Deewu warr tapf. Zaur to Deewa gihmis eeksch zilweka samaitabts un Satana gihmis eespeests, un tas irr, gribbeht par Deewu buht.

Kad nu schi eekahroschana un leelaka lepniba zilwekam bij eerunnata, tad nahze pakkal ta krischana, nepaklausichana un Deewa bauschka pahrfahpschana pee aisleegta kohka. Zaur to Deewa gihmis isdsehstis, swehts Gars no zilweka isdsihts un wella gihmis eespeests. Zaur to tas palikke wellam par kalpu, un wels par winna Kungu un pee winna dwehseles, ka dusmigs spehka wihrs pee masa behrnina warras darbu darra; tas winna prahtu aptumscho un apstulbo, to no Deewa atgreesch us nepaklausichanu, firdi fatrazzina pret Deewu un ar launu nomaita — ar wahrdu sakkoht, Deewa gihmi isdsehstis un sawu gihmi usspeedis, sawu sehflu eesehjis un sawus behrnus tur dsemdejis, wissadus grehkus un eenaidu pret Deewu. Zaur to winni ar muhschigi nahwi mirruschi. Ka Deewa gihmis winneem

par muhschigu dsihwibu bijis, tà ta gihmja isdsehshana winneem par muhschigu nahwi un pasuschanu (Ewes. 2, 1.; Kol. 2, 13.).

Kas schi nahwe irr, to wisslabbaki tahs fatreektas firdis saproht, kam tik dauds kahrinaschanas un wella usmahlschanas un trakkums Jareds, bes teem grehkeem. Kad swehts Gars kluffu turrahs un tohs appaksch frusta ne preezina un ar dsihwu preeku atspirdsina, tad Satans nahf pahr teem, tohs nonahwe ar scho nahwi un dwehfeli ar elles mohlahm mohza. Tad meesa isfihkst, firds nowihst, smadsenes iskalst (Ds. 6. un 38.), Deewa wahrdi teem ka pamirruschi un bes dsihwibas, tee ne spehj Deewu luhgt un swehti peeminneht. Ta irr ta garriga nahwe. Tad zilweka swehtums, taisniba, labbums, spehks, gohds un gudriba ka dublòs samihiti. Tad zits ne weens ne spehj lihdscht ka ween Deewa schehlastiba.

No tam mahzees, af mihkais zilweks, kahda leela negantiba par wissahm tas eedsunts grehks irr, prohti, truhkums pee Deewa taisnibas, ta eemantota netaisniba, fo wels zilwekam eedehtijis, ka winnas deht grehzineeks no Deewa atmests un pasuddinahts irr us muhschigu nahwi, fur winnam muhschigi bij japaleek, ja winsch Kristus labbad zaur tizzibu ne dabbutu grehku-pameschanu.

Un lai tu to labbaki saprohti, es tewim scho leelu negantibu, kas meesu un dwehfeli tewim peepild, gribbu atfegt un isstahsiht. Luhosi un mahzi ikweenu zilweku Deewa un pestischanas deht, ka winsch to mahzibu labbi eemahzahs un ifdeenas apdohma, lai winsch labbi saproht sawu behdu dsikumu un to eedsuntu grehku dabbu pasiht, ka kahda speegeli un ifdeenas to aprauda un par to schehlojahs. Jo wissa kristiga dsihmoschana irr nefas zits ka ween zihnischana prett eedsuntu grehku un ta is-tihrischana zaur swehtu Garru un ihstu atgreeschanu. Jo wairak tu eedsuntu grehku noslahpi, jo deenas jo

wairak tu tapfi atjaunahs us Deewa gihmi. Un kas eekschâ zaur swehtu Garru few ne nonahwe, tee irr leekuli, kautschu preeksch pasaulés swehti isliktohs, jo us Deewa walstibu neweens ne derr, kas naw mirris fewim un zaur swehtu Garru atjaunahs pehz Deewa gihmja.

No tam tu redsi, zil waijadsiaga jauna dsimschana un atjaunaschana irr, fo tu labbaki saprattisi, kad Satana gihmi apraudsisi pehz Deewa baußlibas. Jo kâ tas wels Deewu ne mihle, bet no firds eenihst, tà winsch dwehßeli samaitajis un farwu eenaidibu pret Deewu eelehjis, ka ta Deewu ne mihle, ne gohda, ne peesauz, ne ußtizz, bet to nihst un no ta behg. Kâ tas wels sawâ aklibâ bes Deewa dsihwo un Deewa prahtu ne peeminn, tàpat winsch zilweka dwehßeli apmahnijis, ka ta bes Deewa dsihwo un winna prahtu ne peeminn. Schi akliba eeksch zilweka firds irr breeßmiga Deewa gihmja isphostischana un leels grehks, kad zilweks fakka, ka Deewa newaid (Ds. 14, 1.). Zaur tahdu aklibu wissa zilweka zilts irr Deewa preekschâ par negantibu.

Zilweku prahtâ masß gaischuminsch palizzis, tà ka zilweks no sawas dabbas gaismas noproht, ka irr Deewß (Reem. 1, 19.), ka tas arridsan irr taisns Deewß, fo ir pagani sinnajuschi, bet ta garriga dsihwoschana pehz Deewa un winna taisnibas eeksch zilweka irr nomirruse. Jo ta sinnama firds, tas peedsimnis Deewa likkums, ikweenam fakka, kas irr taisns. Dasch mauzineeks daschubrihd peeminn, ka irr Deewß un ka tas irr schkihstis, un tewim tà peenabkabs buht, neschkihstiba Deewam prettim. Bet schihß labbas dohmas, tas masais gaischuminsch, aptumschojabs un kâ ubdens masu dsirksteli isdsesch, tà arridsan ta launa meefas eekahroschana uswahr. Melkons un slepkawa dohma daschubrihd, ka irr Deewß, kas pateefibu eemihle un zilweku ne gribb kaujamu, bet glabbjamu. Bet ne ilgi, tad dusmiba un atreebiqs prahts wirsrohtu dabbu un ta mihlestibas un pateefibas dsihwiba irr isdsiffuse eeksch meefiga zilweka.

Rà tas Satans irr netaisns, saglis un flepkawa, tà winsch zilweku dwehfeli ar farwu sagta wihsì apsehjis. Rà wels irr melkons, Deewa sailnotajs un zilweku apsubdsetajs, Deewam un zilwekeem wahrduß un darbuß apgrohsa (kà winsch darrija pirmuß zilwekus peewildams I Mohs. 3.); tà winsch zilweku dwehfeli ar farwu pahrgrohsitu melloschanu apsehjis un farwu Satana dsimmumu wairojis, prohti, melkulus, sailnotajus, wiltigus apsubdsetajus (Zahn. 8, 44.). Schi gipte eefsch zilweka dwehfeles tif dandstahrtiga, ka ar wahrdeem to ne spehj isrunnaht, kà (Ds. 5, 10.; Reem. 3, 13.; Jehk. 3, 5. 6.) no melloschanas un wiltigas mehles irr lassams. Zaur ko nekas zits naw fayrohtams kà ween schi wella sehkla dwehfele. Zo Deews farwâ baußlibâ ne ussubdß mutti, rohkas, mehli, kahjas, bet wissu zilweku, firdi un dwehfeli, launuma awotu, kà to parahda dewitâ un desmitâ baußli no launas eekahroschanas. Zo tif mahzees labbi.

Tas irr Satana gihmis, ko wels zilweka dwehfelei eespeedis Deewa gihmja weetâ, ka nu zilweka leelaks preeks palizzis grehkoht, melloht, tuwaku pasuddinaht. Tâ dasch, kas par labbu kristigu zilweku teizahs, kahdu wainu usmekle, ka winsch farwas wahrdu seeklas farwam tuwakam warr ussplaut. Un kad to isdarrijuschi, tad schee fakka: nu es esinu ar meeru, ilgi to pee fewim esinu neffis, nu kà akmins no firds afkrittis, nu dabuju ko gribbeju. Uk tu nabbaga zilweks, woi tu ne redsi, kas tewi par tahdu wellu un sailnotaju darrijis un dsembejis? Woi tu ne redsi, kas farwu gihmi tewim usspeedis? Tâ ir zitti wella grehki mums graudus un sehklas eespeesch dwehfele, lepnibu, gohda kabribu, neschkistibu, kà to ifdeenas gan redsam.

Redsi, tu nabbaga zilwezin, scho Satana gihmi, kas irr tas eedsunts grehks, tewim farwâ firdi wajaga pasiht; kà tawa dwehfele ar wella gihmi un sehflu irr apsehhta un samaitata un tif launa, ka neweens zilweka

firdi ne warr isdibbinaht (Jer. 17, 9.). Tu patš ne prohti gan isrunnaht un isdohmaht, kahds sliksuns ta-wâ firdi irr. To lai tuhksfoschas reiies tewim peeminn, ka schi samaitaschana tif leela, tif dsilla, tif neqlabh-jama irr, ka neweens, kas irr raddihts, ne engelis, ne zilweks, ne spehj scho grehku no zilweka ismest, israut un isdeldeht. Wissi zilweki kopyâ ar wisseem saweem speh-keem to ne spehj. To kâ tad kahds warr lihdssetees ar saweem spehkeem, kas gluschi samaitati un garrigi nomirru-schi irr? Zilwekam muhschigi grehks bij palikt, ja warrens grehku deldetajs ne nahf, kas ir par grehku un wellu Rungs irr, kas paschu zilweka dabbu warr pabrtaisihf, tihriht un atjaunaht (Jer 31, 18.; Eze. 11, 19.).

Schê tu skaidri redsi, ka taisnoschana naw zilweku darbs un zif wajadsiga jauna dsimschana irr; jo dweh-sele patte eefsch saweem spehkeem ne warr zittadi dsihwoht, kâ sawâ wahjibâ un eedehstîtâ launumâ, eefsch wisseem grehkeem pret Deewa bauschkeem, pawissam ta pirma galdina, kurru pahrkahpschana ta ihstena eenai-diba pret Deewu irr. Prahts un eegribbeschana no tahs irr sagrahbtî un tihri nomirruschi, ka tee no pascha spehka Deewu ne warr mihleht, bihtees, peeluhgt, goh-daht, teikt, slaweht, neds pee winna atgreestees. Pehz ta ohtra galdina, gan no tahs swabbadas eegribbeschanaš tahds masuminsch atlizzees, bet tas pee abrigceem darbeem ween rahdahs, un tikkai ittim wahjsch un nespehzigš, tif dauds ween, ka launas eefahroschanas tif tablu warr sawaldiht, ka tobs grehzigus darbus ne padarra, kâ pee labbeem pagancem redsam. Bet firdi pahrtaisihf, pee Deewa greest, no launahm eefahroschanahm titriht, to ne spehjam paschi, tas irr Deewa darbs. To ta fakne eefschâ paleek un irr ka ugguns ko gan noslahpe, ka leesma ne issehaujahs, bet kas eefsch fewim wehl kwehle un muhschigi naw apdsissis.

Kad schi swabbada gribbeschana ne buhtu pee muhsu dsihwoschanas, tad zilweki kopyâ ne warretu dsihwoht.

Tapeh; Deew's Satanam naw lahwi's wiffu spehku un
 fabribu no zilweka dwehseles israut. Wehl atliffuse ta
 dabba's baußliba, ta mihleßtiba stary laulateem drau-
 geem, stary wezzakeem un behrneem, zittadi zilweku
 zilts isßustu. Jo kas peh; sawas launas patiffchanas
 wiffas sawas launas eefahroschanas arridsan darbòs
 griß parahdiht, tas zilweku beedribu isphoßta un sewi,
 sawu meefu eedohd pafaules waldineeku sohbinim.
 Deew's to masu mihleßtibas leesminu lahwi's degt, lai
 no ta sainannam, kahda augßta manta un brang's Dee-
 wa gihmi's ta pilniga Deewa mihleßtiba irr un kahdu
 swehtu mantu meh's pafaudejufchi. Bet garra leetàs,
 pee Deewa walßtibas un muhschigas dßihwißbas, S. Pah-
 wila wahrðs muhschigi taisn's wahrðs (I Kor. 2, 14.):
 tas meefigs zilweks ne fanemm to, kas no Dees
 wa Garra irr, jo tas winnam irr geßßiba un
 winsch to ne warr fapraft, tas irr, no garrigas
 gaismas winnam naw ne spohschuminsch, jo winsch irr
 aßß pee tah's swehtas dßihwißbas, us fo ween zilweks
 irr raddiht's, fa winsch eefschà ar dwehseles azzim fa-
 redj Deewa klahßtuhßchanu un firfnigu mihleßtibu, muh-
 schigi ar winnu staiga un no winna leef walditees schinnl
 muhschà.

No schah's garrigas gaismas eefsch Deewa walßti-
 bas meefigam zilwekam naw tas masakajs spihduminsch
 palizzis, un schinnl aßßiba zilwekam peh; meefas japa-
 leef, ja Deew's winnu ne apgaisno. Zà irr ta eedßim-
 muse aßßiba pee Deewa walßtibas leetahm. Pee tah's
 wehl pee-ect ta dabbiga aßßiba, kad launums to zilweku
 tà pahrneim, fa tas ir to masu gaisminu tah's abrigas
 gohdigas dßihwoschanas aptumßcho un flahpe. Tad
 wiffa dwehsele tumßcha un aßßa paleef un tai muhschigi
 bij palitt, ja Kristus to ne apgaisno.

Kaugi nu, mihtajs zilweks, kas tu eßßi, ja Kristus
 ar sawu Garra tewi no jauna ne dßeinde, par jaunu
 raddijumu ne darra, un us Deewa gihmi ne arjauno?

Wiss tas jaw schinni pasaulé eesahkabs, bet leelâ wahjibâ. Uppkattees sew paschu, kas tu swehta Garra jauns raddijums effi, zif wahjisch un mass tas Deewa gihmis eefsch tewim? zif nespehzigâ eefsch tewim Deewa bihjaschana un mihleschana, tizziba un zerriba? Zif masa ta pasemmiba un zif leela ta lepniba, nepazeetiba un netizziba? Zif wahja un auksta tawa lubgschana, zif masa tuwâta mihleschana? zif masa gaismina no skaidras garra schkihstibas un zif leela meefas neschkihstibas leesma? zif lohti tu sewi mihle, farwu gohdu un labbumu mekle un ta fauna eekahroschana eefsch tewim degg? Tad nu ar swehta Garra paligu tewim karsch jaturr ar farwu wezzu Uhdamu, ar Satana gihmi eefsch tewim, lihds kappam. Zè luhdsi, nopuhtees, mekle, klaudsi, tad swehts Gars nahks pee tewim, kas ifdeenâs to Deewa gihmi eefsch tewim atjauno un Satana gihmi noslahpe.

Zâ tu mahzees ne sewim, bet Deewa schehlastibai ustizzeht un palautees, un ka tai wiss jadarra eefsch tewim. Zâ tu mahzees zaur tizzibu no Kristus wissu mekleht, luhgtees, dabbuht, Deewa gudribu pret farwu aklibu, Kristus taisnibu pret farweem grehkeem, Kristus swehtischanu pret farwu neschkihstibu, Kristus pestischanu, spehku, siprumu un uewahreschanu pret nahwi, elli un wellu, grehku peedohschanu pret wella un grehku walstibu, muhschigu preeku pret wissahm meefas un dwehseles behdahm un eefsch Kristus ween muhschigu dsihwibu.

Luhgschana pehz Deewa gihmja atjaunaschanas.

Uugstajs Deews, wissu spehzigajs Kungs, preeksch tawa gohda krehsla lohti apkauneti farwâ dwehsele pasemmojamees, un pihschli un semme, ir pretineeki un eenaidneeki buhdami, farwus zellus lohkam preeksch tawas gohdibas. Ak Kungs, zif lohti tas grehks muhs samaitajis un zif masa lecta mums wehl irr no ta

Deewa gihmja, fo tu eeksch mums effi raddijis. Paschi ne spehjam atjaunotees un tawam gihmim lihdsinatees. Bet tu, af Deews, farwu dehlu mums effi darrijis par gudribu, taisnibu, swehtischanu un pestischanu, greeft farwu waigu ar schehlastibu us mums Jesus Kristus labbad. Gesahzi farwu swehtu darbu eeksch muhsu dwehselehm un isdarri to lihds muhsu dsihwibas gallam, lai mehs, kad taws dehls nahf, ka jauni raddijumi un no tawa Garra apfwehtiti preeksch winna effam. Dohd mums apgaismotas fapraschanas azzis, lai tewi eeksch Jesus zaur tawa Garra darbu pareisi atsihstam un zaur tawu gudribu apdoh.najam un islassam, kas pee muhsu pateefa meera derr. Utneimm no mums wissu wiltibu, neskaidribu un launumu un padarri muhs par jaunu raddijumu, kas jaunâ garra buhschanâ tewim kalpo tahdâ swehtunnâ un taisnibâ, kas tewim vatihf. Tu meera Deews, swehti muhs zaur zaurim ka muhsu gars lihds ar dwehseli un meesu, nenoseedsigs tohp darrichts un usturrechts lihds tai atnahkschanai muhsu Kunga Jesus Kristus. Tu effi tas peetizzigs Deews, tu to darrisi tewis pascha labbad. Amen.

42. Rodalla.

Pabeigums un wehrâ leekama israhdischana, kapah; ta pirma gramata ta irr eedallita. Ra no fird3 lepnibas buhs fargatees un ta Garra dahwanas bes luhgschanas ne warr dabbuht.

I Kor. 4, 7. Ras tewim irr, zilweks, fo tu ne effi dablujis, un ja tu to arridsan effi dabbujis, fo tu leelijees it fa tu to ne buhtu dabbujis?

Scho pirmu gramatu pabeidsobt mannim wehl kahdas zittas waijadsigas leetas japeeminn.

I. Ra schinnl gramata ta atgreeschana no grehkeem ar farweem augleem tik paschi un daschadi preeksch azzim

irr zelta, tas tihfchi irr darricht's. Zo eeksch schihs grah-
 matas nodalkahm atgreeschancs augli ween irr mahziti:
 atjaunoschana eeksch Kristus, meefas mehrdeschana un
 frustischana, pascha aisleegschana, pasfaules nizzina-
 schana, mihlestibas isdarrischana un zitti. Zo nu
 tihfchi tik garri un gaischi esmu isstahstijis. Zo tur
 eekschâ stabw kristigas tizzibas eefahkums un pamatti,
 tur fwehtas dsihwoschanas dibbins un muhschiga preeka
 eefahkums zaur tizzibu. Za arridsan zilweka firdi
 ihstis un pastahwigs preeks ne warr palikt un augt, ja
 tas papreekschu to eedsimtu grehku, scho breefmigu nah-
 wes, elles un wella augli un taunu (ko deewsgan ne
 warr noschehloht) ar winna augteem pareisi un pilnigi
 ne atsihst. Un wiffas grahmatas, kas par firds ee-
 preezinaschanu rakstias, irr pawelti, ja fchi grunts
 naw likta un tu sawas behdas pareisi ne effi atsinnis,
 pawiffam kahda negantiba pee fchi eedsimta grehka irr.
 Zo ta muhsu wahrgas gohdakahrigas dabbas wihse irr,
 ka ta gribbahs eepreezinajama pirins sawu grehku un
 taunumu atsinneuse. Bet ta irr pahrgrohsita wihse un
 teem fwehteem raksteem teescham prettim. Zo wesse-
 leem ne wajaga ahrstes, bet newesseleem (Matt. 9. 12.).
 Kristus, tas ihstajs ahrste, winna sahles un preezas
 wahrdi tewim neka ne derr, ja sawu newesselibu ne
 atsihsti. Ihsta Kristus-tizziga dsihwoschana naw zits
 un ne warr kas zits buht, bes ween nemittejama meefas
 krusiâ fischana. Bet tas lai tewim irr teikts scho reisu
 par wiffahm reisehm. Schee ween tee laudis, kas
 Kristum peedert (Gal. 5, 24.). Kas Kristum peedert,
 tohs winsch bes eepreezinaschanas ne atstahs. Un
 tahda atsihschana tawas wahjibas zaur fwehtu Garru
 un Ewangeliuma apdohmaschana turr preeku eeksch
 fewim un temi wedd pee Jesus Kristus. Ne behda
 par pasfaules teefaschanu un pasuddinaschanu, sinna-
 dams, ka tahdi teefataji un pasuddinataji irr nabbagi
 akli laudis, kas sawu paschu samaitaschanu ne saproht

un ne fanemim, kas Ahdamš eefsch Kristus irr, ka Ahdamam eefsch mums buhs mirt un Kristum eefsch mums dsihwoht. Kas to ne grihb mahzitees, tas paleef akliba un tumfiba un ne saproht, kas ihsta atgreeschana, tizziba un jauna dsunfchana irr, kurrâ wiffa kristiga tizziba stahw.

2. Leezees arridsan atbaiditees no garrigas lepnibas, kad muhsu Deews zaur sawu shehlastibu eesabl eefsch tewim isdarriht garrigas dahwanas, jaunus tikkumus un atsichschanu, ka tu tahs ne sewim un sawam spehkam peelihdsini, bet Deewa shehlastibai, ka tu tahdu eesahkumu ne isturri par taisnibu preefsch Deewa, jo tahs gabbalôs ween pee tewim rohdahs, un ka tu tahs ne iszeeni us sawu waschu gohdu un teikschanu, bet Deewu pasemnigi bihdamees winnam to gohdu dohdi un ne sewim, un ka tu arridsan tahdas dohmas firdi ne turri: Nu mannim irr leela un drohscha tizziba, - taisna atsichschana un zittas tahdas. Sargees, tahs irr tahs uiknas sahles, ko wels stary kweescheem sehj. Jo 1) wiffas schihš dahwanas naw tawas, bet Deewa dahwanas, un bes Deewa awgaismoschanas tu effi zeets un smirdohts mahla gabbals. Un ja Deews tahdas dahwanas tewim ne leef eefschâ, tad tu paleezi tuksch traufs. Kâ dahrgi akmini, ko lahdtê glabba, ne peederr tai lahdtiei, kas dauds naw wehrta, bet tam, kas tohs tur eelikke, tâpat schee spehki un dahwanas ne peederr tewim, tu zits nefas ne effi kâ lahdtie ween. Woi tad tahda nabbaga lahdtie warr leppotees par to sweschu mantu? 2) Ka tam Kungam ikrihscham wallas irr, sawu mantu no tahs lahdties isnemt un to zittâ eelikt jeb pee sewim paturrecht, redsi, tâ arridsan Deews itozzumirkli sawas dahwanas warr atnemt atpakkat. Tapeh; ne effi lepnš, bet bihstees (Neem. II, 20.). 3) Apdohma arridsan, ka no wiffahm schihm mantahm tewim gruhtha atbildeschana jadohd sawam Kungam. 4) Ne dohma wifs, kad tewim jaukas dwehseles dah-

wanas irr, ka tu nu wissu buhtu isprattis. Uk mih-
lajs brahli, tas tikkai eesahkums, tewim wehl dauds
truhkst. 5) Sinni arridsan, ka tu tahs pilnigas lab-
bas dahwanas (Jehk. 1, 17.) bes luhgschanas ne dab-
busi, jo kas tewim irr, tas irr ka ehna un ka eeluhfufe
wahrpa, kas auglus ne nefs un sawihst, pirms grau-
dinsch warr eetezzeht, jo wissas debbesu dahwanas no
Deewa jaluhds un bes luhgschanas firdi ne nahk.

3. Pee luhgschanahm tewim divi leetas wehrâ jaleek.
Ta pirma, ka Satana gihmis, netizziba, lepniba,
naudas kahriba, meesas kahriba, dustmiba u. t. pr. tohp
isdeldetas. Ta ohtra, ka Deewa gihmis eeksch tewim
irr ustaisams, tas irr, tizziba, mihlestiba, zerriba,
pasemniba, pazeetiba, deewabihjaschana. Usluhko ta
Kunga swehtu luhgschanu, ta irr tewim prettim un
tewim par labbu. Ja Deewa wahrds irr swehtijams,
tad tawam wahrdam un gohdam jaisnihkst. Ja Deewa
walstibai janahk, tad lai Satana walstiba pohstâ eet
eeksch tewim. Ja Deewa prahtam buhs notikt, tad
lai taws prahts isnihkst. Tâ es pahstaru grahmatu
esinu rakstijis, kur pehz Swehtas Luhgschanas rahdi-
schanas es tewi mahzu debbesu mantas un muhschigas
dahwanas, ko tanni Swehtâ Luhgschanâ atrohdam,
no Deewa mekleht un isluhgtees. Tapehz arridsan
Deews Kungs, muhsu mibtajs Tehws, gribb mums
doht, ko winna dehs mums parwehlejis luhgtees.

Luhgschana pehz fargaschanas no garrigas lepnibas.

Wissusinnatajs Deews, kas warr nomanniht, zif
reisu winsch grehko? peedohti mums irr paslehptus greh-
kus. Tu pahrmanni firdis un eekschas un muhsu dweh-
feles dsittumus labbaki pasihsti, ne ka mehš to tewim
warram suhdseht. Zebshu tu muhs zaur sawu scheh-
lastibu effi darrijis par saweem ihpascheem laudim un
muhs effi masgajis ar sawa Dehla affinim muhs tais-
nojht no muhsu grehkeem un muhsu parradu atlaidis

preeksch sawa gohda krehsla; tatschu schis launums mums
 wehl arweenu peelihp un mehß tik dauds neschkihstas
 dohmas un launas kahribas eeksch sewim atrohdam un
 no sawa warrena un neschehliga eenaidneeka ir nesinnobt
 tohpam aisrauti un peewilti. Taisnajs Deews! ja tu
 ar mums preeksch teefas gribbetu eet, tad mehß tewim us
 tuhstoschahm waizaschanahm neweenu atbildeschanu ne
 warretum doht. Mehß effam neleetiqi kalpi un itazzu-
 mirkli muhschigu pasuddinaschanu effam pelnijuschees.
 Jhpaschi tewim suhdsamees, ka pascha mihleschana
 wiffus muhsu darbus, kantschu labbi isliktohs, sagahna
 un nokehse, zaur fo tawu gohdu laupam un wairak sa-
 wu labbumu un gohdu meklejam, ne ka tawa wahrda
 apgobdinaschanu. Kungs, ne darri ar mums pehz muhs-
 su grehkeem un ne atmaksa mums pehz muhsu launeem
 darbeem. Geksch Jesus taisnibas ween tewim peenem-
 migi warram buht. Tu muhsu salihdsinahts Lehws,
 peedohdi mums muhsu grehkus Jesus isleetu affinu deht
 un swehti muhs ikdeenas zaur sawu Garru. Tihri
 muhs no wiffas meefas un garra apgahnischanas un
 darri muhs ikdeenas taisnakus, labvakus, skaidrakus
 un pateesigus preeksch tewim. Tu schehlastibas Deews,
 mehß tewis luhdsamees Jesus labbad, fataisi, siprini,
 spehzeni un padibbini muhs, lai panahkam to preeksch
 azzim zeltu mehrki un to glihtumu, fo tawa aizinascha-
 na mums rahda, sasneedsam. Usturri muhs eeksch
 mohdribas, dohd mums no teefas un no firds zihnitees,
 un eedahwini mums no Jesus wahtim spehku pee us-
 wahreschanas, lai kahdureis preeksch tawa gohda krehsla
 ar uswahreschanas frohni warram stahweht. Amen.

Deewam ween sawa, gohds un teikschana.